כ"ו שבט תשל"ט, 21.2.79 שנה 43 המחיר: 17.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2164

העולם הזה

„העולם הזה" ליווה את חבר־הכנסת הראשון בתולדות המדינה שנשפט למאסר

המשוגע נדרך לבלא

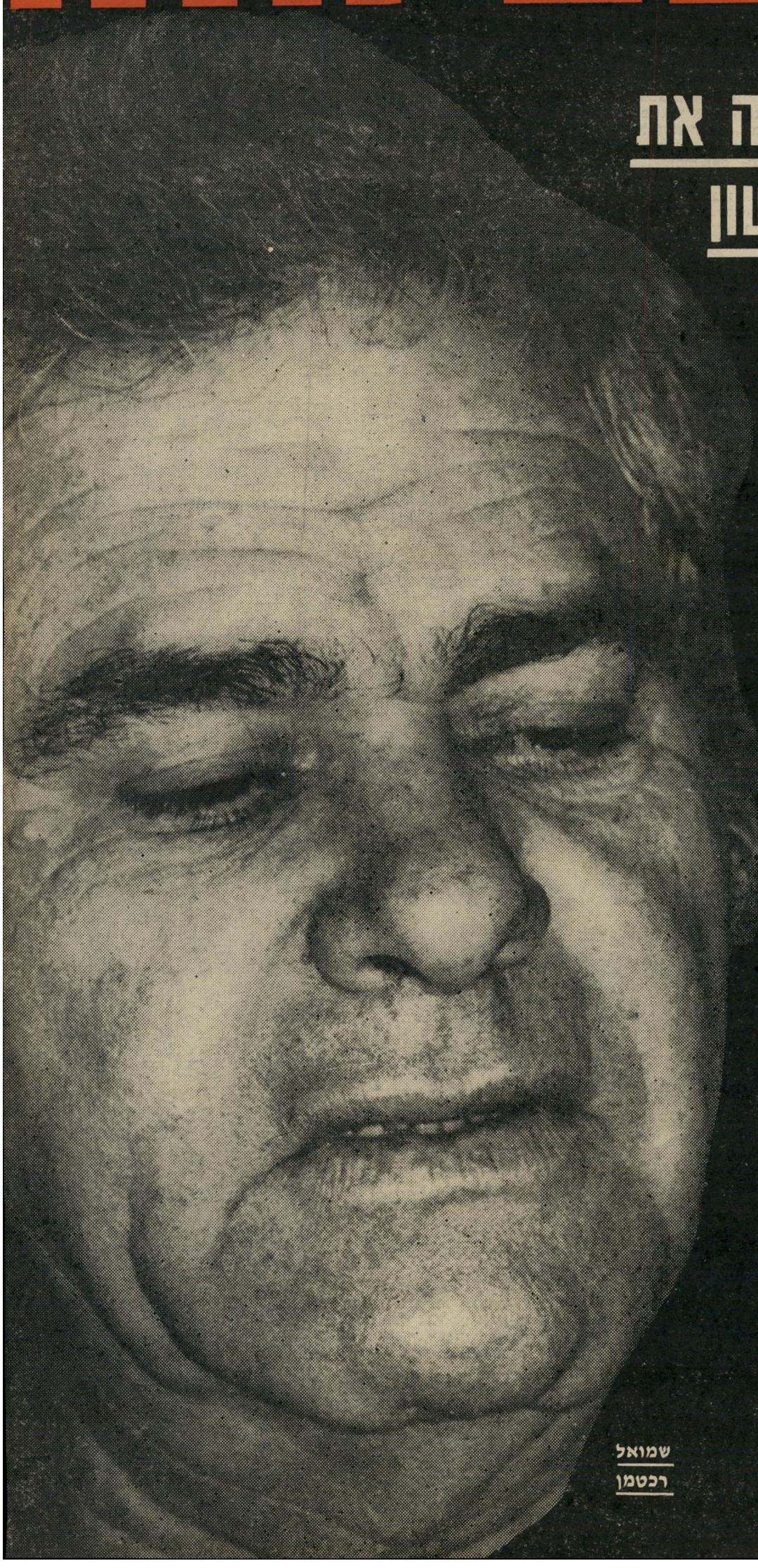

שמואל רכטמן

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„חרפוש החדש" בע„מ, תל־אביב, רח' בן־יאכיגדור • הפצה: „גד" בע„מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע„מ • העורך חראשי אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי־מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו„ל: העולם הזה בע„מ.

קיצור דיבור

כמה קוראים הביעו באוזני תמיהה על כך שהעולם הזה הוא, עד כמה שאני יודע, כלי־התיקשורת היחידי במדינה הכותב על „איית־אללה חומייני", בעוד שכל העיתונים והטלוויזיה (בכותרות הכתבות) מאייתים „אייטולה" „איטוללה", וכו'.

אין זו הפעם הראשונה שהכתיב של העולם הזה נבדל מן הכתיב הנהוג בכלי־התיקשורת האחרים, בייחוד בעניינים הנוגעים למרחב. ויש לכך סיבה.

כתיב כזה יכול להיות אקט פוליטי מודע, ולעיתים קרובות הוא אקט פוליטי בלתי־מודע. מתחת לסף ההכרה, מבטא הכותב את הזילזול שלו באיש או בתופעה, כאשר הוא מסרס את שמם.

במשך שנים רבות, היה העולם הזה העיתון היחידי בארץ שהקפיד לכתוב כראוי את שם־המישפחה של מי שהיה אז נשיא מצריים: „עבד־אל־נאצר". העיתונים האחרים דיברו בזילזול על „נאצר", אם ביכלל טרחו להזכיר את שמו של „הרודן המצרי".

קשה לתרץ זאת באי־ידיעה. רבים בעולם הכירו של „בן גוריון" הוא קיצורו של „בנימין גוריון", וכי „בן" הוא שם פרטי מקוצר, כמו באנגלית. אך לא היה אף עיתון אחד בעולם שכתב על „גוריון". לעומת זאת, אותם העיתונים, שסברו כי „עבדול" הוא שם פרטי, לא טרחו לקרוא את עבד־אל־נאצר בשמו הנכון.

אם יכול להיות ויכוח על הכתיב העברי של שמות ותוארים בשפות זרות, שאינן שמיות, הרי אין מקום לוויכוח על איות השמות הכתובים במקורם בכתיב שמי. כי לכל הלשונות השמיות יש כללי־כתיב שווים או דומים, המקבילים לעברית.

השפה הפרסית אינה שייכת, אמנם, למישפחה השמית, אלא למישפחה ההודית־גרמנית. אך היא כתובה באותיות ערביות, שהן שמיות. ברור שיש לכתוב שמות איראניים בעברית כמו במקורם.

קל וחומר כשכלל אין המדובר בתואר איראני, אלא ערבי. „איית־אללה" הוא תואר ערבי, הנהוג באיראן. פירושו המילולי: אות־אלוהים. בשם זה נקראים פסוקי הקוראן. אין כאן כל מקום לוויכוח על האיות הנכון של התואר בעברית: „איית־אללה" (או, יתר דיוק, בכתיב חסר: „אית־אללה".)

והנה, מזה חודשים מופיע תוארו של חומייני בידיעות ראשיות ובכותרות, ואף אחד מכלי־התיקשורת לא טרח לתקן את השגיאה. ה„איטוללה" ממשיך לחגוג.

דומני שאין ביטוי חריף יותר לזילזול — גם, ואולי דווקא, כאשר הוא בלתי־מודע.

אין פירוש הדבר כי קל להעביר מלים ערביות לכתיב עברי מדוייק.

לא מכבר שוחח עורך העולם הזה על כך עם מי שהיה אז יועץ ראש־הממשלה לענייני ערביים, הד„ר משה שרון. שרון הציע שהעולם הזה יעבור לתעתיק ערבי מדוייק — כתיב המקובל כיום בין המומחים, לצרכים מדעיים. „עיתון הדוגל, כמוכם, בהשתלבות במרחב," אמר שרון, „צריך היה להראות דוגמה בעניין זה."

יש בערבית אותיות שאין להן הקבלה מדוייקת בעברית, ולהיפך. לשם כך הניגו המדענים סימני־עזר. למשל, הרי„ש הערבית הגרונית, שסימנה ע„י עם עקודה, נכתבת בעברית ע'. החי„ת הערבית הגרונית, הדומה לכ„ף העברית, נכתבת ח'.

לפיכך, אין לכתוב „בגדאד", אלא „בע־דאד". לא „בוטרוס־ראלי" או „בוטרוס־גאלי", אלא „בוטרוס־ע'לי". לא „חומייני", אלא „ח'ומייני". לא „שארם אל־שייך", אלא „שארם־אל־שייח'". לא „קדאפי" או „קזאפי", כי אם „קד'אפי", שיש לבטאו בדומה ל„קזאפי". וכן „אבו־ד'בי", המצלצלת כמו „אבו־זבי".

לעומת זאת, יש לפסול את השיטה המתאימה את הכתיב העברי לדיבור הערבי: „שארם־א־שייך", „עבד־אן־נאצר", „סלאח־א־דין", וכו'. שם האיש היה „צלאח־אל־דין", למרות שבערבית מבטאים את הצד„י כסמ„ך, ואין מבטאים את הלמ„ד לפני הדל„ת.

יתכן שהגיעה העת לרפורמה זו, בהתקרבנו (אן־שא־אללה) לשלום. אנחנו שוקלים בדבר.

מקורות־מידע עצמאיים

לפני מיספר שבועות הזדמן לי לשוחח עם אישיות בכירה, שאחד מתפקידיה הוא להזין את הממשלה בהערכות־מצב לגבי ההתפתחויות הפוליטיות הצפויות במרחב. הפגישה היתה אישית פרטית, ותוכנה לא נועד לפירסום. אבל באותה שיחה ביקש האיש לערער על ראיית התחליכים המתחוללים במרחב ועל תפיסת הדינאמיקה שלהם וכיוונם, כפי שהם נראים בעיני העולם הזה.

בחודשיים האחרונים פירסם העולם הזה שני מאמרי פרשנות נרחבים, שניסו להאיר את מה שמתרחש במדינות ערב ובאיראן באור שונה לחלוטין מכל מאמרי ודברי הפרשנות, הניתכים ללא הרף על אזרחי ישראל מכל כלי־התיקשורת.

מאמר הפרשנות הראשון, מיבצע סודי, התפרסם לפני חודשיים (העולם הזה 2155), זמן קצר אחרי סיומה של ועידת־בגדאד. בניגוד קיצוני לכל הפרשנויות הרשמיות, הניזונות כמעט כולן מאותם מקורות, שהציגו את תוצאות ועידת־בגדאד כ„ניצחון חזית־הסירוב" טען אז העולם הזה כי „בבגדאד מתה חזית הסירוב הערבית ונותרו ממנה רק כמה שרידים עלובים."

„בבגדאד נוצרה חזית כל־ערבית נגד מצריים. אך הובלט בצורה חד־משמעית, שההתנגדות לקמפ־דייוויד אין פירושה התנגדות לשלום עם ישראל, אלא התנגדות לשלום מצרי נפרד", היתה מסקנת ניתוח פרשני זה, שהיה מבוסס על מקורות מידע עצמאיים של העולם הזה.

המאמר הצביע גם על הכוח העומד מאחרי תופעות אלה: סעודיה, ששליטיה מדוייק — כתיב המקובל כיום בין המומחים, לצרכים מדעיים. „עיתון הדוגל, כמוכם, בהשתלבות במרחב," אמר שרון, „צריך היה להראות דוגמה בעניין זה."

יש בערבית אותיות שאין להן הקבלה מדוייקת בעברית, ולהיפך. לשם כך הניגו המדענים סימני־עזר. למשל, הרי„ש הערבית הגרונית, שסימנה ע„ן עם עקודה, נכתבת בעברית ע'. החי„ת הערבית הגרונית, הדומה לכ„ף העברית, נכתבת ח'.

לפיכך, אין לכתוב „בגדאד", אלא „בע־דאד". לא „בוטרוס־ראלי" או „בוטרוס־גאלי", אלא „בוטרוס־ע'לי". לא „חומייני", אלא „ח'ומייני". לא „שארם אל־שייך", אלא „שארם־אל־שייח'". לא „קדאפי" או „קזאפי", כי אם „קד'אפי", שיש לבטאו בדומה ל„קזאפי". וכן „אבו־ד'בי", המצלצלת כמו „אבו־זבי".

לעומת זאת, יש לפסול את השיטה המתאימה את הכתיב העברי לדיבור הערבי: „שארם־א־שייך", „עבד־אן־נאצר", „סלאח־א־דין", וכו'. שם האיש היה „צלאח־אל־דין", למרות שבערבית מבטאים את הצד„י כסמ„ך, ואין מבטאים את הלמ„ד לפני הדל„ת.

יתכן שהגיעה העת לרפורמה זו, בהתקרבנו (אן־שא־אללה) לשלום. אנחנו שוקלים בדבר.

„לא העם נשבר — אלא הצבא..."

שירותי־הביון של ישראל התפארו לאחרונה בכך, שהם חזו את התפתחות המאורעות באיראן הרבה לפני סוכנות־הביון האמריקאית המרכזית. שמצאה את עצמה מופתעת מול הסחף של מהפיכת חומייני.

אבל גם כאשר גלה השאה מארצו, עדיין פיקפקו מרבית המומחים בישראל בהצלחת המהפיכה העממית באיראן. „הצבא האיראני עדיין לא אמר את דברו," הם גרסו. „במדינה כמו איראן יכול לנצח רק מי שמגייס את הצבא לצידו. אם יתדרדר מצב הדברים באיראן, עלול הצבא לבצע מהפיכה וליטול את השילטון בידיו. הצבא — הוא צבאו של השאה — הוא שיחליט מי ישלוט," טענו המומחים.

פרשנות העולם הזה (השואה של השאה) עמדה בניגוד להערכה זו. „רק לעיתים רחוקות מאוד מתחוללת מהפיכה אמיתית מלמטה," הסביר אז העולם הזה. „מהפיכה המשחררת כוחות גנוזים בקרב העם, המקוממת המונים נגד השילטון ונגד הצבא, המתמודדת עם הכוחות המזוויינים ברחוב; מהפיכה אשר כוחה הפנימי כה רב, עד כי השילטון והצבא נמסים לפניה כמו שלג בחום השמש.

„במשך שבועות וחודשים יצאו ההמונים לרחובות טהראן, משהד, שיראז ושאר הערים. המפגינים עמדו מול כדורי החיילים וניספו בסיטונות. אך לא רצון העם נשבר אלא רצון הצבא... אין כוח לא מבפנים ובוודאי לא מבחוץ היכול לעמוד בפני מהפיכה כזאת."

הדברים נכתבו והתפרסמו שלושה שבועות לפני שהתברר לגנרלים של צבא איראן בשבוע שעבר, שחייליהם עורקים אל המהפיכה וכי אין עוד בידם הכוח לדכא אותה. המאורעות באיראן בשבוע החולף אישרו למעשה את התיזות של פרשנות העולם הזה.

הפרשנות של העולם הזה על המאורעות במרחב אינה שונה מהקונספציות האחרות המקובלות במדינה, משום שכותביה רואים עצמם חכמים יותר או מבקשים להיות מקוריים ויוצאי־דופן. מקורות־המידע של העולם הזה בנושאים אלה שונים לחלוטין ממקורות־המידע של שאר הפרשנים. הם באים מצידו השני של המיתרס, באמצעות מומחים היושבים בחו„ל והבוחנים את ההתפתחויות המהירות בעיניים בלתי משוחדות. הם גם הדואגים לעדכן אותנו מדי פעם בהתפתחויות חדשות, הרבה לפני שאלה נחזות בידי המומחים האחרים.

לא תמיד מתממשים הדברים. בסופו של דבר אלו הן רק הערכות ותצפיות, שמאורעות בלתי צפויים עלולים לשנותן. גם אנו מתייחסים אליהם בזהירות הראוייה מבלי לקבל אותם כמוחלטים. אבל כדאי בהחלט שלא לזלזל בהן, גם אם הן נראות לעיתים אבסורדיות.

פרשנות חריגה, שאינה תואמת את הקונספציה המקובלת, עשויה לעיתים לפקוח עיניים, מה גם שכמה מתחזיותיה, שנחשבו עוד לפני שבועות מיספר כבלתי מתקבלות על הדעת, כבר התממשו.

החליטו לחבל בהסכמי קמפ־דייוויד כדי להגן על עצמם מאפשרות התפשטות המהפיכה הראדיקלית לארצם.

כחודש אחר־כך (העולם הזה 2159), התפרסם מאמר פרשנות שני: השואה של השאה. גם הוא האיר את מה שמתחולל באיראן בצורה שונה לגמרי מהמקובל אצל פרשני ישראל הרשמיים.

„'המומחים' בארצות־הברית — וגם בישראל," נאמר באותה פרשנות, „הם בורים גמורים בכל הנוגע למצבים מהפכניים ובוודאי אינם מסוגלים לנתח מאורעות שהם עצמם לא חלמו עליהם עוד לפני חצי שנה."

ייתכן שהפיסקה האחרונה היא שעוררה את ביקורתה של אותה אישיות בכירה, שקראה בעיון את ניתוחי העולם הזה. „אתם טועים טעות מרה," אמר לי האיש, „העובדות מצביעות בעליל על משמעות שונה לגמרי מזו שאתם מצביעים עליה."

לא חלפו שבועות רבים והעובדות המשתנות בששת אישרו דווקא את תחזיות העולם הזה.

יום המהפכה בטהראן
בורות במצבים מהפכניים

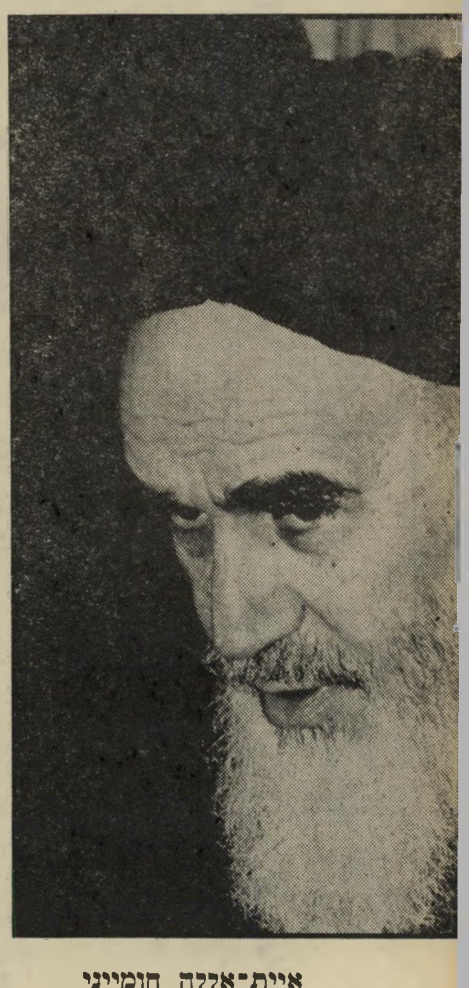

איית־אללה חומייני
וגם איטולה, איטוללה והייטולה

הצבעונית

בטלויזיה שלך

אתה הוא המחליט מה ישדרו... ומתי!

מה זה KV-1842E ?

זו המילה האחרונה בטלויזיות הצבעוניות של סוני.
18", צבעים טבעיים Trinitron , עיצוב מודרני, שליטה מרחוק (remote control) מכל מקום בחדר ולחצני מגע ל-8 ערוצים.

מה זה BETAMAX SL-8000E ?

"בטמקס" הוא וידיאו־טייפ־קסטות לשימוש ביתי, בעזרתו תוכל להפיק יותר הנאה מהטלויזיה הצבעונית שלך, ואם תרצה להפוך את ביתך ל"בית קולנוע"...

עם "בטמקס", תוכל להקליט כל דבר מהטלויזיה, להקליט תוכנית אחת בזמן שאתה צופה באחרת, להקליט תוכניות גם כשאתה אינך בבית, להקליט ולשדר סרטים תוצרת בית (ע"י רכישת מסרטת וידיאו), ליהנות מספריית קסטות מוקלטות ולהמשיך לצפות בטלויזיה גם לאחר סיום התוכניות.

6 סיבות טובות
מדוע "בטמקס" של סוני:

הפעלה נוחה וקלה

רוב הפעולות של "בטמקס" הן אוטומטיות, לכן כל מי שהפעיל טלויזיה רגילה וטייפ־קסטות, יש לו הנסיון הדרוש כדי להפעיל וליהנות מ"בטמקס".

2 הקומפקטית והחסכונית ביותר

יכולת הקלטה רצופה משך 3 שעות ו־15 דקות מאפשרים מקסימום הקלטה על מינימום קסטות.

3 U - Loading

הטעינה בשיטת ה- U - Loading מבטיחה מהימנות מירבית ואורך חיים לקסטות.

4 איכות התמונה

הראש (head drum) בקוטר 7.45 ס"מ ושיטת ה- noise reduction מאפשרים השגת תמונה מושלמת.

5 טיימר דיגיטלי ל-72 שעות

מאפשר מתן הוראות מראש ל"בטמקס" להתחיל את ההקלטה באופן אוטומטי בכל שעה שתיקבע, וזאת משך 3 ימים, גם כשאתה אינך בבית.

6 מבית SONY

מאחורי "בטמקס", 20 שנות נסיון בוידיאו, החל מתחנות שידור לקידום מכירות ועד לשימוש ביתי.

KV-1842E

SL-8000E

למבקשים
את הטוב ביותר!

SONY®

תחנת הטלויזיה הפרטית שלך!

Betamax

פרסום מלניק | רפאל טיראן

תשקיף

נפרצו מישרדיו הפרטיים של שר המישפטים!

מישרדו הפרטי של שר המישפטים, שמואל תמיר, נפרץ לפני שישה שבועות. דלתות המישרד נפרצו בצורה גסה, וכן נפרץ ארון נעול של מיסמכים ותיקים פרטיים. חקירת המישטרה העלתה כי נעשו צילומים בחדר, ונראה כי הפורצים צילמו מיסמכים.
תמיר היה בעל מישרד עורכי־דין בשדרות רוטשילד 15 בתל־אביב. עם מינויו כשר המישפטים מכר את חלקו במישרד לעורך־הדין יהודה מוריץ. תמיר המשיך להחזיק בחדרו הקודם במישרד, המשמש רק אותו, לעיתים רחוקות. שאר עורכי־הדין במישרד אינם משתמשים בחדר זה.
לפני שישה שבועות גילו העובדים, בבואם בבוקר לעבודה, כי דלת־המישרד הראשית, בקומה השלישית בבניין, פרוצה, וכן נפרצה דלת חדרו של תמיר וארון־מיסמכים שבה. הפריצה נעשתה באמצעות כלי מתכת, שקרעו את המנעולים. הפורצים חיפשו גם בחדרים אחרים, אולם לא נגעו ולא לקחו כלום מכל המישרד. במישרד חיו חפצי־ערך רבים, וגם סכומי כסף במזומן שוחנו של עורך־דין יהודה מוריץ.
התברר כי באותו לילה נפרצו שלושה מישרדים נוספים בבניין, כולל מישרדו של עורך־דין אחר. ביקור במקום העלה כי הפורצים הסתפקו בפריצת הדלת ובפיזור נירות על השולחן, ללא סדר. במישרדי חברת ההשקעות „אלייד", בקומה הרביעית, שתו משקאות קרים, שהיו במקרר במישרד.
המישטרה גילתה כי נורת החשמל מעל שולחנו של תמיר הוחלפה בנורה אחרת, כנראה לצורכי צילום. עובדי המישרד, כולל יהודה מוריץ, לא איתרו כל מיסמך חסר או כל חפץ שנעלם. מוריץ מסר כי אין לו כל מושג מה רצו הפורצים. הוא ציין כי שר־המישפטים נמצא עתה ביחסים טובים עם כל הזרמים הפוליטיים, ואינו מעלה על דעתו גורם שיהיה מעוניין במיסמכים אישיים של השר.
לפני שבוע נתפס באותו בניין פירץ, שגנב

סכנה להלוויה

השיר העומד לייצג את ישראל באירוויזיון, „הלוויה", עומד בפני סכנה כי לא ישודר.
עפ"י חוקי האירוויזיון, אסור לשדר ברדיו שיר המתחרה באירוויזיון, החל ביום בחירתו של השיר ועד ל־3 במרץ השנה.
כתב העיתון הגרמני „דיי־וולט" דיווח לעיתונו כי „הלוויה" מושמע בכל יום בתחנות השידור בארץ, בניגוד לחוקת האירוויזיון. התלונה הגיעה אל ראשי רשות השידור האירופי אשר שלחו לארץ מיברק שבו הם דורשים לברר את העניין.
בינתיים הורה ראש צוות ההפקה של האירוויזיון, יצחק שמעוני, לתחנות הרדיו להפסיק לשדר את „הלוויה" מתוך תיקווה כי הדבר יספק את הנ־הנת האירוויזיון.

מכשיר־רדיו ממישרד אחר בשעה חמש אחרי־הצהריים. עד כה שמרה המישטרה על איפול מוחלט של הפרשה.

יציעו בחירות אחת לחמש שנים

התיקוות בקרב שרי הממשלה לחתימת הסכם־השלום עם מצריים בחודשים הקרובים, כבר הולידו מיספר רעיונות כיצד לנצל את ההסכם כדי להאריך את שילטון הליכוד.
על־פי אחת ההצעות, שמקורה דווקא בחוגי המיפלגה הליברלית, יציע הליכוד עריכת בחירות חדשות זמן קצר אחרי חתימת הסכם־השלום, מתוך תיקווה שמאורע זה יאפיל על הכישלונות הכלכליים של הממשלה ויאפשר לליכוד ניצחון נוסף.
במקרה זה יוצע לשנות את חוק הבחירות, כך שהן ייערכו אחת לחמש שנים ולא אחת לארבע שנים כפי שקבוע בחוק כיום.
קבלת שינוי זה תאפשר למנחם בגין להישאר בראשות הממשלה עוד חמש שנים ולא לפרוש בעוד שנתיים, בהתאם להתחייבותו לכהן רק קדנציה אחת בראשות הממשלה.

חקירה בבתי־הזיקוק

גורמים ביטחוניים עורכים עתה חקירה בבתי־הזיקוק בחיפה.
החקירה נסובה סביב כשירותו של מיתקן בטיחותי חשוב בבתי־הזיקוק, אשר לפי החשד אינו עולה על צרכי המיתקנים הרגישים של בתי־הזיקוק.
אם יתגלה שקיים חשד לעבירות פליליות הקשורות באותו מיתקן בטיחותי, תתבקש המישטרה להיכנס אף היא לעובי הקורה.

30 מתוך 80

על־פי דיווחים סודיים של הסוכנות היהודית עזבו את איראן מאז תחילת המהומות שם, 30 אלף מתוך 80 אלף יהודי איראן.
רק 7,000 מתוך 30 האלף שעזבו את איראן הגיעו לישראל, ורובם המכריע הוא עדיין במעמד של תיירים.

„פרשת לבון" כנושא במילחמת בחירות

„העסק הביש" ופרשת לבון שהתחוללה בעקבותיו עשויים להפוך לאחד מנושאי הוויכוח המרכזיים במילחמת הבחירות הבאה שתיערך בעוד כשנתיים.
אחרי שהממשלה תאשר ככל הנראה את הופעתו של ספרו של חגי אשד על הפרשה, עלול הוויכוח סביב הפרשה להתלהט מחדש.
שני סופרים, שאחד מהם הוא פרופסור באוניברסיטה בירושלים, מכינים כבר ספר תשובה לספרו של אשד, שיכלול גילויים חדשים על אישים מרכזיים במיפלגת העבודה, שאשד מבקש לטשטש את חלקם בפרשה.
הופעת הספר צפוי למועד התתמודדות הפנימית במיפלגת העבודה על מועמד המיפלגה לראשות־הממשלה, לא תהיה ככל הנראה מקרית, מה עוד ששורת אישים מרכזיים במיפלגה כבר הכטיחו את מלוא עזרתם למחברי הספר שייכתב הפעם „בלי כבלים ובלי כפפות."

חלונה על ביזיון ביה"מ"ש נגד „הארץ"

עורך־הדין רם כספי, פרקליטו של הקבלן בצלאל מזרחי, הגיש ליועץ־המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, תלונה על ביזיון בית־המישפט מצד היומון הארץ ותבע לנקוט בהליכים מישפטיים נגד העיתון.
כספי טוען בתלונתו כי ביום בו חידש „הארץ" את הופעתו, אחרי השכתה של חודש, פירסם ידיעה הקשורה בנושא מישפט־הדיבה שמנהל מזרחי שיש בה משום פגיעה בסוב־יודיצה.

לפיד יערוך שינויים

המנכ"ל המיועד לרשות־השידור, יוסף („טומי") לפיד, מתכוון לערוך שינויים אישיים אחדים בצמרת הרשות מייד עם כניסתו לתפקיד.
לפיד כבר שוחח על שינויים אלה עם שר־החינוך זבולון המר וקיבל את בירכתו.
בין השינויים אמור להיות ביטול סיירת מנכ"ל, אותה קבוצה של יועצים בלתי מוגדרים של מנכ"ל הרשות. לפיד מתכוון להטיל תפקידים של ממש על חלק מעובדים בכירים אלה, ולבקש מהאחרים להתפטר מתפקידם.

חקירה נוספת סביב מני כהן

לישכת שר־הפנים הורתה למישטרה לפתוח בחקירה סביב השאלה אם מני כהן, מזכירו הפרלמנטרי של ח"כ צ'ארלי ביטון, העומד עתה לדין באשמת רצח, נשוי, רווק או גרוש.
החקירה החלה אחרי שח"כ ביטון שלח מיכתב לשר־הפנים, שבו ביקש לאפשר לו ולאשתו של כהן לבקר אותו בבית־הסוהר. על־פי הדעותיו של כהן במישטרה ובמישרד־הפנים הוא רווק.
ביטון טען כי התכוון לידועה־בציבור של כהן, שעימה הוא מתגורר כבר שנים אחדות.
בינתיים גילו, לדבריהם, פקידים במישרד־הפנים כי כהן נשוי לאשה אחרת עוד מתחילת שנות ה־60. במישרד־הפנים החליטו ליזום את העמדתו לדין של כהן, אם יתברר כי הצהרותיו לגבי מצבו המישפחתי לא היו נכונות.

מיקי ברקוביץ' מיקצוען בארה"ב?

בסוף עונת הכדורסל הנוכחית עומד להסתיים החוזה של כוכב הכדורסל של מכבי תל־אביב, מיקי ברקוביץ', עם קבוצתו. מיקי חתום עם מכבי על חוזה לשלוש שנים, אחרי שהוחזר מארצות־הברית, שם למד ושיחק כדורסל באוניברסיטה בנבאדה.
עפ"י כמה סימנים קיים ספק אם ברקוביץ' יאריך את החוזה שלו עם מכבי. לא מן הנמנע כי הוא ינצל את גמר החוזה כדי לגשש אחר אפשרות של הופעה ככדורסלן מקצועי באחת הקבוצות של הליגה המקצוענית בארצות־הברית.

פינסקר לחברת תקליטים

מנהל הרדיו, חגי פינסקר, חתם חוזה עם חברת התקליטים סי.בי.אס. שלפיו יתחיל לעבוד בחברה החל בחודש אפריל הקרוב כמנהלה הכללי.
באפריל מסתיים החוזה של פינסקר עם הרדיו, ולדברי יועציו המישפטיים אין הוא צריך לעבור תקופת צינון למרות של „סי.בי.אס." קשרים מיסחריים ענפים עם רשות השידור.

קבוצת הביטוח „ישראם" - לבורסה

אל שורת חברות־הביטוח הישראליות שמניותיהם נסחרות בבורסה עומדת להצטרף חברה נוספת. קבוצת הביטוח ישראם, המורכבת מישראם (ישראל־אמריקה) ישראל־לייף ושיף־רכש, עומדת להנפיק ניירות־ערך ולהציען למכירה לציבור באמצעות הבורסה התל־אביבית.

„ספורטאי השנה"
עודד מכנס אומר:

קנה וזכה ב- פרס!!!

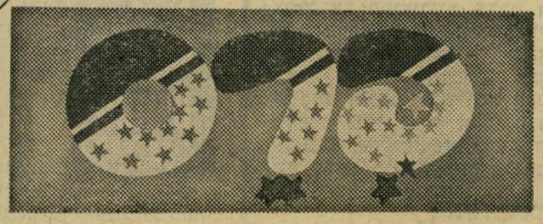

הפרס הגדול:
כרטיס טיסה ללונדון +
כרטיס כניסה
למשחק הגביע!

כל יום הגרלה! כל יום כדורגל!!!

– המעדן החדש הנפלא של עלית המלא כל טוב: שוקולד, אגוזים, קקאו ועוד. כל „ביס" גול. קנו ותהנו.

אספו 5 עטיפות של פרס, השלימו הסיסמא: טוב לי עם . . . שלחו אותן לעודד מכנס ת.ד. 3468 תל־אביב ותקבלו הודעה לבתיכם אם זכיתם בכדורגל WORLD CUP שמחירו כ־250 ל״י.

כל יום תערך הגרלה לכל המעטפות שהגיעו יום קודם לכן.

היום הראשון של ההגרלה: יום ב׳ 1.1.79

בסוף המבצע תיערך הגרלה של הפרס הגדול בנוכחות אנשי עלית, פרסום ד״ר יעקבסון ונציג משרד רואי חשבון. (לאנשי עלית ולאנשי פרסום ד״ר יעקבסון ההשתתפות במבצע אסורה).

קנו אכלו ותאמרו בפה מלא:

טוב לי עם עלית

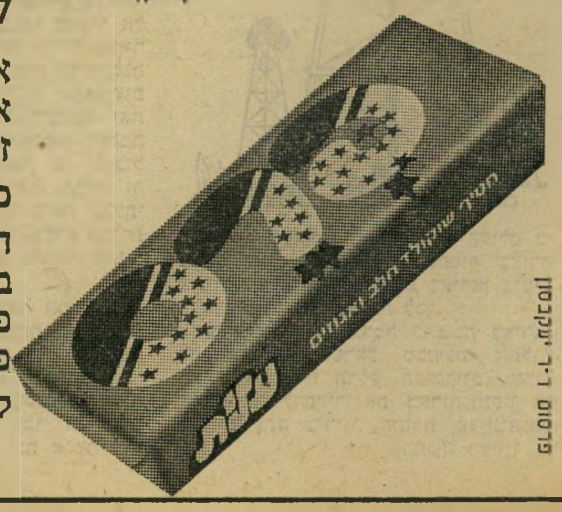

עלה
21 במרס - 20 באפריל

לבני מזל טלה — צפוי שבוע פורה ביותר. הבוס יציע לכם הצעה מעניינת מאד, אל תדחו אותה. קבלו אותה והשתדלו למלא את דרישותיו על הצד הטוב. זה ישתלם לכם ויש לכם סיכוי רציני לעלות בדרגה. לך, בת טלה, ייגרם השבוע מפח־נפש קל מצד אדם הקרוב לך.

* * *

שור
21 באפריל - 20 במאי

ברגע שתעמוד על סף השינוי המיוחל, תרגיש כבול אל העבר. פעל בהגיון. אל תתן לרגש לשלוט בך. גלה יותר הבנה לבני משפחתך. אפילו אם הינך עייף וחסר סבלנות. הקדם לעלות על משכבך בלילות במשך שבוע ימים, צבור כוח. העסקים ימשיכו לפרוח כרגיל. היזהר מחבר טוב לעבודה, הרוצה להכשילך.

* * *

תאומים
21 במאי - 20 ביוני

לבני תאומים, צפוי שבוע קל ביותר. בשטח הרומנטי, הצלחות מסחררות. אם אתה מצייר, הגיע הזמן שתקח את המכחול לידיים. זה שבוע בו תיהנה מהליכה לתיאטרון, קריאת ספרים ושמיעת מוסיקה. בשטח הפיננסי צפוייה לך הצלחה, אך היה זהיר וחשב את צעדיך.

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

שבוע מלא פעילות, מצפה לך, סרטן, בשטחים רבים. חלק משאיפותיך בעבר — יתגשמו סוף־סוף. עיסקה גדולה, אותה אתה מתכנן כבר הרבה זמן, תצא לפועל. בחיי המישפחה רגיעה. לך, סרטנית, מצפה הפתעה מצד אדם קרוב ביותר. טיול אותו תיכננת זה זמן רב, יצא אל הפועל. הוא יקנה לך מה שביקשת.

* * *

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

השבוע תסיים בהצלחה תפקיד בו לקחת חלק בעבר. אתה חוזר שוב לעבודתך הקבועה. היזהר מהתנגשויות בינך לבין חבריך לעבודה. האנשים שמקנאים בך מחכים שתעשה משגים כדי להשתמש בהם נגדך. עם קצת ערנות תוכל להתגבר על כל המכשולים אשר יעמדו בפניך.

* * *

בתולה
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

במישפחה לפני כל הסרמנים, השבוע, הוא הזדמנות טובה לשלב את שבוע שלך. כוכבך מראה הרבה אושר. הפסקת לדרוך חיצים מכאיבים, ואתה שוב מסוגל ביר פנים לבת־זוגתך ולעולם כולו. במישור המיקצועי יהיה עליך לקבל החלטות רבות ו־קשות. שקול את עניינך בזהירות בלתי רגילה. לטובתך, אל תהיה נכון לוויתורים.

מאזנים
23 בספטמבר - 22 באוקטובר

אם אתה שואף לחידושים באורח חייך, הזמן המתאים לכך הוא השבוע, הייה יותר תקיף ועמוד על זכויותיך. עליך לפעול בהגיון. בקרוב יגיע מיכתב לו ציפית זמן רב. אל תשהה את מתן תשובתך, ענה מייד לטובתך ולטובת בני־מישפחתך. אפילו אם מצב רוחך ירוד ואת עייפה עד מוות, אל דאגה, החופש המיוחל יהגה בשבוע הבא. שחייה, הרבה שמש ובילוי עם בנות המין היפה יביאו לך תענוג בלי סוף. שים עין על הקטנטנות העושה לך עיניים.

* * *

עקרב
22 באוקטובר - 22 בנובמבר

כשאתה מצליח להיות ערמומי או רע, המחיר עלול להיות גבוה מדי. תחושות הקינאה שלך עלולות לסבך אותך יותר ויותר. אתה נוטה להתרגש מכל דבר קטן. רצוי שתלך לרופא פסיכולוג אם אינך יכול להתגבר על תמשברים בכוחות עצמך. עקרבית — נסי להיות מודרנית, צאי בחברה מתאימה, ואם אינך מוצאת את בן־זוגך, זו לא בושה להיעזר בשדכן. היכון לנסיעה ארוכה.

* * *

אתה עובד יתר על המידה, ולוקח על עצמך עבודות שהממונים עליך אינם מטילים עליך. אתה בסך הכל בורג קטן במנגנון, ואף אחד לא מעריך זאת. לכן מוטב כי תפנה את מירצך לאופקים אחרים, אשר יביאו לך יותר סיפוק והנאה. במישור הרומנטי, תן לרגש לשלוט בך. קשיחות ובירורים לא יביאו לך את החוויות המסעירות והמהנות להן אתה מצפה. המשך לשמור בקפדנות על הדיאטה. היזהר מהצטננות.

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

* * *

היסודות האיתנים שאתה עומד לבנות יתנו בקרוב את פריים. אומנם נדמה לך שבת זוגך מתייחסת אליך בקרירות, אבל אין מקום לדאגה, היא אוהבת אותך יותר מתמיד. התייחס אליה בהתאפקות ובהבנה, ואל תסבך את אהבתכם בדמיונות־שווא. המשך ליהנות מגן־העדן שיצרתם עד כה. המאמץ בעבודה הוא זמני. המשך להתמסר לה, המאמץ כדאי. היה רציני, התמורה לא תאחר.

גדי
21 בדצמבר - 19 בינואר

* * *

שוב אינך מלא מרץ ויוזמה, ומוטב שלא תקבל על עצמך עבודות רבות השבוע. האדם הקרוב לליבך יגיש לך עזרה ממשית, יסייע לך בגילוי חיבה, וישזור לך לעבור כמה וכמה מיכשולים קטנים. אל תדחה אותו, אפילו אם נדמה לך שהוא מסבכן עצמך אותך. קח את הדברים בידיים. שאף לשלווה ושקט נפשיים. הפעל את כל כוחותיך לחיזוק תהליכים ישנים. צא לחופשת קיץ, היא דרושה לך ביותר. ליבשי פירחוני.

דלי
20 בינואר - 18 בפברואר

* * *

דגים
19 בפברואר - 20 במרס

אתה עומד בפני צעד מכריע בחייך. בשבוע זה תחול תזוזה קלה ביחס לגורלך ועתידך. אחרי השלב הזה, יבואו שלבים נוספים. עבור אותם בלא להיחפז אחד אחד. אל תזרז את גורלך. אתה עוד תגיע לאושר המקווה. את, בת דגים, תמשיכי לעשות חיים. בלי היטב, צאי בחברה והקפידי על מראך החיצוני. כולם אוהבים אותך ורוצים אך ורק בטובתך. את צועדת בצעדים בטוחים לקראת האושר הנכסף.

מכתבים

דיין כיונה

נו? מה תגידו עכשיו, אחרי שמשה דיין אימץ את התיאוריות שלכם ביחס לפלסטינים? האם גם עכשיו תמשיכו להשמיץ אותו ולהאשים אותו שהוא האיש המסוכן ביותר במדינה, המטרפד תמיד את כל הניסיונות להגיע לשלום? האם גם עכשיו תטפסו עליו בגלל תחביבו הארכיאולוגי או בגלל עסקי־הנשים שלו? האם גם עכשיו תראו בו את האחראי הבלעדי למחדלי מילחמת יום־הכיפורים?

אזיהו רומנו, חולון

● כן.

שבוע אחד אחר כניסתו של אורי אבנרי לכנסת הוא כבר הצליח לשכנע את שר־

החוץ משה דיין להכיר באש"ף כפארטנר למשא־ומתן וכנציג המוכר של העם הפלסטיני. מה יהיה אחרי שגה?

חיים אלטמן, נתניה

פליטת־הפה של משה דיין ביחס למעמדו של אש"ף צריכה לשמש לכולנו אות אזהרה מה מכינה לנו הממשלה בוועידת שרי־החוץ בקמפ־דייוויד. למרות כל ההכחשות, וחזרתו של דיין מדבריו, מצביעים דבריו על כוונתה האמיתית של ממשלת הליכוד: להיכנע לאמריקאים ולמצרים בעניין הפלסטיני. במקום לקחת עימו לקמפ־דייוויד את אריק שרון או שמואל תמיר, לוקח איתו דיין לשם את יאסר עראפאת.

דינה הררי, תל־אביב

● ● ●

בזכות הצמחונים

הרשימה שהופיעה בעיתונכם (העולם הזה 2157) תחת כותרת „צמחונים כאוכלי אדם" מהווה השמצה גסה של כפרנו. ההשמצה נעשית על־ידי חלק מהמרואיינים בכתבה של רבי, לפי מיטב השיטה של אמירת חצי אמת, הסתרת האמת, העלמת עובדות, הכללה סתמית והתעלמות מטענות נגדיות העלולות לסתור לחלוטין את טענותיהם. מלאכה זו נעשית לפי הכלל: „השמץ כמה שיותר, תמיד משהו יידבק". והרי כמה דוגמות.

נכון שהאסיפה הכללית של חברי המושב הביעה התנגדות — ברוב קולות גדול — להקמת חממות לגידול ורדים. הסיבה לכך היתה שאת החממות רצו אנשי „הקבוצה" להקים בקירבת בתי־מגורים, וידוע שבחממות משתמשים בריסוסים רעליים בשפע. „לא באנו מהעיר אל הכפר כדי לנשום כאן יומם ולילה אוויר מזוהם בגזים רעילים מחממות שתוקמנה בקרבת חלונותינו," — טענו המצביעים נגד הקמתן בשטח המושב. לעומת זאת הביעה האסיפה הכללית את הסכמתה להקמת החממות במרחק של כ־350 מ' מגבול המושב, בשטח השייך למושב. מרחק זה של החממה מבית המגורים נראה כבלתי נוח לאנשי ה„קבוצה". יש כאן איפוא אמירת חצי אמת והסתרת הנימוק שעורר התנגדות אצל רוב חברי המושב.

והרי דוגמה נוספת: אחד המרואיינים ניצל את „קירבתו אל הצלחת" (לפי ביטויו), בתקופה שהיה חבר ועד, לתפיסת נחת רציני מכספי האשראי שהועמד על־ידי מוסד כלכלי של הסוכנות־היהודית לרשות כל חברי הכפר. דבר זה ברור וידוע לכל חברי המושב, וגם אושר על־ידי הנהלת החשבונות. מרואיין זה ניצל גם את קירבתו המישפחתית לפקיד בכיר במישרד ממשלתי מסויים, לקבלת אשראי גדול. והנה, לפי שיטה ידועה, הוא הופך את ההאשמה שדבקה בו בקשר למעשיו אלה ומכוון אותה לאחרים וטוען: „הם דואגים לאנשי שלומם" וכו'.

ועוד דוגמה: המרואיין־בלי־שם זורק השמצה טוטלית: „90% מהצמחונים בכפר אוכלים בשר בהסתר." זהו שיא של השמצות. נכון שיש רינונים בכפר כי מיספר קטן (קטן מאד) מחברי הכפר אינם נאמנים מלאה לעקרון הצמחונות, אולם כאשר הובא לאסיפה הכללית עניין נאמנות זו לעקרון הצמחונות של חבר מסויים, שהיה יסוד מוצדק לחשוד בו בסטייה מהעקרון, הגן עליו המרואיין־בלי־שם במרץ רב והצליח להוריד את העניין מסדר היום. והנה, אותו חבר מסויים הודה זמן מה אחר־כך, במפורש, כי הוא אכל בשר באמירים. אולם הוא אמר זאת לאחר שעזב את המושב עם מישפחתו, כדי להסיר מעצמו את ה„מיגבלות". ההגנה הנמרצת שהגן המרואיין על החבר המסויים עלולה לרמוז משהו לגבי המרואיין־המשמיץ עצמו ונאמנותו לעקרונות המושב.

ועוד הערה: המרואיין אינו משלם את מסי הכפר מתוך עקרון, כפי הנראה. הוא אמנם משתמש יחד עם מישפחתו בכל השירותים שהכפר דואג להם בשביל התושבים, אולם את הדאגה לצד הכספי (450 ל"י לחודש) לקיום השירותים הוא משאיר לאחרים. אומרים שהוא מחכה שאנשי שלומו יגיעו לשילטון ואז... כעת מגיע חובו לכפר לסך 100 אלף ל"י ובזה הוא השיג שיא. כמובן שלא קשה לקשם את אי תשלום המיסים בנימוקים מחוכמים שאין ביניהם לבין המציאות ולא כלום.

אריה אמיתי, אמירים

● ● ●

השוק הפרסי

האם אין מהפכת חומייני באיראן צריכה להדליק נורה אדומה בעיני כולנו? עד כה חצצה איראן בינינו לבין אוייבינו הגדול ביותר מצפון — ברית־המועצות. נפילתה בידי אנשי הדת הקנאיים של חומייני היא נפילת קו־ההגנה הקדמי שלנו, שאינה חמורה פחות מנפילת קו בר־לב במילחמת יום־הכיפורים.

אם ישתלטו הסובייטים על איראן, לא תחצוץ בינם לבין ישראל שום מדינה נוספת והדרך תהיה סלולה לאיום צבאי רוסי ישיר על ישראל. האם אין זה משנה את כל מערך הכוחות במזרח־התיכון ומחייב הערכה חדשה של המצב, כולל גם אצל חסידי הפלסטינים והסכם השלום עם מצריים?

יהודה בטיש, חיפה

כל הניסיונות להציג את המהפכה שהתחוללה באיראן כמרד נגד הערימות או כעליית האיסלאם, הם בעיני זריית־חול בעיניים. לדעתי, זהו חלק מהמאבק הגלוי־

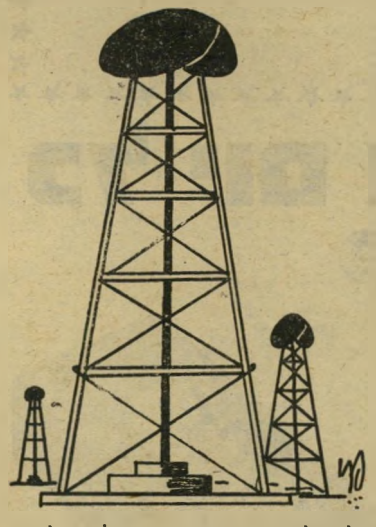

באלי על מקורות האנרגיה של העולם בו נעשה שימוש בהסתת האספסוף בצורה ציונית שפלה. מה שמתרחש באיראן בימים אלה הוא הוכחה מסייעת לכך.

אחרי שבעקיפין גרמה ההפיכה באיראן להחנקתה של ישראל, מבחינת התלות באחד ממקורות הדלק העיקריים שלה, אסור לנו להפקיר את בארות־הנפט המצויים עתה בידינו. החזרת שדות־הנפט

(המשך בעמוד 8)

Capitol

סיגריה עם אופי

תערובת אמריקאית מובחרת

C9

תשבץ העולם הזה 2164

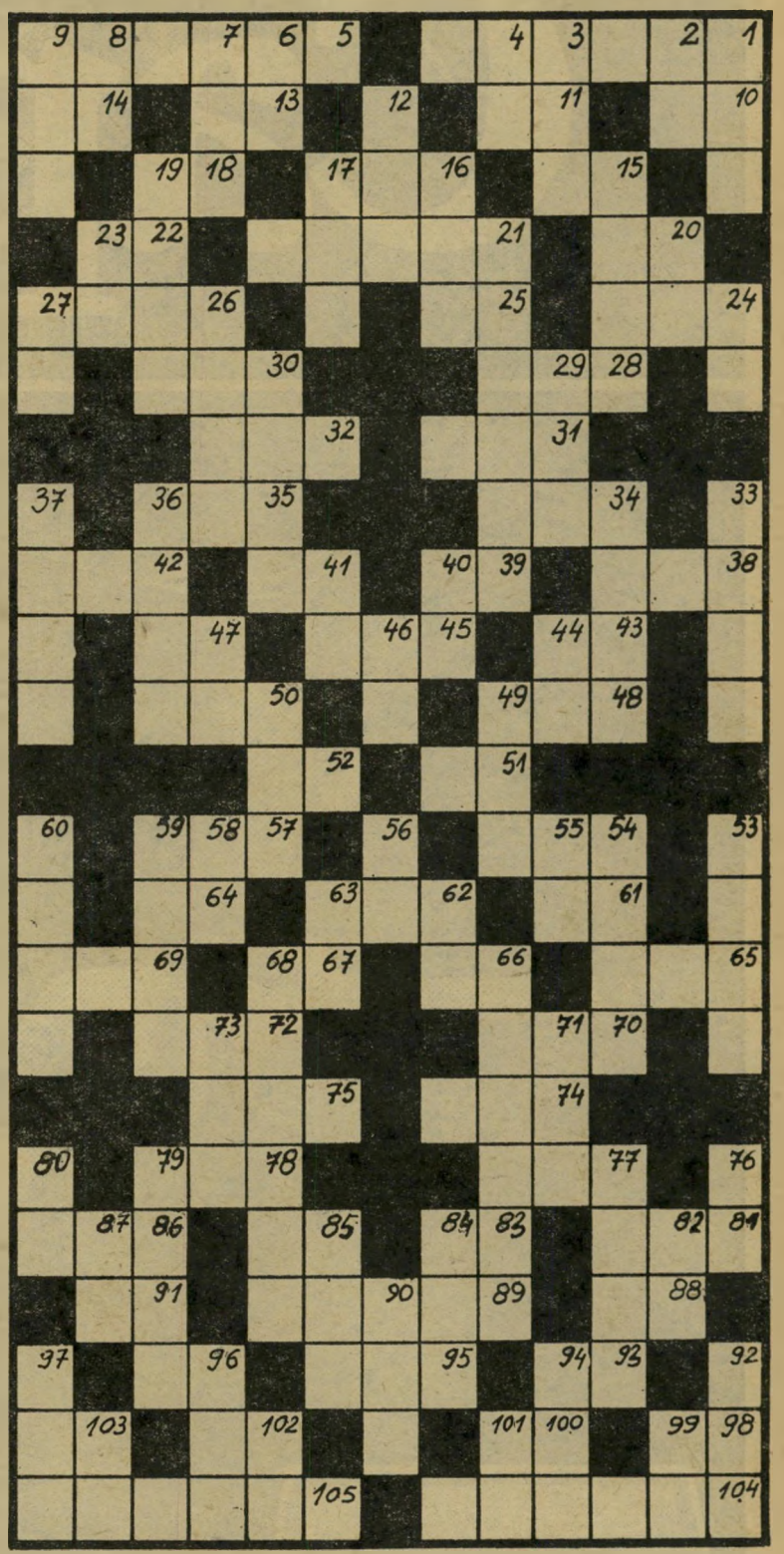

מאוזן

1) יישוב בגליל; 5) חוסר־עניין; 10) מושת על כל אזרח; 11) מין; 13) מטבע יפאני; 14) חדר באוניה; 15) תבואה; 16) קיבוץ בשפלת החוף; 18) ארמדה; 20) מתגורר; 21) ציטטה; 22) מן הצאן; 24) עברו את הנהר; 25) נהר באפריקה; 26) מין כלי־נשק חם; 28) שיקשק; 30) האזנה דרוכה; 31) חפירה עמוקה; 32) מגילגולי הארבה; 34) כנף־העוף; 35) מלחין רומנטי; 38) רוכב; 39) בת־קול; 41) שמא; 42) בהמה דקה; 43) הוורייה; 45) חלפה מן העולם; 47) חסר־וחלילה (ר"ת); 48) אסף דבש; 50) עובד בבית־המרחץ; 51) תנועת־מים בים; 52) ידיד; 54) מן האמהות; 57) לאלתר; 61) כלי בשחמת; 62) התרברבות; 64) מסייר; 65) תנובת העץ; 66) נור; 67) רך בצאן; 69) מחיל אצילי; 70) משמש לקירוי גג משופע; 72) כעס גדול; 74) מכסה את העצמות; 75) משוכה; 77) יחידת־מגורים; 78) ארשת; 81) ראפיה; 83) סיס בלי ראש; 85) פרי־בטן; 86) גץ; 88) מטבע צרפתי קטן; 90) תפיצו אור; 91) מונח בתורת החשמל; 93) הגיע; 95) "שוק"; 96) תרופה; 98) מרחף באוויר; 100) קריאת־יגון; 102) אחוריים; 103) ממהר; 104) תקין; 105) רגש.

מאונך

1) אמיתה; 2) אדמה המצויה בנגב; 3) ירק־גינה; 4) קידומת הולנדית; 6) מספיק! 7) ילבלב; 8) סיומת לרבות; 9) מתאווה; 12) כפן; 15) נהיר; 16) שער! 17) הוציא מים מן הבאר; 19) מן האבות; 20) שביב; 21) מוסרת הודעה; 23) רשע מרושע; 24) תחמושת לקשת; 26) חלון קטן; 27) נועם, רוך; 29) אדמה; 30) יחידה ברכבת; 33) מפת קטנה; 34) מצוי בכושר; 36) חשק; 37) נייר־ערך; 40) עלה בספר; 41) מסולם הצלילים; 44) רוח רעה; 46) מיפתן; 47) סוללת־מגן; 49) פריט חיוני ברכב; 50) פוביה; 53) דוגמה; 54) אבר־תנועה; 55) סופה של ארץ; 56) חלק בראש; 58) כיתה דתית; 59) מכופתר; 60) תפילה נוצרית חגיגית; 62) אביון; 63) בירת הנגב (ר"ת); 66) יכולת; 68) נקלעו ל־; 71) עמל; 73) מחלקי היממה; 76) גיבעה קטנה; 77) לא שולי; 79) ערמומי; 80) שן המפתח; 82) כיסא־כבוד; 84) רע מאד כשהיא נגדשת; 85) אולם; 87) מפליג במים; 90) זאטוט; 92) קיבוץ בארץ; 94) האומות המאוחדות (ר"ת); 96) מעונות השנה; 97) ירק ימי; 99) נהר באיטליה; 101) מגעול פטנטי; 102) במקום ההוא; 103) יבשה מוקפת מים.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

במיפרץ סואץ למצריים כמוה כהעלאתה של ישראל אל הגרדום הכלכלי.

א. פנחסי, תל־אביב

יש הקבלה בין ההתעוררות הדתית החשוכה והקנאית באיסלאם לבין התעוררות דומה ביהדות. במה שונים אנשיו של האיית־אללה חומייני מאנשי הרב לווינגר? במה שונים המתפרעים בחוצות טהראן מאלה המתפרעים בכביש רמות בירושלים?

אלה גם אלה עושים בשם אלוהים והאמונה הדתית מעשי־פשע המנוגדים לכל חוקי הדת. ההתלהבות והקנאות הדתית של אנשי הפלג השיעי באיסלאם מזכירים את השתוללות אנשי הרב כהנא. נראה שהקידמה והליברליזם נכשלו באיזה מקום אם חוגים כה רחבים, הן באיסלאם והן ביהדות, חוזרים ומחפשים מיפלט בחוקי הדת הנושנים.

צבי קמחי, הרצליה

● ● ●

על עינויים בשטחים הכבושים

מדי פעם מועלות טענות קשות המפרסות מיקרים ממשיים חמורים, הניתנים לזיהוי, על עינויים מעינויים שונים ביחידים ובסדרות, המבוצעים בידי „אנשי־ביטחון" ישראליים בעצירים הנופלים לידיהם. מדי אותן פעמים מושמעות הכחשות, בין שהן אישיות, מפי „אנשי־ביטחון" הניסעניים, ובין שהן רשמיות כלליות מטעם הרשויות. ומדי פעם קורה גם שניידונים על שימוש ב„אלימות בלתי סבירה" או „חריגה" אחדים מ„אנשי הביטחון". כן קרה לא אחת, ששופטים בפני־הם נטענו והוכחשו דברים כאלה, התריעו על ריבוי אלימות מישטרתית.

התבטאותו של השופט העליון חיים כהן בנושא זה באה בימים בהם מתמשכת התכתשות מילולית בין ממשלת ישראל, ממשלת ארצות־הברית והעיתון וושינגטון פוסט בדבר פירסומו של דו"ח אמריקאי אודות עינויים בידי השילטונות הישראליים לגבי עצירים ביטחוניים בשטחים הכבושים.

דומה שיש צורך בהיגיון מועט בלבד כדי להבין את הקורות כך: שילטונות ישראל, האמונים על „הכיבוש הליברלי", הקשובים לדעת הקהל העולמית הרגישה יותר ויותר לפגיעות בזכויות־האדם, לא יעלו על דעתם ביצוע עינויים כלשהם בעצירים ערביים. תחת זאת הם מעדיפים להרוס את ביתו של העציר לפני הבאתו למישפט, או את הבית שבו הוא עבר פעם במיקרה — או שלא במיקרה — ובמיקרה הוא גם ביתן של מיספר מישפחות אחרות. אך בעציר עצמו לא יגעו לרעה, חלילה! לעומת זאת, בעצירים יהודיים אפשר לבצע עינויים — השופטים אינם טועים וודאי שאינם משקרים! שכן עליהם אינן חלות אמנות ג'נבה, ובאין חוקה למדינת ישראל, וההכרזה העולמית על זכויות־האדם רק חתומה בידי הממשלה ולא אושררה, לפיכך אזרחי־מדינת־ישראל העבריינים וגם הלא־עבריינים מופקרים, תחת האיצטלה של מניעת „התערבות בענייניה הפנימיים" של המדינה. תושבי השטחים הכבושים מוגנים וזכויותיהם נשמרות במלואן.

אלא שההיגיון השלם והישר אומר אחרת.

ישעיהו־תומא ש"ק, תל־אביב

לפני כמה ימים פורסם בוושינגטון פוסט כי ישראל מענה חשודים פוליטיים בשטחים המוחזקים. תוך ימים מיספר קמו כל יפי־הנפש בישראל (ואני מתכוון ליפי־הנפש מהימין), שטענו כי זו אינה אמת וכי עיתון כמו הוושינגטון פוסט נהג לא באחריות כשלא חקר בנושא.

מטריד אותי בהקשר לכך: האם ישנה פרוטקציה לערבים? הרי ידוע כי נהוג במישטרה לענות חשודים יהודים. האם השילטון מעדיף את הערבים ונוהג בהם בצורה יותר הומאנית?

יוסי קאופמן, גבעתיים

● ● ●

עזרה צמחונית

בדף תשקיף (העולם הזה 2158) פירסמתם תחת הכותרת מחתרות מכריזות מילחמה על ישראלים, כי חייהם של ישראלים המשרתים או עובדים במדינות מרכז־אמריקה נמצאים בסכנה. נכון שמדינת ישראל תומכת במישטרים השולטים בכל המדינות האלה, אבל התמיכה היא גלובאלית, בכל השטחים, ובעיקר בשטח החקלאות.

בתחום זה עובדים רוב הישראלים שמשרתים במדינות מרכז־אמריקה ומצליחים במשימתם יפה מאד. אמנם מרכז־אמריקה רחוקה מאד מישראל, אבל לכל הישראלים העובדים כאן יש מישפחות בארץ והודעתכם גרמה נזק אישי לכל אחד מאיתנו.

אמנון קידר, סן פדרו סולה, הונדורס

● ● ●

חיידקי הטעות

רוח המאמר: האם החלב שלך מורעל? (העולם הזה 2162) מתאימה אמנם למצב החמור הקשור לזיהום הבקטריולוגי והכימי של החלב הישראלי, על הסכנות בכוח הכרוכות בשימוש בו, אולם, לצערי, מיספר השיבושים במאמר הוא כמעט כמיספר החיידקים בחלב. חבל מאד שנדפסו בכתבה טעויות רבות. מאחר והמצב ממילא הוא עדין וחמור, יש להקפיד על דיוק רב במסירת הדברים, שמא ישיל מישהו ספק באמינותם.

ד"ר ווסטין

להלן הנקודות העקריות שברצוננו להבהיר את הטעות שנמסרה בהן:

● לגבי מכון התקנים נאמר בכתבה, כאשר מדובר בתת־ועדה שבה אני מייצג את אגודת מגן לצרכן: „והנה התברר לי שאין שם אדם, כולל היו"ר הנכבד, שמבין ברפואה." אני לא אמרתי דברים אלה, מאחר והיו"ר של תת־הוועדה הזו הוא הרופא ד"ר ב. רוזן, ולי אין כל סיבה לחשוב, על אחת כמה וכמה לומר, שד"ר רוזן אינו מבין ברפואה. אדרבא, ברצוני להדגיש שגישתו של ד"ר רוזן כלפי בטיחות החלב במדינה הינה, לדעתי, מכובדת, ענייינית ומגמתית, למען טובת ציבור שותי־החלב בארץ. לעומת זאת, לגבי שאר חברי תת־הוועדה, האמור במאמר עומד בעינו.

● לגבי מישרד־הבריאות נאמר שהוא רוצה במותי. למען האמת, אין לי כל אינפורמציה לגבי רצונותיו של מישרד נכבד זה, ולכן לא התבטאתי כפי שצוטטתי. כן נאמר שם כי „מישרד־הבריאות מבזה את החוק". נכון שמישרד־הבריאות לא כיבד את חוקי־התברואה בקשר לחיידקים בחלב, לכן, שינוי הפועל במישפט זה לזמן עבר היה מתקנו. לעומת זאת, לגבי התנהגותו הנוכחית של המישרד, אין בידי כל מידע ולא הייתי מזדרז להעליל בטרם בדקתי הדברים. בד בבד, לא אהיה מופתע לגלות שמישרד־הבריאות אמנם ממשיך ומזלזל בדרישות החוק הנ"ל.

ד"ר ג'רי יוסטין, יועץ רפואי ראשי לאגודת מגן לצרכן, תל־אביב

אוליביה מדור לדור

זמנים חולפים, עתות משתנות,
סבון "אוליביה" - לעולם נשאר.
"אוליביה" סבון היופי של עץ הזית
מכיל שמן זית ומרכיבים טבעיים
לרעננות ולעידון העור.

"אוליביה" - הסבון העובר מדור לדור
וניחוחו עמו.

עץ הזית

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 825
תאריך: 18.2.54

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פירסם כתבת־תחקיר מצולמת, בסידרה „נוער מחפש את ה־הוה", תחת הכותרת „הברה באלתית". הכתבה שיקפה את ראשית שינוי הערכים בארץ ואת המרת החלוציות באורחות־חיים מערביות. תחת הכותרת „לא נבשיח ריחוים לקיאופרטי־בים (לתחכורה)" ראיין „העולם הזה" את שר־התחבורה הציוני־כללי, יוסף ספיר, על המאבק שבין מישרד־התחבורה לבין הקו־אופרטיבים לתחבורה.

דיווח יוצא־דופן הוא דיווחו של שאלתיאל בן־יאיר *, ש־נשא את הכותרת „ניסיתי לפרוץ את המצור על אילת". הדיווח הוא יומן הפלגתה של ספינת־משא, שהובילה את קופסות הכשר של חברת „אינקודה" (מיסודו של יעקוב מרידור) מאריתריאה לאילת.

בשער האחורי של הגיליון פורסם סיפורו של אברהם הדם, „עת דודים", שזכה בפרס השני (בישראל) במיסגרת התחרות העולמית של הסיפור הקצר.

בשער הגיליון: תלמידה אטי הדרי.

שר־האוצר לוי אשכול מגיש חקציב ✶ „העולם הזה"

מרכל על מירה אברך ✶ דם אשכנזי ודם ספרדי

העם

שאלה רפואית

כל ממשלה הרה פעם אחת בשנה. ב־בטנה גדל העובר, מתהפך וגורם לבחי־לה. הגוף כולו מתכונן לקראת החבלים האחרונים, הצירים שבעזרתם ייצא התק־ציב החדש לאוויר העולם.

השבוע בא התקציב עד משבר, וכוח לא היה ללדת. הלידה הופרעה על־ידי הני־גוד המהותי של שני השותפים העיקריים לקואליציה. נידמה היה שיהיה צורך בני־תוח־קיסרי — ניתוח העשוי לסכן את חיי האם הממשלתית עצמה.

הווידוי והאמבטיה. גרמה לתקלה דרישתם הנמרצת של חציונים הכל־ליים ** להקטין את סעיף ההוצאות. היה זה צעד מחוכם למדי: אין אזרח שאינו חפץ בכך. השאלה הגדולה היתה: האם הדבר אפשרי מבלי לשפוך את הוולד יחד עם האמבטיה.

כן! — אמרו הציונים הכלליים. הס־ביר בשיחה פרטית, אחד משריהם: „לו היינו באמת נציגי הבורגנות, כפי שטו־ענים נגדנו, הרי היינו מתנגדים להגדלת ההכנסות. כל בורגני רוצה להוריד את המיסים. אולם אנחנו לא עשינו זאת. אנח־נו דרשנו להקטין דווקא את ההוצאות — מבלי לפגוע בהכנסות. כי משק ממשלתי המכניס הרבה, מוציא מעט, הוא משק בריא. משק המכניס מעט ומוציא מעט, גם הוא בריא. אולם משק המכניס הרבה ומוציא את הכל — זה משק חולני מאוד!"

אולם מפא"י אמרה לא, בלמ"ד רבתי. לדבריה, כל קיצוץ היה הורג את התפ־קידים החיוניים של הממשלה. היא לא התייחסה ברצינות רבה מדי לכל העניין. לדעתה, היה זה תימרון מיפלגתי גרידא מצד הציונים־הכלליים.

הצרור הנקוב. היה זה אופייני ל־מצב כל המיפלגות, שאף אחת מהן לא נגעה בשאלה העיקרית: האם אפשר בכ־לל לסתום את החורים בצרור הנקוב של ממשלת ישראל? ממשלה החייבת להב־טיח את ביטחון המדינה מול יריבים ה־מתחזקים והולכים, לקיים משק ללא חומ־רי־גלם ושווקים, ולכלכל אוכלוסיה המיי־צרת רק חלק קטן מצרכיה, חברה שאי־נה במצב בריאות מתאים להריון, חברה שלכלכלתה צפוייה תמיד סכנה של הפלה מלאכותית.

אולם שאלה רפואית זו טבעה השבוע בים הסיסמות המיפלגתיות — כרוב ה־שאלות הרציניות בישראל.***

עיתונים

חלוצת הרכילות

השבוע ניסה איש הארץ שבתי („סבי") טבת להוכיח — על טור שלם — כי גם לו יש את כל המעלות הדרושות להיות שר בישראל. נוסף על כל המעלות, סי־כם: „אנו מקיימים ידידות נעימה עם מירה אברך."

האשה, שידידותה זכתה להערכה זו, לא ידעה אם לקבלה כמחמאה או כרמז מפוק־פק. כי למרות שזה קרוב לשנתיים שהיא כותבת בידיעות אחרונות, טרם השלימה מירה אברך **** עם העובדה שעורכת מדור רכילות מן ההכרח שתהיה גם היא נושא לרכילות.

פעם, למשל, הצליחה להשיג ראיון מיו־חד עם ד"ר ראלף באנץ', לאחר מאמצים עקשניים. למחרת נדהמה לשמוע שעיתו־נאי אחר, אשר באנץ' סירב לקבלו, ניסה להסביר את כישלונו על חשבונה: „נו, ברור," סיפר, „אילו הייתי עושה גם אני מה שהיא עושה כדי לקבל סיפור..."

מאיפה רבאנץ'. מה שהיא עושה, סבורה מירה, הוא רק עבודה עיתונאית טובה. מירה, בת ה־28, האוהבת לכנות עצמה כחלוצת הרכילות העיתונאית ב־ארץ, הגיעה למיקצוע במקרה. עבודתה הראשונה (ללא תשלום) היתה בחרות, שם כתבה וציירה מדור של אופנה נשית.

כעבור שנה עברה לשבועון לאשה, וה־פעם במשכורת מלאה. משם לידיעות אח־רונות, השייך אף הוא למישפחת מוזס. היתה הדרך קצרה. צורת המדור התגב־שה אף היא לא בכוונה. כאשר ראיינה מירה לפני שלוש שנים את פולה בן־בן־גוריון ופירסמה כתבה בייתית, זרועה פיטפוטים נשיים על מה שראש־הממשלה

*** התקציב אותו הגיש לוי אשכול, שר־האוצר, היה בסך 320 מיליון ל"י, ובו גירעון צפוי של 60 מיליון לירות ישר־אליות.

**** שם מישפחתה של מירה לפני נשו־איה לרמי אברך, אחיה של הפסנתרנית דינה אברך, היה הרצברג. מירה, שניפר־דה בינתיים מבעלה, מתכוונת לשמור על שם בעלה.

עדות

כל מיני דם

בראשית המאה סיווג רופא גרמני, ד"ר קארל לנדשטיינר, את הדם לארבעה סו־גים. סיווג זה נעשה לפי תכונת ההתקר־שות של גופיפי הדם האדומים, והפך לרב־חשיבות בעירויי־דם, בהם מותר להערות רק דם מקבוצות־דם זהות. שורת מישפ־טי־אבהות רעשניים בארצות־הברית נתנו לסיווג המרובע (א, ב, אב, 0), חשיבות נוספת כקובע של אבהות אפשרית.

שימוש אחר בסיווג הדם עשו שני ה־אחים הירשפלד, רופאי־צבא אוסטריים ממוצא יהודי, במילחמת־העולם הראשונה, שתוך כדי בדיקת דמם של בני 16 לאו־מים שונים בחזית הבלקן, גילו כי סוגי הדם השונים מצויים בתכיפות שונה בבני לאומים שונים. מסקנתם ההגיונית של ה־אחים הירשפלד: היחס בין סוגי הדם השו־נים, אצל לאומים שונים, קבוע לכל הדו־רות, אלא אם כן מתווספת, כתוצאה של נישואי תערובת, תוספת דם שונה.

המיספרים השולטים. האחים הרופ־אים קבעו אינדכס לחישוב יחס זה, וגילו כי אינדכס הדם של בני הודו, למשל, שווה בדיוק לאינדכס הדם של הצועניים ההונ־גריים, שיצאו את מולדתם הראשונה, הו־דו, לפני דורות רבים, אך נמנעו מנישו־אי־תערובת משך נדודיהם.

מאז הפך אינדכס הדם למכשיר עבודה לכל אנתרופולוג המכבד את עצמו. החו־דש הביא אנתרופולוג ישראלי בעל שם עולמי, ד"ר רפאל פטאי *, למסקנה מר־חיקת־לכת. הוא גילה הפרשים ניכרים בין אינדכסי הדם של העדות היהודיות האש־כנזיות (המשתרעים בין 1.54 ל־2.74) לבין אלה של העדות הספרדיות (1.16—1.35) ואלה של העדות המזרחיות האחרות (0.58—1.64).

מסקנתו של ד"ר פטאי: מכיוון שאינ־דכס הדם אינו משתנה כתוצאה של הגי־רה ממקום למקום, אלא אך ורק בהשפעת תערובת דם חדש, מחייבים מספריו את שלילת האחדות הגזעית בין העדות האש־כנזיות לספרדיות, וביניהן למזרחיות.

— הקירבה הגזעית בין יהודי גרמני (אינדכס דם 2.74) ליהודי מרוקאי (1.63) פחותה, כנראה, בהרבה מזו שבין יהודי גרמני ללא־יהודי גרמני (אינדכסים: בין 2.38 ל־2.82) ובין יהודי מרוקאי ללא־יהודי מארוקאי (1.63).

אנשים

● שר־האוצר **לוי אשכול** זכה בבי־קורו האחרון בצרפת לכבוד רב. סיפר ה־שבוע פקיד ישראלי בפאריס, ששב אר־צה: כשאשכול הגיע במטוס, התאספו ב־שדה־התעופה השגריר הישראלי, הנ׳ספח־הצבאי, וכמה עסקנים חשובים של הסוכ־נות. בהופיע השר בפתח המטוס, הצדיע הנ׳ספח הצבאי הצדעה חגיגית. אלא ש־אשכול צעק לעומתו, באידיש, מכבש המ־טוס: „אל תהיה — — — ואל תעשה קונצים שכאלה!"

● על התפטרותו של **עזריה רפ־פורט** מוועדת הריפרטואר של תיאטרון אהל, העיר אחד משחקני התיאטרון: „הוא רצה לכרות ראשים (של אמנים). אבל התברר שהקרדום היה עשוי עץ דק, וה־ראשים מגומי!"

● כוכבת הקולנוע **מריליין מונרו**, בתשובה לשאלת עיתונאים אם לדעתה מגרה המראה של גופה מאחור, היא השי־בה: „מימי לא הלכתי מאחורי עצמי!"

„קדימה בית"ר!"

צוות כתבי הספורט של **העולם הזה** סיקר את מישחק הכדורגל המתוח, שבמהלכו הבקיעה בי־ת"ר ירושלים שני שערי־מענה, מול שער אחד של קבוצת הפועל רחובות, צמד שערים זה הוא שהביא את הקבוצה הירושלמית, לראשונה בתולדותיה, לליגה הראשונה.

* שהואשם שנה קודם לכן, ביחד עם עמוס קינן, בהשלכת פצצה לדירתו של שר־התחבורה הדתי, דויד צבי פינקס. ל־אחר מישפט סנסציוני זוכו השניים.

** כיום המיפלגה הליברלית, מיפלגתו של שר־האוצר, שימחה ארליך.

* חבר המכון האנתרופולוגי המלכותי (הבריטי) וראשון תלמידי האוניברסיטה העברית בירושלים (על הר הצופים) שזכה בתואר דוקטור לפילוסופיה.

ניקוי יבש בלחיצת אצבע עם "סנו־מסיר־כתמים"!

שמת לב שכתמים
תמיד מופיעים ברגע
הבלתי מתאים?
אנחנו ב"סנו" שמנו לב
לכך מזמן, ולכן פיתחנו
תרסיס מקצועי
לפתרון הבעיה.
"סנו-מסיר- כתמים"
מסיר בקלות
כתמי שוקולד, רוטב,
מוצרי קוסמטיקה ועוד.
אז אל תחכי לכתם
הבא!...

לאחר התזה קצרה,
הניחי לחומר להתייבש.

הברישי את הכתם
(בעזרת הספוג המצורף לאריזה).

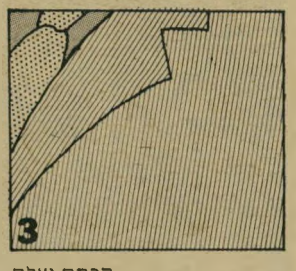

הכתם נעלם,
מבלי להותיר עקבות.

סנו - לעזרתך תמיד.

Target Adv.

אתה צודק, האמריקאית עדיפה מכל הבחינות...

ועכשיו, גם אתה יכול להרשות לעצמך אמריקאית.

שבט. האמריקאית של שברולט
עולה פחות ממכונית אירופאית מקבילה.
מנוע 4 צילינדרים בנפח 1600 סמ"ק,
אביזרי בטיחות ונוחות רבים כסטנדרט. שאל עליהם!

שבט, האמריקאית של שברולט החל מ־288,000 ל"י. בולל רדיו נקודי

המחיר אינו כולל מ.ע.מ. ונכון ליום הפרסום.

ליאו גולדברג בע"מ ת"א, דרך פתח תקוה 86, טל. 284111 סניפים וסוכנים בכל הארץ

חיפה, רח' יפו 132, טל: 522682, וולטר יעקב, יפו 19, טל: 512251 ● ירושלים, רח' שלומציון המלכה 15, טל: 235536 ● באר־שבע, רחוב טרומפלדור 40, טל: 73515 ● נצרת, סרוג'י יוסף, טל: 56300 ● נתניה, מכונית נתניה, טל: 39423 ● רמת־גן, ארז, ז'בוטינסקי 18, טל: 720738.

הנדון:

שערי שמיים

ח"כ אורי אבנרי ביקש את בעל המדור הזה לארח בו את נאום־הבכורה שלו בכנסת התשיעית. בעל המדור נענה לבקשה באו־רח יוצא מהכלל, ומבלי ליצור תקדים.

ארוני היושב־ראש, כנסת נכבדה.

לפני שנה ורבע זכתה הכנסת הזאת, הכנסת התשיעית, ברגע של התגלות. שערי השמיים נפתחו, ועולם חדש נתגלה לעינינו.

על הדוכן הזה עמד נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, ונשא את דברו לעם ישראל. במסע שאין לו את ורע בהיסטוריה האנושית, בעיצומו של מצב־מילחמה, בא הנה מנהיג הגדולה שבמדינות הערביות, והושיט לנו יד לשלום.

לא להפרד־ביניים. לא לשביתת־נשק. לא להפסקת־הלוחמה באחת החזיתות. כי אם לשלום של ממש, להתפיסות היסטורית בין ישראל היהודית, הציונית, ובין העולם הערבי כולו, מאוקיינוס עד אוקיינוס.

ההלום שחלמנו כל חיינו, החלום שחלמו אבותינו לפנינו, חלומם של ארבעה דורות, הנה עמד להתגשם. ישראל עמדה להתקבל למישפחת העמים השמיים, למרחב הגדול שבו שוכנת מדינתנו. לא עוד נטע זר במרחב עוייך, לא עוד גטו חמוש ומבודד. לא עוד עם החי על חרבו, ועליה לבדה ביטחונו.

באולם הזה קרה הנס. מעל הדוכן הזה הושמעה הבשורה.

הכנסת התשיעית זכתה בכך. זכות היסטורית, חד־פעמית, שהעלתה אותה מעל לכל כנסת שבאה לפניה ושתבוא אחריה.

זכות זו הטילה עליה חובה כבירה כלפי ההיסטוריה העברית והעולמית: לעבוד למען השלום בכל יום ובכל שעה, ללא לאות, ללא הרף, לא רתע, ללא דיעות קדומות — להשלים את המלאכה, להנחיל לעם ישראל את השלום אשר יפתח פרק חדש בתולדותינו.

זהו תפקידה האחד, המאפיל על כל תפקיד אחר, כשם שהר אוורסט מאפיל על כל הרי תבל. על פיו, ועל פיו בלבד, תישפט כנסת זו בספרי ההיסטוריה. אם תעמוד במשימה זו, תיזכר לטובה לדורות. אם לא תעמוד בו, תי־זכר לדראון.

■ ■ ■

איך עמדה הכנסת בתפקיד זה במשך חמשה־עשר החודשים שחלפו מאז?

החלום הגדול כמעט ונגוז. ההתלהבות הכבירה, שפרצה כנחשול כביר מלב שני העמים, העם הישראלי והעם המצרי — ואנחנו שהיינו שם, התלהבות זו עדיין רוננת באוזנינו! — התלהבות זו בוזבזה לריק. התרוממות הרוח, אשר יכלה לגבור על כל מיכשול, שככה. במקום תנופת מעשה־האהבה, שפרץ שערי שמיים, באה ההתמק־חות הקטנה, העמידה על המקח, ההתעקשות על קוצו של יו"ד, ההתחמקות, ההתחכמות, הטכסיס, הערמומיות העקרה.

משק כנפי־ההיסטוריה נשמע באולם הכנסת — והכנסת המשיכה במלאכתה, כאילו לא קרה דבר.

הצטרפתי לכנסת הזאת בשבוע שעבר. באתי כמעט במישרין מקאהיר, שם פגשתי את הצמרת הרוחנית והמדינית של מצריים. שמעתי את ה„אני מאמין" של גדולי הסופרים, את השאלות של המדינאים, את רחשי הלב של מאות אנשים פשוטים ברחוב, שמסרו לי את המסר שלהם לכנסת. באתי אל הבית הזה, כשלבי מלא תיקווה, אך גם מלא חרדה.

מה מצאתי כאן? במשך שלושה ימים של דיונים באולם כמעט־ריק, לא שמעתי אף פעם אחת את המילה „שלום", אלא כמליצה ריקה. הנושא האחד המעסיק את מחשבותיהם וחלומותיהם של שלושה וחצי מיליון ישרא־לים, של ארבעים מיליון מצרים, של כל יהודי וכל ערבי באשר הוא שם — כאן, בכנסת, הוא עומד בתחתית הסולם.

נדמה לי שהאולם הזה, שאין בו חלונות, ששום משב של רוח רעננה אינו מגיע אליו, המנותק מן האוויר הצח של ירושלים כמו צוי־לת בתחתית הים, אינו נמצא כלל בירושלים, אף לא בישראל, אף לא במרחב השמי, אלא על פלנטה אחרת.

■ ■ ■

מה הם שני כדורי־העופרת הקשורים לרגליה של הכנסת זו, עד כי אינה מסוגלת להתרומם לגודל השעה? אלה הם השטחים הכבושים, הגדה והרצועה, המושכים אותנו מטה־מטה.

מהו מיקסם־השווא, המסנוור את עיני הכנסת, שאינו מאפשר לה לראות את המציאות הקוראת לה? הרי זה מיקסם־השווא של ארץ־ישראל השלמה, שריד אומלל של אתמול, החוסם את דרכנו אל המחר.

זהו החטא הקדמון, שבגללו אנחנו עלולים להחמיץ את ההזדמנות החיסטורית לדורות, ואולי לנצח. זהו החטא הקדמון, המעוות והמסלף והמעקם את השאיפה לשלום.

בוודאי, רבים בכנסת הזאת רוצים בשלום, אשר יתן הכשר להמשך החזקתנו בשטחים הכבושים, להמשך שלי־טתנו על מיליון ושמונה מאות אלף בנים של עם אחר, לשלילת זכותו של העם הפלסטיני לחרות לאומית במדינה משלו. אך שלום כזה הוא פטה־מורגאנה, אין הוא קיים אלא בדימיונם של הוזי־הזיות.

■ ■ ■

אני קורא לכנסת התשיעית לראות את הברירה האחת והיחידה הקיימת במציאות.

האפשרות האחת: שלום של אמת. לא היערכות חדשה של צה"ל בחזית חדשה. לא התבצרות מחודשת לקראת המילחמה הבאה. אלא שלום של ממש, שלום עם העולם הערבי כולו, על כל עמיו ומדינותיו. שלום אשר יפתח לרווחה את כל גבולותינו, דרומה, צפונה ומיזרחה. שלום אשר יהפוך את תל־אביב לצומת־דרכים בין מאראקש ובגדאד, בין חלב וחרטום. שלום אשר יהפוך

אל־סאדאת בין שמיר ובגין בכנסת

את ישראל העצמאית, הריבונית, שותפה שוות־זכויות בשוק מרחבי משותף, בברית־הגנה מרחבית, בגוש מדיני מרחבי. שלום שבו ניתן לשלב יחד את ההון של מדינות־הנפט הערביות, את כוח־האדם של מצריים, את האדמה של סודאן, את המים של עיראק, את הלהט של הפלסטינים את הדינאמיות של ישראל, את תמיכת היהודים בעולם, את המשאבים של המרחב הכביר הזה כולו, במעצמה עולמית חדשה.

אין זה חלום. שלום זה נמצא עתה בהישג־יד. עלינו רק להעז ולהושיט את ידנו.

כל האפשרויות האלה נדונות עתה בפה מלא בקאהיר, לא כיעדים רחוקים, אלא כמטרות מיידיות. אם הכנסת התשיעית תעלה על הדרך הזאת, הכנסת העשירית תשלח את נציגיה לפרלמנט מרחבי.

יש מחיר להגשמת התוכנית הזאת. ייאמר־נא הדבר בבירור, בלי התחמקות. המחיר הוא השיבה לגבולות ישראל, מלפני מילחמת ששת־הימים. המחיר הוא מתן הזכות המלאה לעם הפלסטיני לחקים את מדינתו לצידנו, תוך יחסי שלום, אחווה ושכנות טובה.

■ ■ ■

מכיוון שזהו הנאום האחרון שלי בכנסת, שאין בו הפרעות וקריאות־ביניים*, אני מבקש לאמר כמה מילים שקטות על בעיית־הבעיות: הבעייה הפלסטינית.

הבעייה הזאת הספה אצלנו עניין מיפלצתי, עניין מיפלצתי של שדים ורוחות. אולם ביסודו של דבר, זוהי בעיה רציונלית, שיש לה היבטים רציונליים ופיתרון רציונלי, וחזקוק לדיון רציונלי.

אין זה סוד שאני מקיים מזה חמש שנים חילופי־דברים רצופים עם אישים בכירים באש"ף. אחד מהם, ידידי סעיד חמאמי, זיכרונו לברכה, שילם בחייו עבור מגעים אלה. אחרים סיכנו, ועדיין מסכנים, את חייהם למען עניין השלום. נפגשתי עם מנהיגים פלסטיניים בכירים גם בחודש האחרון.

אני מעז לאמר כי אין בבית הזה אדם המצוי יותר ממני במה שמתרחש בתוככי התנועה הפלסטינית, בתוככי אש"ף.

ואני מודיע לכנסת, במלוא האחריות: ההנ־הגה הפלסטינית המוסמכת מוכנה עתה לעלות על דרך השלום עם ישראל, על בסיס של דו־קיום בשתי מדינות לאומיות, זו לצד זו, בשכנות טובה ובקשרים הדוקים. ההצהרות שנמסרו בעניין זה, מפי המנהיגים העיקריים, משקפות את המציאות.

בוודאי, יש יסודות קיצוניים באש"ף, שטרם השלימו עם המציאות. קיים שיתוף־פעולה אוטומטי בין חזית־הסירוב הפלסטינית וחזית־הסירוב הישראלית, והאחת מזינה את השנית. המיסמך הנושא את שמו של אליהו בן־אלישר, הקריאות החוזרות ונישנות לגירוש הערבים מן הארץ, מעשי האיית־אללה לויגנר — כל אלה מזינים את מעשיהם של אחמד ג'בריל והאיית־אללה ג'ורג' חבש, ולהיפך.

אני קורא לשיתוף־פעולה מסוג אחר, בין חזית־החיוב הישראלית והפלסטינית. מעשה חיובי אצלנו יעודד מעשה חיובי בצד השני, ולהיפך.

בהקשר זה אני מעלה על נס את דבריו של השר משה דיין מהיום, ובהם הכרה מפורשת באש"ף. אני מברך אותו על כך.

מאיר עמית: זו פרשנות!

צ'רלי ביטון: מה זה פרשנות? זו הכרה רשמית!

אורי אבנרי: אני קורא את דבריו של השר דיין, בתרגום מילולי מאנגלית, כפי ששודרו היום בשידור חי מפיו, לאמור: „אש"ף אינו מדינה. אך אין אנחנו יכולים להכחיש את מעמדו וערכו בסיכסוך, ובסופו של דבר כדי להשיג הסכם. יש לא רק טרוריסטים או אירגון־טרור, יש גם צד אזרחי, זאת אומרת הפליטים הפלסטי־ניים. אף אחד, וודאי לא אנחנו, אינו חושב שיושג הסדר סופי של הסיכסוך במיזרח התיכון בלי יישוב הפליטים..."

ז'ק אמיר: מחר בבוקר משה דיין יכחיש, ויגיד שהוא לא התכוון לכך.

אורי אבנרי: אני מברך את השר דיין על הדברים שהוא אמר היום. אינני מתחייב לברך אותו על הדברים שיאמר מחר.

■ ■ ■

אני קורא לכנסת לפתוח בדיון רציני וראציונלי על נושא זה, כדי לשקול בקור־רוח ובצלילות־הדעת את הסיכויים והסכנות, הכרוכים בפיתרון זה.

אשר לי, אחרי שיחותי עם מנהיגים מצריים ופלסטי־ניים כאחד, הריני משוכנע באלה:

- **אין ביטחון ואין רווחה לישראל, אלא בשלום כולל.**
- **אין שלום כולל, אלא בהשתתפות העם הפלסטיני.**
- **אין הסדר עם העם הפלסטיני, אלא באמצעות אש"ף.**
- **מדינה פלסטינית אינה אוים על ישראל, אלא תנאי בלי־עבור לקיום השלום והביטחון.**

■ ■ ■

השלום הזה הוא האפשרות האחת. ישנה אחרת, והלב נחרד מול מוראותיה. אם לא יקום השלום, תשלוט המילחמה. ההזדמנות ההיסטורית תחלוף, כלא היתה. שערי השמיים, שנפתחו על־ידי מעשהו הנועז של איש אחד שבא לאולם הזה, ייסגרו בטריקה גדולה. מילחמת־נצח תבוא למרחב הזה, הקנאות החשוכה של צד אחד תיענה בקנאות האפלה של הצד השני. דם ודמעות, אש וחורבן. דיכוי גובר והולך בשטחים הכבושים. בידוד גובר והולך של ישראל בעולם. התרחקותם של אחרוני ידידינו מאתמול, שנתנו את ידם לשאיפת החרות של עם־ישראל, אך שלא יתנו את ידם לרמיסת שאיפת החרות של עם אחר.

זוהי הברירה. אלה הן שתי האפשרויות. אין שלישית. וכל המוען בכנסת הזאת שיש אפ־שרות אחרת, שמצריים תעשה שלום נפרד, שאפשר להתחכם בעזרת טכסים זה או אחר, הריהו טועה ומטעה, ומביא על עמנו ככי לדורות.

■ ■ ■

הגורל בחר בכנסת הזאת, הכנסת התשיעית, כדי שתביא את השלום.

היא מצווה להתרומם לגודל השליחות הקדושה הזאת, להתמסר לה בכל ליבה ונפ־שה, למען לא ייאמר עליה ביום הדין: השעה הגדולה מצאה כנסת קטנה.

---

* לפי המקובל בכנסת, אסור לקרוא קריאות־ביניים בשעת נאום־בכורה, ואין להפסיקו.

מבצע מיוחד

4 ימי המזל בחודש פברואר

10.2.79 - 10.3.79

מז-מז שלנו עם מץ

הרוכש טלוויזיה מץ צבע ״26 אינץ׳ באחד מימי המזל, יקבל כפרס חינם טלוויזיה מץ ״12 אינץ׳.

הרוכש טלוויזיה מץ-צבע ״14 אינץ׳ או ״16 אינץ׳ באחד מימי המזל יהנה מהנחה של 50% ממחיר טלוויזיה מץ ״12 אינץ׳.

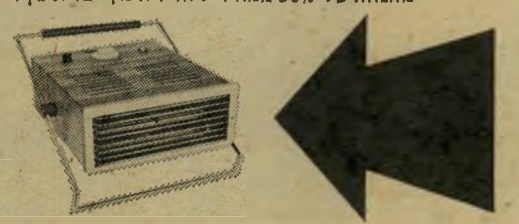

הרוכש טלוויזיה מץ שחור לבן באחד מימי המזל יקבל כפרס חינם טרמולופטר (תנור חימום חשמלי)

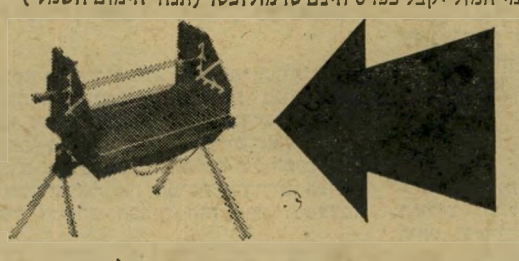

הרוכש תנור בישול ואפיה או דיפ פריזר (מקפיאון) מץ באחד מימי המזל יהיה זכאי לבחור כפרס חינם בין גריל ברבקיו פחם ובין שני טרמוסים 2 1/2 ליטר

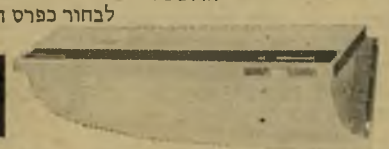

הרוכש קולט אדים וריחות למטבח מץ באחד מימי המזל יקבל כפרס חינם טרמוס 2 1/2 ליטר.

מהו יום המזל שלך?

זהו אחד מימי חודש פברואר 1979 בו אתה עשוי לזכות בשי יקר ערך – חינם וללא הגרלה.

היכנס עוד היום אל אחד מן הסוכנים המורשים למוצרי מץ ברחבי הארץ ורכוש את אחד ממוצרי מץ המעולים המשתתפים במבצע.* כך תבטיח לעצמך את השתתפותך במבצע הפרסים הארצי הענק של מץ ״ארבעת ימי המזל בחודש פברואר״

זכור! המבצע מוגבל לחודש פברואר 1979 בלבד!

כל שעליך לעשות:

עם רכישת אחד ממוצרי מץ המשתתפים במבצע עליך לשלוח לחברת מץ רחוב מודיעין 19, בני־ברק את חשבונית הקניה המקורית הנושאת את חותמת החנות בה נרכש המוצר, תאריך הקניה, חתימת המוכר והפרטים המלאים והמדוייקים של המוצר שקנית (תאור, דגם ומספר).

על חשבונית זו להגיע למשרד חברת מץ לא יאוחר מן ה־25.3.79.

הזוכים המאושרים

שרכשו את מוצרי מץ באחד מימי המזל של חודש פברואר 1979 יקבלו הודעות לבתיהם לאחר הכרזת 4 ימי המזל. תאריכי ימי המזל יפורסמו בעתונים.

ועוד: כל שני זוכה!

מבין כל רוכשי מוצרי מץ המעולים בחודש פברואר 1979 תיערך הגרלה בה יזכה כל רוכש שני במערכת ווקי־טוקי הכוללת שני מכשירי שידור וקליטה לילדים.

*הערה: כפוף לתקנון המבצע אותו ניתן לראות במשרדי חברת מץ, רחוב מודיעין 19, בני־ברק.

רשימת מפיצים חלקית

חיפה — סלון הבנקים, רח׳ הבנקים 1.			תל־אביב — סלון להיט, רח׳ אבן־גבירול 20.		
תל־אביב — שילה, רח׳ בן־יהודה 1.	**רמלה** — אסתר אוניברסל, רח׳ הרצל 63.	יהוד — אלקטרו רון, מרכז מסחרי.	**אשדוד** — סלון ושירותים, מרכז א׳ 118.	**רחובות** — אלקטרו סנטר, רח׳ הרצל 171.	**פתח־תקוה** — אורון, רח׳ חיים עוזר 10.
דימונה — אוניברסל, מרכז מסחרי.	**יריחם** — סוריה רוני, מרכז מסחרי.	**נתניה** — מכט אוניברסל, וייצמן 2.	**ירושלים** — אלקטריק 2001, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 21.	**קרית־שמונה** — בלק (כהנים יעקב), מרכז מסחרי.	יפו — אלקטרו יפו, — שד׳ ירושלים 121.

אמץ את מץ

פרטים אצל הסוכנים המורשים למוצרי מץ ובבית מץ, רחוב מודיעין 19, בני ברק - רמת גן

„המטה הכללי של צה"ל הוא דוגמה למטכ"ל מחוסר כל אחריות ממלכתית ✶ במקום לפתור את בעיות המדינה משקיעים 90 מיליארד לירות בחולות ✶ אם יש משמעות לשלום זה צריך להתבטא בתקציב - אם אין לו משמעות למה עושים אותו? טוען אלוף (מיל.) מתי פלד, לשעבר ראש אג"א במטכ"ל, המותח ביקורת על תקציב־הביטחון וקובע:

„המטכ"ל מכתיב למדינה את מיבנה התקציב!"

„אם להשתמש בממונחים זהירים, גיתן לומר שזוהי שערוריה!" אומר האלוף (מיל.) מתתיהו („מתי") פלד, על הערכות משרד־הביטחון והמטה־הכללי של צה"ל לגבי הסכומים שיידרשו לתקציב־הביטחון, אחרי שייחתם הסכם־השלום עם מצרים.

בתקציב־המדינה הנוכחי הוקצו 64 מיליארד לירות לתקציב־הביטחון השוטף. זהו תקציב־ביטחון רגיל, המ־בוסס על ההנחה שלא יחול שום שינוי ביחסים עם אוייביה הפוטנציאליים של ישראל. צה"ל יישאר ערוך ומוכן בקווים הקיימים בגבולות הנוכחיים. התעצמותו בציוד ובנשק והתרחבותו בכוח־אדם וביחידות חדשות תימשך על פי התוכנית הרב־שנתית, כאילו שום דבר לא קרה ולא השתנה ומילחמה עלולה לפרוץ בכל רגע.

אולם אם ייחתם הסכם־השלום עם מצריים, והגדולה שבמדינות העימות עם ישראל תצא ממעגל המילחמה הפוטנציאלי, אין צה"ל מוכן להסתפק עוד בתקציב־הביטחון השוטף. על סמך תיכנונים וחישובים, שעשו ראשי המטה־הכללי ומומחי משרד־הביטחון, תובע צה"ל לשנות את החלק היחסי המוקצב לו בעוגת התקציב הלאומי. אבל לא חלילה להקטינו.

התוספת המשוערת, שאותה תובע צה"ל לתקציב, למק־רה שיוחל במימוש הסכם־השלום, מסתכמת בלא פחות מאשר בסכום האדיר של 90 מיליארד ל"י, שיחולקו על פני שלוש שנים. כלומר, עד להשלמת הנסיגה וסיום ההיערכות בקווים החדשים, על פי מה שנקבע בחלקו הצבאי של הסכם־השלום, מבקש צה"ל לקבל תוספת של 30 מיליארד ל"י לשנה.

ואם צה"ל תובע סכומים אלה, סימן שהם דרושים. איש אינו מעז לערער על כך. גם אותם המחייבים את חתימת הסכם־השלום ואת פינוי סיני סבורים שהסכום העצום של 90 מיליארד ל"י דרוש, כדי שצה"ל יהיה מסוגל לקדם גם בהיערכותו החדשה כל הפתעה צפויה, מבלי שהדבר ייפגע במקדם הביטחון.

בא האלוף פלד וקובע: מלך הביטחון הוא עירום. התביעה לתוספת בתקציב היא אחיזת־עיניים. הקצאת המשאבים, שדורש משרד־הביטחון עבור צה"ל, תפגע בצורה חמורה ביכולת המדינה להתקדם לקראת יעדיה החברתיים והכלכליים. הסכם־השלום עם מצריים צריך להביא לקיצוץ בתקציב־הביטחון ולא להגדלתו בשיעור של כחמישים אחוזים לשנה.

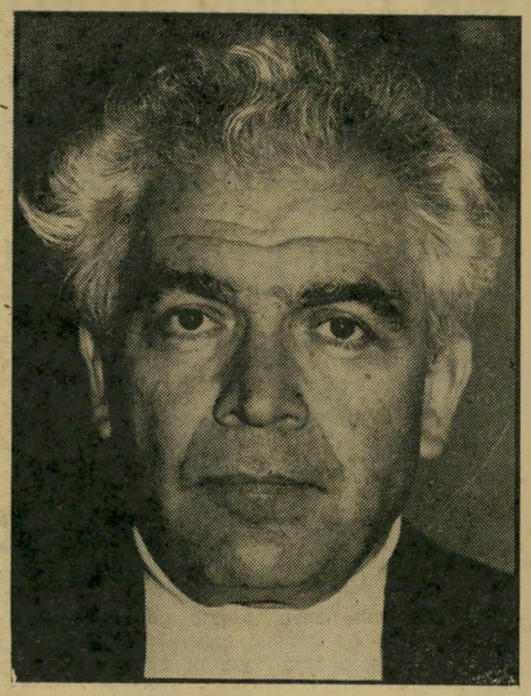

מתי פלד

מערך ישן בתנאים משופרים

ה אלוף (מיל.) ד"ר מתי פלד, מי שעמד בראש אגף האפסנאות של צה"ל והיה חבר המטה־הכללי עד לאחר מילחמת ששת־הימים, הוא כיום מיזרחן במיק־צועו ובעיסוקו.

"יחד עם זאת קרוב האלוף כסוף־השיער וחד הניסוח לבעיות צה"ל ותקציב־הביטחון, הן כפרשן צבאי והן כאיש־צבא מקצועי לשעבר.

„תקציב־הביטחון," אומר האלוף פלד, „צריך לשרת את התפיסה האיסטרטגית של הממשלה ושל צה"ל. הוא צריך לבטא את מירווח הביטחון של המדינה. אין להבין כיצד ייתכן שדווקא תחימת הסכם־שלום עם מצריים תעלה את תקציב־הביטחון בכחמישים אחוזים למשך שלוש שנים. שהרי עם הוצאת מצרים ממעגל המילחמה, כחמי־שים עד שמונים אחוזים מהסד"כ (סדר־כוחות) הלוחם של צבאות־ערב מסתלק מהמילחמה נגד ישראל.

„עד כה, בכל ההערכות של עוצמתן של מדינות־ערב, הובא בחשבון כי הצבא המצרי מהווה למעלה ממחי־צית העוצמה הצבאית הערבית, העלולה להתייצב נגד

שיריון זרנגים של צה"ל בנגב במילחמת ששת־הימים — מעוז בקו בר־לב אחרי שנכבש בידי המצרים במילחמת יום כיפור

„שינויים משמעותיים בתוני הפתיחה מקנים עדיפות לצה"ל"

ישראל. אם הצבא הזה יוצא ממעגל המילחמה ואם חציי־האי סיני יהפוך לאיזור־חיץ מפורז, פירוש הדבר שזה מגדיל את מקדם־הביטחון של המדינה. זה צריך להתבטא בתקציב־הביטחון. תחת שזה יתבטא בהורדת התקציב, זה מתבטא בהגדלתו בשיעור של חמישים אחוזים. בשביל מה?

„ההנמקה חסרת הסופיסטיקציה, שנותן משרד־הביטחון לתביעה להגדלת התקציב, היא שהמיליארדים הנוספים דרושים כדי לפנות את כוחות צה"ל מסיני ולהכניסם להיערכות חדשה בנגב. זה אבסורד.

„המצב שבו ערוכים כוחות צה"ל בקווים קדמיים בנגב ולא בסיני אינו מצב חדש. חיינו אותו עשרים שנה, בתנאים הרבה יותר קשים וביחסי־כוחות הרבה יותר שליליים מבחינתנו. מצרים היתה אז מדינה לוחמת. אוייב מפורש. היא היוותה במרבית השנים 80% מהפוטנציאל הצבאי הערבי נגד ישראל. חצי־האי סיני לא היה מפורז דה־יורה. דה־פאקטו כן. אילו היו המצרים רוצים בכך, הם יכלו להכניס את צבאם לסיני בכל שעה מבלי לפגוע בשום הסכם או התחייבות. באותן שנים החזקנו נגדם בדרום מערך כוחות בעל תפקיד כפול: לצפות אל החזית ולהחזיק מעמד נגד מיתקפה צפויה די זמן כדי לאפשר לכוחות המילואים להתגייס.

„אם ייחתם הסכם־השלום, אנחנו עומדים לחזור למערך זה עם שתי תוספות חשובות, שלא היו לנו בעבר: איזור־חיץ מפורז, שהמדינה הנמצאת מעברו השני היא הפעם

שר־הביטחון וייצמן

מדינה בלתי־לוחמת. בתנאים אלה מתקבל היה על הדעת להסיק כי אפילו סדר־הכוחות, שהוחזק בדרום עד ליוני 1967, הוא גדול מדי.

„אין זה סוד, שעד למילחמת ששת־הימים החזיק צה"ל בדרום חטיבה סדירה אחת בילבד. ההיגיון מחייב שבתנאים החדשים, שייווצרו אחרי חתימת הסכם־השלום, ניתן יהיה להחזיק בנגב עוד פחות מזה. שכן הפעם יעמדו לרשות צה"ל אמצעי אתראה חדישים ומשוכללים, שלא היו ברשותו אז, שיסירו ממנו את המשימה של תצפית אל החזית."

כוח סיני חייב להימחק

„אין צורך להחזיק כוח קטן יותר בנגב מאשר בעבר, אבל בוודאי שאין כל היגיון במה שמתכוון צה"ל לעשות — להחזיק בנגב את אותו סדר־הכוחות שהוא מחזיק כיום בסיני.

הכוחות המוצבים שם, הוקמו למטרה אחת: לאחזקת חצי האי סיני. כל הביטחון בסיני מוטל על צה"ל. בסיני אין מישטרה. אין שם שירותי־ביטחון. אין כמעט אוכלוסיה אזרחית. כוחות צה"ל הסדירים הנמצאים בסיני לא הוקמו לשם אחזקת הנגב אלא לשם אחזקת סיני. הם לא היו קיימים לפני כן והם הוקמו לצורך משימה זו בילבד. פיזורם או פירוקם אין בו כדי לפגוע בסדר־הכוחות הכללי של צה"ל, שתוכנן ונבנה כדי לעמוד במילחמה כוללת עם מדינות־ערב.

„הדברים צריכים להיות ברורים: הכוחות הסדירים של צה"ל מוחזקים כדי לאפשר אחזקה שוטפת של שטחים ומיתקנים וכדי לספק לצה"ל אמצעי אתראה עד לגיוס המילואים. אותו חלק מהצבא, שעליו היו מוטלות משימות אלה בסיני, חייב פשוט להימחק, אחרי שתוחזר סיני לידי המצרים בעקבות הסכם־השלום. אין שום הצדקה בקיומו. אם אותם הכוחות הסדירים הנמצאים כיום בסיני דרושים לצה"ל לסדר־הכוחות הכללי שלו, למקרה שתפרוץ מילחמה, צריך להכניסם לסדר־הכוחות במילואים.

„אם אומנם כך יינהג צה"ל ותקציב־הביטחון הנוכחי ישאר בתוקפו, הרי שאחרי מחיקת הכוחות הסדירים המתחזקים כיום את סיני תיווצר רזרבה גדולה בתקציב־הביטחון. כי אחזקת כוחות סדירים בסיני יקרה פי כמה וכמה מאשר אחזקת אותם כוחות עצמם בנגב. על אחת כמה וכמה שאחזקת כוח סדיר קטן יותר בנגב תחסוך לצה"ל ולמדינה סכומים עצומים.

„אם משרד־האוצר לא יתבע ממשרד־הביטחון חזרה את עודפי התקציב שיוותרו אצלו כתוצאה מצימצום הכוחות ופריסתם בנגב, תיווצר רזרבה כספית ענקית, שתעמוד לרשות צה"ל ומשרד־הביטחון כדי לסלול דרכים ולהקים מיתקנים צבאיים בדרום. בצורה זו לא תתחייב כל תוספת לתקציב־הביטחון הנוכחי.

„אולם המטכ"ל הנוכחי אינו חושב במושגים כאלה. הוא מתכוון להחזיק בנגב את אותם הכוחות עצמם שהוא מחזיק כיום בסיני. המטכ"ל רוצה להמשיך ולהחזיק בכוח הסדיר שיש לו כיום בסיני. דבר זה נוגד את התפיסה הבסיסית של צה"ל כצבא חסכוני שכוחו במילואים שלו."

כשמתבקש האלוף פלד להשיב, מה יכולים להיות מניעי המטכ"ל להמשיך ולהחזיק גם אחרי חתימת הסכם־השלום בכוח סדיר בסדר הגודל הקיים כיום בסיני, הוא משיב חד וחלק: „נראה לי שזה נועד לספק את הרמטכ"ל — שתהיה לו הרגשה שיש לו הרבה כוח. אין לי שום הסבר אחר לגישת המטכ"ל להעביר את הכוחות העצומים הנמצאים בסיני אל הנגב."

אולם גם אם כתוצאה מהסכם־השלום לא יפורק הכוח המחזיק כיום בסיני, ויועבר כולו לנגב, אין האלוף פלד רואה כל הצדקה בתוספת של 90 מיליארד ל"י לתקציב־הביטחון. „בתשעים מיליארד הלירות האלה," הוא אומר, „ניתן לפתור את כל בעיות השיכון במדינה. אפשר לבנות

„אילו היה מטכ"ל חושב, יזם ועצמאי, הוא היה אומר לשר־הביטחון: „יציאתה של מצריים ממעגל המילחמה מאפשרת לנו לחסוך הרבה כסף!"

בהם את כל השיכונים הדרושים, את כל בתי־החולים וכל בתי־הספר, הדרושים לפתרון מצוקת הדיור, האישפוז והחינוך, תחת זה רוצה המטכ"ל להשקיע אותם בחולות."

אפשר להוריד את רמת המלאי

ח"כ ומשרד־הביטחון מנמקים את תביעתם לתוספת העצומה לתקציב־הביטחון בכך, שיש לבנות בנגב מערכת כבישים, מחסנים וקווי־הגנה. האלוף פלד שולל גישה זו מעיקרה.

„מישרד־הביטחון טוען כי מערכת הכבישים החדשה בנגב דרושה כדי להכניס ולהחזיק שם מיספר חטיבות סדירות. עשינו את זה בעבר בנגב מיספר פעמים בלי הכבישים והמיתקנים שמתכוונים לבנות. כאשר פורצת מילחמה, הטנקים נוסעים על החולות. הם אינם זקוקים לכבישים. הכבישים דרושים אך ורק לשם אחזקת הכוח הקיים, כדי לאפשר להוביל לו אספקה או להעביר כביסה למכבסה.

„כדי להכניס צבא לנגב על מנת לקדם אפשרות של מילחמה, לא צריך כבישים. אין גם כל צורך בבניית מחסני־חירום, למשל. מחסני־החירום בנויים על פי פריסת כוחות המילואים של צה"ל, ולא בחזית. צה"ל זקוק למחסני־חירום במקום שבו מתגייסים כוחות המילואים ולא במקום שממנו הם יוצאים למילחמה. מרכזי גיוס המילואים — ואין זה סוד — מתפצלים בהתאם למרכזי הגיוס הטריטוריאלים. אם רוצים להקים שם מחסנים חדשים לכוחות מילואים חדשים — שיקימו. אבל ההשקעה הדרושה לכך אינה מגיעה אפילו לחלק קטן מ־90 מיליארד הלירות הנדרשות.

„מדובר כיום במשהו אחר לגמרי: בהקמת מערך תחזוקה שלם כדי לקיים כוח סדיר בנגב שאינו נחוץ כלל. אם תהיה שעת־חירום ניתן לגייס מילואים ולהושיב אותם שם. אין צורך בכוח סדיר קבוע. זהו כל ההבדל בין צבא סדיר, לצבא הבנוי והמבוסס על מילואים.

„אבל הסוגיה היא הרבה יותר מורכבת. יש לה היבט השוב נוסף. צה"ל בונה לעצמו רמת תיספוקת לקראת מילחמה צפויה. זה מה שמכונה 'מלאי החירום'. רמת התיספוקת הדרושה נקבעת אחרי שהמטכ"ל יושב, חושב ומעריך כמה ימי־מילחמה צפויים במילחמה עתידה, לכשיתפרוץ.

„כל יום תיספוקת כזה, המכונה 'יום לחימה', עולה הון תועפות. אחרי מילחמת יום־הכיפורים היה צורך להעלות את רמת התיספוקת הקיימת במאות אחוזים. אני בא וטוען כי אחרי חתימת הסכם־השלום ניתן יהיה להוריד את רמת התיספוקת הדרושה לצה"ל בשיעור ניכר.

„אחרי הסכם־השלום עם מצרים יוצאת מחצית הכוח הערבי הלוחם נגדנו מהמישחק, לפחות פורמאלית. פירוז סיני נוטל את אפשרות ההפתעה מידי המצרים ומוריד אותה לאפס. מנחם בגין אומנם אמר בשעתו לשר־המילחמה המצרי, הגנראל גאמסי, כי המרחק בין תעלת־סואץ לבין הנגב הוא שבע שעות נסיעה בסך הכל. אבל צבא אינו ג'יפ שלוקחים ודוהרים בו על הכביש. כדי להזיז ארמיה מהתעלה אל הנגב — זה מיבצע לשבוע ימים לפחות. היתרון שבשטח המפורז הוא בכך שברגע שמתחילים להזיז כוחות בתוכו זה מגדיל את מירווח האתראה.

„שינוי זה בנתוני הפתיחה של מילחמה צפויה עם מצריים חייב להשפיע על רמת המלאי של צה"ל. רמת התיספוקת מוכרחה להיות מותאמת לסיטואציות חזויות. המטכ"ל יכול הרי גם לתבוע שהוא רוצה את המקסימום ולבקש אחזקת רמת תיספוקת ל־360 ימי לחימה צפויים, למשל.

„אבל הסכם־השלום משפיע באופן משמעותי ביותר על הארוך הצפוי של המילחמה, אם תיפרוץ ביניהם לבין מצריים אחרי חתימת ההסכם. לפני שישב צה"ל בסיני היתה לו פריסה איסטרטגית הרבה יותר טובה. בפועל לא החזיקו המצרים כוחות צבא גדולים בסיני. סיני הוא אחרי הכל מדבר. קשה להחזיק שם כוחות סדירים, כמו אלה של הצבא המצרי, המושתת ברובו על כוחות סדירים. דה־פאקטו היתה סיני מפורזת כמעט בכל השנים שקדמו למילחמת ששת־הימים. היתרון של סיני איזור

רמטכ"ל איתן

מפורז איפשר לצה"ל לתכנן את המילחמה הצפויה כך, שהוא יוכל לרכז את עוצמתו בחזית אחת להכריע בה, ואז להעביר את הכוחות לחזית שניה ולהשיג גם בה הכרעה. זה נקרא לפעול על פי „העיקרון של קווים פנימיים". מילחמת ששת־הימים היתה דוגמה קלאסית למימוש עיקרון זה.

„במילחמת יום־הכיפורים בוטל היתרון שהיה לצה"ל בדרום, של שטח שהפריד בינו לבין הצבא המצרי. כך יכלו המצרים והסורים לתאם פתיחת מיתקפה בשתי חזיתות בו זמנית, ומנעו מצה"ל אפשרות של הכרעה. המילחמה נמשכה 20 יום ללא הכרעה."

יכולת ההכרעה תוחזר לצה"ל

„כן," אומר האלוף פלד, „זה מעבר לכל ויכוח, שלא ניתן היה לצה"ל להשיג הכרעה במילחמת יום־הכיפורים בגלל ההיערכות ההתחלתית הגרועה.

„כאשר סיני יפורז שוב, הרי שעצם התנועה של הצבא המצרי לסיני ובתוכו תהיה עילה למילחמה. וזה, בניגוד למה שקרה ב־1967, כאשר עילת המילחמה היתה סגירת מיצרי טיראן ולא הזזת הכוחות המצרים בסיני. פירוש הדבר, שבהיערכות החדשה יהיה מצבו של צה"ל הרבה יותר טוב. ברגע שהצבא המצרי יחצה את התעלה, תהיה בכך עילה למילחמה. לא יהיה צורך עוד בתקופת המתנה כמו במאי 1967. בכך החזרנו לעצמנו את היתרון של ניהול מילחמה בקווים פנימיים, אבל בתנאים הרבה יותר משופרים מאלה שהיו קיימים לפני שתים־עשרה שנה.

„שוב נוכל להכריע בחזית אחת ולעבור במהירות לחזית שניה, משימה שצה"ל בנוי לה והתנסה בה בעבר. לא ייווצר מצב שבו ינהל צה"ל מילחמה במשך עשרים יום ללא הכרעה.

„הנתונים החדשים מחייבים את המטכ"ל לחזות פחות ימי לחימה במילחמה צפויה, עם אפשרות להכרעה מוחלטת. מצב כזה אינו מחייב אחזקת רמת תיספוקת לתקופה ארוכה, שכן הכרעה מאפשרת חידוש המלאי.

(המשך בעמוד 30)

תה עלית מדבר בעד עצמו.

תווית

תווית "ביטחון" נוחה לאחיזה.

אריזת מגן

שקית חיצונית, בציפוי מיוחד, שומרת על הטעם ומגינה על שקית התה מלחות.

חוט כותנה

חוט ארוך וחזק, כדי ששקית התה לא "תברח" לתוך הכוס.

שקית ה"קיפול-הכפול"

שקית ה"קיפול הכפול", בשיטה החדשנית: ניר מיוחד עוטף את תערובת התה, הניר מקופל בצורת פירמידה כך שאותה כמות תה נותנת יותר טעם. המים עוברים גם ברווח שבין שני הקיפולים של הניר וגם סביב לדפנות החיצוניות של השקית וכך שטח המגע שבין התה והמים גדל.

תערובת תה

עלי תה כתושים המיוצרים אך ורק מהעלים העליונים של שיח התה. התה גדל בציילון בתנאים הנכונים ונבחר בדקדקנות ע"י "טועם" מיוחד באנגליה שיצר את התערובת המיוחדת ל"תה עלית".

פתח את הקופסא הכחולה, הוצא שקית של "תה עלית", מזוג מים טריים רותחים המתן 2-3 דקות לפני שתוציא את השקית והקשב לטעם...

יש תה ויש תה עלית

טוב לי עם עלית

הספורטיבי ונעל שהולכת איתך לכל מקום.

alba sport

alba איטליה מביאה לך את נעל הספורט החדשה שלך.

כשחיפשנו נעל ספורט אמיתית. . . מצאנו את הנעל שהולכת לכל מקום,

למגרש הטניס, למשחק כדורסל או לריצה בערב, לבית הספר, לדיסקוטק, לטיול ואפילו לעבודה. . .

הנעל ללא תחרות במחיר ובעיצוב

הנעל המצטיינת בחוזק וגמישות

הנעל שתהפוך חלק בלתי נפרד ממך

הנעל שלך מהמבט הראשון

להשיג: המשביר לצרכן שקם ש.א.ל. כל בו שלום וחנויות הספורט והנעליים המובחרות

יבוא ושווק: נעלי אמו שווק 1977 בע"מ

עורך „העולם הזה" ממשיך בדיווחו על פגישותיו עם אנשי הצמרת המדינית והרוחנית של מצריים בעת ביקורו בקאהיר

צילו של חומייני

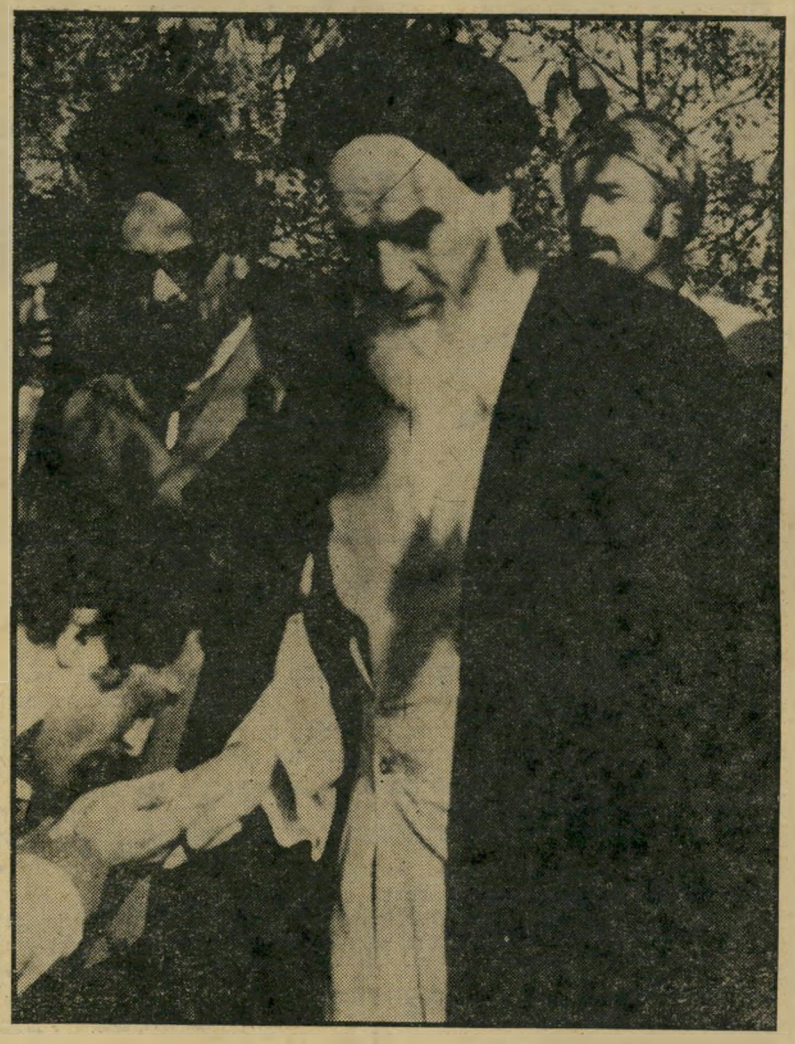

איית־אללה חומייני חוגג
אם ההמונים הולכים אל הדת —

מאת

אורי אבנרי

מאז כאיש־השמאל, כמתנגד קיצוני של המישטר הימני הסאדאתי וכאוהד בריתיהמועצות, הוא מתנגד ליוזמה בחריפות, אף שהוא ממשיך לתמוך ברעיון השלום בכל פה.

לפני כמה חודשים הוטל עליו איסור־כתיבה, למרות שהוסיף להיות חבר מערכת אל־אהראם, וליהנות מכל שרותי הבניין המפואר של מערכת זו — שהוא, לדעתי, הבניין המסודר והיעיל ביותר בקאהיר כולה.

לפני שבועות אחדים הוזמן סיד־אחמד אל „התובע הסוציאליסטי", ונפתחה נגדו חקירה. „התובע הסוציאליסטי" נבדל מן התובע הכללי, ותפקידו הוא לפעול נגד אוייבי המישטר. סיד־אחמד נחקר כמה פעמים, הוטל עליו איסור נסיעה לחו"ל, אך לבסוף נסגרה החקירה נגדו. מעמדו במצריים של אל־סאדאת דומה במיקצת למעמדו של ז'־פול סארטר בצרפת של דה־גול — הוא נחשב כמתנגד המישטר, אך הכל מכבדים אותו.

אפשר היה לחשוב כי אדם, שזה עתה עבר חקירה חמורה, יחשוש להתבטא. אך סיד־אחמד לא חלם על כך. כשטיפנתי אליו, הזמין אותי בשימחה למישרדו במערכת. אף שהייתי מלווה בפגישה זו על־ידי סגן־אלוף של שרות־הביטחון, שומר־ראשי, דיבר על המישטר בדי חשש, בגילוי־לב עוקצני. היתה זאת עדות נוספת לחופש הרב (יחסית) השורר עתה במצריים.

אני מכבד את סיד־אחמד. יותר מזה: אני מחבב אותו מאד, כאדם וכאיש־רוח. כל שיחה עימו היא לי תענוג אינטלקטואלי טהור. לא יכולתי להסכים הפעם לרוב דבריו. אך יכולתי ללמוד ממנו הרבה על עמדת השמאל במצריים, בעולם הערבי — ואף באיראן. אז, בקאהיר, הבינותי את אשה עומד להתרחש באיראן, המתרחש עתה לנגד עינינו.

הסביר סיד־אחמד: במישטרו של השאה, כל הצורות הלגיטימיות של התנגדות

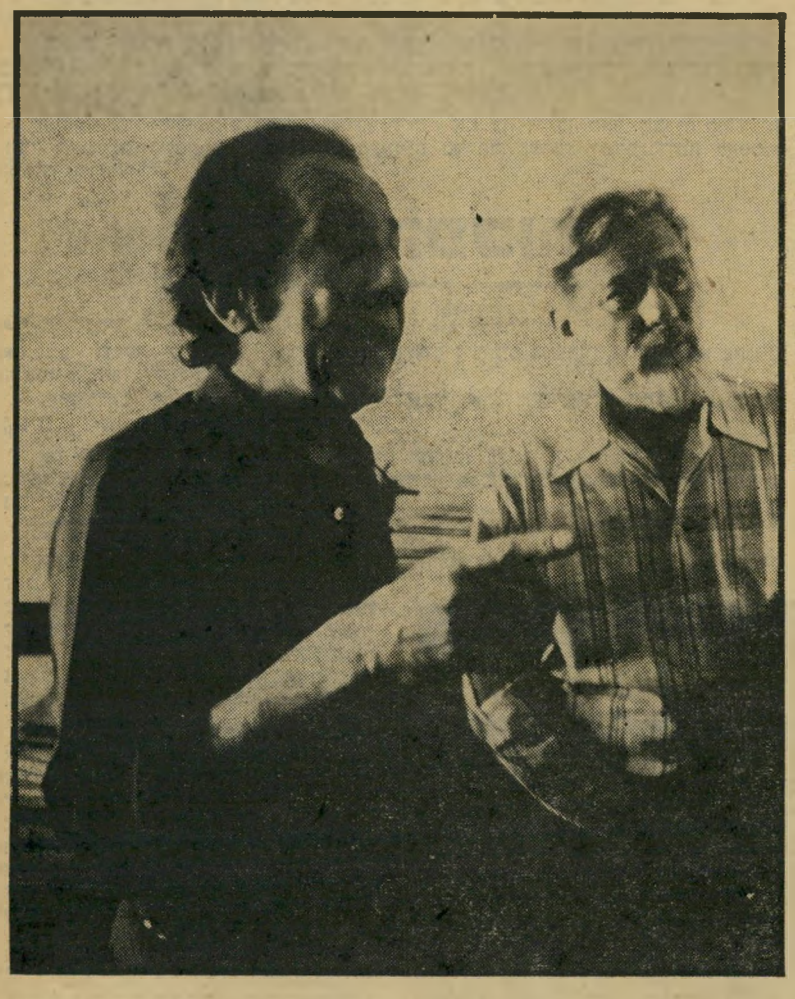

אבנרי עם מוחמד סיד־אחמד
— השמאל הולך אחריהם

ומחאה דוכאו באכזריות. המוסד העצמאי היחידי, שעוד יכול היה לתפקד, מול פני הדיכוי הקיצוני, היה הדת. משום כך הפכה הדת כלי־הקיבול לכל שאיפות המרי וההתנגדות.

המהפכה האיראנית אינה דתית בלבד, במובן המקובל במערב. הדת השיעית היתה תמיד, לאורך ההיסטוריה, ביטוי ללאומיות האיראנית, וגם עתה יש למהפכה השיעית אופי לאומי בולט.

הדת השיעית מספקת להמוני איראן מכשיר להתגברות על בעייה חמורה של ניכור. איראן הוצפה, בימי השאה, בהשפעות זרות. השאה עצמו היה נטע זר. הוא הכניס לאיראן את ההשפעה האמריקאית, וצורות רבות של כפייה מבחוץ. הוא הכניס לאיראן את ישראל. באותו זמן הזניח את בעיות־היסוד של איראן עצמה.

מדברי סיד־אחמד עלתה הקבילה ברורה: השאה—האמריקאים—יש־

אחים המוסלמים במצריים נהנים מן הסובלנות הרבה, יחסית, של מישטר סאדאת. פעילותם המיפלגתית אסורה, רישמית. אך מותר להם להוציא לאור שבועון. באחד הגליונות של שבועון זה פורסם, לא מכבר, מאמר זועם. לשבועון נודע. כנראה מפי סוכנויות־ידיעות בינלאומיות, כי בית־המישפט הישראלי החליט שהזנות היא מיקצוע, וכי על כן יש לשלם פיצויים לזונה שנפגעה בתאונה מיקצועית. **השבועון הזדעק ושאל: איך אפשר לעשות שלום עם מדינה שבה**

הזנות היא מיקצוע מכובד? כיצד יכול מוסלמי מאמין להשלים עם מדיניות־השלום של אנוור אל־סאדאת, לאור מציאות נוראה זו?

העיתונאית המצרית, שסיפרה לי על כך, חייכה. היא התייחסה לעניין כאל בדיחה מוצלחת, קוריוז אחד מיני רבים. המהפכה הדתית־הקנאית שהתחוללה אותה עת באיראן (ערב ניצחונו של האית־אללה רוח־אללה חומייני) נראתה רחוקה מאד מקאהיר הסובלנית.

בהידום התותחים

קומה השישית („קומת הגלות") של אל־אהראם נראו המאורעות באיראן קרובים מאד. כי שם, באחד החדרים המשקיפים על שכונת־עוני, יושב מוחמד סיד־אחמד, איש השמאל, אחד המוחות המבריקים במרחב.

סיד־אחמד, בן ה־50, נולד לאחת המישפחות העשירות והאצילות של מצריים, אך השתייך לשמאל מנעוריו. פעמים רבות ישב בכלא, לפני המהפכה ואחריה. סיפרו, בהידום התותחים, שהופיע ב־1975 בביירות, היה סימן־דרך פוליטי ואינטלקטואלי, מפני שהטיף בגלוי לשלום עם ישראל. מגשתיו בחו"ל לפני שמישהו חלם עדיין על יוזמת אל־סאדאת, וראיתי בו את אחד מאבות מחנה־השלום הערבי.

יוזמת־השלום של אל־סאדאת הכניסה את סיד־אחמד למצב מסובך

צילו של חומייני

(המשך מעמוד 19)

ראן, יעומת המשוש של קמפ־דייוויד: אל־פאדאת—האמריקאים—ישראל.

המוני איראן, שהרגישו את עצמם יותר ויותר מנוכרים במולדתם, חיפשו דרך כדי למצוא שוב זהות עצמית אמיתית. הם מצאו אותה בדת השיעית, הלוחמת בהשפעות הזרות, באמריקאים ובישראל.

„שלום ימני"

הם תשפיע הקנאות הדתית החדשה על מצריים? האחים המוסלמים, הניזונים מכסף סעודי, שיבחו בעיתונם את חומייני עד לב השמיים — למרות שהוא שיעי, והאחים הם, כמובן, סונים. האחים אינם תופעה חשובה. אין הם שייכים לכפר, וגם לא לעיר. הם מייצגים את חסרי־השורשים, ההמונים המנוכרים.

אך ההשפעה העיקרית של מאורעות איראן היא דווקא על השמאל. החשבון, כך נראה לי, הוא פשוט וסכסיסי — ולדעתי גם סתגלני ואופורטוניסטי.

השמאל אומר: ההמונים במרחב זזים לעבר מגמה קנאית־דתית. מה שקורה באיראן, יכול לקרות במקומות אחרים, בצורה זו או אחרת. לשמאל אסור לאבד את הקשר עם ההמונים. מכאן: על השמאל להשתלב בתנועה הכללית, לכרות ברית עם הקנאים הדתיים, לנסות להשפיע על כיוון התנועה.

המסקנה המעשית: השמאל המצרי והערבי יהיה נוקשה יותר, לאומני יותר, רחוק יותר מעניין השלום.

יש לכך מערכת של הסברים או תירוצים. למשל: אם ניתן להפיל את המישטרים הריאקציוניים רק באמצעות התקוממות דתית, ניחא. צריכים להשתלב בה, לפקח עליה, להסיח אותה לכיוון הנכון.

תירוץ נוסף: „השלום הפך רעיון ימני". אל־סאדאת הימני פועל בחסות אמריקאית. שלום כזה לא יפתור את הבעיות החברתיות של ההמונים בעולם הערבי.

אין צורך לאמר כי לא חסכתי בדיברי־ביקורת על גישה זו. עם כל ידידותי לסיד־אחמד, לא יכולתי להשלים עימה. היא מזכירה לי את התפקיד האומלל שמילאו המיפלגות הקומוניסטיות בכמה ארצות באירופה, ערב עליית הפאשיזם. חוששני שהיא עלולה להוביל את בעליה אל עברי־פי־פחת של מצב, הנוגד תכלית ניגוד את המטרות שלמענן הם לחמו באומץ־לב כה רב, במשך שנים.

אגב, נדמה לי כי איש במצריים לא נתן עדיין את דעתו על צד חשוב אחד של המצב: המהפכה הקנאית של חומייני מאיימת יותר מכל על ברית־המועצות. רבע האוכלוסיה בברית־המועצות היא מוסלמית, וזו שוכנת דווקא בקירבת הגבול הפרסי. מזה שנים יש סימנים של התעוררות דתית בקרב אוכלוסיה זו, שלא נעכלה מעולם לגמרי במישטר הקומוניסטי.

קשה לתאר חומר־נפץ מסוכן יותר לשלמותה של ברית־המועצות. בהשוואה להתעוררות איסלאמית אפשרית, ההתעוררות הציונית של חלק מיהודי ברית־המועצות היא סערה בכוס־מים.

המסקנה של סיד־אחמד, לשמע אפשרות זו: אם כן, ייתכן מאד שברית־המועצות תהיה מעוניינת לייצב את המישטרים הקיימים במרחב הערבי, ושהתנגדותה להסכמי קמפ־דייוויד תחלש.

שתי מהפכות

מה בכך קורה לעניין קמפ־דייוויד, לדעת סיד־אחמד?

מפיו שמעתי לראשונה הערכה, שכמה אישים חשובים במצריים, לאו דווקא בחוגים הרשמיים, חזרו עליה באוזני בגירסות שונות.

עיקרה: המרחב שלנו מתחיל לאבד את חשיבותו בעיני האמריקאים, והם פונים למרחבים אחרים.

אין זה מיקרה, לדעתו, שארצות־הברית הודיעה על כינון היחסים עם סין בדיוק באותו היום — ה־17 בדצמבר — שנועד לחתימת הסכם־השלום המצרי־ישראלי. המוקד עובר למקום חדש.

העדיפות עוברת למיזרח הרחוק.

הנפט שיופק בעתיד בסין, בעזרת הידע האמריקאי, יכול להקל במידה רבה על התלות של העולם המערבי בסעודיה. יפאן תוכל לקבל את הנפט שלה במישרין מסין הסמוכה, תחת להזדקק לנפט של המיפרץ הפרסי (או „הערבי"). ואילו ברית־המועצות פועלת עתה כדי לשכנע את הערבים שסין היא האוייבת המשותפת לכולם.

אשר לסעודיה: היא ממשיכה, לדעת סיד־אחמד, לפסוח על שתי הסעיפים. יש חילוקי־דעות בין אסכולות שונות בצמרת שלה. מצד אחד היא מעוניינת ביציבות במצריים, כדי לחזק את היציבות בחצי־האי ערב. מאידך היא רוצה לרכוש יציבות פנימית לעצמה על־ידי הזדהות עם המחנה הרדיקלי, המתנגד ליוזמת אל־סאדאת, שכרת בבגדאד ברית עם סעודיה.

התוצאה: מצריים הוכתה לפגישות עם ישראל, אך ההסכם לא נחתם עדיין. כדברי סיד־אחמד: „הרצון של מצריים לחתום גובר והולך, אך גם הקשיים גוברים והולכים."

את הרעיון, שנקודת־הכובד עוברת מן המרחב שלנו למקומות אחרים בעולם, שמעתי עוד באותו יום מפי אדם, הרחוק מסיד־אחמד כרחוק מערב ממיזרח. זהו ידיד צעיר, מבריק, ממוצא לבנוני, הקשור בקשרי־נשואין עם אחד מגדולי העשירים של סעודיה, והמנהל עסקים מסתעפים בין ביירות, קאהיר וריאד.

בפיו היתה הערכה, שהדהימה אותי בי־רגע הראשון. הוא התבסס על ידע, שלא

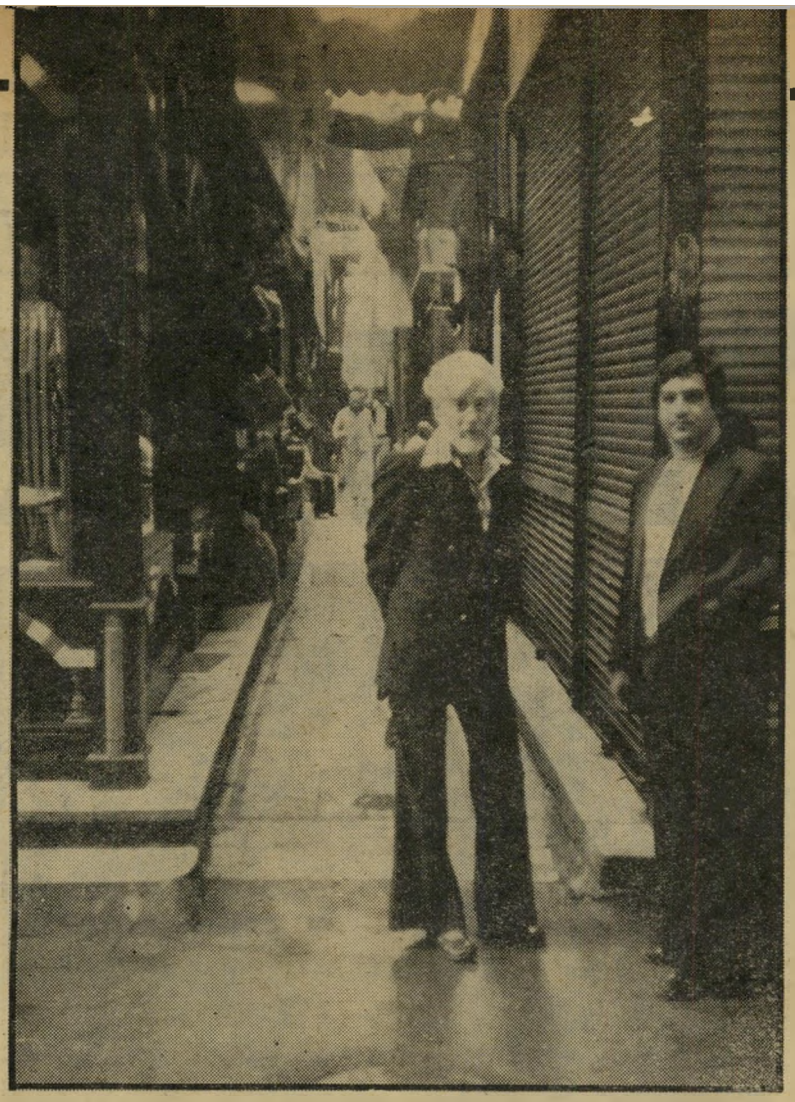

עם סגן־אלוף חמדי בשוק חאן אל־חליליי
מדוע יש מיסעדה לחלב?

שמעתיו עד אותו רגע, ושהחל מתפרסם רק כעבור כמה ימים ברחבי העולם: גילוי הנפט של מכסיקו.

טען האיש, תוך שהוא לוגם מכוס־ויסקי, בחדר־האורחים המהודר של הווילה המפוארת שלו בשכונת זמליק, על האי שבלב קאהיר:

- **בחודשיים האחרונים התחוללה בעולם מהפכה, שהשלכותיה לא חדרו עדיין לתודעה. במכסיקו נתגלו אוצרות־נפט כבירים. הם יעלו לפחות פי ארבעה על הרזרבות העצומות של סעודיה, והם נמצאים על סף דלתה של ארצות־הברית.**
- חומת־ההגנה של ארצות־הברית במרחב, מול ברית־המועצות, התמוטטה באיראן. אך באותו זמן היא הפכה מיותרת. הברית האמריקאית־סינית שמה מחסום של ברזל לפני אפשרות־התפשטות של ברית־המועצות. באמצעות סין, יכולה ארצות־הברית לעצור את הסובייטים בכל מקום.
- **מכאן שנעלמו שתי הסיבות העיקריות לעניין האמריקאי במרחב שלנו: הנפט והחומה האנטי־סובייטית.**

המסקנה: „חזרנו להיות מה שהיינו קודם — מדינות קטנות בשולי ההתפתחות."

ואם המרחב כולו חדל מלהיות מעניין, הרי גם השלום במרחב חדל מלהיות מעניין. הוא ירד מדרגת העדיפות העליונה של ארצות־הברית. שוב הוכח שהזמן אינו פועל לטובת השלום, כשם שאינו פועל לטובת ישראל.

קולונל חמדי

האיש שנכח ברוב פגישותי בביקורי זה, סגן־אלוף (של שרות ביטחון־המדינה) חמדי לביב, התחבב עלי במהרה.

מכיוון שלא הודעתי מראש על מועד בואי, גם לא הוכנו סידורים ביטחוניים לקראתי. בנמל־התעופה היה דרוש זמן עד ששוגר קצין, גם הוא בדרג בכיר למדי, כדי לקבל את פני וללוות אותי העירה, לבית־המלון שבו השתכנתי. מאחר שכל כתי־המלון הגדולים, המיועדים לתיירים מאירופה ומנסיכויות־הנפט, היו מלאים עד אפס מקום, הלכתי לגור במלון ליד כיכר האיפרה (הכיכר נשארה, האופרה המפוארת נשרפה ב־1952). במלון זה גרו בעיקר מצרים, והדבר העמיק את תחושת היותי מצאותי בקאהיר האמיתית, והרחיב את המגע שלי עם העם הפשוט.

ביממה הראשונה הסתובבתי בקאהיר לבדי. בערב צילצל הטלפון בחדרי במלון, וקול אדיב אמר: „אני קולונל חמדי מהביטחון. האם אוכל לשוחח איתך?"

אם חששתי שמא ייצר הדבר את תנועותי, התבדו החששות במהרה. במלון הופיע

(המשך בעמוד 42)

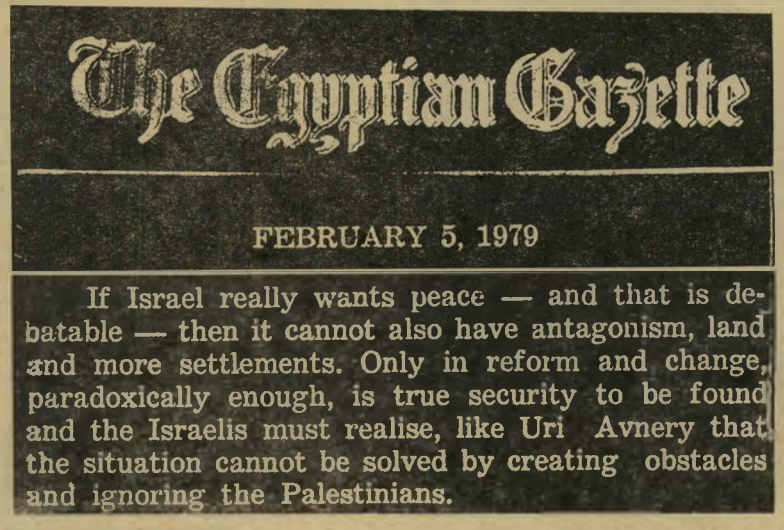

מאמר ראשי

שהופיע ב־5 בפברואר, יום כניסתו של אורי אבנרי לכנסת, בעיתון המצרי בשפה האנגלית, אג'יפשן גאזט. המאמר ציטט בהרחבה ראיון שהעניק אבנרי בקאהיר, וקבע: „למרבה הכאב, ברור כי מלבד אורי אבנרי ואולי כ־15% מהישראלים, הדוגלים כמוהו בהקמת מדינה פלסטינית, ישראל תועה במבוך של ג'רגון מישפטני ודוחה את היום של קבלת ההחלטות האמיתיות." המאמר סיכם: „אם ישראל רוצה באמת בשלום — והדבר נתון בוויכוח — הרי אין היא יכולה לשמור על יחסי־איבה, על אדמות ועל התנחלויות. באופן פאראדוכסלי, רק ברפורמה ובשינוי נמצא הביטחון האמיתי. על הישראלים להבין, כמו אורי אבנרי, שאי־אפשר לפתור את המצב על־ידי יצירת מיכשולים ועל־ידי התעלמות מן הפלסטינים."

חדש!

עוד הפתעה-בטעם הטוב של טנא נגה

טנא פלא

קֶרֶם שׁוֹקוֹ עִם קְצֶפֶת
בְּטַעַם מָתוֹק שֶׁל יַלְדוּת

טעם כזה עוד לא טעמתם בישראל וכשתטעמו
אותו הו...הו...כי זהו טנא פלא - מעדן נפלא
שכולו קרם שוקו אמיתי עם קצפת.
איכלו טנא פלא, כי הוא חדש יחיד ומיוחד. קחו
עוד טנא פלא - כי הוא מביא שמחה ללב וחיוך
לשפתיים. טנא פלא - פתוח מקורי של מחלבות
טנא נגה - הפתעה נפלאה למצב הרוח שלכם,

כי טעם טנא טעם טוב.

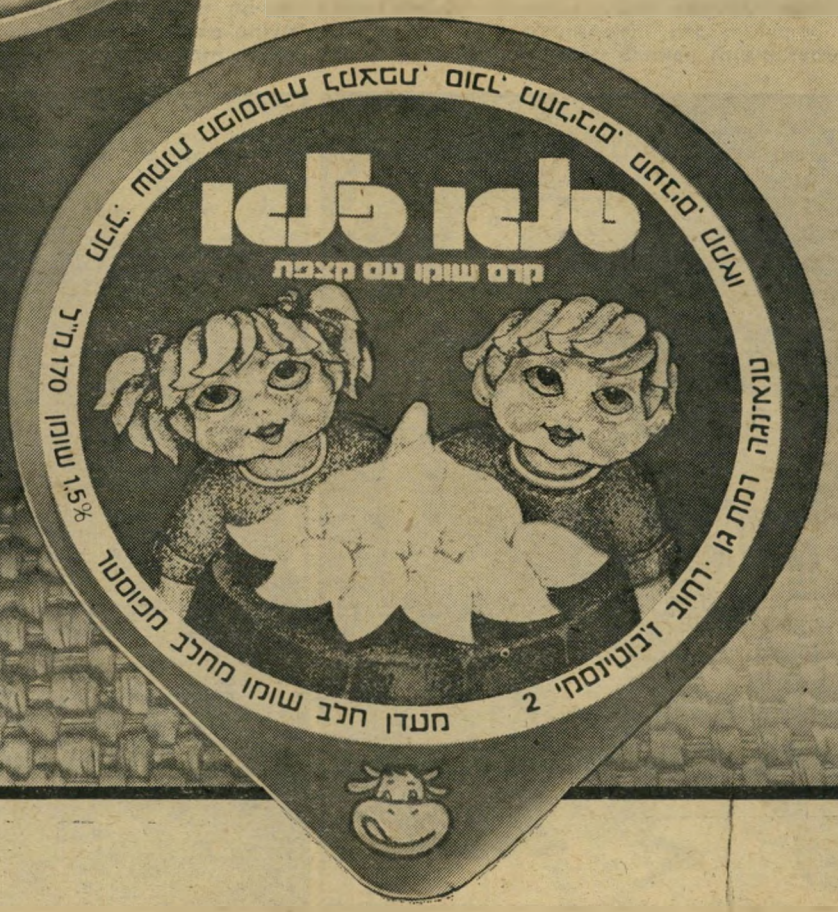

טעם טנא-טעם טוב
טנא נגה
מוצרי חלב טרי, גלידות ושלגונים.

„לפני דיין עומדות שבע אופציות שונות - והוא תומך בכולן!"

■ שר־הביטחון **עזר וייצמן** הופיע ביום הרביעי בשבוע שעבר במיזנון הכנסת, כשהוא מלא חוויות מביקורו של „החום הזה". רק אחרי ש־מישהו העז לשאול אותו למי הוא מתכוון, הסביר וייצמן כי הוא מתכוון לשר־הביטחון ה־אמריקאי, **הרולד בראון**.

■ לווייצמן יש הסבר מדוע הביצים כל כך קטנות בתקופה האחרונה: „אפילו התרנגולות לא מוכנות לקרוע את התחת בשביל **אריק שרון**."

■ בוועדת־הכספים של הכנסת סיפר מי שהיה שר־האוצר, ח"כ **יהושע רבינו"ביץ**, כי בעת שלוי **אשכול** היה ראש־ממשלה, הוא עמד לצאת לנסיעה לקונגו. יום לפ־ני הנסיעה נודע כי מנהיג קונ־גו, **פאטריס לומומבה**, הרג 12 שרים שלו. כשהגיע אשכול לקונגו ונפגש עם לומומבה, הוא שאל את הנשיא האפרי־

עדי אמוראי

היה אחד מחברי־הכנסת שהיו אורחים בתצוגת אופנה מיוחדת שנערכה במיסגרת שבוע האופנה בתל־אביב שנערך לכבוד חברי ועדת הכספים והכלכלה של הכנסת. למרות שהמנחה של התצוגה הקפידה לציין, בכל פעם שעלתה דוגמנית על המסלול, איזה מיפעל או בית־חרושת מייצר את הבגדים שלובשת הדוגמנית, הקפיד אמוראי לעצור כל אחת מהדוג־מניות שעברו על־ידו, לשאול אותה את שמה ואת שם המיפעל שבשבילו היא עובדת. בתמונה נראה אמוראי כשהוא מוקסם מהדוג־מנית שולי רוזנברג. בתמונה משמאל נראה חבר־הכנסת שהיה האדיש ביותר לדוגמניות החתיכות, ח"כ הליכוד גוסטב בדיאן, איש חיפה. בדיאן ישב במשך כל התצוגה כשהוא קפוא על מקומו ולא הוציא מילה מפיו. יושב־ראש סיעת הליברלים בכנסת ח"כ אברהם שריר התפעל ביותר מהאחות התאומה של שולי רוזנברג, נעמי, אשר הקפידה לעצור בכל פעם שעמדה לידו. כאשר הסתיים תורה של נעמי והופיעו דוגמניות אחרות, קם שריר ועזב את האולם, באמצע התצוגה. אולם שולי רוזנברג הלהיבה גם את יושב־ראש ועדת הכספים של הכנסת, מי שהיה שר־התחבורה, ח"כ גד יעקובי. כאשר ניצבה לידו, לא יכול היה גד יעקובי להתאפק והושיט לעברה יד ללחיצה.

לאנשים הנכונים!

777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

אנשים

משה קול

מי שהיה שר התיירות, היה אחד מאורחיו של יושב־ראש הכנסת, יצחק שמיר, בקבלת פנים שערך לחברי־הכנסת, חברי־הכנסת לשעבר ועובדי הבית, במלאת 30 שנה לכנסת. קול נראה בתמונה כשהוא מוטרד על־ידי הצלם באמצע האוכל, שהוכן על־ידי מלון „הילטון" הירושלמי. בתמונה השמאלית נראה אחד מהוותיקים שבין חברי־הכנסת לשעבר, ברל רפטור, מאבות אחדות העבודה, כשהמלצר מגיש לו עוגה. בתמונה התחתונה מימין נראה מי שהיה יושב־ראש הכנסת, ישראל ישעיהו, שבאחרונה התחיל להרצות באוניברסיטת תל־אביב בנושא יהדות תימן, כשהוא שקוע בנגיסה ובשיחה עם אחד מהעובדים הוותיקים של הכנסת. בתמונה השמאלית למטה נראו היושב־ראש הנוכחי של הכנסת, יצחק שמיר, כאשר הוא משוחח עם אחד מוותיקי חברי־הכנסת לשעבר, ברוך אזניה מעבר לשולחן עמוס במשקאות.

קאי: „זה נכון שאתמול אכלתם תריסר שרים?" „מה אתה מדבר?" נעלב לומומבה. „אנחנו תלינו אותם בכיכר המרכזית, וכולם ראו את הגוויות שלהם שלמות." „אתם רואים!" פנה אשכול אל הישראלים שליוו אותו, „רק אצלנו אוכלים את השרים."

■ אחרי שר־החוץ, **משה דיין**, זרק את הפצצה שלו ב־כנס החיילים היהודיים המשוחררים, לא יכול היה יושב ראש סיעת־המערך בכנסת, ח"כ **משה שחל**, שלא להיזכר ב־סיפור, עוד מתקופתו של **פינחס ספיר** המנוח. שחל סיפר כי ספיר פנה אליו פעם, אחרי התפרצות של דיין, ואמר לו: „משה דיין יקח בחורה, לא סתם בחורה אלא קטינה, יאנוס אותה באמצע דיזנגוף, והפופולריות שלו תעלה. אני אקח אשה זקנה, שתתחנן לפני שאשכב איתה, וה יהיה ברחוב צדדי, בלי שאף אחד יראה, והפופולריות שלי תרד."

■ ויכוח על דבריו של משה דיין בעניין אש"ף התעורר גם במערך. סיכם את הוויכוח מי שהיה שר־החוץ, ח"כ **אבא אבן**: „יש שבע אופציות ב־נושא הפלסטיני, ודיין תומך בכולן."

■ מנהל־מחלקת ההתיישבות של הסוכנות, איש־חרות ומי שהיה חבר־כנסת, **מתתיהו** והסתפק במישרדו שבבית ברל.

ח"כ **שולמית אלוני** מסרה שני מיספרי טלפון של מישרדיה בתל־אביב, אך לא את זה שבביתה בכפר־שמריהו. לעומתה, ח"כ הדמוקרטים **שלמה אריכו** מסר רק את הטלפון שלו בבית, ולא בחב־רת־הביטוח אליהו, שאותה הוא מנהל. שר־החוץ לשעבר, **יגאל אלון**, לא רצה למסור את ה־טלפון הפרטי שלו בקיבוץ גי־נוסר, ורשם את מיספר־הטלפון של מרכז מיפלגת־העבודה ב־תל־אביב, וכמוהו עשה גם **שימעון פרס**. גם **יצחק רבין** לא הסכים למסור את מיספר־הטלפון בביתו, ורשם את מיספר הטלפון שבלישכתו בקרייה. אף אחד מהשרים לא הסכים לגלות את מיספר־הטל־פון שלו בבית. כל מיספרי ה־טלפון, בביתיהם הוחלפו במיס־פרים אחרים, כאשר הם מונו כשרים.

■ מי שעומד להיות מנכ"ל רשות־השידור **יוסף** („טומי") **לפיד**, ביקר השבוע בכנסת ו־הבחין בכתב הפרלמנטרי של הטלוויזיה, **נחמן שי**, כשהוא מראיין את יושב־ראש מיפלגת־העבודה, שימעון פרס. לפיד ניגש אל שי ואמר לו: „נו, אתה מראיין את פרס?" שי לא התבלבל והשיב לו: „כן אבל זה לא יימשך עוד הרבה זמן."

יהו („מתי") **דרובלס**, ערך שיחה ארוכה עם ראש־הממשלה **מנחם בגין**, שבה ניסה לשכ־נע אותו כי הממשלה תקצה תקציב מייוחד לישוב חדש בשם מתתיהו שבבקעת הירדן. „למה אתה כל־כך רוצה לתת להם כסף?" התעניין בגין. „הישוב הזה נקרא על שמך?" השיב דרובלס: „אני מוכן ש־ממחר יקראו לו מנחם, אם רק תבטיח שתיתן לו כסף."

■ שר־העבודה־והרווחה **ישראל כץ** מודאג תמיד מהופעתו החיצונית. בשבוע שעבר פגש כץ את הכתב ה־כלכלי של הארץ, **איתן ליפ־שיץ**, ובמקום לומר לו שלום אמר לו: „ליפשיץ, איך אני נראה, בסדר?"

■ מזכירות־הכנסת הוצי־אה דפים משוכפלים לנוחיות חברי־הכנסת ועובדיה, שבהם הכתובות ומיספרי־הטלפון של כל חברי־הכנסת, בביתיהם ה־פרטיים ובמישרדיהם. ח"כ ה־מערך אבא אבן סירב לפרסם את מיספר הטלפון הפרטי שלו.

■ הגראפולוגית **חוה קו־רן** ממשיכה לקצור הצלחה ב־ניחוש בעיותיהם של חברי־הכנסת, לפי כתב־היד, מבלי שתדע את זהות הכותב. בשבוע שעבר קיבלה קורן את כתב־ידו של ח"כ הליכוד **חיים זיידן**, והמסקנות שלה היו: „הוא סו־בל מכאבי־בטן, וחוץ מזה יש לו בעיות בחיפוש דרכו הפולי־טית." כשנפגש איתה אחר־כך זיידל, הוא היה נדהם. הוא סיפר כי לפני כמה שבועות עבר אמנם ניתוח בביטנו, מבלי שסיפר על כך לאיש. על דרכו הפוליטית לא דיבר.

■ מי שתרם יותר מכל אדם אחר לסיום השביתה ו־ההשבתה ביומון הארץ ולחי־דוש הופעת העיתון, אחרי הפ־סקה של חודש ימים, היה דוו־קא בעליו ועורכו של הצהרון ידיעות אחרונות, **נוח מוזס**. הוא עשה ימים ולילות בנסיון לשכנע את עובדי הדפוס ה־שובתים של העיתון מצד אחד, ואת הנהלת העיתון מצד שני, להגיע לפשרה ולחדש את הו־פעת העיתון. מתוך קולגיאליות הוא ניסה לשכנע גם את ראשי האיגוד המיקצועי להתערב ב־סיכסוך ולהביא לחידוש הו־פעת העיתון. כאשר נשאל מוזס מדוע עמל כל־כך למען עיתון השייך לאחרים, השיב: „מאז ומתמיד עסקתי בבניין הארץ." סיבה סבירה אחרת: הלוח הכפול מופיע בשני העי־תונים.

■ תכסיס של **אייבי נתן** הקשור בפירסומת עשה הוא לכל הבנקים בארץ, שסירבו לתת לו מודעות. יום אחד הח־ליט לפרסם את בנק לאומי לישראל, ללא כל פניה מצידו. שמעו זאת אנשי בנק דיסקונט, והיו בטוחים שבנק לאומי הח־ליט לפרסם בכל זאת בקול השלום, ונתנו לו גם הם פיר־סומות. הצטרפו אליהם שאר הבנקים בארץ, וכיום משדר אייבי פירסומות לכל הבנקים שבעבר החרימו אותו.

■ המומחה לענייני איראן בארץ, **מנשה אמיר**, הופתע מאד מהשאלה שהופנתה אליו על־ידי חבר־כנסת מסויים, ש־לא הבין אם כל האיית־אללה בפרס הם בני משפחה אחת. איית־אללה („אות אללה" כלו־מר פסוק בקוראן) הוא כינוי לאנשי־הדת השיעים הבכירים באיראן.

■ כאשר הגיע צ'יצ' לפתיחת תערוכתו של הצייר **גד אולמן**, הציעה לו בעלת הגלריה פונץ' לשתיה. צ'יצ' סירב ואמר שלעולם אינו שו־תה, בגלל החינוך שקיבל ב־שומר־הצעיר. עניין אותו מה דעתו של גד אולמן על הנסי־גה מסיני, שהוא נושא התע־רוכה שלו. גד התחמק מתשו־בה, אך צ'יצ' הודיע לו מייד שהוא מוכן להחזיר את כל סיני אף שהוא אוהב את חצי האי, תמורת שלום של אמת.

■ ירושלים כבשה את ליבם של רבים שביקרו בה. בשנה שעברה ביקרו בארץ שחקני הרוויאל שיקספיר קומפני, ב־מיסגרת פסטיבל האביב, ושני שחקנים, **כיף הימוור** ו**אס־טר קוהזר**, התרשמו מבי־קורם בבירה ובארץ. השנה יחזרו לכאן ויופיעו בשיר ה־שירים, מחזה שכתבו שניהם על הארץ. בפסטיבל־האביב יו־פיע גם הזמר הצרפתי **שארל אזנאבור**, וכבר תוכננו עבו־רו ארבע הופעות בירושלים בלבד.

■ בהצגת תיאטרון חיפה, המחרשה והכוכבים, משתתף השחקן **מרדכי בן־זאב** ב־תפקיד בר־מן. מוטקה החליט לקפוץ לשבועיים לסקנדינוויה, לחלטורה של הופעות באידיש, שאורגנה לו שם. את מקומו בהצגה מילא השחקן **מיכאל כפיר**.

■ אגב, לפני מיספר ימים, כשגשם שטף את ירושלים, נסע שדרן הטלוויזיה **דן כנר** במכוניתו, וראה לפתע אשה מוכרה לו עוצרת טרמפ. דן כנר עצר לאשה, זיהה אותה כ**אופירה נבון**, רעיית הנשיא, ולקח אותה למחוז חפצה.

אנשים

טדי קולק מטלפן לידידיו האמריקאיים
בשש בבוקר ובכנסת 120 מתחת לאפס

■ „מהו המקום הקר ביותר בארץ" נוהג הבדרן **טוביה צפיר** לשאול באחרונה. למתקשים להשיב הוא ממציא את התשובה: „הכנסת, כמובן." ולמה? „זה המקום היחידי בארץ ששם 120 מתחת לאפס."

■ ראש עיריית ירושלים, **טדי קולק**, נמצא בארצות־הברית במסע־הרצאות, וידיו שם מקבלים מידיו „טיפול ירושלמי". טדי העביר לאמריקה את הרגלי־העבודה שלו מירושלים, ומטלפן לכולם בשש בבוקר.

■ מערכת־היחסים בעיתון הארץ אינם שפירים. זאת היתה אחת הסיבות לשביתת עובדי־הדפוס ולאי־הופעת העיתון במשך כמה שבועות. אך ביום שהסתיימה השביתה, השבוע, הפכו כל האוייבים לאוהבים. ביום השישי חגגו כל חברי־המערכת ועובדי־הדפוס בצוותא, והעורך הראשי, **גרשום שוקן**, אף צירף שני בקבוקי ויסקי למסיבה, דבר שהוא בלתי־רגיל בשבילו. מסתבר שהשביתה היתה בכל זאת חיובית, בסופו של דבר, שכן תרמה לשיפור יחסי־האנוש בעיתון.

■ הסופר הצעיר **מנחם בן**, שספרו החדש פלונטר הפך להיט בשבוע הראשון להופעתו, מסתובב כשראשו בעננים. הוא לא קלט עדיין את ההצלחה המסחררת שלו. „אני רק מקווה שאוכל להסתדר עם זה. כבר כמה ימים שאני עובר בחנויות־הספרים, וממש מבסוט לראות איך הספר נמכר כלחמניות טריות," הוא אומר. יש עוד קובץ מיכתבים שכתב הסופר אל גרושתו, הנמצא אצלה באמריקה. אך בן עדיין לא החליט אם לפרסם אותו.

מרי בש הדוגמנית, היתה הלקוחה הראשונה בחנות חדשה למישקפיים, כשרכשה לעצמה מישקפיים עם מיסגרות הענקיות, שהיו באופנה עד עתה, יוצאות מכלל שימוש, והצעקה האחרונה היא מישקפיים קטנים לנשים. פאריס, המובילה בעניין זה, מקשטת נשותיה במיסגרות הקטנות, וכל יצרני־המישקפיים התחילו לייצרן.

■ יש מחזאים שהמעריצים שלהם מוכנים לנדוד למענם מתיאטרון אחד למישנהו. מחזאי כזה הוא **ניסים אלוני** ושחקן־מעריץ שלו הוא **יוסי פולק**. אחרי ששיחק יוסי בתיאטרון בימות, במחזה של ניסים, הלך אחריו לתיאטרון הבימה, וגם שם שיחק במחזה שלו. בימים אלה עזב פולק את הבימה ועבר לתיאטרון הקאמרי, ויש לכך סיבה פשוטה: מחזהו של ניסים אלוני נפוליון חי או מת, עומד להיות מוצג שם, ויוסי, כמובן, משתתף בו.

■ אין סוף לפסטיבלים. אחרי שירים, מחזות וסרטים יש עכשיו פסטיבל של תיאטרוני־בובות. אחד כזה מתקיים בקרוב בלונדון, ואליו הוזמן תיאטרון הבובות של **אריק סמית**, יצרן־הבובות הישראלי. אריק לוקח עימו לפסטיבל את צוות מפעילי הבובות שלו, הכולל שלושה עולים חדשים מרוסיה. ואלה שמחים מאד לפגוש בפסטיבל הזה את תיאטרון הבובות ממוסקבה, שבו עבדו בעבר.

■ הזמרת האמריקאית, המתגוררת בארץ, **סנדרה ג'ונסון**, שמחה על כי הוזמנה להופיע בביתו של השגריר האמריקאי **סמואל לואיס**, כשזה ערך מסיבה בביתו לכבוד נשיא ארצות־הברית לשעבר **ג'רלד פורד**. היא כה שמחה עד שוויתרה על תמורה כספית עבור הופעתה. לואיס, לעומת זאת, שמח מאד על שהיא לא רצתה כסף, אך החליט בכל זאת להעניק לה מתנה — אגרטל־פרחים.

■ לגמרי במיקרה, בדרכו מאפריקה לאמריקה, עצר בארץ הצייר האמריקאי הצעיר **ג'ונתן פרנקלין**, והתאהב במקום. מאז הוא מתגורר כאן. אחרי שהתנדב לצנחנים, וסיים את שירותו בצה"ל, החליט להראות לקהל הירושלמי את עבודותיו, ופתח תערוכה ראשונה משלו בבירה. לפתיחה אמנם הגיעו אמנים ואנשי־ציבור, אך ג'ונתן לא הכיר איש מהם. נשיא־המדינה הגיע אף הוא לתערוכה, ועודד את העורלה ההדש.

■ שבוע־האופנה העסיק את מרבית הדוגמניות בארץ. שתי האחיות הדוגמניות, **נאוה ושרה חן**, היו גם הן עסוקות מעל לראש. נאוה ושרה, הדומות מאד זו לזו, עבדו האחת במלון הילטון והשניה הציגה דגמים של בית־אופנה במועדון־הלילה של **יפה ירקוני** ביפו. קניינים, שביקרו בבוקר בבית המלון ובאו בערב לבלות במועדון־הלילה, פגשו שם את נאוה ושאלו אותה איך זה שהיא כל כך רעננה אחרי יום־עבודה מפרך בבית־המלון.

■ לפסטיבל־הסרטים בברלין נוסעים שלושה אנשים מצוות הסרט רובה חוליות, שיצעירים אמריקאיים, שלמדו איתם. כאשר חזרו ארצה והתחילו לעבוד עליו, הפכו האמריקאים למשקיעים בסרט. לפסטיבל בברלין יגיעו גם המשקיעים האמריקאיים, והארבעה יערכו פגישת־מחזור. אגב, אשתו של הבמאי, **עדנה מושנזון**, היא אוצרת התערוכה של שנות ה־60 של הבימה.

■ מפיק הסרטים **דני דימבורט** נפגע מהטענה, שהעלו נגדו בעלי־קולנוע בן־יהודה, ושפורסמה גם במדור זה, כאילו לא עמד בהתערבות עימם על סיכויי הצלחת הסרט מחוץ לחוק. מסביר דימבורט: „הייתי מוכן להתערבות, בתנאי שהם יפקידו את דמי־ההתערבות מראש, ויאפשרו לי ביקורת על מכירת הכרטיסים בקופה. כשלא הסכימו לכך, ממילא לא היתה כל התערבות, ולא יכולתי להפסיד בה."

■ כאשר המטרה היא גיוס כספים, נרתמים למענה אפילו סופרים, משוררים, שחקנים וציירים. הגלריה התל־אביבית של **עמליה ארבל** עומדת

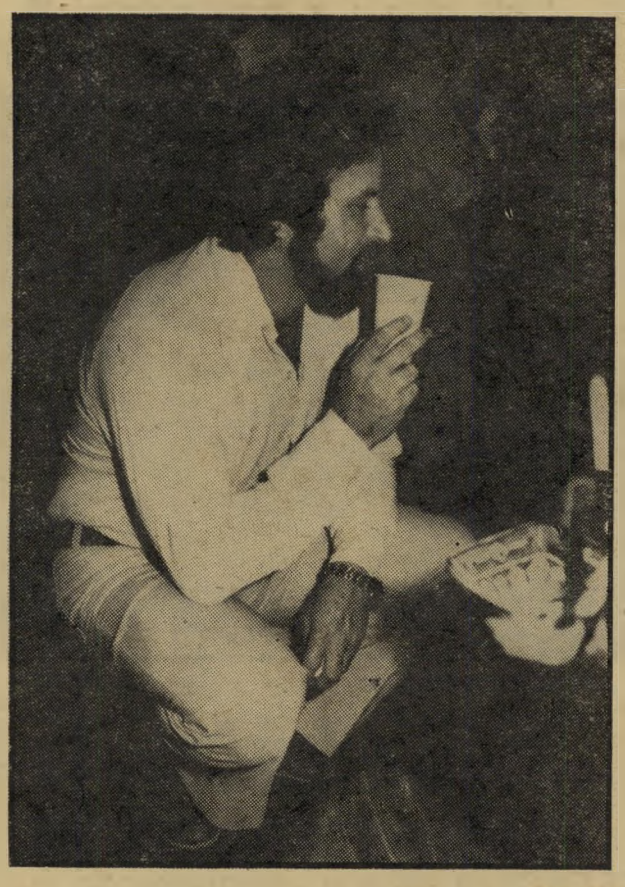

גיורא ברנהרדט היה גא במאכלים מעשה ידיו, שהכין למסיבה שעשו מירי ואמנון זיכרוני בביתם. גיורא הכין למען האורחים מרק־פיטריות, אורז עם פיטריות ועם ירקות ובשר. האורחים היו מאד מרוצים, אך מי שהיתה גאה ביותר במאכלים היתה דווקא אשתו, הציירת מרים, שגיורא היה מנהל את עסקיה עד עתה. בימים אלה החליט הבעל בכל זאת להתמסר לאהבת הבישול שלו, והוא עומד לפתוח מיסעדה בסיגנון אמריקאי, „בית הסטייק", והוא ינצח על המיטבח.

ציפה גוב אמו של גידי, כוכב להקת „גזוז" הגיעה להצגת־הבכורה של הלהקה שנערכה השבוע. האם, עובדת בכירה במישרד־התעשייה התרגשה מאד, וניגשה למפיק המופע, אברהם דשא, כשדמעות התרגשות מציפות את עיניה.

התקבל לפסטיבל במיסגרת סרטי־הנוער. הנוסעים הם הבמאי **אילן מושנזון**, המפיק **אי־תן אבן** ואחת השחקניות המשתתפות בו, **אופליה שטראל**. את הרעיון לסרט, המתרחש בבית־הספר א.ד. גורדון בתל־אביב, בשנת 1950, הגו המפיק והבמאי עוד כאשר למדו קולנוע בלונדון, לפני כמה שנים. שם הם פגשו בשני ערב מיבצע ראשון מסוגו בעיר — מרתון אמנות וסיפרות. הגלריה תהיה פתוחה 5 ימים ללא הפסק, ימכרו בה ספרים ותמונות, וכל ההכנסות תהיינה קודש לשני כתבי־עת סיפרותיים, סימן קריאה ועכשיו. יש־תתפו בו המשוררים **מאיר ויזלטיר, יאיר הורוביץ, דויד אבידן, אבות ישורון, אשר רייך** והסופרים

דידי מנוסי

בילה בשבוע שעבר בכפר האפריקאי של רפי נלסון מדרום לאי־לת. הכפר נראה לעיתים כמו מועדון נודיסטי, כאשר כמה מהאורחות הבאות לפקוד אותו, ובמיוחד התיירות, מסירות את חזיותיהן ומסתובבות בו עירומות למחצה. תיירת אוסטרית חשופת־חזה הבחינה בדידי, שישב לבד על ספל ליד הים, וחשבה בטעות שהוא המציל המקומי. היא ניגשה אליו וביקשה ממנו ללמד אותה לצלול. כדי לא לאכזבה, נכנס עימה דידי למים, כדי לתת לה קורס מזורז בשחייה. כששאלה אותו התיירת מדוע אינו מתפשט, השיב דידי: „אני הרבה יותר סכסי בבגדים.״ מאוחר יותר הסתבר כי הנערה היא דוגמנית צילום מאוסטריה שהגיעה לצילומי־אופנה.

ידידים רבים מכל רחבי הארץ, מתגוררת עתה בתל־אביב ומ־נהלת אורח־חיים שקט.

■ לקראת פסטיבל־האביב החמישי, שייערך בירושלים, מכינים מארגניו את כל מקו־מות־הבידור בעיר. מופעים ית־קיימו בתיאטרון ירושלים, ב־חאן, באולם ימק״א ובבניי־ני האומה. **חלן סטיוארט**, מנ־הלת להקת התיאטרון לה־מא־מא, הידועה מאד בניו־יורק, התפעלה מאד בשעתו מהאתר ההיסטורי, מיגדל דויד, והשנה תביא את להקתה כדי להופיע בו. הלהקה תעלה טרילוגיה יוונית — מדיאה, אלקטרה ו־נשות טרויה.

■ נשים רבות מאזינות לרדיו, זאת גילה עורך וכותב התוכנית בית המישפט ברשת ב׳ ברדיו, **יעקב בן־הרצי**. הוא סיפר על אשה שגרה שבע שנים עם גבר נשוי, אב לאר־בעה ילדים, שנטש אותה ב־סופו של עניין. הבחורה הת־חילה לשלוח לו מיכתבים וב־הם איומי־רצח. הוא פנה ל־מישטרה, וכך התגלגלו השניים לבית־המישפט. אחרי השידור קיבל בן־הרצל עשרות טלפו־נים מנשים ברחבי הארץ, ש־שאלו אותו כיצד ידע לספר ברדיו את סיפור חייהן.

■ בתוכנית שעתיים משתיים בתחנת גל־צה״ל ששודרה ב־ט״ו־בשבט לכבוד יום־הולדתה של הכנסת, סיפר חבר־הכנסת **יוסי שריד** מדוע לדעתו, שו־נא האזרח הממוצע את חבר־הכנסת הממוצע. לדבריו, הכ־נסת היא הראי של החברה הישׂ־ראלית וזו שיגתה פניה ב־שנים האחרונות. „האזרח המס־תכל על עצמו בראי רואה אדם גס וקולני שהופעתו מרושלת ומוסר־העבודה שלו ירוד. חבר־הכנסת הממוצע הוא במידה רבה השתקפותו של הישׂראלי הממוצע. כל ישׂראלי מקבל את חבר־הכנסת המגיע לו.״

■ מאזיני מצעד הפזמונים הלועזי שרגילים לקולן של ה־מגיש הקבוע **קובי מידן**, יופ־תעו, בוודאי, לשמוע מישהו אחר מחליף אותו. חילופין אלו הם זמניים בלבד. קובי עבר ניתוח פיתאומי במיתרי קולו, ועד אשר יחלים ייעדר מהתוכ־נית.

■ בקונצרט יום־העצמאות המשודר מדי שנה בשידור חי בטלוויזיה שהפך כבר למסורת, הופיע לראשונה, לפני 8 שנים, הפסנתרן **ארתור רובינ־שטיין**. אחריו בשנים הבאות הופיעו בקונצרט יוקרתי זה **דני קיי, ויקטוריה דה־לוס־אנג׳לס, לדיסלב רוס־טרופוביץ׳ ואיזק שטרן**. לשנה זו תוכנן שיופיע בו ה־פסנתרן **קלאודיו אראו**, אך הוא נאלץ לבטל השתתפותו בשל בריאותו הלקויה. אחרי טלפונים רבים מירושלים לאר־צות־הברית, נמצא הכוכב ליום־העצמאות הקרוב — הפסנתרן **יוג׳ין איסטומין** שינגן את הקיסר של ביטהובן.

ראובן ברייתם

כוכב הצגת „בית הבראה לשמנים״ חייב לאכול עכשיו כל הזמן כדי שלא ירזה, חלילה, שכן בהצגה הוא צריך להיראות שמן. בהצגת־הבכורה, שהתקיימה השבוע בתל־אביב, הועמד מישקל ליד הקופה, וכל אשה ששקלה מעל לשמונים קילוגרמים קיבלה הנחה של 50 אחוז ממחיר הכרטיס. לבכורה הוזמנו כמה שמנים רישמיים כמו מלי לוי, מלכת־היופי של המלאות, ואתי גרוטאס, השחקנית המלאה. במסיבה שנערכה אחרי הבכורה ניפגש השחקן מנחם עיני, עם הפרקליט צבי לידסקי. לידסקי הסביר לעיני שאצלו כל מיקרה מוביל לשער, לשער של עיתון או לשער של בית־הכלא.

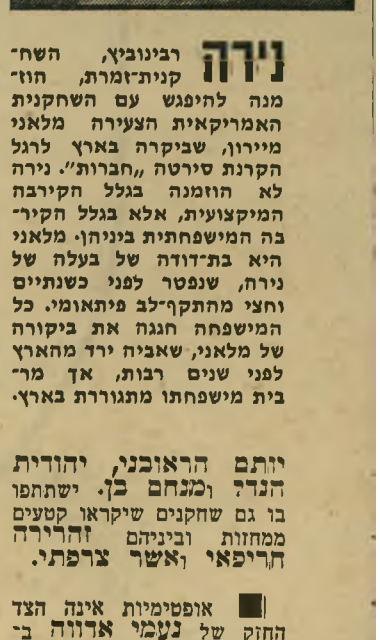

נירה

רבינוביץ, השח־קנית־זמרת, הוז־מנה להיפגש עם השחקנית האמריקאית הצעירה מלאני מיירון, שביקרה בארץ לרגל הקרנת סירטה „חברות״. נירה לא הוזמנה בגלל הקירבה המיקצועית, אלא בגלל הקיר־בה המישפחתית ביניהן. מלאני היא בת־דודה של בעלה של נירה, שנפטר לפני כשנתיים וחצי מהתקף־לב פיתאומי. כל המישפחה חגגה את ביקורה של מלאני, שאביה ירד מהארץ לפני שנים רבות, אך מר־בית מישפחתו מתגוררת בארץ.

יותם הראובני, יהודית הנדל ומנחם בן. ישתתפו בו גם שחקנים שיקראו קטעים ממחזות וביניהם **זהרירה חריפאי ואשר צרפתי.**

■ אופטימיות אינה הצד החזק של **נעמי אדווה** ב־ימים אלה. מאחריה עבר סוער מאד של מסיבות ואירועים, שעליו היא אומרת: „המחר שלי שייך כבר לאתמול.״ נע־מי, שהיתה מארגנת מסיבות סוערות, שאליהן היו מגיעים

כמה אנשים יצטערו החודש על שלא קראו מודעה זו ?

מהנדס הבטיחות שלנו מגיש לך עצות חיוניות
העשויות להציל את חייך ורכושך:

"נכון, רכשת פוליסת "כל-ביטוח" של "הסנה", כדי להבטיח עצמך
בעוד עוד נקים. אך מה עשית כדי למנוע אותם מראש?
אנחנו בדקנו מודרים רבים המיועדים להפחית באלפן משמעותי
את הסיכון שיקרה נזק-לך או למשפחתך, לדירתך או לבית-העסק
שלך, ומצאנו לנכון להמליץ בפניך על אלה שבחרנו:

מנעול **רב-בריח** על דלתך מקטין סכוי הפריצה.
מפסקי-פחת של כהנא (BBC) מבטיחים את חייך גם במקרה
של מכת חשמל. החוק ותקני ה.ז"א מחייבים אותך לרכוש
בזוד חרום למקלט, אנחנו ממליצים על "מגן דוד סגלל".
תאורת חרום "צבאד" **צבאד** למפעל, לבית-העסק או
לדירתך הפרטית תבטיח שגא תשאר בחושך בהפסקת חשמל.
לבית-העסק שלך-אנו ממליצים על מערכת אבטחה של **ס.ה.ק.**,
מנעולי בטחון מתוחכמים של "צמד מתכות", **קה**, וגם בזיפוי בטיחותי
קלינגשילד לחלונות הראווה-להגנה על העסק עצמו ועל
האנשים בסביבתו.
קרבזיק שירותים בע"מ יעניקו לך לשמור על רכושך
מפני שריפות!"

עד כאן דברי מהנדס הבטיחות שלנו, וכל מילה שלו-חשובה גם לך.
לכן אנו מציעים למבוטחי קבוצת "הסנה" במבצע הנחות מיוחד.
לרכוש את אביזרי הבטיחות או חלק מהם-**בהנחה של 20% ומעלה**
ובמחירים מוקפאים עד תום המבצע, באחד במאי 1979.

זהו אמנם סוף המודעה-אך אם קראת אותה עד תומה-אתה מבין
שכאן בדיוק מתחיל החלק שלך.
לקבלת ההנחות פנה עוד היום לסוכן הביטוח שלך.

קבוצת הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

צור-חברה לביטוח בע"מ
שמשון-חברה לביטוח בע"מ
רותם-חברה לביטוח בע"מ
וריטס-חברה לביטוח ימי בע"מ
בידרמן-חברה לביטוח בע"מ

אנשים בעולם

ז'אן באפטיסט: המיליונר האדום

את **ז'אן באפטיסט דומנג** מכנים „המיליונר האדום". האיש השמנמן וה־עגלגל, הלובש חליפות כהות ומצוייד תמיד בתיק מלא ניירות, הוא חבר המיפלגה הקומוניסטית מאז שנת 1936. זה אינו מונע בעדו לקנות סויה באמ־ריקה ולמכור חמאה לבריית־המועצות. הוא סמוך על שולחנו של ברז'נייב ובין שותפיו הרבים לעסקים כמה אי־שים שבהחלט אינם אהודים על המיפ־לגה, כמו רוטשילד ופוניאטובסקי (בן למישפחת שר־הפנים הצרפתי לשעבר). ואם הוא מצטלם עם נערות בלבוש כה קליל, אין זה אלא משום שהדבר נועד לעשות קצת פירסום ויחסי־צי־בור לבית־האופנה הפריסאי המפורסם אסטרל, שדומגג מחזיק ב־27% ממניו־תיו. פעם היו המיליונרים מסתפקים במימון רקדנית אחת, היום הם מחזי־קים בית־אופנה שלם.

פרד אסטייר: רק ידידים טובים!

לפרד אסטייר בן ה־79 שגי תח־ביבים מושבעים: נערות צעירות וסוסי־מירוץ. באחרונה אוחדו השניים בדמו־תה החטובה של **רובין סמית** בת ה־34, בעבר קיבלה רובין, שהיא רוכבת־סוסים מעולה וחסידת־גברים־בדמות־אבא את המשובחים שבסוסים מאלפרד ונדרבילט, בעל־אורוות מבוגר ממנה ב־34 שנים. אסטייר החליף את הרכב שלה במכונית מירוץ חדשה, שמחירה 22 אלף דולר. כשניראו השניים יד ביד, בטכס חלוקת גלובוס הזהב בהוליווד, טען דוברו של אסטייר: „הם רק ידי־דים טובים." אבל מי מאמין לדוברים, כשישנם מקורות בשטח?

„משעמם לחקות מתים אלא אם אתה מת בעצמך!

טנסי ויליאמס: לצחוק אחרי עשרים שנה

לראשונה מזה עשרים שנה כתב **טנסי** (חשמלית ושמה תשוקה) **ויליאמס** מחזה קומי ושמו קורע לב. להצגת הבכורה בדרום קרולינה הופיע במכנ־סיים קצרים. האופטימיזם שבמחזהו החדש מבטא, כנר־אה, יחס פילוסופי מסויים מאד גם לחייו האישיים: „הייתי מע־דיף לחקות את המתים, אבל זה משעמם, אלא אם יתה מת בעצמך..."

רוד סטיוארט: בולנדיות יפות יותר

לאחר הפירוד הקולני שבין **בריט אקלנד** ל**רוד סטיוארט** ניראה כוכב הרוק הבריטי מתנחם בחברת בלונדיות, ועוד בלונדיות, ועוד בלונדיות. כולן בצבע בריט, בכובע בריט ואפילו בחליפות לבנות נוסח בריט. קשה לדעת אם החיקוי נעשה ביוזמת הזמר או ביוזמת ידידותיו. רק חב־רה אחת נשארה בצבעה הכהה המקורי: כלבתו של סטיוארט.

ביורן בורג: שוודיה חסרה לי

ביורן בורג אלוף וימבל־דון, המכונה על־ידי יריביו אייס־בורג (קרחון), הודות ל־קור הרוח שלו על מיגרש הי־טניס, נטל עימו את ארוסתו, **מריאנה סימיונסקו**, טני־סאית רומניה, ושב הביתה לאחר שנות נדודים רבות. „שוודיה חסרה לי, לכן הח־לטתי להקים ביתי במולדתי."

כל־גיל

גדלים, גדלים – מה לעשות?...

הילדים גדלים ומחכימים
ואיתם גם אנחנו —
גדלים ומשכללים את הציוד, את
שיטות הייצור ואת מיגוון הרהיטים
המיוחדים שלנו ...לכל־גיל.
כן, רהיטי **כל־גיל** הם מיוחדים
במינם —
הם מלוים את הילד מיום היוולדו
ועד לגיל הבגרות.

רהיטי כל־גיל מיוצרים

רהיטי **כל־גיל** המודולריים הם עולם
שלם של דגמים, צבעים ואפשרויות
אינסופיות לריהוט חדר ילדים
פונקציונאלי ומרהיב עין.
רהיטי **כל־גיל** יתחבבו על ילדיך כפי
שהתחבבו על בני גילם האחרים
בארה"ב ובאירופה.
כל־גיל — רהיטי ילדים ונוער —
משובחים מהם פשוט אינם בנמצא.

ע"י נגריית קיבוץ גבעת ברנר

רהיטי כל־גיל להשיג:

תל-אביב : רח' דיזנגוף 201.
חיפה : רח' הרצל 32
בית הזורע שמרת, רח' אלנבי 117.
גבעתיים : רח' ויצמן 10.

בכל רחבי הארץ.
ובחנויות **כל־גיל** המיוחדות

מי־טל

המשך הסידרה על יהלומי בנגי: מיהו השותף האחרון

המחאות מזוייפות באיראן

ב־ **מאי 1978** חתמו האלוף (מיל.) שמוּאל גונן (גורודיש) ודויד עמרמי חוֹזה, שלפיו תרכוש חברה בשם פאדאקס, הרשומה בוואדוץ, את מחצית הזכיון של גונן ואפרים אילין, בקיסרות המרכז־אפריקאית.

זכיון זה נתן זכות לחפש יהלומים, וּכיוון שלגונן חסר המימון למימושו, הוא עיניין משקיעים שונים, שחלקם אף מימנו חלקית את הפרוייקט.

לקראת מחצית 1978 התברר כי אילין אינו מוכן להשקיע יותר, וכי קבוצת האמריקאים של הנרי הרר נשארה בלי כסף — אחד מראשיה, הרר, נמלט עם הקופה.

גונן הגיע אל עמרמי, שהודיע כי חברת פאדאקס תשקיע את הדרוש למימוש הזכיון. לפי ההסכם, על פאדאקס להשקיע שלושה מיליון דולר בשלב הראשון, ואם יימצאו יהלומים, עוד תישעה מיליון דולר. עם חתימת ההסכם נתן עמרמי המחאה של בנק שווייצי על סך 50 אלף דולר.

עמרמי הציג כשותף שלו איראני בשם קאצ'אי, המתגורר בסביון, והחזקה אשר על־ידי עורך־דין יעקוב תמיר, שהיה עורך־הדין של חברת פאדאקס. עמרמי אמר לגונן, כי פאדאקס מסומנת על־ידי משקיעים יהודיים ואחרים מאיראן, וגונן, שהיה דחוק בכסף, ושעמד לאבד את הזכיון אם לא ישליש כסף בקופתה של ממשלת הקיסרות המרכז־אפריקאית, חתם על החוזה חיש מהר. עמרמי וקאצ'אי אף נסו למקום שבו נמצא המיכרה, ונוכחו לדעת כי אכן יש בו יהלומים. עמרמי סיפר כי הרים במיקרה אבן במקום הזיכיון, ומצא בתחתיה יהלום בלמי נאה.

עד כמה שגונן יכול היה לברר על עמרמי, איש שתמונתו אינה מצוייה בשום מקום, הרי הוא יהלומן מכובד, שיש לו מישרדים בבית־היהלומים, ואשר עשה בשנת 1978 יצוא של יותר משלושה מיליון דולר, וזכה בתואר „יצואן מצטיין".

המחאות מזוייפות

ב־ **מחצית יולי 1978** נעצרו בתל־אביב שני יוצאי־פרס, דויד זכריה ומהדי אטהסמי־דורון, כשהם מחזיקים חבילה של המחאות בנקאיות מזוייפות. זמן קצר לאחר מכן נעצר דויד עמרמי כשותף למעשה, ונגד דורון ועמרמי הוגש כתב־אישום בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

האישום הוא על זיוף ושימוש בהמחאות מזוייפות, והפצתן בין תושבי איראן ויושבי השטחים המחזקים בישראל. מאז שהוגש כתב־האישום הודה דורון בחלק מן האשמות, ונידון ל־18 חודשי מאסר. מישפטו של עמרמי מתנהל בימים אלה, ומגן עליו עורך־הדין שלמה תוסיה־כהן. תיק בית־המישפט (720/78) מגלה פרטים מאלפים על הנעשה בתחומי ישראל, מתחת לחוטמם של השוטרים וראשי בורסת־היהלומים, הצועקים בימים אלה חמס כי לשווא טופלים עליהם השוטרים האשמות איומות.

דניאל זכריה, שהפך עד־מדינה, העיד כי הוא מכיר את דורון עוד משנת 1968. דורון הציג את עצמו לפניו כשגריר איראן בישראל. בשנת 1970 הוא נסע עימו ללונדון, לעיסקות (שלא בוצעו) של יצוא חלקי־חילוף למכוניות לארצות־ערב. דורון הפסיד בקאזינו בלונדון, ודני הילוה לו 40 אלף דולר. כנגד ההלוואות נתן דורון לזכריה המחאות בנקאיות.

זמן קצר לאחר מכן התגלו ההמחאות כמזוייפות. המישטרה הגיעה אליו, אך הוא לא הסגיר את דורון. הוא פנה אל דורון וביקש החזר־החוב שהסתכם בשנת 1970 בסך 200 אלף לירות. אולם רק בשנת 1977 נתן לו דורון 45 אלף דולר בשש המחאות, שכולן נתפסו על־ידי המישטרה כמזוייפות, משמשות כמוצג במישפט.

זכריה הספיק להפיץ חלק מן ההמחאות המזוייפות, ונתן אותן לקבלן ציון בצלאלי, שהעבירן הלאה.

בחקירה הנגדית סיפר זכריה כי הכיר את דורון באמצעות היסמאט־גולשאני קאמיאר, שהוסגר לשווייץ בשנת 1968 על רמאות בזהב, שביצע עם דורון. על דורון הגן אז מישרד עורך־הדין שמואל תמיר, והוא לא הוסגר. קאמיאר ישב בשווייץ בכלא שוחרר, ועתה הוא נמצא בירושלים. הוא אמר לזכריה שהבוס שלו הוא דורון.

יהלומן עמרמי
המיסמכים נעלמו בבית־השימוש

קאזינו צף

ס **יפר זכריה:** באחד מביקורי אצל דורון, שגר אז ברחוב רמז בתל־אביב, פגשתי את חבר־הכנסת שמואל פלאטו־שרון. זה היה בשנת 1977. הם שיחקו ששׁ־בּשׁ. שאלתי אותו אחר־כך אם הבוס שלו זה האיש שעימו שיחק ששׁ־בּשׁ, והוא ענה בחיוב. הוא אמר לי שהוא עומד לעשות עיסקה עם פלאטו־שרון, לקנות אוניה שתהפוך לקאזינו צף, ושאני אנהל את העניין.

אשתו של דורון, רותה, העידה כי עמרמי פרץ לבקשתה את התא של בעלה בקאונטרי־קלאב בתל־אביב, והביא משם מעטפה חומה, ואמר לה שיש בפנים כמה המחאות שהוא חושב שהן מזוייפות, וערבויות בנקאיות. עמרמי מסר לה את המעטפה ואמר לה: „התפטרתי מהם." היא נכנסה לשירותי־הנשים והשמידה שם את ההמחאות, אך לא את הערבויות, כי חשבה שיש להן ערך.

היא סיפרה כי היא ובעלה היו מיודדים עם עמרמי ואשתו, וביקרו הרבה אחד אצל השני. דורון עצמו העיד כי חלק מן ההמחאות המזוייפות קיבל מאחד ששמו אלברט בקר, שפגש לפני שמונה שנים בשכונת ואדי־ג'וס בירושלים, שם שהה בביקור במיגרש למכירת מכוניות. הוא פגשו במישרד של דני זכריה. הוא שאל את דורון אם יש לו עבודה בשבילו.

אותו זמן שאל עמרמי את דורון אם יש לו מישהו שיוכל להעביר יהלומים לאיראן. לדבריו בעדות, יש מכס גבוה על יהלומים לאיראן. הוא הסגיש בין בקר לעמרמי, שנתן לבקר את הוצאות־הנסיעה לאיראן ועוד 1000 דולר לכל נסיעה. בקר נסע פעמים אחדות לאיראן.

דורון העיד כי ראה את עמרמי נותן לבקר כסף בקשר להמחאות המזוייפות. פעם נתן לו 20 או 25 אלף דולר. עמרמי סיפר לדורון כי רימו אותו באיראן, וש־הפסיד את כל כספו, והוא רוצה לנקום ברמאים. הוא רצה שבקר יקנה בהמחאות המזוייפות יהלומים מאותם שרימו אותו. עמרמי סיפר לדורון כי שלח את בקר לבלגיה, לפתוח חשבון בנקאי, וכי בקר עשה זאת. אחר־כך חזר עם בקר מאיראן ואמר כי לא הצליח, והיהלומנים לא האמינו להמחאות. דורון ביקש לרכוש ממנו את ההמחאות, אולם עמרמי השיב כי אינו רוצה למכרם בישראל.

דורון סיפר כי לו ולאנשים נוספים היה רשיון לכרות יהלומים בגאבון. הוא העביר את הרשיון לעמרמי, שנסע לגאבון וחזר ואמר כי אינו מוכן לנצל רשיון זה. בינתיים עשה עסק דומה בארץ אחרת. דורון הקים פירמה בשם דוראל טראסט אסושיאייטד, בשותפות עם יהודה אלנברג, שעשתה הרבה עסקים עם חברת־הביטוח סוביט, שמנהלה הוא קרוב של אשתו.

דורון הכחיש כאילו אמר לזכריה ש־פלאטו־שרון קשור עם עיסקת־ההמחאות. הוא הוסיף, בחקירה נגדית, כי אחרי ניתוק היחסים הדיפלומאטיים בין ישראל ו־גאבון הציע עמרמי כי ימכרו את הזכויות ליהלומים בגאבון לאיראנים במיליון דולר, ושימכור לו את הרשיון בגאבון ב־40 אלף דולר, והוא ימכרנו לאיראנים. הוא הביא כמה אנשים מפרס, שישבו עימי. אחד מהם היה אדם בשם גוואר ודורון לא הסכים להציע ולא מכר את הזיכיון בגאבון.

הרפתקות באיראן

ד **ויד עמרמי העיד** במישטרה כי שמו הקודם הוא הושאנג. הוא סיפר כי דורון הציע לו לרכוש עבורו רשיון להקמת בנק. הוא היה מעוניין בבנק, כדי לעשות עיסקות־יהלומים. „דורון ביקש שאשלם את הוצאותיו, ועוד שכר־טירחה בסך 50 אלף דולר, והוא ישיג לי רשיון־בנק במדינה שבה אין הגבלות על הי־מיסחר במטבע זר. זה היה בשנת 1976. הסכמתי. דורון אמר כי שלח את אלברט בקר לטפל בהכנת הרשיון.

„יום אחד אמר שהרשיון נמצא בהליכים אחרים, אך יש כבר בנק ויש חשבון של הבנק בבנק אחר, ויש המחאות שניתן למשוך אותן. הוא הראה לי כמה מההמחאות, והיו אלה המחאות בנקאיות על שם הבנק שלו לעתיד, המשוכות מבנק אחר.

„בהמחאות לא היו סכומים ותאריכים, ודורון אמר שצריך להכניס כסף לחשבון כדי למשוך כספים בהמחאות. אכן־כך הביא לי דורון המחאות שבהן נרשמו הסכומים והתאריכים. הוא נסע עם בקר לאיראן, עם ההמחאות שבהן רצה לקנות יהלומים. היו אלה המחאות של חשבון בשם מק־רולאנד בנק בבלגיה. אלברט עשה באיראן פעולות עם ההמחאות הללו.

„ערב אחד באיראן סיפר לו אלברט כי ההמחאות הן מזוייפות. הוא סיפר כי אלה המחאות שהוצאו על שם מר רולאנד בנק, ועל־ידי הוספת קו קטן לאות „ר" של המילה מר יוצא מק־רולנד בנק. כן אמר כי לא נעשה שום טיפול להוצאת רשיון בנק."

עמרמי הודה לאלברט על המידע, וביקש כי יעשה חשבון כמה כסף נשאר בחשבון בבלגיה, וכי ימשוך אותו. אחר־כך מכר אלברט בקר המחאה אחת לסוחר־שטיחים, וקיבל כסף תמורתה.

„אחר־כך חזרנו לארץ. ביקשתי כי לא

(המשך בעמוד 38)

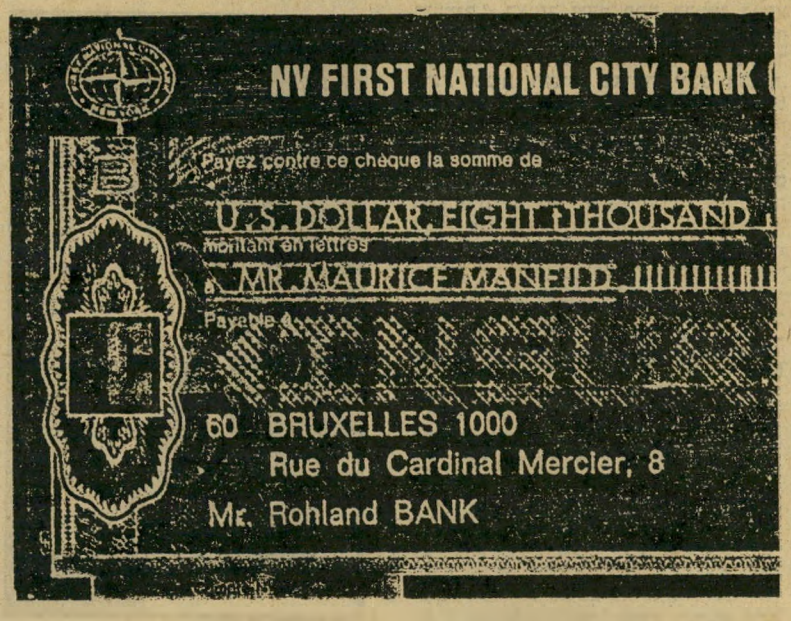

הבנק שלא היה
קטע מהמחאה מזוייפת. למטה היה רשום שם הלקוח המדומה: מר (מיסטר) רונלד בנק. על־ידי הפיכת הרי"ש של מיסטר לקו"ף, נוצר השם המזוייף „מק רונלד בנק".

המטכ"ל מכתיב למדינה

(המשך מעמוד 16)

„אחרי שהסתיימה מילחמת ששת־הימים יכול היה צה"ל מבחינה לוגיסטית להמשיך עוד ימים רבים במילחמה ולהגיע עד לוב. נשארה לנו בתום המילחמה כמות מלאי גדולה. ואילו בתום מילחמת יום־הכיפורים, ידוע לכל מה היה מצב המלאי שבידי צה"ל. וזאת, למרות שלמילחמת יום־הכיפורים נכנס צה"ל עם רמת מלאי גדולה פי ארבעה או חמישה מזו שבה החל את מילחמת ששת־הימים.

„אילו היה לצה"ל מטכ"ל חושב, יזום ואחראי, הוא היה אומר לשר־הביטחון: יציאתה של מצריים ממעגל המילחמה מאפשרת לנו להציע לחסוך הרבה מאוד כסף. צה"ל אינו זקוק עוד לאותה רמת מלאי, שהוחלט עליה בעקבות מילחמת יום־הכיפורים. אם האוצר לא יוריד לנו כספים אלה, תשאר בידינו רזרבה עצומה. — מתפנים מחסנים בבית; רמת מלאי תרד.

„זה מה שחשוב לדעת: אם מקבלים את ההנחה ששלום הוא מצב חדש, שיש לו משמעות חדשה, היא חייבת להתבטא גם בתקציב. אם אין משמעות לשלום — למה עושים אותו?"

„המטכ"ל מתנהג כמו ילד מפונק"

ד נישא אתי מעלה מתי פלד לווי־כוח ציבורי אינו חדש. הוא היווה עילה לעימות בין הממשלה למטכ"ל כבר לפני 27 שנים וגרם להתפטרותו של רב־אלוף ייגאל ידין מתפקיד הרמטכ"ל.

ב־1952 היה דויד בן־גוריון ראש־הממשלה ושר־הביטחון. הוא עשה אז הערכת־מצב על פיה אין נשקפת סכנה מיידית של מילחמה. בהתאם לכך החליט ביג'י ש־בפני המדינה ניצבות משימות חשובות יותר מאשר לקיים צבא סדיר גדול. הוא הורה להקטין את הכוח הסדיר של צה"ל למיסגרת אבסורדית של שתי חטיבות־רגלים.

אומר מתי פלד: „ידין, שכבר אז לא היה מסוגל למחשבה מדינית כוללת, אמר שהוא אינו מוכן לעמוד בראש הצבא בתנאים אלה והתפטר. אני זוכר את היום בו אסף בן־גוריון את סגל הפיקוד הבכיר של צה"ל ונשא בפנינו נאום שהתיזה שלו היתה: ‚ביטחון זה לא רק צבא. ביטחון זה קליטת־עליה. ביטחון זה חינוך. ביטחון זה בניית המשק.' הצבא אינו יכול לצפות שיכסו אותו מכל הכיוונים.

„אילו היה בן־גוריון חי היום והמטכ"ל היה אומר לו שגם בתנאי שלום הוא חייב להיות מוכן לכל הפתעה, כאילו השלום אינו קיים, היה בן־גוריון אומר ודאי למטכ"ל: ‚אתן לכם הנחיות־יסוד: השלום הוא שלום אמיתי — אחרת לא היינו חותמים עליו. מצרים יוצאת ממעגל המילחמה ופירוז סיני הוא משמעותי. נוצר מצב סטאטי חדש. נא להתאים את עצמכם אליו.'

„אבל הממשלה של היום אינה נותנת שום הנחיות כאלה לצבא. אפילו מישרד־הביטחון אינו מוריד הנחיות כאלה למטכ"ל. המטכ"ל הוא המכתיב למדינה את מיבנה התקציב שלה, ואת כל הפרוג־רמות החברתיות והכלכליות שהיא יכו־לה לבצע. נהיינו למדינה מיליטאריסטית, שבה הצבא קובע למדינה את צרכיה.

„אילו היה לנו מטכ"ל יותר בוגר מב־חינה אינטלקטואלית," סבור האלוף (מיל.) פלד, „בעל תחושת אחריות יותר כוללת, הוא היה אומר כך: ‚אין אנו יודעים איך יתפתחו העניינים המדיניים, לכן אנחנו מבקשים להישאר במיסגרת התקציב הנו־כחית.' אבל לבוא ולומר, שהשלום צריך לעלות לישראל בכל תוכניות הביניו־הי־שיקים שלה רק משום שהצבא רוצה להב־טיח את עצמו מכל הכיוונים — זוהי דוג־מה לחוסר אחריות ממלכתית.

„גישה גולמית (מלשון גולם) כזאת לא היתה יכולה להיווצר אילו היה צה"ל מקבל את תוכנית הריאורגניזציה של ה־אלוף ישראל („טליק") טל. הוא לא הציע תוכנית ריאורגניזציה אירגונית בילבד. ההשלכות האירגוניות של הצעתו הן פו־על יוצא של תפיסה כוללת של צה"ל בשנות השמונים. טליק ניסה לבנות מער־כת, שתהיה מסוגלת להתאים את עצמה למצבים חדשים. אותו מטכ"ל שדחה את הצעתו מציע עתה למדינה תקציב־ביטחון כזה. הדברים שלובים זה בזה. המטכ"ל מתנהג כמו ילד מפונק, והתחליף שפיתח במקום הצעתו של טליק ממחיש את הכלל: כשאתה לא יודע מה לעשות — אתה עושה מה שאתה יודע.'

אחרי שהסתפר, ניפרד ממישפחתו, קיבל ברכות מרבנים וביקר בעירייה ערך רכטמן מסע של דמעות וחיבוקים ברחובות

מסע אל הבלא

„לְ קחת איתך סודר? קר בבית־הסוהר." שימחה, אמו הקשישה של ח"כ שמואל רכטמן ניסתה למנוע מבנה לעזוב את ביתה שברחובות. היה זה ביום השני האחרון, בבוקר. שעתיים מאוחר יו־תר התייצב רכטמן בכלא מעשיהו לריצוי שלוש וחצי שנות מאסר. אולם האם ניס־תה להחזיק את בנה אצלה. „אמא. לא קר בבית־הסוהר. אנחנו נכנסנו לקיץ. אל תדאגי, ידאגו לי שם." אך האם לא הירפתה, אחזה בזרועו של רכטמן עד שהוא היה צריך להינתק ממנה בכוח.

באותו הרגע נכנסה לדירה אחותו של רכטמן חווה דג'אני, כשהיא נושאת עימה עשרות קופסות של גלולות וחבילה גדו־לה. „קח את הכדורים ותיזכור לקחת כל יום. שלא יהיה איכפת לך מאף אחד. לא מזיגל, לא מהשוטרים ולא מהשופ־טים. אנחנו אוהבים אותך ונחכה לך. הבאתי לך שמיכה חשמלית, קח אותה איתך." כשסירב רכטמן זעקה חווה דג'אני: „מה, גם חשמל אין בבית־הסוהר?"

ביום האחרון שלו כאדם חופשי התעורר שמואל רכטמן בשעה 6.30 בבוקר לציל־צול הטלפון. אחות אחרת שלו, המתגוררת בניו־יורק, בישרה לו כי הצליחה לשכור את שירותיו של „עורך־הדין הכי גדול של אמריקה והוא יוצא מחר לישראל." רכט־מן הסביר לה כי „זה כבר מאוחר. לא צריך. החוקים בארץ הם לא כמו באמרי־קה. אני נכנס לבית־הסוהר היום."

„אני לא מתביישת"

ב עמי, אשתו של רכטמן היתה עסו־קה בחפיפת שער ראשה. באותה עת היה רכטמן עצמו עסוק במיון מיכתבים,

אורן ח"כ שמואל רכטמן אורז לפני היציאה אל הכלא חרופות ותכ־שירי גילוח, דקות אחדות לפני שהוא יוצא.

ובאריזת תכשירי גילוח ותחבושות. „אל תקח איתך לבית־הסוהר ניירות מיכתבים של הכנסת," קראה לעברו נעמי. „למה לא? אני רוצה לכתוב מיכתבים." „אני אקנה לך בלוק. אל תכתוב על ניירות של הכנסת. זה סתם ירגיז. חוץ מזה. אני כ־אזרחית מתנגדת לכך."

בשעה 7.30 עזב רכטמן את ביתו. נעמי נשארה בבית: „אני צריכה להתלבש י־להסתדר, בבית־המישפט יהיו עיתונאים וצלמים." באותה שעה פתח רכטמן במסע פרידה בן שלוש שעות מהעיר שבה נולד לפני 55 שנה, העיר שבראשה עמד במשך תשע שנים והעיר שאותה ייצג בכנסת. במהירות רבה הפך מסע הפרידה מסע של אהדה ציבורית של תושבי רחובות לראש־העיריה שלהם לשעבר, שהלך לכלא.

התחנה הראשונה היתה במיספרת הנשים המפוארת ביותר של רחובות, מיספרה דויד. יום קודם לכן התבקש דויד לפתוח את המיספרה שלו מוקדם יותר מהרגיל. רכטמן התיישב על כסא המסתפרים ואמר לספר: „תספר קצר, שלא יספרו אותי עוד פעם בבית־הסוהר." לירון, חיילת חיל ה־אוויר, שהגיעה אף היא למספרה והמתינה לתורה התעניינה בסיכוייו של רכטמן לצאת זכאי בעירעור. „אם יש אלוהים ב־שמים, יצא שמואל זכאי," השיב לה דויד במקום חבר־הכנסת. „אם הוא לא יצא זכאי, כל רחובות תצא לרחובות להפגין."

אחרי חצי שעה נפרד רכטמן מדויד ומ־לירון, כשהוא מנשק את לחיי שניהם. בעיניו של דויד עמדו דמעות. בדרכו למ־כונית הפיאט השכורה שבה נהג, עצרו את רכטמן עשרות תושבים. „את רובם אני אפילו לא מכיר בשם," הודה באותה שעה כשעוד היה במצב־רוח טוב, אולם למרות שלא הכירם ניישקו אותו הכל: גברים, נשים, נערות צעירות, וילדים שהוריהם דחפו אותם לעברו. „יהיה טוב שמואל.

פרידה מהרבי

כאשר ביקר רכטמן ביום כניסתו לכלא אצל האדמו"ר מקרעטשניץ שליט"א, העניק לו הרב מטבע־סגולה ועט. הרבי התמרמר על כך שרכטמן לא שוחרר עד לעירעורו. בביקור זה נשבר שמואל רכטמן ואחרי שניישק את ידו של הרב, פרץ בבכי כשהוא מייבב: „עושים לי עוול".

מסתפר

את היום האחרון לחו־פש התחיל רכטמן במיספרת נשים וביקש מהספר: „תספר קצר, שלא יספרו אותי בכלא".

אנחנו איתך. אנחנו יודעים שלא עשית כלום."

רכטמן התרגש. „הם אוהבים אותי. הו־צאתי את הנשמה בשבילם, בשביל הצי־בור כולו. עכשיו אני הולך לבית־סוהר. אבל להם זה לא משנה. קיבלתי עשרות מיכתבים של אנשים המציעים לתרום כל אחד שבוע או חודש מחייהם כדי לשבת במקומי בבית־הסוהר. הם אוהבים אותי. עשיתי שגיאה שלא רצתי שוב פעם לעי־ריה. אולי בית־המישפט היה מבין שהעם לא רוצה שאני אשב בבית־הסוהר, והעונש לא היה כזה."

התחנה השנייה היתה בית אמו. „אמא היא אשה פרימיטיבית. היא אפילו לא יודעת לחתום את שמה. אבל היא אשה טובה." האם סירבה להצטלם. „היה אצלי המישטרה של זיגל והם חקרו אותי. זה מספיק לי. לא רוצה פירסומת." אחר־כך התעוררה ואמרה לעצמה ולצלם: „אני לא מתביישת בבן שלי. הבן שלי צדיק. אני כן אצטלם איתו. גיבור • הוא דרק, הבן שלי טוב. גיבור מסתובב חופשי. הבן שלי צריך ללכת בשבילו לבית־הסוהר."

הביקור הבא הוא בביתה של בתו הבכירה של רכטמן, דפי' אך קודם,

• עד התביעה במישפט רכטמן.

ילד של אמא

סצנה מרגשת במסע הפרידה של רכטמן היתה כאשר ביקר את אמו. האם הקשישה החליטה שלא להעציב את בנה וניסתה לשמור על ארשת קלילה, אך בסופו של דבר נשברה, החלה בוכה ומקללת את כל מי שלדעתה גרם לכך שבנה יכנס לכלא. האם דרשה כי בנה יקח סוודר, ואילו אחותו דאגה לעשרות גלולות.

בוכה

רכטמן עם אחת מנכדותיו שממנה הלך להיפרד בגן הילדים שלה, אימו מצליח לעצור בעד דמעותיו כאשר הוא מנשק את הנכדה.

עבר דרך גן ילדים. הגננת, בראותה אותו אוספת את הילדים: „זה אדון רכטמן. יש לו לב של זהב. הוא איש טוב." אחר־כך קופצת ילדה קטנה וצועקת: „סבא. סבא שלי," ופורצת בבכי. בתה של דפי, נכדתה של רכטמן, אינה יודעת כי סבא הולך להרבה זמן לבית־הסוהר. היא רק מבינה כי משהו רע קורה.

„אני אכתוב לך"

רכטמן מתרגש, מנשק נכדתו וממשיך לעבר ביתה של בתו. דפי מנסה לשמור על קור רוח: „אבא הכל יהיה בסדר. אל תדאג. אנחנו נחכה לך. נבוא לבקר אותך. נכתוב לך." „אל תשכחי לקחת מסבתא בורקס עם גבינה ולהביא לי לבית־הסוהר."

דפי מתחבקת ומנשקת. בתה השנייה בת השלוש נצמדת לסבא: „את רוצה לנסוע איתי באוטו?" שואל רכטמן „לאן אתה רוצה שהיא תסע איתך, למעשיהו?" שואלת דפי בצחוק.

רכטמן במצב־רוח טוב. הוא נוסע לרבי שלו, האדמו"ר מקרעטשניץ שליט"א, הרב מנחם אליעזר זאב רוזנבוים. בדרך הוא אוסף שתי טרמפיסטיות. האחת אתי, ידידה ותיקה שלו: „הוא כזה איש טוב. הוא עזר למישפחה שלנו כל־כך הרבה ותראו מה עושים לו." השנייה עולה חדשה מגרמניה, מארינה קובלנס אינה מזהה את רכטמן. רק אחרי שהוא מציג את עצמו, היא אומרת: „אתה האיש שהולך לבית־סוהר? אומרים שאתה איש טוב."

חצר הרבי שוקקת אברכים. בחרדת קודש כמעט מוכנס רכטמן אל חדרו של הרבי, רב צעיר, זקן ג'ינג'י עבות. „הכנתי לך מטבע לסגולה וגם עט. אמרת שאתה רוצה לכתוב מיכתבים בכלא." אומר לו הרבי. אחד האברכים מגיש תה עם קוביות סוכר, והרב שולף סיגריות קנט מקופסת כסף ומציע לרכטמן. „אני כועס על בית־המישפט. היו צריכים לתת לך להיות בחוץ עד שתצא זכאי בעירעור." רכטמן מבקש מהרב לדאוג לאמא שלו ולבוא לבקר אותו בכלא. „אני לא יודע אם אני אבוא לכלא, אבל אני אכתוב לך."

רכטמן לוקח את מטבע הסגולה ואת העט והשניים קמים. אז נשבר רכטמן. החיוך סר מפניו, שטף הבדיחות פוסק. הוא פורץ בבכי, מנשק את ידי הרב ואחר־כך נופל על צווארו כתינוק: „עושים לי עוול, רבי. עושים לי עוול."

התחנה הבאה היא הקשה מכל. רכטמן נכנס לבית העיריה. מכל עבר מתנפלים עליו עובדי העיריה בנשיקות ובדמעות. הוא נכנס לחדרו של ראש העיריה הנוכחי, יחזקאל הר־מלך, מבלי לדפוק כלל על הדלת. „אף פעם לא דפקתי על הדלת הזו." הוא ניגש אל הר־מלך, יריבו לשעבר, מלטף אותו, כאילו הוא מלטף את רחובות כולה. „השארתי לך עיר נהדרת." הוא אומר לראש העיריה, פורץ בבכי לעיני הפקידים הנבוכים וממהר להימלט מהחדר.

ביתו של רכטמן סמוך לבית העיריה. רכטמן ממהר כאילו הכלא ממתין לו. בבית מחכות נעמי, ששער ראשה כבר יבש ובתו הצעירה סיגל, המתגייסת בעוד שבוע לצבא. „אבא שלי נהדר, רק אין לו מזל," אומרת הבת לפני שהיא נכנסת עם אבא ואמא למכונית.

הדרך מרחובות לבית־המישפט בתל־אביב נראתה קצרה מתמיד ועברה במהירות שיא, למרות שרכטמן נהג לאט. בחניון ביתי־המישפט, נותן לו נוטר של מזכירות בית־המישפט את אישור הכניסה לבית־הסוהר. רכטמן חתם על טופס, לקח את הצו והתניע את המכונית.

השער של מעשיהו נסגר בפעם הראשונה מאחורי חבר־כנסת ישראלי. נסגר, בינתיים לשלוש וחצי שנים.

שלום לאשה ולבת

מן צילום פרידה. מימין, אשתו נעמי שחיפה את ראשה במיוחד בפתח הבית, לפני שנכנסו למכונית שלקחה אותם למעשיהו הצטלמה מישפחת רכטמן.

סבא הולך לכלא

משמאל רכטמן להצטרף. „לאן תיקח אותה, למעשיהו?" שאלה דפי. רכטמן מנופף לשלום לבתו הבכירה דפי, ולנכדתו השנייה, ליד פתח ביתם. הנכדה ביקשה

הסוף

כלאי משרות בתי־הסוהר מכניס את רכטמן אל תוך כלא מעשיהו: החי"כ הראשון שייאסר.

קהל מזועזע

רגע לפני פינוי האולם על־ידי השוטרים (למטה בתמונה): קבוצת סטודנטים מניפה כרזה האומרת „אחווה יהודית־ערבית". נערה (למעלה) זועקת, סטודנט מניף אגרוף נגד הביריונים (שאינם נראים בתמונה) וסטודנט אחד מכסה את פניו בידיו מרוב תדהמה.

אורי אבנרי מסביר

מדוע קרא באסיפה בקמפוס: „הייל כהנא!"

שילטון הביריונים

ב עימדי מיד חבורת ביריונים מתפרעים, שהשתלטו בכוח על אולם שהיה מלא קהל שקט, הרמתי השבוע את זרועי וקראתי: „הייל כהנא!"

רבים הביעו ספק אם היה מקום לקריאה זו. היו שלימדו עלי סניגוריה, והסבירו שבוודאי הייתי נרגש מאד, ועל כן יש לסלוח לי. אחרים הביעו את הדעה שיש לי טראומה בעניין הנאצים, וטראומה זו מסבירה את המעשה התמוה.

לצערי, עדי להפריך סניגוריה זו. לא הייתי נרגש. פעלתי בהכרה מלאה. סברתי, ואני סבור גם עתה, כי היה זה המעשה הנכון לעשות באותו רגע.

אין לי גם שום טראומה בעניין הנאצים. להיפך: אני מתייחס אל הנאציזם בפרט, ואל הפאשיזם בכלל, כפי שרופא מתייחס אל מחלה ממארת. כילד בן 9, הייתי עד לעליית הנאצים לשילטון. הסתקתי להיות במשך חצי שנה תלמיד בבית־ספר גרמני, תחת שילטון הנאצים. הקדשתי לאחר מכן שנים ללימוד ההיסטוריה של תופעה זו, ולניסיון להבינה. כתבתי על כך ספר. אני רואה את עצמי כהיסטוריון של התקופה ההיא.

מעשה סימלי

ב היכנסי יאוש ויין בקמפוס הירושלמי, ביום הרביעי בצהריים, כדי לשאת הרצאה על עניינים מדיניים על פי גנים. אנשי הרב מאיר כהנא וקבוצות אחרות מסוג זה, שקיבלו את פני בצריחות ובשריקות. הם נענו במחיאות־כפיים סוערות של רוב הנוכחים.

ברגע שקמתי לדבר, הפכו הצריחות, השריקות, המקהלה־הצועקת והשירה להפרעה רצופה, בלתי־פוסקת אף לשנייה, שלא איפשרה לי להגיד אף מילה אחת.

היה ברור כי אין זו הפגנה ספונטנית, שתשכך בעבור כמה דקות, אלא הפרעה מאורגנת, מתוכננת היטב מראש, שנועדה לפוצץ את האסיפה בכוח ולמנוע את השמעת דברי.

הרוב העצום של הקהל — כ־95% מן הנוכחים — הגיב על כך בזעם, קרא קריאות נגדיות, מחא לי כפיים והשמיע סיסמות־שלום. אולם לא היה בכך כדי להשתיק את הביריונים.

עמדתי כך כעשר דקות, כשאני מעשן את מיקטרתי בשקט. התבוננתי בנעשה והתברר לי לחלוטין, כי לא אוכל לדבר. בנסיבות אלה החלטתי כי עלי לעשות מעשה סימלי, שיחדיר לתודעת הנוכחים ולתודעת הציבור כולו באמצעות כלי־התיקשורת, את האופי הפאשיסטי המובהק של תופעה זו.

לכן הרמתי את זרועי בתנועה הזכורה לי היטב מילדותי, וקראתי כמה פעמים „הייל כהנא!" קריאה זו נשמעה היטב — והיתה ההתבטאות היחידה שלי שנשמעה.

אגרוף המישוש

כ מי שעסק בהיסטוריה הנאצית, ובעיקר בתולדות עלייתם של הנאצים לשילטון, קראתי את כל הסיפורות הנאצית והאנטי־נאצית על השיטות של פלוגות־הסער.

אדולף היטלר עצמו הקדיש כמה פרקים מסיפרו מיין קאמפף („מאבקי") לטאקטיקה של פיצוץ האסיפות של הכוחות הדמוקרטיים. ראיתי את יומני־הקולנוע ששרדו מאותה תקופה. אני מרשה לעצמי לאמר שאני בקיא בנושא זה היטב.

המאקטיקה שהופעלה עליידי הביריונים ביום הרביעי שעבר היתה העתק מדוייק של המאקטיקה הנאצית, ואין ספק שיוזמיה למדו את הסיפורות הנאצית הנדונה.

טאקטיקה זו מבוססת על ההנחות הבאות:

● די בקומץ זעיר של אנשי־אגרוף, המאורגנים והמתורגלים לכך, כדי להשתלט על ציבור של מאות, ואף של אלפי אזרחים. שלושים איש מאומנים יכולים לפוצץ כל אסיפה.

● מול טרור זה של הקומץ, יושבים מאות הנוכחים חסרי־אונים וחסרי־ישע מכיוון שאינם מאורגנים. אזרחים הגונים סולדים מאלימות. כאשר הם רואים שאין דרך לקיום האסיפה, אלא אחרי סילוק המפריעים בכוח, הם נרתעים מלעשות זאת. בהעדר אירגון מתאים, גם אין הם מסוגלים לכך.

● המוסדות האזרחיים יגיבו תמיד בפחדנות. באמתלה של „הרגעת הרוחות" ו„מניעת שפיכות־דמים" הם ישתפו למעשה פעולה עם הביריונים, וינעלו את האסיפה.

● מישטרת המדינה, שרבים מחבריה אוהדים בסתר־ליבם (ואף בגלוי) את הביריונים הלאומניים, לא תתערב כדי להגן על חופש־הדיבור.

● פיצוץ האסיפה לא יסתום רק את פי הכוחות הדמוקרטיים והליברליים, וירתיע אותם מלהשמיע את דברם ומלערוך אסיפות, אלא גם יעשה רושם על הצעירים המהססים, שעמדו עד כה מן הצד, ויביא אותם לשורות הביריונים. רבים מתרשמים מהפגנה של כוח, ונמשכים אל המנצחים האלימים.

● כאשר טאקטיקה זו מופעלת באוניברסיטה, יש לכך יתרון נוסף. אחרי גירוש המרצים־האורחים הליברליים מתוכה, ניתן להפעיל את אותו הטרור גם נגד הפרופסורים ואנשי־הסגל, להשתיקם, להפחידם, להרתיעם, ולבסוף גם לגרשם.

על סמך ההנחות האלה חקים היטלר, עוד בשלב הראשון של פעילותו, את הס"א („פלוגת הסער"). פיצוץ אסיפות היה התפקיד העיקרי של פלוגה זו, עד לעליית היטלר לשילטון.

מי שהיה אחראי לתעמולה הנאצית, יוזף גבלס, שהיה גם הגאולייטר („המנהל

האירוע המחפיר בקמפוס לא צולם. הנהלת האוניברסיטה, שלא מנעה את כניסת הביריונים לאולם, הצליחה למנוע את כניסתם של צלמי הטלוויזיה והעיתונות. התצלומים המופיעים בעמודים אלה צולמו ברגעים האחרונים, בשעה שהשוטרים פרצו לאולם, והצלמים הצליחו להיכנס עימם.

הזמנת האוניברסיטה, ראיתי לפני מראה זה:

האולם היה מלא עד אפס מקום במאות סטודנטים וסטודנטיות, שהמתינו להרצאה. התרשמתי (ורושם זה התאשר במהלך הדברים) כי רובם השתייכו למחנה־השלום. האחרים היו ללא שייכות מסויימת, וביקשו לשמוע מה בפי.

בחלק האחורי של האולם, מול מרכז הבמה, התרכזו כשלושים צעירים מאורגנים, אחרי שאורי אבנרי (במרכז) סירב לרדת מן הבמה, הסתערו הביריונים על הבמה כדי להכותו, ואילו סטודנטים מן הקהל עלו על הבמה כדי להגן עליו. התפתח קרב־אגרופים שבו הונחתו גם מהלומות על אבנרי. הסטודנטים הצליחו להדוף את הביריונים, כשהופיעו השוטרים, ופינו בכוח את האולם.

במרכז ההתכתשות

השוטרים פורצים לבמה

ומתחילים בהתכתשות עם הסטודנטים, כשהם מתרכזים דווקא בשוחרי־השלום שהגנו על אבנרי. הביריונים נעלמו ברגע שהופיעו השוטרים.

בתמונה נראה אבנרי (במרכז למעלה, הגב למצלמה) כשהוא מתווכח עם קצין־משטרה. הסטודנטים הזועמים (למטה, מימין) צועקים לעבר השוטרים ותובעים לקיים את האסיפה, בעוד אחד מהם (למטה משמאל) מובל בכוח על־ידי שוטר, וחברו מרים את ידו במחאה.

המנהיג

„הרב" מאיר כהנא, שפרץ בכוח לאוניברסיטה בירושלים בראש קלגסין, כאשר המישטרה עומדת מנגד ואינה מתערבת, מסית את אנשיו, לפני שאלה פרצו לאולם וייז כדי למנוע את הרצאתו של אורי אבנרי.

המחוז" של המיפלגה הנאצית) בברלין, הקדיש בספריו פרקים שלמים למעלליו, תיאר בהתלהבות דמויית־אורגאזמה איך הצליח לפוצץ אסיפות, להחדיר את הביריונים לאסיפות של יריבים (לא פעם באמצעות כרטיסים מזוייפים, שהודפסו על־ידי הנאצים) ומעשים דומים.

אין ספק שגבלס ראה במיבצעים אלה חלק חשוב ביותר של הצד החתן, וסבר כי מילאו תפקיד חיוני בעליית הנאצים לשילטון.

מה שקרה באולמות, קרה לאחר מכן בגרמניה כולה. המיעוט האלים השתלט על הרוב הדומם.

למחנה הריכוז

ה בה נחזור, איפוא, למאורעות היום הרביעי.

בהיכנסי לאולם לא ראיתי לפני מחזה זר לי. הכרתי את כל הסימפטומים. אף פרצופיהם של הביריונים נראו לי כמוכרים — כי אותו סוג של מופרעים נמשכים לתנועות מסוג זה בכל העולם. אלה הם, בדרך־כלל, עלובי־חיים, אכולי תסביך־נחיתות, שהאלימות והרגשת־השייכות לפלוגה אלימה מפצה אותם על נחיתותם האישית ומעניקה לחם הרגשה של עליונות ו„גבריות".

למרבה הצער, הכרתי גם סימפטומים אחרים. ראיתי את אנשי־„הביטחון" של האוניברסיטה, שהודיעו לי כי הם „ניטרליים" בין הביריונים ובין הציבור, שבא לשמוע הרצאה שקטה שהוזמנה על־ידי האוניברסיטה. מגמתם היחידה של אנשי „ביטחון" אלה היתה להפסיק את האסיפה — ובכך הפכו עצמם שותפים לביריונים. שניים־שלושה מהם אף הביעו באוזני את דיעותיהם, שלא היו רחוקות מדיעות הרב כהנא.

הכרתי את אנשי האוניברסיטה. אנשים טובים, הגונים, שלווים, הסולדים מאלימות. גם להם היתה תק בקשה אחת: להיכנע לביריונים ולסגור את האסיפה, „כדי למנוע שפיכות־דמים".

אמרתי לאחד מהם, לא בזעם, אלא בצער: „כך התנהגו גם חבריכם בימי ויימאר. הם סיימו את חייהם במחנות־הריכוז."

הכרתי גם את המישטרה, ובעיקר את מישמר־הגבול. כאשר הופעלו, באיחור של שעה וחצי, הם לא פעלו כדי לסלק את קומץ הביריונים שהפריעו, ולאפשר על־ידי כך את קיום האסיפה החוקית. זו היתה מלאכה קלה. אפשר היה לסיימה תוך חמש דקות, ובלי אלימות רבה. כי ביריונים מסוגם של אנשי כהנא הם גיבורים רק נגד אזרחים שלווים. מול שוטרים חמושים הם היו נמוגים כעשן.

תחת זאת, תקפו השוטרים בחימה שפוכה את הסטודנטים שישבו בשקט בשורות הראשונות, ושהמתינו בסבלנות שהאסיפה תיערך בכל זאת. הפקודה היתה „לפנות את האולם", ולשם כך הוכו באכזריות אנשי מחנה־השלום. אף אחד מן הביריונים לא הוכה על־ידי השוטרים.

אם לשפוט על פי הבעות־פניהם של כמה מן השוטרים, ובעיקר של כמה מאנשי מג"ב, ברצון הם היו שוברים את העצמות לכל אנשי־השלום, ומפנים את הדרך לביריונים.

כל זה — בדיוק כמו ברפובליקה של ויימאר. זו הופקרה על־ידי שוטריה וחייליה, פקידיה ושופטיה, מתוך בוגדנות, פחדנות, אדישות ואהדה סמויה למיעוט הקנאי המשתולל.

גידול ממאיר

את כל זאת תיארתי בפרוטרוט בספרי צלב הקרס, שנכתב לפני 18 שנים.

התיזה המרכזית של ספר זה היתה כלהלן:

● הפאשיזם הוא מחלה, שחיידקיה נמצאים בכל עם בכל עת, כשם שכל אדם נושא בגופו בכל עת חיידקים של מחלות רבות.

● כשם שהחיידקים משתלטים על גופו של אדם רק כאשר כושר־ההתנגדות שלו נחלש מסיבה גופנית או נפשית, כן עלול הפאשיזם להשתלט על כל עם, בתנאים מסויימים של התמוטטות פנימית.

● האומה הישראלית אינה מחוסנת מפני עליית הפאשיזם בתוכה יותר מכל אומה אחרת. למרבה הצער, העובדה שחיהודים היו הקורבנות העיקריים של הנאציזם אינה מחסנת אותם. במצבים מסויימים של לחץ פנימי או חיצוני, נפשי או חומרי, עלולה גם ישראל ליפול קורבן להתקפה של מחלה הפאשיסטית.

● משום כך מצווים הכוחות הדמוקרטיים והליברליים בישראל, כמו בכל מדינה אחרת, לעמוד על המישמר בכל עת, להיות ערים לכל מורסת־מוגלה בגוף האומי העלולה להיות בעלת אופי פאשיסטי.

דווקא מכיוון שאני חוקר של תולדות עלייתו של הנאציזם, ומפני שאני ער לסכנה הנוראה הגלומה בתופעה זו, אין אני שש, ואין אני ממהר, להדביק תווית זו לתופעות פוליטיות וחברתיות. אני נזהר מאד. התנגדתי תמיד בתוקף לאותם שניסו להדביק תווית זו למנחם בגין ולתנועת־החרות, למשל.

יש הבדל עצום בין לאומנות סתם, ואף קיצונית וקנאית, ובין פאשיזם.

בספרי ניסיתי לחבר דיוקן של התופעה הפאשיסטית, על־ידי צירוף־יחד של כל התכונות המבדילות בין הפאשיזם ובין לאומנות רגילה — בדומה לתכונות המב־

(המשך בעמוד 34)

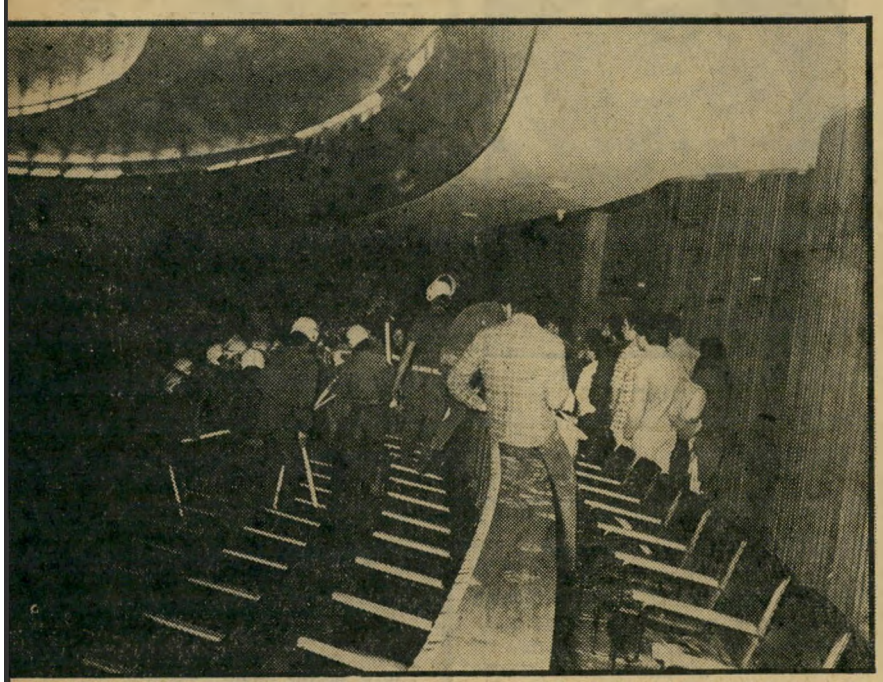

סיום המלאכה

השוטרים ואנשי מישמר־הגבול, שהוכנסו לאולם אחרי שהביריונים מנעו את האסיפה במשך שעה וחצי, מפנים את האולם — ומשל"מים בכך את מלאכתם של הביריונים.

(המשך מעמוד 33)

דילות בין גידול ממאיר ובין כל גידול רגיל.

בעודם קטנים

ה ישמעי נגדי שתי טענות בפרשה זו, בשני מישורים שונים: ראשית, שהשוואתה של כנופיית כהנא לפאשיסטים אינה נכונה; ושנית, שהיא אומנם נכונה, אלא שאין להזכירה בפה מלא, מפני שה־יהודים רגישים למילים „פאשיזם" ו„נא־ציזם", ואינם מוכנים לשמען כשהן מופ־נות כלפי יהודים.

אנסה להתמודד עם שתי טענות אלה.

מעולם לא היה לי שמץ של ספק בכך שהכנופייה של כהנא, והחבורות הדומות לה, הן פאשיסטיות במלוא מובנו המדעי של תואר זה. איני סומך, בעניין זה, על מחקרי בלבד, אלא גם על זיכרוני.

הטאקטיקה הפאשיסטית המוב־הקת של פיצוץ האסיפה ביום ה־רביעי היתה רק סימפטום קטן אחד מיני רבים. יש שיך רב של סממנים אחרים.

כאשר חושבים כיום על הנאציזם, עו־מדת לנגד העיניים תמונת הנאציזם בסוף דרכו — תנועה כבירה, מאות אלפי לובשי־המדים, המיסדרים המפוארים. נוטים לש־כוח כי הנאציזם התחיל בקטנות, בקבוצות קטנות ונלעגות, שעוררו צחוק ובוז, תיעוב וסלידה אצל הרוב העצום של העם הגרמני „ההגון".

פלוגות־הסער בשנים 1921 עד 1923, ולאחר מכן — אחרי הפסקה של כמה שנים — שוב בשנה 1928, דמו להפליא לכנופיית כהנא — הן בממדים, הן בשיי־טות, הן בהשפעה. היו אלה אז קבוצות־שוליים זעירות. רק האינפלציה הדוהרת של 1923 (נא לזכור: אינפלציה!) והמש־בר הכלכלי הנורא של 1929 הפכו גופים זעירים אלה תנועה המונית גדולה.

ניתן היה להחניק את הנאציזם כאיבו, כאשר היה קטן ועלוב. כאשר צמח וגדל, היה זה מאוחר מדי.

„נמע זר"

ו טים זיזזר בכנופיית כהנא, מפני שהיא מהווה בצורה כה בולטת נטע זר בארץ ואכן, בין הבריונים שראינו ביום הרביעי שעבר, לא היו כמעט ישראלים. בלטו בהם העולים החדשים מברית־המו־עצות, וגם כמה עולי־אמריקה. זוהי חבורה בלתי־ישראלית מובהקת. ישראלים אמי־תיים סולדים ממנה.

אבל אין זו סיבה לאדישות. להיפך. גם כאן בולטת ההקבלה. אדולף היטלר היה „עולה חדש" מאוסטריה. הוגה־הדי־עות העיקרי שלו, אלפרד רוזנברג, היה „עולה חדש" מברית־המועצות דווקא. סגנו של היטלר, רודולף הס, בא מאלכסנדריה. גם סיבותיה של תופעה מוזרה זו נותחה לא פעם על־ידי ההיסטוריונים.

נטע זר? בהחלט. אך כמה מח־זות מאירות נגרמות עלידי גו־פים זרים החודרים הגוף?

גם הסיסמות של כהנא דומות להפליא לסיסמות הנאציות. הן מהוות כמעט העתק מדוייק שלהן. קשה להאמין שזהו צירוף:

„יהודים החוצה! / ערבים הח' ה!" — „עורי גרמניה! / עם ישראלי חי!" — „ממשלת בגידה! / ממשלת בגידה!" — „מוות לבוגדים! / מוות לבוגדים!" וכו' וכו'.

„עם ישראל חי" — זוהי אימרה יפה מאד. כולנו שרנו אותה. אך כשהיא הופכת צריחה בפי אנשי כהנא, היא לובשת צורה חדשה לגמרי. כאשר שמעתי צריחה זו, במקהלה קצובה, במשך שעה וחצי, לא יכולתי להתעלם מן הדימיון בין „חי" ו„היל". האוזן שומעת רק צריחות ממו־שכות של אייי־אייי־אייי. פסיכולוגים ניתּ־חו, בשעתו, את השפעתה של צווחה חיי־תית זו, כאשר ביקשו להסביר מדוע בחר היטלר בסיסמה זו דווקא.

ושוב: כאשר אנחנו חושבים על הנא־צים, דוחקת השואה הנוראה כל זיכרון אחר. אך השואה החלה רק עם פלישת הנאצים לברית־המועצות, ב־1941, שמונה שנים אחרי עלייתם לשילטון. במשך שנים רבות לפני כן הטיפו הנאצים רק לגירוש היהודים מגרמניה, והמצע הנאצי הסתפק בשלילת אזרחותם. אדולף אייכמן הנתעב בילה שנים ארוכות באירגון „הגירה" יהו־דית מגרמניה, ואף חלם על העברת יהודי גרמניה למדגאסקאר.

(המשך בעמוד 43)

במדינה

העם

רפובליקת בננות

בקמפ־דייוויד נערכת פגישה משותפת של בני־הזוג עם היועץ לענייני נשואין

זה לא נראה כמו ירח־דבש שני. זה נראה יותר כפגישה של בני־הזוג אצל יועץ לענייני־נשואין, כדי למנוע גירושין.

מוצטפה חליל יצא לקמפ־דייוויד, כי שהעיתונות המצרית מודיעה שנאסר עליו לעשות כל ויתור שהוא. משה דיין יצא לקמפ, אחרי החלטת הממשלה המרשה לו רק לשמוע מה בפי האמריקאים, והמחייבת אותו לחזור הביתה ולדווח על כך.

בשעה ששמי המרחב מתקדרים מיום ליום, והמיכשולים התיצוניים בדרך לשלום מתרבים מדי שבוע, נראתה הפגישה ב־קמפ־דייוויד כמעט כחסרת־משמעות.

הציבור הישראלי סבר כך גם הוא. ה־שלב הבא של יוזמת־השלום זכה בתשומת־לב מועטה בלבד. הציבור היה הרבה יותר מעוניין באינפלציה הדוהרת, המגיעה עתה ל־80% בשנה, וההופכת את ישראל לרפוב־ליקת־בננות דרום־אמריקאית.

מדיניות

חוכמה או התחכמות

שני צעדים קדימה, צעד אחד אחורה

תוך דקות ספורות נפוצה הידיעה במיז־נון חברי־הכנסת, ופגעה כברק. הביא או־תה חגי אשד, איש דבר, ממעריצי דיין בעבר, ששמע אותה ברדיו.

דיין, כך נאמר, הכיר באש"ף.

התגובה הראשונה, ליד השולחנות ה־מכוסים במפות כחולות, היתה מעורבת ביותר. האם דיין השתגע? האם זוהי תת־חלה חדשה? האם זהו איתות של מנחם בגין? האם זאת פליטת־פה? האם הוא רצה סתם לבלבל את המוחות?

במשך שעתיים־שלוש ביקשו הכל לשים את ידיהם על נוסח מדוייק, מה הוא אמר, בעצם?

כשקרא אורי אבנרי את הנוסח המילולי מעל הדוכן, בצירוף ברכות (ראה הנדון), החל טוטו שני: מה פירוש הדברים? האם זוהי הכרה או לא? האם זהו איתות לעבר

שר־החוץ דיין
כשאת אומרת כן, לחה את מתכוונת?

אש"ף, או לעבר המצרים, או לעבר אר־צות־הברית?

לא רק טרוריסטים. נוסח הדברים של דיין, שנאמרו בכנס ותיקי־מילחמה יהו־דיים, אינו ניתן לקביעה מדוייקת, אלא באנגלית. כי דיין דיבר בשפה זו. הוא אמנם שולט בה, אך מדבר אותה בצורה משובשת, כשהוא מתרגם מישפטים ומילים מילולית, מעברית לאנגלית.

לפסוקים הנדונים אין מיבנה דיקדוקי הנראה־לעין. הם מנוסחים בצורה מרו־שלת, בלי פיסוק ברור, והדבר הקל על דיין לאחר מכן לייחס להם משמעויות שונות.

התרגום הסביר ביותר הוא זה:

„אש"ף אינו מדינה. אך אין אנחנו יכו־לים להכחיש את מעמדו וערכו בסיכ־סוך, כדי, בסופו של דבר, להשיג פיתרון. זה לא רק הטרוריסטים או אירגוני־הטרור. זהו גם החלק האזרחי שלו, כלומר, הפלי־טים הפלסטינים.

„שום אדם, ובוודאי לא אנחנו, אינו חושב שניתן להשיג הסדר סופי של הסיכ־סוך במיזרח־התיכון בלי יישוב הפליטים, שהם יכולים להמשיך ולחיות במחנות־פליטים בירדן, בלבנון, אפילו בעזה..."

האם יכולה זאת להיות פליטת־פה?

יתכן כי יש בדברים מילה אחת או שתיים, שתורגמו במוחו של דיין מעב־רית, שאינן במקומן. כך, למשל, ברור כי המילה „ערך" אינה במקומה, ודיין התכוון מן הסתם, ל„משמעות" או „מישקל". אך ברור לחלוטין כי דיין אכן התכוון לאמר את עיקר הדברים, ושאין כאן פליטת־פה סתמית. שום שר־חוץ ישראלי, ובוודאי לא שר־חוץ בממשלת־הליכוד, ובוודאי ובוודאי לא אדם מהיר־מחשבה כמו דיין, לא היה אומר דברים כה חורגים על אש"ף מבלי להתכוון לכך.

השאלה היא: למה התכוון דיין?

אש"ף המדיני. הקביעות המפורשות, הכלולות בפסוקים אלה, הן לפחות ארבע:

- יש לאש"ף מעמד ומישקל בסיכסוך.
- אי־אפשר להתעלם מכך, כאשר באים לייישב את הסיכסוך.
- אש"ף אינו רק אירגון־טרור. יש לו גם צד אזרחי (כלומר: מדיני).
- יש לפתור את בעיית־הפליטים, ואש"ף קשור בכך.

כל ארבע הקביעות האלה חורגות בהר־בה מן העמדה שנוקטה עד כה על־ידי ממ־שלות־ישראל, מגולדה עד בגין, ששללו לחלוטין כל מעמד של אש"ף. מבחינה זו, היתה הצהרת דיין פריצת־דרך מהפכנית.

דיין צדק, להלכה, באומרו לאחר מכן כי אין בדברים כל הכרה באש"ף כבשר־תף למשא־ומתן, ובוודאי אין בהם הבעת־נכונות לדון עימו על הקמת מדינה פלס־טינית.

אולם יש לדברים הגיון משלהם, שאינו תלוי בניסוח המדוייק. אפשר לטעון — כפי שטען דיין בהמשך היום, בישיבת סיעת הליכוד — כי אפשר להכיר בחשי־בות אש"ף בסיכסוך, ובאותה שעה להת־נגד בתוקף לשיתופו במשא־ומתן ובהסדר. זה אפשרי בהחלט — אך אין זה הגיוני לאורך ימים. מי שמכיר היום בחשיבותו של אש"ף, יצטרך מחר לנהל עימו משא־ומתן. שהרי לא ניתן לפתור סיכסוך, אם צד אחד, בעל מעמד וחשיבות, נשאר מחוץ למעגל.

מאלטה — יוק! בישיבת הליכוד, מול מטר ההתקפות עליו, ליגלג דיין על ירי־ביו והישווה אותם לאדמירל התורכי הכו־של, שאמר „מאלטה — יוק!" („מאלטה איננה"). אך אותו ליגלוג חל גם עליו עצמו. אחרי שהכיר בעובדה שמאלטה קיימת, ויש לה מעמד וחשיבות, אין הגיון בעמדה האומרת שאסור לשתף אותה במשא־ומתן ובהסדר.

העלאת בעיית־הפליטים בפסוקים אלה נועדה, בבירור, לצורכי אליבי. דיין לא רצה להכיר באש"ף כבהנהגה המוסמכת של הפלסטינים בגדה המערבית וברצועת־עזה. הוא לא רצה להרחיק לכת עד כדי כך — אם כי זהו, כיום, המצב העובדתי. לכן הזכיר את הפליטים. המשמעות של דבריו, כפי שהוא עצמו פירש אותם לאחר מכן: הגולים הפלסטיניים חיים במחנות־פליטים. אש"ף שולט במחנות אלה. אי־אפשר ליישב את בעיית־הפליטים, ואת הפליטים עצמם, בלי אש"ף.

עולה מכך, בעקיפין, שיש לנהל משא־ומתן עם אש"ף — לפחות על נושא זה.

בניסוח זה, נקט דיין לשון זהירה — דבר המפריך, אגב, את הסברה כי היתה כאן פליטת־פה. בעיית־הפליטים מוזכרת בהחלטת מועצת־הביטחון 242, המקובלת עתה על ממשלת־ישראל. אותה החלטה מלפני 11 וחצי שנים אינה מזכירה את העם הפלסטיני, או את הבעייה הפלס־טינית.

אש"ף עצמו אינו מגדיר את עצמו כנציג הפליטים, אלא כנציג החוקי הבילעדי של העם הפלסטיני כולו. מעמדו זה הוכר על־ידי ועידות־הפיסגה הערביות. מאז ראשית יוזמת־סאדאת ניסו המצרים לערער על קביעה זו, המעוגנת כיום במישפט הפנים־

(המשך בעמוד 38)

„ה אם הממשלה הזאת החליטה להתלבש על כל מי שמוחה על ה־חוק הנורא הזה? האם יעצרו את כל הצעירות? מי הבאה בתור?" שאלו את־מול בלילה עשרות מפגינים שנאספו ליד בסיס המישטרה הצבאית בקריה בתל־אביב. המפגינים ליוו למעצר עוד בחורה שסיר־בה לשרת במילואים. הפעם היתה זו אסיה חסון.

אסיה, צעירה צנומה בת 26 נעצרה שלושה ימים בלבד אחרי ששוחררה מ־הכלא דינה גיל־עד, חברתה למאבק בחוק גיוס הבנות המותיר אותה ובנות רבות אחרות מופלות לרעה לעומת בנות המצ־הירות שהן דתיות ומשוחררות משירות צבאי על סמך הצהרה בלבד.

בזמן כתיבת שורות אלה מחפשת המיש־טרה הצבאית את ענת פוקס, צעירה אחרת מבין השלוש, שהיו בין הראשונות למ־חות נגד התיקון בחוק. אתמול בלילה לא נראתה ענת בין קהל המפגינים שליווה את אסיה בדרכה לבסיס המישטרה הצבאית. „ענת תתייצב אף היא מחר, אך בבסיס המישטרה הצבאית בירושלים," אמרו, איש לא ידע לספר היכן היא נמצאת.

לבטל את החוק

„א ני מרגישה מעודדת, אבל איני יודעת עדיין איך אנהג ומה בכלל

מי תהיה

יקרה עכשיו," סיפרה אסיה חסון להעולם הזה מיספר דקות לפני שהתייצבה בבסיס המישטרה הצבאית בקריה, משם נשלחה לכלא 400. לפני שהתייצבה אסיה נראתה הדירה ברחוב בלוך בתל־אביב ככוורת דבו־רים: צעירים נמרצים ישבו על הריצפה באחד החדרים ועסקו באילתור כרזות הקור־אות שלא לעצור את אסיה חסון ולבטל את החוק המפלה, פרי הסכם קואליציוני בין מנחם בגין למיפלגות הדתיות.

„אסיה חסון — קורבן פוליטי," „המא־בק לשיוויון בנשיאה בעול רק החל," זעקו הכרזות.

אסיה, הנמצאת בכלא עד עתה, סיפרה להעולם הזה כיצד הגיעה לידי כך:

„שירתתי בסדיר עד גיל 25, הודעות בעל־פה ובכתב בישרו לי שבגיל זה אני צרי־כה לקבל את הפטור, אך בחודש יוני 78', חודשיים אחרי שקיבלתי את ההודעה על הפטור הצפוי, הוחלט לשנות את חוק גיוס הבנות בצורה שתאפשר השתמטות המו־נית משירות צבאי של בנות מצד אחד על חשבון בנות שכבר היו צריכות להיות פטורות מהשירות, כמובן. פתאום על־פי התיקון החדש בחוק אני צריכה לשרת במילואים עד גיל 38! ממש על סף הפטור!"

אסיה העצורה, דינה שנעצרה ושוחררה, וענת פוקס שתיעצר קרוב לוודאי בשעות הקרובות פירסמו בעיתונים מיכתב גלוי לראש הממשלה שבעקבותיו הגיע אליהן גל של פניות. „בשלב זה, בחודש יולי 78', הגיעה הודעה ממישרד הביטחון שהעניין שלי מוקפא. למרות זאת לא הניחו לי, וקיבלתי שוב הוראות להתייצבות ביחי־דת המילואים, כאשר התייצבתי ביחידה ושאלתי מדוע, היתה התשובה: „העניין לגבייך בורר באכ"א (אגף כוח אדם) וההו־דעות של מישרד הביטחון כוונו לאמצעי התקשורת ולא לצבא."

אסיה המשיכה לקבל צווי קריאה למי־לואים. הצו האחרון קרא לה לשרת במי־לואים 31 ימים בחודש שעבר, הפעם הח־זירה אסיה חסון את הצו ליחידה בצירוף מיכתב: „עברתי את גיל 25 ואני מניחה שהקריאה למילואים נובעת מטעות," כתבה.

„לחצו עלי מהצבא"

אך דבר לא הועיל. אתמול אחה"צ הו־פיעו בביתה שני שוטרים צבאיים בלבוש אזרחי, וחיילת. השלושה הציגו בפניה פקודת מעצר וצו חיפוש. „הם ביק־שו רשות לחפש. היא הסבירה להם את פשר המאבק והם נראו נבוכים. לא ידעו

אסיה נעצרה אתמול, דינה - בשבוע שעבר, ענת מת"צבת היום. כולם שואלים:

הבאה בתור?

מה לומר," סיפר אביה יצחק חסון. הוא ואשתו שרה נראו נרגשים עקב ההמולה שהתרגשה מסביב לביתם.

„אפילו אלי פנו בטלפונים ממוסדות הצבא, לחצו עלי שאשפיע עליה," סיפרה האם שרה חסון, „אחיה של אסיה הוא קצין בסיירת שיריון. בזמנו רצו חוגים דתיים לתת לאסיה תדרוך איך להשתחרר מהצבא. היא דחתה אותם.

חברתה של אסיה דינה גיל־עד השתחררה מהמעצר בשעות הערב המאוחרות של היום השישי. „לא נכנעתי! זו אינה נסיגה מ־המאבק. הפעם עשיתי את שלי, עוררתי את הנושא שהושתק בזמן האחרון. נפעל בדרכים אחרות לביטול האפליה בין ה־בנות, הסבירה מדוע הסכימה להצעתו של עשרות מפגינות ומפגינים. „דינה — קורבן הקואליציה", „לממלאת חובתה, מתנה מה־מדינה: מילואים עד גיל 38 או 15 שנות מאסר" זעקו הכרזות.

ענת פוקס (24), חברתה של דינה, אחת משלוש בנות שהתארגנו למחות על התי־קון בחוק, הסתובבה במקום ההפגנה כארי בסוגר: „אומנם הצבא דפוק, כי אין מס־פיק כוח אדם, אבל אני לא מוכנה להש־לים את החסר במקומה של אחת שאמרה שהיא דתית, קיבלה פטור ללא בדיקה, והיום היא משתזפת בשפת הים או לומדת באוניברסיטה. לא ייתכן שבת אחת תשוחרר ודינה גיל־עד תשב לה בבית־סוהר רק בגלל הסכם קואליציוני בין בגין לדתיים."

ממחינה למעצר

אסיה חסון בביתה, מיספר דקות לפני שהתייצבה בבסיס המישטרה הצבאית, משם הועברה לכלא. למעלה משמאל: דינה גיל־עד כטירונית במדים ולאחר שיחרורה.

סגן שר הביטחון מרדכי ציפורי להתייצב ביחידתה תמורת השיחרור מהמעצר."

ביום החמישי שעבר היתה דינה בכלא הצבאי, לבושה בגדי אסירה ובעלת מספר־אסיר 37. היא שהתה שם בחברת אסי־רות נגועות בכינים, כל זאת תוצאת התיקון בחוק־שירות־הביטחון, המפלה בין בת לבת בישראל. היא הוטלה לכלא מכיוון שסירבה להתייצב לשירות מילואים, במחאה על החוק.

בהפגנה שהתקיימה ביום השישי בצהריים מול מישרד הביטחון בקריה, השתתפו ענת, מתולתלת שיער וממושקפת, בעלת חזות אינטלקטואלית, שירתה במשך שנתיים בסיני, בגדוד שיריון ואחרי כן הוצבה בפיקוד גדנ"ע. היא קיבלה מיכתב להתייצב לקבלת פטור ממילואים, אך זמן קצר לאחר מכן, כאשר תוקן חוק־שירות־ביטחון, קיבלה ענת הודעה כי הפטור שהיתה זכאית לו בוטל.

להפתעת רבים הגיעה דינה גיל־עד הביתה בשעות הערב המאוחרות של יום שישי, לאחר שחתמה על התחייבות להת־ייצב ביום ראשון ביחידת המילואים שלה. היא קיבלה חופשת שבת. „מחר אתייצב ביחידה ואמלא את המוטל עלי. המטרה שלי לא היתה לקחת את החוק לידיים, אלא לעורר את דעת הקהל."

„חיים לא קלים"

איש מהנוכחים בפרשה לא היה ספק בדבר אחד: בכנות כוונותיה של דינה, ברצונה למחות ולא להשתמט משירות. גם עברה הצבאי מעיד על כך.

דינה גיל־עד יכולה היתה להשתחרר לא רק משירות מילואים אלא גם משירות צבאי סדיר. שכן היא גדלה ועדיין גרה בבית בעל הווי דתי מובהק, שהוטבע על־ידי אביה שנפטר לפני שנים. הקידוש בליל שבת שעבר, שממנו נעדרה, היה אחת ממיצוות הדת שמקיימת המישפחה. סיפרה דינה: „בשנת 1971, כשנקראתי להתגייס, יכולתי להצהיר כי אני באה ממישפחה בעלת הווי דתי ולהשתחרר ב־קלות. איני מקיימת את כל המיצוות, אך הצהרה אחת, והייתי משתחררת. איני בטוחה שהיו בודקים בציציות, וגם לו עשו זאת היו משחררים אותי. הנושא עלה בבית, כמובן, אך כולם היו בעד שירות בצבא. זה בית ציוני וכל אחד נתן בצבא את חלקו לפי יכולתו."

היא יכלה גם לנסות לבקש פטור מטעמים מישפחתיים.

דינה העדיפה להתגייס לצה"ל ושירתה במהלך השירות התנדבה לצנחנים. „ידעתי ששירות כזה, ביחידה שדה בצנחנים פירושו חיים לא־קלים, אך זה לא הרתיע אותי מלהתנדב." היא סיימה את שירותה הצבאי ללא כל בעיות או מישפטים.

את פעילותה נגד החוק המתוקן החלה לפני שלושה חודשים. צו שהגיע לביתה קרא לה למילואים החל מאמצע ינואר 1979. היא סרבה להתייצב. התיקון החדש בחוק, שצמח בעיקבות חתימת הסכם קואליציוני בין הליכוד למיפלגות הדתיות, קומם אותה.

„אינני רואה בחוק־שירות־ביטחון, לאחר תיקונו, חוק המתבסס על צדק ושיוויון," כתבה דינה הנמרצת לשר־הביטחון עזר וייצמן. — „לאור המדיניות הנוכחית בנושא זה, ולאור השיחרור הסיטוני שניתן לבנות על סמך הצהרה בלבד — ולא פעם כוזבת — אין כל הצדקה להמשיך לגייסני לאחר גיל 25, בו בזמן שבנות אחרות לא ממל־אות חלק זעיר מחובתן הלאומית."

„סירובי לשרת במילואים הינו עקרוני," הדגישה דינה גיל־עד במיכתבה לשר־הבי־טחון. אך מישרד־הביטחון כבר היה כבול בחוק החדש. תשובתו היתה קצרה: „לא ניתן להיענות לבקשתך ולשחררך מהשי־רות, שכן לפי חוק־שירות־ביטחון הינך חייבת עדיין בשירות מילואים סעיל."

בחודשיים האחרונים, קבוצות רבות של בנות מרחבי הארץ התקשרו לשלוש. במ־הירות החל מתארגן גוף ציבורי בלתי־מיפלגתי, שמטרתו למחות על האפלייה ש־גורם החוק. עשרות חוגי־בית התקיימו. מיכתב בהול מהיחידה של דינה פירט את סוגי העונשים המצפים לה אם לא תתייצב לשירות מילואים, אך היא בשלה: „ידעתי שיום אחד יכולים לבוא ולקחת אותי לכלא. לקחתי את זה בחשבון."

כיצד הרגישה בכלא? האם כגיבורה שמנהלת מאבק צדק או כאחת שנפלה קורבן לחוק מפלה? „איום ונורא. ישבתי שם בתא מלוכלך, עם עוד בנות לבושות בפיג'מות ונגועות בכינים. זה לא שיא התענוג, אבל העובדה שאני סובלת בעד שבחורה אחרת, שבגלל החוק הזה הש־תמטה משירות צבאי, ואולי עכשיו מש־תזפת לה בשפת הים, רק החריפה את הרגשת המרירות."

ההפגנה והכיסוי בכלי־התיקשורת שניתן לאירועים, עשו את שלהם. נושא שירות הבנות בצה"ל התעורר שוב. כבר בשעות אחר־הצהריים של היום השישי נפגשו נציגי המפגינים, אסיה חסון ואליאב צרפתי, עם סגן שר־הביטחון מרדכי ציפורי. לאחר דיון ממושך חתם צרפתי על התחייבות, שדינה גיל־עד „תכבד את התחייבותה להתייצב ביום ראשון הקרוב ביחידתה או בבית־הסוהר, הכל לפי הנסיבות וכפי שתתחייב".

משם נסע אליאב לפגוש את דינה ב־כלא. הוא העמיד בפניה את האפשרויות כולן, והיא בחרה להתחייב להתייצב בתום חופשת השבת ביחידתה.

הצעת ציפורי מנעה אפשרות של מישפט פומבי. על פי חוק רשאית היתה דינה גיל־עד לסרב להישפט בפני קצין שיפוט צבאי, ואז היה עניינה עולה בפני בית־דין צבאי, למישפט פומבי. נראה שאפשרות זו, של עריכת מישפט כזה בנושא גיוס הבנות האיץ בצמרת מישרד־הביטחון לה־חיש את שיחרורה.

עמוס חנוך ■

למען שבוע־האופנה חולקו הדוגמניות לשלוש ליגות

קהל חרב, שבא לחזות בשבוע־ה־אופנה הישראלי במלון הילטון בתל־אביב, לא תיאר לעצמו כי מאחרי הקלעים של ההופעה הזוהרת היו דוגמניות רבות ממורמרות, ובין החלפת שימלה בשימלה, הושמעו טרוניות. דוגמניות רבות ניסו לג־לות מי סיווג אותן לשלושה סוגים — או „ליגות" בפיהן — בכל הנוגע לתנאי־ההופ־עה בתצוגת האופנה הגדולה, ולתנאי־השכר.

שבוע האופנה נערך אחת לשנה, בחסות מכון הייצוא. הוא משמש לדוגמניות ידו־עות הזדמנות לצבור סכום־כסף גדול, בכמה ימי־עבודה מרוכזים. לדוגמניות מתחילות הוא מהווה קרש־קפיצה אל המסלול.

כבר כמה שבועות לפני התצוגה המו מישרדי מכון הייצוא במאות דוגמניות, ותיקות ומתחילות כאחת, שביקשו להש־תתף באירוע. אין בארץ מישרד־תיווך לי־דוגמניות, כפי שיש באירופה, והקשר בי־ניהן לבין הקניינים מתבצע באמצעות הפ־נייה מחברות למיקצוע, או קניינים שכבר שכרו דוגמנית זו או אחרת, והיודעים מה כישוריה ומוכנים להמליץ עליה.

ביום השני שעבר נערכו במלון הילטון שתי תצוגות־אופנה במיסגרת שבוע־האופ־נה. תצוגה כזאת היא חלומה של כל דוג־מנית, ורבות ניסו לקפוץ על המציאה.

מבין מאות דוגמניות שהתקשרו למיש־רדי מכון הייצוא נותרו רק כמה עשרות, ומתוך אלה היתה בחירה נוספת, שקבעה לבסוף שלושים דוגמניות ושמונה דוגמנים לתצוגה הגדולה. היו דוגמניות ידועות, שמשום־מה לא צורפו לתצוגה, ובמקומן הועלו על המסלול דוגמניות מתחילות, חסרות־ידע, שלדעת חברותיהן קילקלו את התצוגה. אחדות מהדוגמניות המבטיחות

הבוחרת

„בכלל לא הסתכסכתי איתן," אומרת חנה שוורץ ממכון הייצוא. „בחרתי את הדוג־מניות על פי היכרות אישית איתן."

מילחמת המעמדות של הדוגמניות

אל"ף מול ג'ימ"ל

קיטי ממון (מימין) השתתפה ב־תצוגה בדירוג אל"ף, אך את הברתה וונדי מור (משמאל), שסווגה כג'ימ"ל, לא שיתפו בתצוגה.

לדוגמניות בארץ אין מ־ידועות צריכות להילחם שאינם הולמים את

ליגה ג'ימ"ל

הדוגמניות שדורגו כך לא היו מרו־צות מהכינוי „ליגה ג'ימ"ל" שהודבק להן. לטענתן, אין הוותק קובע בתצוגה אלא רמתה של הדוגמנית.

אך בלית ברירה הסכימו להשתתף בשבוע־האופנה. כאן הן נראות בשעת מנוחה שבין התצוגות. מימין לשמאל: סיסי, ג'נט רנל ויהודית נגר, מלכת המים. תמורת התצוגות הן קיבלו 4000 ל"י.

סירבו להופיע לתצוגה, כדי שלא להיות במחיצת אותן דוגמניות. מהדוגמניות שלא הופיעו לתצוגה, מטעמים אלה או אחרים: ליאורה לפידות, רות ירון, רות דור, ונדי, בתיה ישראלי, ארלט בן־רובי.

כיצד התבצעה הסלקציה?

לטענתה של חנה שוורץ (28), מרכזת האינפורמציה האופנתית ליצרנים במכון הייצוא: „בכלל לא היו לנו אינטרסים אישיים. בדוגמניות בחרו הבמאי צדי צר־פתי, הלן רוף, יועצת האופנה של המכון, ואני."

לדבריה של שוורץ, היא ערכה את הניפוי הראשון: „קבעתי על־פי היכרות אישית שלי עם הדוגמניות — אני יודעת איך היא על הבמה, או שאינה ידועה, ולא שמעתי עליה, אז החלטתי לא לקחת אותה."

„ללכת כמו שצריך"

כשנשאלה שוורץ אם היא מכירה את הדוגמנית האכסקלוסיבית רות דר, שלא השתתפה בתצוגה, ענתה שלא. אבל: „זה לא רק אני החלטתי. הבמאי קבע שאחת מהן יותר מדי נמוכה ושמנה, והשנייה יותר מדי מבוגרת, ואחרת לא יודעת ללכת כמו שצריך." בין אלה היו כמה דוגמניות בכירות.

משנשאלו הדוגמניות מדוע לא השתתפו

מי בחר, ואיך?

שרדי־תיווך העומדים מאחוריהן ואלה שאינן
על כל תצוגה ותצוגה ולהסכים לתנאי־שכר
שעות־העבודה הרבות אשר הי משקיעות.

ליגה אל"ף

שרית דמיר (**בימין**), חלי גולדברג (**משמאל**), מיכל אדר (למטה), ודוג־ מניות ידועות אחרות סווגו במקום הראשון. בהתחלה הציעו להן סכום של 5000 לירות עבור ימי החזרות ותצוגות האופנה. הן התאגדו ולחצו על אנשי **מכון הייצוא** והללו הסכימו, לבסוף, להעלות המחיר ל־8000 לירות. בשוק הפרטי המחירים גבוהים יותר.

בתחרות, התעטפו בשתיקה מוזרה. דות ירון סירבה, בהתחלה, להשיב ואחר־כך תירצה את אי־הופעתה בכך שבנה היה חו־ לה. רות דר וליאורה לפידות טענו שלא הופיעו מסיבות אישיות, וסירבו לפרט.

סיפרה בתיה ישראלי: „זו התצוגה ה־ רביעית שלי עם מכון הייצוא. כל השנים הייתי מוכנה לתנאים שלהם. השנה הציעו לי 6000 לירות לכמה ימי־חזרות ושתי תצוגות. המחיר נראה לי בלתי־סביר, ולא הסכמתי. דרשתי 8000 ל"י ברוטו, והם לא הסכימו. הם לא הסכימו מפני שאני רק שנתיים על המסלול. אז מה? לדעתי טיב הדוגמנית לא נקבע לפי הוותק שלה, אלא לפי איכותה."

גם ליאורה לפידות סיפרה מאוחר יותר כי לא היתה מסכימה להשתתף, אילו היו מציעים לה 6000 לי[illegible] ברוטו.

„דוגמניות־הצמרת" קיבלו תמורת החז־ רות ושתי התצוגות 8000 לירות. ליגה ב' קיבלו 6000 לירות, ליגה ג' — 4000 לירות.

תשע הגדולות, שקיבלו 8000 לירות, היו חלי גולדנברג, קיטי ממון, תמי בן־עמי, שרית דמיר, קארין דונסקי, ציונה, חניתה צנטנר, אתי זבקו ומיכל אדר.

כיצד נקבעו המחירים? לדבריה של חנה שורץ: „קבענו את המחירים סתם, זאת אומרת בשנה שעברה שילמו

ה ב"ת

נכון שאני רק שנתיים על המסלול," התמרמרה בתיה ישראלי (מימין). שאר הדוגמניות הן יותר ותיקות, אבל לי זה לא משנה. דרשתי רות. הם לא הסכימו, אז לא השתתפתי בתצוגה." לידה (משמאל) טלי גולדנברג.

איקס, השנה העלו את המחירים לפי האינ־ פלציה. הצענו להן 5000, ואז התאגדו כמה מדוגמניות־הצמרת והחליטו שהן לא מו־ כנות לסכום כזה. הן טענו שבשוק הפרטי הן מרוויחות על אותו דבר 10 אלפים לי־ רות, ולא תהיינה מוכנות להשתתף בסכום נמוך יותר. בסוף התפשרנו על 8000 לירות. ביגלל האינפלציה לא יכולנו לשלם לכל הדוגמניות את אותו המחיר, וכך יצא שלמרות שבהתחלה סיווגנו את הדוגמניות לשני סוגים — ותיקות ומתחילות — נאלצ־ נו. לחלק אותן לשלושה סוגים — הטו־ בות ביותר, הרגילות שבאמצע, שהן ותי־ קות, אבל לא כל־כך טובות, והמתחילות. זה נורא אכזרי, אני יודעת. ליאורה לפי־ דות היא דוגמנית מעולה. גם רות ירון. אבל מה יכולתי לעשות?"

את האשמה הטילה שורץ בעובדה שלדוגמניות בארץ אין סוכנים, וכך יוצא שהמחירים נקבעים ברגע האחרון, לפי שי־ קול־דעתו של הקניין. המחיר ליום עבודה לדוגמנית־צמרת בשבוע האופנה היה כ־ 3000 ל"י. לסוג ב': 1500—2000 ל"י. לסוג ג': 750—1000 ל"י, לתשע שעות־עבודה.

המחאות מזוייפות באיראן

(המשך מעמוד 29)

יגיד כלום לדורון, כי פחדתי שאולי הסכתבתי במשהו פלילי, ורציתי להתייעץ. אחר־כך גיליתי לדורון כי אני יודע על הזיוף, והוא אמר כי זה לא משנה כלום, ושהסידור הזה יכול לשמש את האינטרסים שלנו בהעברת יהלומים. אחרי־כן התרחקתי לאט־לאט מדורון, כי היו לנו עוד עיסקות משותפות, שלא רציתי לפגוע בהן, כמו העיסקה של רכישת זהב ויהלומים בגאבון, שעיניינתי בה משקיעים מפרס, וכן עיסקות של השקעות של חברת־הביטוח סוביט ביהלומים, שטרם הסתיימה.

„אז הזהיר אותי גיסי, גיליל עמרמי, כי דוריון הסתבך בזיופים בפרס לפני עשרים שנה, וכן סיפר לי על העיסקה בשווייץ. דורון רצה שנעשה עיסקות עם ההמחאות שעמדו לדין בבית־המישפט המחוזי בעבירת זיוף ושימוש במיסמכים מזוייפים, ובעבירות של קשר לקבלת דבר במירמה. לבקשת המדינה הורה השופט המלומד של בית־המישפט המחוזי על מעצר המשיב, עד תום ההליכים, אבל הסכים לשחררו בערובה של 250 אלף לירות. על כך מערערת עכשיו המדינה לפני.

„מחשבות נוגות"

ב תיקי בית־המישפט מצוייה הודעה של האינטרפול, הזורה אור נוסף על פרשת מק־דולאנד בנק. האינטרפול מסר למישטרת־ישראל כי ב־17 בספטמבר 1975 פתח אדם בשם רולנד בנק, המתגורר בהסן שבגרמניה, חשבון בדולרים ב־פרסט נשיונאל סיטי בנק בבריסל. האיש הציג דרכון גרמני. מאז הוצאו המחאות רבות ללא כיסוי בחשבון זה, ובמאי 1976 ביטל הבנק את החשבון. כל ההמחאות שחזרו הוצאו על־שם רולנד בנק, או על־שם אבר אנף.

בדיקות של מישטרת הסן העלו כי לא קיים אדם בשם רולנד בנק, ולא הוצא דרכון כפי שהוצג. דרכון שמיספרו זהה נגנב בבווריה בנובמבר 1973, עם עוד כמה דרכונים ריקים.

סיפור המעשה אינו יכול להסתיים בלי תיאור דרכי הטיפול של המישטרה, מן המעצר ועד המישפט. בערר שהגישה מדינת ישראל נגד דורון לבית־המישפט העליון בירושלים, נגד צו־השיחרור שהוצא לטובתו, קבע השופט העליון יואל זוסמן, בספטמבר 1978, את הדברים הבאים: „אף על פי שהעניין למורת־רוח לי, אין אני רואה מנוס מלקבל ערר זה של המדינה. המשיב ביחד עם אדם אחר, דויד עמרמי שמו, הועמד לדין בבית־המישפט המחוזי בעבירת זיוף ושימוש במיסמכים מזוייפים, ובעבירות של קשר לקבלת דבר במירמה. לבקשת המדינה הורה השופט המלומד של בית־המישפט המחוזי על מעצר המשיב, עד תום ההליכים, אבל הסכים לשחררו בערובה של 250 אלף לירות. על כך מערערת עכשיו המדינה לפני.

המיסמכים הושמדו

„א מרתי לעיל שקבלת ערר המדינה למורת־רוח לי, הואיל ושוב בא לפנינו עניין שבו הועמדו שני אנשים לדין, לכאורה באישום של אותה עבירה, והמדינה הסכימה לשיחרור של הנאשם השני, דויד עמרמי, ואילו על מעצרו של המשיב דנא היא נלחמת עד לבית־מישפט זה. הרבה פעמים אמרנו שאין זה מן הרצוי בהליכי־המעצר לנהוג כלפי שני אנשים איפה ואיפה. העובדה שהמדינה אפילו לא ביקשה לעצור את עמרמי טעונה הסבר.

„ההסבר שניתן לי על־ידי סגן פרקליט המדינה הוא, שחלקו של עמרמי בכל פרשת־הזיופים המסועפת היה קטן לאין ערוך מזה של המשיב, ולכן לא ראתה המדינה צורך לעצור גם אותו. אלא ש־במהלך הדיון בערר דנן התברר שלטענת המדינה נילוזה עמרמי זה אל אשת המשיב, והשניים ניגשו יחדיו לכספת של המשיב בקאונטרי־קלאב בתל־אביב, ומשם הוציאה האשה מיסמכים שלכאורה היו מרשיעים והשמידתם.

„נמצא, אף אם חלקו של עמרמי בביצוע העבירות שבו נושא כתב־האישום הוא קטן, כמו שהמדינה אומרת, ואני מקבל הסבר זה, הרי לכאורה יש מקום להאשימו בעבירה העולה פי כמה וכמה על חומרתן של העבירות הנ"ל. הוא היה שותף להשמדת מיסמכים, שיכלו לשמש ראייה, ו־המדינה, היודעת על כך, יושבת בחיבוק־ידיים ובאפס־מעשה. אילו הובא לפני הסבר ליחס מוזר זה כלפי עמרמי, החרשתי, אבל לא ניתן כל הסבר שהוא, והדבר לא יכול שלא לעורר מחשבות נוגות כלפי דרכי החקירה."

עד־מדינה תמורת השותפים

ל עיקרו של העניין, הורה השופט זוסמן לעצור את דורון מפני שהתגלה כי זייף את דרכונו. אולם הצבעתו על היחס המוזר, שבו טיפלה המדינה במעצרו של עמרמי, טרם נמגה. עיון במיסמכי החקירה מגלה הסבר אפשרי ליחס מוזר זה.

כשבוע אחרי מעצרו של דורון נחתם עימו זיכרון־דברים, שבו סוכם כי יהפוך לעד־מדינה תמורת גילוי שותפיו לייצור ההמחאות המזוייפות ולהפצתן. הוא מסגיר את עמרמי, שנעצר. זמן קצר אחרי מעצרו של עמרמי, בסוף יולי, הוא חתם על זיכרון־דברים שבו הוא התחייב לתת שתי הודעות. האחת בפרשת ההמחאות המזוייפות בכללותה, והשנייה על עבירות שעשה לפי תקנות הגנה — כספים. הוסכם כי ההודעה השנייה לא תוגש כראייה נגדו.

ב־30 ביולי הופיע האלוף גונן במישרדי היחידה לחקר פשיעה חמורה בירושלים, שעצרה את עמרמי ודורון. גונן הסביר כי עמרמי קנה את מחצית מניות הפרוייקט שלו באפריקה בשלושה מיליון דולר, בשלב הראשון, ועוד תישעה מיליון דולר אם יימצאו יהלומים. גונן אמר כי עד כה כל ההמחאות שקיבל מעמרמי נפרעו, ללא בעיות. הוא הראה לשוטרים המחאה שנפרעה, על סך 50 אלף דולר.

צירוף מדהים

כ מה ימים לאחר מכן נחתם עם עמרמי זיכרון־דברים שני, שבו מוותרת המישטרה על הודעתו השנייה של עמרמי בעניין עבירות על תקנות הגנה — כספים.

וכך כתוב בזיכרון הדברים: „עם סיום גביית הודעתו הראשונה של עמרמי ב־פרשת השיקים המזוייפים, הוחלט שאין טעם בהודעה השנייה, המתייחסת לעבירות לפי תקנות ההגנה — כספים, הן משום שמלכתחילה לא התכוונו לחקור בעבירות אלה, והן משום שממילא לא נוכל להשתמש בהודעה זו כראייה נגד עמרמי, עקב האמור בזיכרון־הדברים שנחתם עימו. לכן, לא נגבתה הודעתו השנייה של עמרמי, המתייחסת לעבירות לפי תקנות ההגנה — כספים".

עד הנה החומר בתיקי המישפט. מאז אירעו כמה התפתחויות. גונן הגיע ארצה וטען כי הביא יהלומים שמצא במיכרה, בשווי של 100 אלף דולר.

כל השמות המוזכרים במאמרים שפורסמו עד כה, בהקשר לעבירות פליליות, מתקשרים אחד לשני בצירוף מדהים. על קשרים אלה, ברישימה הבאה בסידרה.

יגאל לביב ■

במדינה

(המשך מעמוד 34)

ערבי, וגם השבוע טען השר בוטרוס בוטרוס־ראלי, בבריסל, כי אש"ף אינו הנציג הבילעדי. אך בשיחות פרטיות משלימים כיום גם המצרים עם כך שאש"ף הוא הגורם הפלסטיני המרכזי. לכל היותר מקווים המצרים כי ברצועת־עזה יימצאו עסקנים פלסטיניים המוכנים לשתף פעולה.

צעד — לקראת מי? כל הנתונים האלה ברורים היטב לדיין. נותרה השאלה: מה היתה כוונתו?

אצל איש כמו דיין, אין תשובה פשוטה על שאלה כזאת. השבוע ניתנו התשובות הבאות, שכל אחת יכולה להיות נכונה לבדה, או יחד עם האחרות:

● דיין חשב רק על האינטרס האישי שלו. הוא עמד לצאת לקמפ־דייוויד. הוא רצה לזרוק פצצה, שתזכה בפירסום בינלאומי מירבי וחיובי ותעלה את יוקרתו בדעת־הקהל האמריקאית והמצרית.

● דיין קיבל רמז מן האמריקאים, שיש לאותת לעבר אש"ף, ונתן איתות זהיר.

● דיין מבין כי אין פיתרון בלי שיתוף אש"ף, וזהו הצעד הראשון בכיוון זה. תהיה כוונת דיין כאשר תהיה, אקטים פוליטיים אינם תלויים בכוונות בעליהם. מן הרגע שנעשו, יש להם חיים משלהם, שאינם תלויים בכוונות.

גם לפי הפירוש המתון ביותר, עשה דיין צעד משמעותי לקראת שילוב אש"ף במאמצי־השלום. יתכן שצדק הפרשן שהגדיר את ההצהרה ואת ההכחשות החלקיות שבאו בעיקבותיה במילים המזכירות חוברת של לנין: „שני צעדים קדימה, צעד אחד אחורה".

בדרך לשלום ישראלי־פלסטיני, היתה הצהרת דיין אבן־דרך נוספת — קטנה, אך משמעותית. אפשר היה להגדירה לפי הנוסח של דיין עצמו: „הצהרה זו אינה שינוי רשמי במדיניות. אך אין אנחנו יכולים להכחיש את מעמדה וערכה בסיכסוך, כדי, בסופו של דבר, להשיג פיתרון..." ואילו דיין עצמו הזדרז, כדרכו, לעשות דבר והיפוכו. ערב צאתו לקמפ־דייוויד הביא לממשלה הצעה סיפוחיסטית מובהקת: להעביר קו־מים מהכינרת להתנחלויות בגדה המערבית.

מישפט

מישפחה שכזאת

כסף מזוייף, סם מסוכן, עלילות הכלבה לאקי וקורות מישפחת אבו־זמיל

מישפחת אבו־זמיל, שמוצאה מלוד, יכולה לפרנס בכבוד כמה וכמה עורכי־דין העוסקים בפלילים, לספק הרבה חדשות פליליים לעיתונות, ולהעסיק שוטרים רבים של מישטרת־ישראל.

ואמנם ביום אחד בחודש מרס בשנה שעברה עסקה חוליית מישטרה, שכללה אנשים מהמחלקה המרכזית, ממחלק סמים, את הכלבן רס"ר יהושע גלבוע ואת כלבתו לאקי, בחיפוש בביתו של האח הגדול, חביב אבו־זמיל.

המידע שהגיע למישטרה עורר את אנשיה לפעולה. הם הקימו מארבים בסביבה, שלחו מכונית פורד אסקורט ובה שוטרים לפטרל בשטח, והתכוונו לבצע חיפוש־פתע בבית החשוד.

עוד הם מקימים את המערך האסטרטגי הדרוש לפעולה, הופיעו לפתע שני אחיו הצעירים של חביב, שלמה וזקי אבו־זמיל. הם הגיעו במכונית הבא־אם־וו של שלמה והבחינו מייד בפורד אסקורט חשודה משוטטת ליד הבית. הם חשבו שאלה גנבים, והחלו לעקוב במכוניתם אחר מכונית המישטרה. השוטרים לא הרגישו, כנראה, במעקב הצמוד.

יתכן שהיה מתפתח מירדף מעניין, אלא שהאחים אבו־זמיל איבדו לפתע את מכונית המישטרה, ואז ניסו להיכנס לדירת אחיהם. אולם הקצין אמנון שמש תפס אותם בכניסה לחדר המדרגות, ערך חיפוש בכליהם ובמכוניתם אך לא גילה דבר.

אז התחלקה חוליית המישטרה לשלוש זרועות, כדי לצוד שלוש צפרי אבו־זמיל במכה אחת.

חביב, חביב! החוליה הראשונה של־חה שוטרת לדפוק בדלתו של חביב. בחיפוש בביתו נמצא הירואין והוא נעצר.

חוליית שוטרים אחרת פנתה עם שלמה אבו־זמיל, לערוך חיפוש בביתו, בבת־ים. כשלה מצאו דבר, נתנו לכלבה לאקי לרחרח בדירה עד שפרצה בנביחות כשהיא עומדת מעל מירצפה מסויימת בסלון, מאחרי

(המשך בעמוד 56)

פ רשת האונס של התינוקת בת ה־שנתיים־וחצי עוררה פחד בציבור, שלא היה כדוגמתו בשנים האחרונות. אמהות שומרות ילדיהן לידן, ואבות לוחצים „אל תצאו מהבית!" בשכונת מחנה־דויד כימעט ואין רואים ילדים בשעת החשיכה.

„כדי לאנוס ילדה בת שנתיים־וחצי צריך להיות מטורף. לא מספיק שיכניסו אותו לכלא, צריך גם לסרס אותו!" אומר דני קרנדי, בעל חנות־הפרחים שבכניסה לבית־הקברות, מול בית הוריה של הילדה.

שכונת מחנה־דויד שבכניסה לחיפה מצוייה בסמוך לשלושה בתי־קברות — מוסלמי, יהודי וצבאי. פעם היתה זו מעברת־עולים, רק לפני כעשר שנים נהרסו בה הצריפים האחרונים. כיום זו שכונת־שיכונים, הבתים הראשונים שנבנו במיזרחה של העיר מהווים שכונת־עוני חיפאית מוכרת ובעייתית.

„נשחק מחבואים"

ל פני שבוע, ביום השלישי, טיילה פעוטה בת שנתיים־וחצי, ילדה נחמדה עם שיער ארוך ופוני על העניים, יחד עם אחיה בן ה־4, ילד המתנהג כמבוגר מגילו, מלא מרץ ויוזמה, התלווה אליהם בן־הדוד בן ה־3, לפתע ניגש אליהם גבר כבן 40, והציע „בואו נשחק במחבואים." השלושה נענו בשימחה, וארבעתם נכנסו מבעד לפירצה בגדר בית־הקברות.

הם טיילו בין הקברים, כאשר לפתע, כשהיו רחוקים מהגדר, התנפל הגבר על הילדה. על המישטח של אחד הקברים ביצע בה מעשה אונס. הוא ניסה לבעול אותה, ועשה בה מעשה־סדום.

שני הבנים עמדו מולו, צעקו ובכו אך לא ברחו. הגבר לא שם לב אליהם.

כשגמר האנס את מעשיו והלך, שכבה הילדה על הקבר ובכתה. אחיה רץ לקרוא לאדם שעמד ליד אחד הקברים. זה לקח את הילדה הבוכייה ורץ עם הבנים לביתם. ההורים חשבו תחילה שהוא האשם והתנפלו עליו בכעס. לבסוף הוא הצליח להסביר מה קרה. האם לקחה את שני ילדיה לבית־חולים והתקשרה למישטרה.

בבית־החולים טופלה הילדה על־ידי צוות העזרה הראשונה. הילדה איבדה דם רב מקרעים שנעשו באברי גופה. בדו"ח הבדיקה נאמר שלא היו על הגוף סימנים של חבלות או תקיפה אלימה.

כעת פעילה הילדה ומחייכת. מדי פעם היא פורצת בבכי, ועימה האם, האב ובני־המישפחה.

פסיכיאטר, שנקרא לייעוץ, אומר: „הילדה קטנה עדיין. יש סיכוי גדול שתשכח. אסור להזכיר לה את הפרשה, או לדבר על העניין בנוכחותה." ובפנותו לאם: „אני מבין את הכאב, אבל אסור לבכות ליד הילדה." האם מנסה להתגבר, אך לא תמיד היא עומדת בכך. סבתה של הילדה יושבת, מנידה בראשה ואומרת: „אסון, אסון גדול!"

האח מהווה את עיקר הבעייה הנפשית. הילד בן ה־4 הוא בעל אופי אחראי, ונותן חסות לילדה. בגילו, ההתפתחות הנפשית התקדמה די צורכה כדי שמאורע, שהיה נוכח בו מבלי לברוח או להסתתר, יהווה איום רציני על בריאותו הנפשית בעתיד.

הילדה נקראת על שם אחותה של האם, נערה שנהרגה בתאונת־דרכים לפני שלוש שנים, ביציאה מכביש מחנה־דויד.

אביה של התינוקת, בן 24, בעל־מועדון, אומר: „אנחנו במצב קשה. הילדה, ברוך השם, מתחילה להיות בסדר. אבל זה אסון כבד. חבל על הילדה וחבל על הילד!" ההורים אינם מעלים חשדות כלשהם. שכנים חשבו שייתכן והיה כאן מעשה נקמה. ההורים אומרים: „אנחנו סומכים על המישטרה!"

„לוכד האנסים"

ש כוזת מחנה־דויד מועדת לפורעניות מהסוג הזה. לפני כחודש נעשה נסיון לאנוס בחורה בת 20. לפני שבועות אחדים הותקף ילד בן 7, ונעשה בו מעשה־סדום. בשני המיקרים נתפסו התוקפים. הם הודו ונכלאו.

מישטרת־חיפה, המתגאה ב„כימעט 100% גילוי פשיעות־מין", הקימה צוות־חקירה מיוחד (צח"מ), בפיקודו של המפקח פיטר קורבולי, בחור גבוה, בעל שיער מאפיר, שאיננו נוטה לשיחות סתמיות. על אנשי הצוות נימנים גם רב־סמל יצחק אנגלמן, ממחלק עבירות־נוער. צדוק חיקי וסמל

המישטרה הטילה איפול על

חקירת אונס התינוקת ממחנה־דויד,

והפסיכיאטר אסר על ההורים לבכות

המישטרה חוששת מלינץ'

נוסף. אליהם צורף מי שמכונה „לוכד האנסים" במרחב הצפון, רס"ר ניסים בן־הרוש, שפתר בעבר לבדו כמה מתעלומות האונס בחיפה. עתה הוזעק מתופשתו ה־שנתית, כדי לסייע בפיענוח הפשע.

המפקח קורבולי הטיל איפול על מהלך החקירה, בטענה: „אנחנו חוקרים בכל מיני כיוונים, עוצרים אנשים ומשחררים אותם. חבל להכתים שם של בן־אדם סתם."

בינתיים מסכימים העוסקים בפיענוח ה־פרשה, כי החשוד הוא מופרע בנפשו, בולט בחריגותו ושהוא תושב המקום. ביום הראשון לחקירה עצרה המישטרה צעיר אמריקאי, המתגורר במקום. כלב־גישוש, שהובא לשטח, פנה לכיוון ביתו של ה־צעיר, המכונה בין שכניו „זה המשונה עם הגיטרה". הבחור נעצר, ולבסוף התברר שהוא חוצה את בית־הקברות מדי יום, דרך הפירצה, בדרכו לעבודה, ולכן הכלב פנה בעיקבותיו. הוא שוחרר. זמן מה לאחר מכן נעצרו שניים: צעיר ואיש בן 60, שגם הוא מכונה „זרוק לגמרי". ה־חשודים ששוחררו נתקבלו באהדה ובחיבה על־ידי אנשי מחנה־דויד. אומר בעל־הקיוסק, הממוקם בשולי הכביש: „הזמנתי את הזקן לכוסית, שמחתי בשבילו."

הפירצה בגדר בית־הקברות
פירצה קוראת לאנס

משחק בתפוזים

ב מחנה־דויד ידועים ומוכרים עוד כמה „משונים". נגד אחד מהם, איש ששמו מושאייב, הוצא צו־הבאה. שכנים סיפרו כי המישטרה הוציאה מביתו מכונסים מוכתמים בדם. אנשי־המישטרה נמנעים מלדבר, וכתוצאה מכך החלו אנשי המקום להפליג בסיפורים.

מושאייב מתגורר באחד הבתים שבשולי השכונה, בדירת קרקע קטנה ואפלה. ל־מחנה־דויד הגיע לפני שנה וחצי מנצרת־עילית. השכנים לא דיברו איתו מעולם, והוא אינו דובר עברית. שכניו מספרים: „הוא כבן 45, כהה, נמוך, לבוש תמיד בסחבות. בקיץ הוא היה קונה אבטיח ולחם, ואוכל בחוץ, על הדשא. תמיד היו לו תפוזים בכיסים, והוא היה משחק איתם. תמיד חשבנו שהוא לא־נורמאלי." מושאייב לא נמצא בביתו מזה שבוע.

סטייה מינית, המתבטאת ביחסי־מין עם ילדים, קרוייה פדופיליה (נטייה לילדים). היא מופיעה בעיקר אצל זקנים, שמיבנה האישיות שלהם חוזר ונעשה דומה לזה של ילדים, או אצל גברים, החוששים ממגע מיני עם נשים בוגרות, מפחד שלא יוכלו להוכיח את גבריותם.

ד"ר רודי מאיר, שהיה מנהלו של בית־החולים לחולי־נפש בבאר־יעקוב, והתמחה בטיפול בסטיות מיניות, טוען: „אנשים עם בעיות מיניות, שאין להם שסתום לזה, מוצאים פיתרון של משבר, בלית ברירה."

בדרך־כלל אין סטייה זו מגיעה לאקט מיני, שאצל תינוקות פירושו מוות בטוח, אלא מסתיימת בליטופים או בסימני־אהבה מרחוק. אומר ד"ר מאיר: „האנשים האלה באמת אוהבים ילדים. הם לא עושים את זה משינאה, אלא מאהבה לשמה."

אין אנשים אלה נחשבים כסוטים, אלא ברגע שייצרם גובר עליהם, ואין הם מסו־גלים להסתירו או להשתלט עליו. ההנחה היא שקדמו להתפרצות מצבים דומים, שלא נתגלו מפני שלא נראו חריגים במיוחד לסביבה.

ניתן להרכיב „קלסתרון אישי" של סוטה־מין על־ידי שיחזור מדוייק של מעשה־האונס. האם היתה ההתנהגות גסה, או עדינה? האם היה תיכנון או מעשה אימ־פולסיבי?

האנס, במיקרה זה, נראה כפועל על־פי תיכנון, אף כי ברגע האחרון גבר בו יצרו, והוא ביצע את המעשה למול ילדים המסוגלים, אולי, לזהותו. אין ד"ר מאיר יכול להצביע על גיל מסויים, „כי זה יכול להיות בכל הגילים."

על התגובה המאוחרת של הילדים אומר ד"ר מאיר: „אפקט החרדה הקשורה ב־מעשה יכול להישאר שנים רבות, ואפילו כל החיים. יכולה להיווצר חשיבות־יתר לדמות האב, שתהפוך להיות עוויגנ. תי־ווצרנה חרדות בלתי־מוסברות." לדעתו אין צורך בטיפול פסיכיאטרי מיידי לשני הילדים, אלא בשיחות ובהכוונת ההורים.

ד"ר מאיר טוען כי אין מקומו של האנס לכשיתפס, בבית־חולים לחולי־נפש, אלא בבית־סוהר. „פרברטי יכול לש־לוט בעצמו, אבל הייצר חזק, ואי־אפשר לטפל בו בלי רצונו הברור של הפאציינט."

יחד עם זה הוא מעלה הצעה משלו לשר־המשפטים: „להקים ליד בית־הסוהר מוסד טיפולי, בעל מישמעת־עבודה ותיכנון־חיים רגיל. האנשים הנזקקים יעברו טיפול נפ־שי לשינוי מיבנה האישיות."

מציאת האנס ממחנה־דויד הפכה מיבצע ראשון במעלה במישטרת חיפה, שכן על מישטרה זו לעמוד בהתחייבות של „100% פיתרונות". הצוות נעזר בילדי המקום ובקשרים המודיעיניים.

בין שאר דאגות המישטרה: שמא יבוצע מעשה־לינץ' בבני־אדם שייראו „משונים" או „תימהוניים".

סטלה קורן

מקום המעשה: כתמי־דם על הקבר
הילד לא ברח

הקומה הרביעית
הקומה הצעירה של בית מרס

בקומה הרביעית של מרס יש יופי של רהיטים לילדים ולנוער דגמים · יפיפיים בצבעים משגעים,
עשרות חדרי נוער מוצגים בשלמותם על כל אביזריהם יוצרים לילדיכם חדר חלומי ממש.
מרס מציעה לכם את מיטב תוצרת אירופה בעיצוב מושלם ובנוחות מכסימלית.
ילדיכם ירגישו כמו דג במים, בחדרי הילדים המקסימים של מרס.

- מחירים סבירים
- גימור מושלם ומפואר
- מבחר סגנונות וצבעים מרהיבים

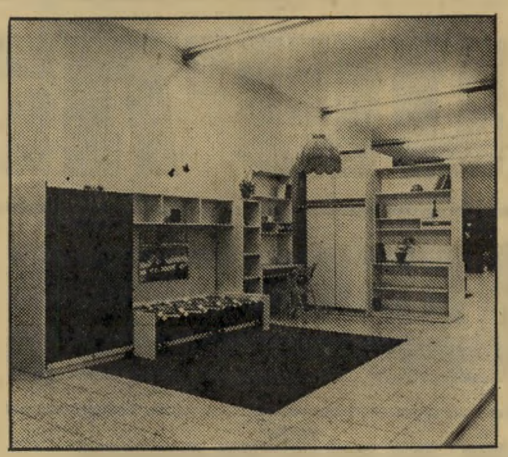

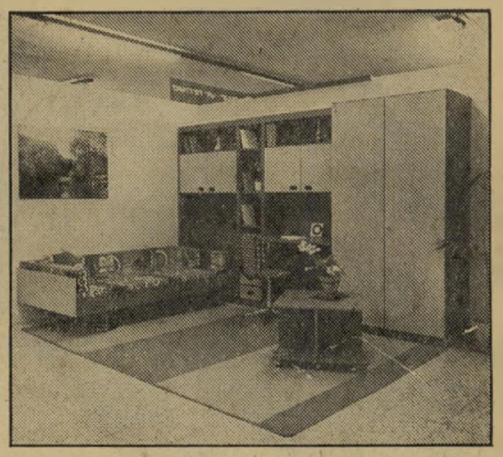

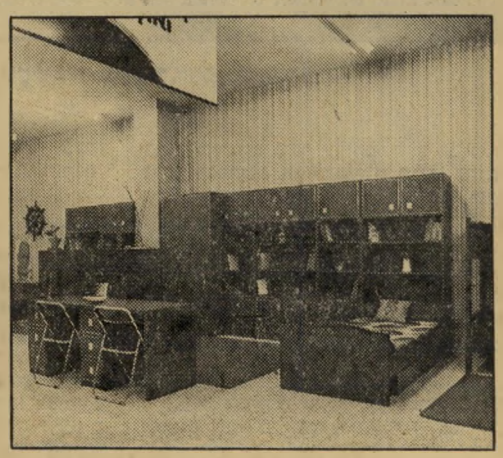

מרכז חדרי נוער אירופיים הגדול בישראל בקומה הרביעית בבית מרס

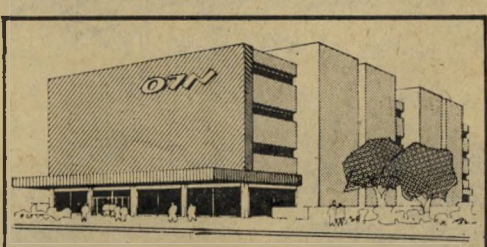

תל־אביב, הרצל 158.

- 10,000 מ״ר
- 4 קומות • מוסיקת רקע
- מדרגות נעות
- חניה בשפע
- הספקה מיידית
- פתוח רצוף

מ־8^{00} בבוקר עד 7^{00} בערב

חדרי נוער בבית מרס

1979
המיצר הגבוה

שבוע סביב הזנב

שבוע־האופנה איננו המצאה ישראלית. שבועות כאלה מקובלים במרכזי־האופנה הגדולים בעולם, כמו בדיסל־דורף שבגרמניה, ב„פרה א־פורטה" שבפריס, או בערים הגדולות שבארצות־הברית.

בשבועות כאלה מציגים מתכנני־האופנה והיצרנים את פרי תוצרתם לקראת העונה הבאה. קניינים מגיעים לשבועות אלה, ועורכים את רשימת־הקניות ואת העיסקות עם היצרנים.

אצלנו מוכרחים היו להמציא משהו מייחד. משהו שלא קיים בשום מקום אחר בעולם. חשבו, חשבו, והמציאו את הזלילה הגדולה.

אם אי־אפשר להגיע לקניין דרך מראה־העיניים, אולי יקל הדבר דרך המעיים. לכן דואגים מארגני שבוע־האופנה הישראלי לציין את האירוע בקוקטייל מרהיב, שאליו מוזמנים כל באי שבוע־האופנה.

במלון הילטון התל־אביבי נערך שיחזור של תל־אביב הקטנה, על בנייניה הציוריים ומיגדל־המים המפורסם שניצב בשעתו בשדרות־רוטשילד פינת נחלת־בנימין. כש־במרכז ממוקמים דוכנים שהציעו מאכלים רבים, החל בפלאפל ועד נקניקיות ומוצרי־בשר, מן הסוג המעולה ביותר. את באי־האולם קיבלה תיזמורת שהנעימה ואלסים ושירים רוסיים מתקופת העלייה השנייה. גם המלצרים התלבשו בהתאם: חולצות רוסיות, ממש כמו החלוצים בדגניה.

אפשר היה גם לרכוש כרטיס במחיר של שלוש מאות וחמישים לירות בילבד. וכך יכולתי לפגוש שם אנשים שהקשר שלהם לאופנה הוא מיקרי בילבד. קניין גדול מאירופה אמר לי, כשהוא מלקק את שפתיו משיירי האוזן שזה עתה נעלם אי־שם בפיו: „אוכל כזה כבר מזמן לא ראיתי ולא טעמתי. מי זה אומר שיש לכם בעיות כלכליות? כנראה מישהו שלא הוזמן לערב זה!"

איני יודעת אם נערך מחקר כלשהו על מידת השפעתו של ערב כזה על ביצוע עיסקות בין קניינים ליצרנים. אבל אירועים מסוג זה הפכו כבר למסורת, במיסגרת שבוע־האופנה הישראלי. כך זה בכל שנה.

אני זוכרת את שבוע־האופנה הראשון. היה זה במלון שרתון הישן בתל־אביב, לפני 15 שנה, דומני. אווירת חוץ־לארץ הורגשה כבר בכניסה למלון. עשרות קניינים הסתופפו בלובי, החליפו רשמים ודיעות, וההמולה היתה רבה. בכל שבוע־אופנה כזה נדמה לי שאני פוגשת באותם הקניינים, הבאים לראות שוב את אותם היצרנים.

נכון שיש גם יצרנים חדשים, הצצים לקראת שבוע־האופנה והנעלמים די מהר לאחריו. אלה יצרנים המנסים להרשים קניינים חדשים, והמוכנים להבטיח הרים וגבעות, ובילבד שייחתם הסכם־מכירה. לא תמיד יכולים הם לעמוד בלוח־הזמנים, בטיב ההומרים ובכמות המובטח. קשה לומר שיצרנים אלה תורמים לכבודה של תעשיית־האופנה הישראלית.

גם לקניינים יש לא־אחת מניעים נוספים לביקורם בשבוע־האופנה שלנו, ולאו דווקא כאלה הקשורים לאופנה. הם מציגים את עצמם כקניינים, וזוכים בכל ההטבות המוענקות לבאים בשבוע זה, בעוד שהסיבה לביקורם קשורה ברצונם לפגוש בבני־מישפחה, הגרים בארץ, או סתם להינות מטיול זול בארץ המובטחת. מה זה רע ליהנות משמש קייצית בישראל, בעיצומו של חורף אירופי קשה? הייתי מציעה למכון־הייצוא הישראלי, המארגן את שבוע־האופנה, לשוב ולבדוק את רשימת הקניינים מחוץ־לארץ, המביעים רצונם ליטול חלק באירוע. שמעתי טענות על מיעוט הקניינים שבאו השנה. לעניות דעתי, עדיף מיספר מועט של קניינים, המייצגים רשתות־שיווק גדולות, על פני המון קניינים, הבאים אלינו מתוך כוונה למצוא מוצר זול, או פשוט משום שזול יותר לבוא אלינו מאשר להרחיק אל המיזרח הרחוק. נתקלתי השבוע בקניינים שהציצו לתוך חדר־התצוגה ושאלו „מהו גובה המחירים שלכם", עוד לפני שראו את המוצרים עצמם.

בכל שנה נהג מכון־הייצוא לפתוח רשמית את שבוע־האופנה בתצוגה גרנדיוזית. שרביט הבימוי נמסר בדרך כלל לידיים זרות — במאי מחוץ־לארץ, שקיבל סכום נכבד עבור עבודתו. סכומים נוספים, לא מבוטלים, הוצאו על אירגון תצוגות אלה, שנערכו לא־אחת באולמות־תיאטרון ובתפאורה מרהיבה. היה בזה משום התפארות עצמית מיותרת, לדעתי, שלא באה לסייע או לתרום למטרתו העיקרית של שבוע־האופנה. קניין הרוצה להתרשם מבגד חדש יכול לעשות זאת טוב יותר בחדר־התצוגה. בימת התיאטרון אינה מקלה עליו.

השנה נקט מכון־הייצוא בשיטה שונה. קודם כל, במאי התצוגה הוא משלנו. היה זה צדי צרפתי, המוכר מעבודותיו המוצלחות על בימות־התיאטרון, כשלידו עוזרת מתאמת־אופנה מצרפת, הלן רוף. היא השקיעה מזמנה וכישרונה ועברה במשך שבועות רבים לפני התצוגה במיפעלים השונים לאופנה, יעצה להם בבחירת הדגמים שהופיעו בתצוגת־האופנה.

צדי צרפתי הפך את מסלול התצוגה להעתק של רחוב דיזנגוף בתל־אביב, והדוגמניות שיחקו לשעה קלה את אותן המצויות בדרך כלל ברחוב ההומה הזה. הן היו שוטרות, הן היו היפות של דיזנגוף — הם היו ילדים, הם היו הגברים הניצבים דרך־קבע ברחוב זה. שובבות נעורים, חן ויופי ועליזות היו סימן היכר של תצוגה מוצלחת זו.

שבוע־האופנה נערך בשש קומותיו של מלון הילטון בתל־אביב. היה זה שבוע קשה לכל דוגמנית. היא היתה צריכה לשוב ולהציג את הדגמים הרבים לפני הקניינים השונים. אגב, על פי מצב תעסוקתה של הדוגמנית אפשר היה לדעת את מידת ההצלחה במכירות החברה שבה עבדה. אם נראתה הדוגמנית לעיתים תכופות במיזנון או בלובי, פירוש הדבר שלא רבים פקדו את חדר־התצוגה של החברה המעסיקה אותה.

בסופו של שבוע־האופנה אפשר היה לשמוע יצרנים רבים, המתפארים בהצלחתם בעיסקות רבות, שנאמר: לדבר לא עולה כסף.

רחוב דיזנגוף

אחת התצוגות מתצוגת האופנה המרכזית של שבוע־האופנה. רחוב דיזנגוף, על כל הפעילויות השונות המתרחשות בו. הסופר־מן, החתיך של החבורה, הולך ברחוב בגאווה חתיכית ונהנה מהערצה של החבר'ה. האם היה צורך בתצוגה הכללית, כדי להציג דגמים אלה?

רחוב פאריסאי

הנה חברת ניבה בנתה העתק מדוייק של רחוב פריסאי וצילמה את הדוגמניות על רקע זה, אולי כדי ליצור הזדהות של הקונה האירופאי עם מקום מוכר. אחרים הפכו את החדרים במלון למקום אכסוזטי על־ידי הוצאת הריהוט השיגרתי והכנסת רהיטים מבמבוק, מישהו אחר חשב ומצא, שאם חדר התצוגה שלו יראה כמו גן־עדן אפריקאי — יעשה עיסקות רבות יותר. יצרנים משקיעים מחשבה לא רק ביצירת הבגד, אלא גם במרכיבים שיכולים לסייע במכירה. בתמונה הדוגמניות ונדי, מיכל וירדנה.

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

הפריצה שלך
אל עולם הזוהר!

דוגמנית מתחילה

אם את נאה וחטובה נשתף אותך בתצוגת אופנה של לבני נשים בנשף מפואר בפורים!

התקשרי בבקשה לטל. 03-412556
בשעות 11—9 לפנה"צ בלבד.

טלוויזיות צבעוניות בחיפה

היכן?

רק בטל־מור

מעבדות ✶ תיקונים ✶ מכירה ✶ החלפה

חיפה, שדרות מוריה 29, טל. 83836

החנות הגבוהה בעיר — המחירים הנמוכים בעיר

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת
תולעי עץ. עש
וחרקי ספרים ובגדים.
רמת־גן, רח' מודיעין 18. ת ד 2272
טל. 790114-5-6 רש מס'ג עסק 481/75

צילו של חומייני

(המשך מעמוד 20)

בחור־חמד. שנראה לי מוכר איכשהו. במה־רה הבינותי מדוע: הוא היה אחד מאנשי־הביטחון שליוו את אל־סאדאת בביקורו בירושלים, ולאחר מכן ליווה את המישלחת המיצרית לשיחות המדיניות בירושלים.

בשמונת ימי־ביקורי בילינו שעות רבות ביחד, בעיקר בנסיעות בעיר ומחוץ־לעיר. חקרנו איש את רעהו, בסקרנות הדדית, על מינהגי־החיים בארצותינו, על רמת־המחייה, על דרכי־המחשבה, על יחסים שבינו־לבינה, ועוד ועוד.

כמו כל אנשי שירות־הביטחון, למד חמדי באקדמיה של המישטרה (השירות שייך למישטרה). הוא גם למד מישפטים. היא נשא לאשה עורכת־דין, העובדת ב־מישרד מבקר־המדינה. יש לו תינוק בן חודשיים. הוא למד קצת עברית ותפס את יסודות השפה. בביקוריו בירושלים הש־תמש בידיעותיו. הוא התרשם מביקורו לרעה את מצבה של ישראל. הלקח צריך להיות: להחיש את השגת השלום. חבל על כל יום החולף.

ההשפעה המערבית במרחב פי־חתת. המדינה הפרו־מערבית ה־עיקרית במרחב יצאה מן המישחק לכמה שנים. מצריים הפכה עמוד־התווך העיקרי של החזית האנטי־קומוניסטית, ואחריה סודאן.

מדוע נתן אל־סאדאת מחסה לשאה, באופן כה הפגנתי? „זוהי תכונה מצרית. אל־סאדאת הוא כפרי, והוא הגיב כאדם כפרי. השאה היה בסדר עימנו, כאשר כל הערבים תקפו אותנו אחרי קמפ־דייוויד. לכן נכון שנעזור לו כשהוא בצרה."

האם יכול לקרות במצריים מה שקרה באיראן? לא, לדעת עבד־אל־גוואד. באיראן היתה אצולה. היה קומץ שהחזיק בידו את כל הכסף. היתה שחיתות. היה הסאוואק, שהפעיל דיכוי נורא.

„אם יקום השלום בין ישראל ומצריים, יהיה לכם שלום עם כל השכנים שלכם עד שנת 1980!"

בתל־אביב, מתפעל מרחוב דיזנגוף, וה־מארחים הישראליים לקחוהו גם לשכם ול־חברון.

השיחות היו תלת־לשוניות. אני רציתי להשתמש בערבית המשובשת שלי, הוא רצה לדבר בעברית הלקוייה שלו, ובדרך כלל דיברנו אנגלית, לא בלי קושי. היו לו שאלות רבות: מדוע יש במלון הילטון בירושלים מיסעדה מיוחדת לחלב. ואח־רת לבשר? (לך תסביר!) מי היתה העי־תונאית הבלונדית הנחמדה, שסיקרה את דיוני הוועדה המדינית (ריבי תבורי מ־ידיעות אחרונות)? כמה משתכר קצין בדרגתו בישראל? מהו כוח־הקנייה של הכסף? מהו שיעור האינפלציה אצלנו? (כמו אצלם!) ועוד ועוד.

שרה ביגינו ידידות אנושית פשוטה. שמחתי בכל פעם כשראיתיו מופיע ב־פולקסוואגן הכחולה שלו. הוא נענה ב־רצון לבקשתי לנסוע עימי לכפר מחוץ לקאהיר— הכפר קירדסה, מולדת השטי־חים המצריים המצויירים.

לא פעם עלה על דעתי: אנחנו עדיין במצב־מילחמה. לולא בא אל־סאדאת לירו־שלים, היה איש זה עסוק עתה במילחמת־מחתרת, ואולי גם במילחמה גלוייה, נגד כמה מידידי. הוא היה שונא את ישראל, והישראלים היו שונאים אותו, שינאת־מוות. והנה אנחנו יושבים ומדברים, כש־הוא משתוקק לבקר שוב בישראל, ואני משתוקק להכיר את מצריים.

הזמנתיו לתל־אביב, יום אחרי השלום.

מישטרה עדינה

מ וחמד עבד־אל־גוואד הוא עורך סוכנות הידיעות המיזרח־התיכונית שהיא מצרית. בקרוב יושלם הבניין הגדול החדש של הסוכנות, אחד הבניינים הרבים הניבנים עתה בקאהיר. ביקרתיו במישרדו הישן, והוא קיבל את פני כידיד ותיק. נפגשנו בעבר כמה פעמים. באיסמאעיליה הצגתי לו את עורכי העיתונות הישראלית.

שאלתיו מייד: איך משפיעים מאורעות איראן על מצבה של מצריים?

לדעתו, התחזק מעמדה של מצריים. היא נותרה כמעצמה הצבאית היחידה, המסוג־לת להתערב ולהגן על מדינות ערביות פרו־מערביות. מי יעזור לאמריקאים, אם יתקיפו העיראקים את האמירויות המאו־חדות של המיפרץ, למשל? מצריים שווה לאיראן מבחינת גודל האוכלוסיה והכוח הצבאי. גם סעודיה תהיה מעתה תלוייה יותר במצריים.

לעומת זאת, משנים מאורעות־איראן כל זה אינו קיים במצריים. אין אצולה, אין אוצרות כבירים של כסף בידי מע־טים, אין סאוואק. המישטרה המצרית היא עדינה, גם בהשוואה למישטרות אירופ־יות. אין דיכוי. כל תלמיד בבית־הספר יודע את ההבדל.

גוואד („נדיב הלב", אחד מתוארי אללה) הוא מצרי אופייני, מבני המעמד המשכיל — שקט, צנוע, סבלני. גם הוא מעניק את ההרגשה כי 7000 שנים של נסיון וחוכמה מדברות מתוך גרונו.

מדוע חוששים הישראלים כך הזמן? מדוע הם מפקפקים בכוונו־תיו של אל־סאדאת? וכי מישהו הכריח את סאדאת לנסוע לירו־שלים? הרי הוא עשה את המעשה הגדול על דעת עצמו! אם כן, מדוע כל הגישה הזאת של אי־אמון?

למשל, בעניין הנפט של סיני. למה דואגים הישראלים? הרי מצריים צריכה למכור את הנפט. מדוע שלא תמכור אותו לשכן, שאיתו חתמה זה עתה על שלום? יהיה יותר זול להוביל את הנפט לישראל מאשר לכל מקום אחר. אז מה הדאגה?

האם הישראלים אינם תופסים מהו הסיכוי העומד לפניהם? הם יכולים לעשות שלום עם המדינה החזקה ביותר בקבוצה גדולה של עמים. זה נותן להם את הסיכוי להפוך בהדרגה, שלב אחרי שלב, חברים בקבוצה זו!

ההזדמנות הגדולה היתה באיסמאעיליה. אז היו צריכים לחתום!

האם רוצים הישראלים דווקא בשלום נפרד? זה מוזר. אם יהיה שלום נפרד, אנחנו, המצרים, נר־וויח. אנחנו את שלנו נקבל בחזרה. אבל אתם, הישראלים, תפסידו. חתמתם על שלום עימנו, החזרתם את סיני, ובכך זאת לא יהיה לכם שלום. עדיין תהיו במילחמה עם כל שאר העולם הערבי. מדוע אתם מעוניינים בכך?

„אנחנו מוכנים לכל סידורי־הביטחון ב־סיני. לדעתנו, זה כלל אינו דרוש. אנחנו עושים את זה רק כדי לתת לכם הרגשת־ביטחון. אנחנו מבינים את רגישותכם. זה עניין של רצון־טוב. אך למעשה אינכם זקוקים לזה כלל."

מה יקרה אם תפרוץ מילחמה בין יש־ראל ובין סוריה ועיראק, למשל, אחרי חתימת השלום הישראלי־מצרי? „זה תלוי. תלוי בנסיבות. הנה, פלשתם ללב־נון ואנחנו לא התערבנו. מדוע? מפני שידענו כי תהיה התערבות אחרת (אמ־ריקאית), ואתם תצטרכו במילא לצאת."

אבל למה לחשוב על מילחמות? אם נפתור את הבעיות, לא תהיה עוד מילחמה. אם יקום השלום בין ישראל ומצריים, יהיה לכם עד 1980 שלום עם כל השכנים.

(המשך בשבוע הבא)

(המשך מעמוד 34)

כהנא מדבר על „ערבים לערב או למערב". כוונתו היא לחצי מיליון אזרחי ישראל.

אני משוכנע כי כל פורום אובייקטיבי של תריסר מדענים מרחבי העולם, שיבדקו את העובדות, יקבע פה אחד כי לא בירכתי את מר כהנא לחינם בבירכת „חייל".

איבחון הסרטן

ב שארת השאלה: האם המעשה שלי היה נבון האם אין אני מתעלם מרגישותם המיוחדת של היהודים, קורבנות הנאצים, בהעלותי השוואה זו — גם כשהיא צודקת?

אני משיב על כך בדי שמץ של היסוס: כן!

מי שרוצה להילחם במחלה, חייב להגדירה כפה מלא. אין לוחמים במחלה ממארת, כאשר מעמידים פנים שזוהי הצטננות קלה. בימינו אומרים גם לחולה סרטן את האמת, כדי שיוכל להתגייס בעצמו למאבק במחלתו.

אנחנו באים בטענות מוצדקות אל הגרמנים „ההגונים" דאז, שטמנו את ראשם בחול, ששתקו, שלא רצו לראות. מי זה תובע ממני לטמון את ראשי בחול, לשתוק, לעצום עיניים?

המחלה קיימת. הפאשיזם קיים בתוכנו. ממדיו עדיין קטנים ועלובים. הוא עדיין מעורר גיחוך וסלידה. אך אם לא נאבק בו עכשיו — אנחנו עלולים להתעורר בוקר אחד במחנה־ריכוז.

כוחות הדמוקרטיה לא יתגייסו, שלוחות־המדינה לא תמלאנה את תפקידן, השוטרים והשופטים לא יופעלו, אם לא נקרא ליום מיפלצתי זה בשמו. והקומדיה העגומה של השבוע האחרון — „מעצר" כהנא, שיחרורו בערבות תוך דקות, הנחלת הניצחון לפיגוסטר — כל אלה יוכיחו.

אני שונא אלימות. אני שונא את הפאשיזם מפני שאני שונא אלימות. אני ליברל מפני שהליברליזם הוא היפוכה של אלימות.

אך מול האיום האלים של הפאשיזם, יש להעמיד חומת־ברזל של הגנה־עצמית. וחומה כזאת לא תיווצר, אם הסכנה לא תאובחן בבירור.

חומה כזו בלטה בהעדרה ביום הרביעי האחרון. מול קבוצת הבריונים האלימים, לא עמדה קבוצה נגדית. איש לא היה מוכן מראש להגן על האסיפה. על כן הצליחו הבריונים במזימתם.

כשאך החלה המהומה, עם עלותי על הבמה, החלטתי שלא אכנע ולא אנטוש את הבמה. נשארתי עומד עליה במשך קרוב לשעתיים, עד שאחרון הנוכחים עזב את האולם. הבריונים הסתערו על הבמה, כדי להורידני בכוח ולעשות בי שפטים. פה ושם הונחתה עלי מכה. אני חייב הרבה לבחורים הנאמנים, שהתקבצו סביבי ושהגנו עלי בגופם. את רובם לא הכרתי. אני מביע להם תודה עמוקה.

אך ברור כי אין להסתפק בכך. על מחנה־השלום, מחנה הדמוקרטיה, להקדיש עתה מחשבה להבטחת חופש־הדיבור, להגנה על דובריו, לסיכול מזימות הבריונים. לא די בקריאות „הפאשיזם לא יעבור!"

„מות ליהודים"

ר אשר דרגישווית: אם מישהו אינו מסוגל בשום אופן לעכל את התוארים הנכונים, אני מוכן למחול לו. אל יחשוב על פאשיסטים ונאצים. די אם יסתכל בסידרה על חיי אמיל זולא, המוקרנת עתה בטלוויזיה, וישווה את החלאה האנטישמית, שקראה לרצח זולא ויהודים, לתופעה ששמה כהנא ושות'.

בימים ההם עדיין לא נולד המושג „פאשיזם". בניטו מוסוליני, הטרוריסט בחולצה השחורה, טבע מושג זה רק 13 שנים אחרי זיכויו של אלפרד דרייפוס. לולא כן, היו גם מסיתי האספסוף של פאריס, בימי הפרשה, זוכים בתואר זה.

הסממנים הפאשיסטיים של פרשת דרייפוס הם שדחפו את תיאודור הרצל לחלום על מדינת־יהודים. הכה נדאג לכך שמדינת־היהודים לא תיפול קורבן למיפלצת זו!

פתחנו את האביב

מיגוון מקסים של טיולי אביב ופסח של MPT מליה.
סיורים, תוויות והנאות.

אירופה הקלאסית — 19-22 ימים
25 במרץ, 8 באפריל, 6 במאי.
ספרד ופורטוגל — 15-16 ימים
25 במרץ, 3, 6, 10, 17,
20, 24 באפריל. 8 במאי.
ספרד ואנגליה — 22 ימים — 10 באפריל
ארה"ב וקנדה — 23 ימים — 9 באפריל
המזרח הרחוק — 33 יום — 8 באפריל

כל הטיולים במיטב המסורת והארגון של MPT מליה, ארגון התיירות הבינלאומי, בעל 141 סניפים ברחבי־תבל.

לקבלת חוברת טיולי האביב של MPT מליה, ולהרשמה לטיולים—

פנה עוד היום לסוכן הנסיעות שלך

לשומרי מסורת — טיולי גשר
מבחר טיולי אביב מאורגנים בהווי דתי ואוכל כשר.

GESHER גשר

MPT ISRAEL Melig

MPT מליה — מארגני טיולים בינלאומיים לאירופה הקלסית, ספרד, פורטוגל, סקנדינביה, ארצות־הברית, קנדה והמזרח הרחוק.

ארי מוד

תה מלרוז

שותים אותו יותר. בטעם נטוע, לימון, ארל-גריי, רגיל ועוד.

פרוות

עכשיו כדאי לתקן ולשנות

אצל

אלכסנדר

סירקין 27, תל־אביב

תן טרמפ לחייל

אמנות

ציור

קשר קדישמן

במוזיאון ישראל נפתחה תערוכה הנקראת „מתקשרים עם קדישמן". מוצגות בה 116 יצירות של אמנים שונים, כולן נוצרו על גבי דף של ליטוגרפיה של מנשה קדישמן, שנקראת „דפי טלפון."

למה הסכימו כל כך הרבה אמנים, מהארץ ומהעולם, לשתף פעולה עם אמן אחד? ובכן, אופי התערוכה הוא פועל־יוצא מאופיו של קדישמן. האמן המזוקן שהוא גם עב־כרס, מושך תשומת־לב כללית. לעתים הוא מהלך בחורף כש־מכנסיים קצרים לגופו, קבקבי־עץ לרגליו ומטה עץ בידו. זהו אדם המעורר אהדה ממבט ראשון. כל האמנים בארץ, וגם אלה שהכיר בעולם, הם ידידיו הטובים. כל זאת בניגוד לאווירה השוררת בארץ, לפיה אמן לאמן זאב. מנשקה, לעומת זאת, הפך פטרונם של אמנים צעירים ומקווים. הוא עוזר לכל אמן הפונה אליו — אם במילה חמה של עידוד, ואם באמצעות רכישה מעבודותיו.

מנשקה לא שכח את היסורים ואת דרך החתחתים שעבר, עד שהפך אחד מפסליה הבכירים של ישראל. הוא נשאר פשוט ועממי, חביב ונערץ על כולם.

תערוכה זו היא ג'סטה — מחווה ל־קדישמן. כל אמן שמנשקה פנה אליו, הסכים ליצור משהו על דפי־הטלפון שלו. אין אחד שסירב לו, כי למנשקה פשוט אי אפשר לומר „לא".

גולות ומחבואים. את דפי־הטלפון החל מנשקה ליצור, למעשה, בחדרו של בבית־המלון במנהטן, ניו־יורק, בשנים 1970/72. הוא עבד בשעות הקטנות של הלילה, שבהן סבל מנדודי־שינה, בגלל הבדלי השעות בין ניו־יורק לתל־אביב. הוא קישקש על הדפים בגירי פסטל, בעט ובצבעים. העיטוק בדפי הטלפון הפך למעין יומן־אישי שלו, שצוייר ברחבי אירופה, ארצות־הברית, אירופה וישראל.

בשנת 1972 הציג קדישמן דפי־טלפון המוזיאון, נורית שילה־כהן. היא התלהבה ממראה עיניה, עודדה את מנשקה להמשיך והבטיחה לערוך תערוכה של דפי־טלפון במוזיאון.

כל האמנים שנשאלו על כך, טוענים שללא קדישמן לא היתה תערוכה מעין זו יוצאת לאוויר העולם. מיכה אולמן, למשל, טוען שזוהי, לאמיתו של דבר, תערוכה של קדישמן. אך קדישמן חוזר וטוען שהתערוכה היא של הציירים, ולא היתה נערכת לולא צץ הרעיון בראשה של נורית שילה ואילו לא היתה סטפני רחמן, קיימת פה, והכל נעשה מתוך אהבה — אוהב מאד את מנשקה. הקשרים בין שני האמנים החלו, כשביקר יום אחד שטרייכמן בביתן הלנה רובינשטיין וראה את מנשקה יושב בפנים, על המדרגות. מאז, הוא מספר, כל ביקור של מנשקה בביתו הוא חג של ממש. התערוכה, לדבריו, היא מסוג החגיגות המישפחתיות של בבית. „הפעם הוא עלה על עצמו," אומר שטרייכמן, „יש בו איזה רוחב־לב, הוא ידידותי מאד, מלא אהבת־אדם, וזה מה שמקשר אותו לכולם ועושה אותו למשהו

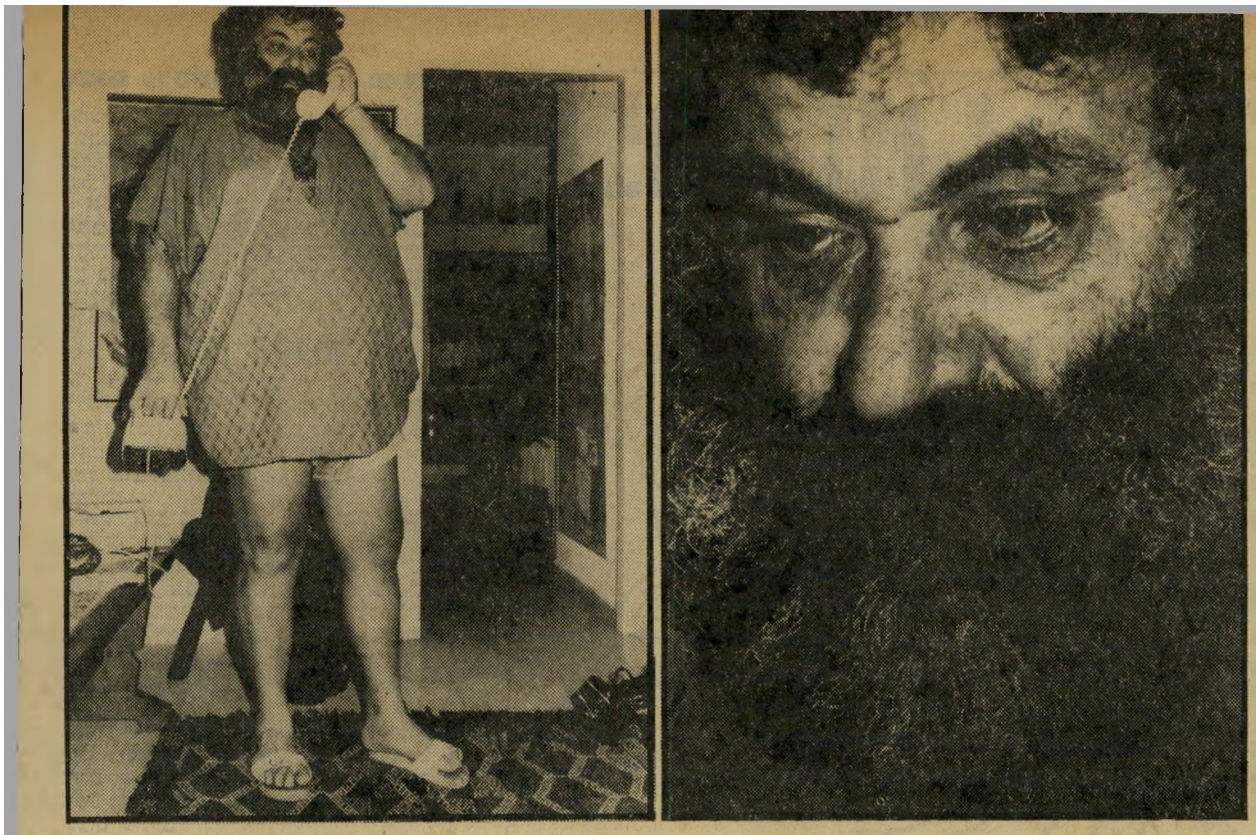

אמן קדישמן
כמו אפולו, למשל

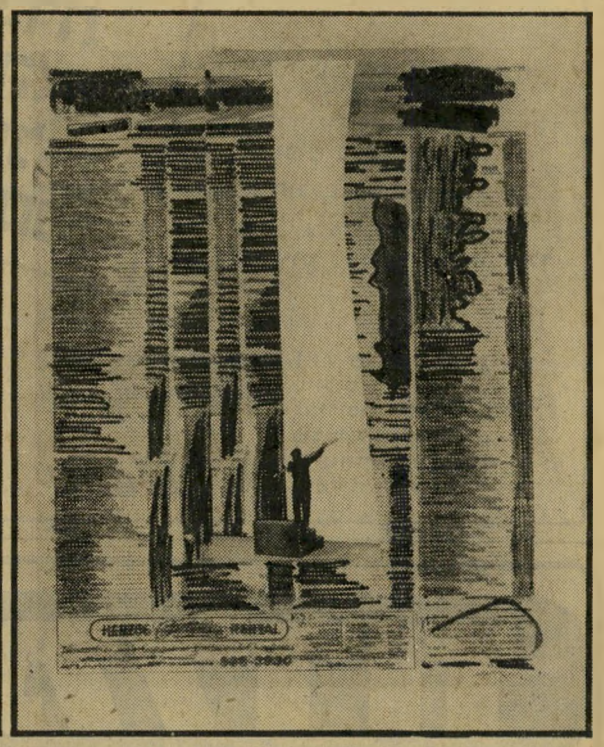

דף ספר־הטלפון של פרז' שפיצר ואהרון גילעדי
שמן, חביב ויקר

מוגדלים בתערוכת־יחיד במוזיאון האוסלנגה, בקרפלד, גרמניה. בשנת 1975, כשמלאו עשר שנים למוזיאון ישראל, הכין ליטוגרפיות המבוססות על עבודות אלה, בצורה מוגדלת, כשבאמצע הדף נוסף ציור נוסף של מוזיאון ישראל. את העבודות האלה תרם למוזיאון.

בשלוש השנים האחרונות חילק מנשקה לידידיו האמנים, בארץ ובחוץ־לארץ, וגם לבני מישפחתו המחוננים בכישרון ציור, דפי טלפון, וביקש מהם ליצור עליהם משהו משלם עצמם. הוא אסף את המוצרים המוגמרים. יום אחד ביקרה אצלו אוצרת אף היא אוצרת במוזיאון, תורמת מהתלהבותה.

ביאנקה אשל־גרשוני, אמנית תכשיטים מייוחדים ויוצאי־דופן, שהוצגו במוזיאון ישראל, היא ידידתו של מנשקה מילדות. השניים שיחקו יחדיו בגולות ובמחבואים. לדבריה זהו אירוע בעל ערך אנושי חברתי לא רגיל. „הרעיון לקשר אמנים לעבודתו של מנשקה הוא מלהיב, ממש כפי שמנשקה עצמו הוא טיפוס מלהיב."

„ידי זהב." יחזקאל שטרייכמן, שלדעת רבים עבודתו היא הטובה מכל יתר העבודות בתערוכה — אם כי התחרות לא שנעים ורוצים להימצא בסביבתו." הגדרות נוספות שלו על קדישמן: „שמן חביב ויקר" ו„ידי זהב." כשמנשקה שומע זאת, הוא אומר: „גא להשתמש בביטויים ובמושגים של יוון העתיקה, כמו אפולו, למשל..."

אומר שטרייכמן: „הוא עושה מכלום חוויה, שמשאירה בך מחשבות שתיזכרנה לאורך זמן ותעוררנה געגועים. יישר כוח למוזיאון, שאיפשר תערוכה זו והגיש לנו חוויה, ושהפך בדיחה ליצירה שראויה שרבים יחזו בה."

כבשים בכחול. אמו הישישה של קדישמן, בת ה־79, היא ציירת מוכשרת. קירות ביתה מלאים בעבודותיה, בצד רישומים מקסימים של דיוקנה, שנעשו על־ידי נכדיה בן ומאיה — בנו ובתו של מנשקה. היא מתגוררת בבית קטן שעומד על תילו יותר מ־50 שנים, בלב תל־אביב, ושניבנה כולו בידי אביו של מנשקה. האב, שנפטר כשמנשקה היה נער בן 17, היה מחונן בכישרונות אמנותיים. על הקיר שבבית תלוי דיוקן האב, שצוייר בידי מנשקה ברגע של דחף, 25 שנים לאחר מות האב. אי אפשר שלא להבחין בדימיון הרב שבין האב ובנו.

אמו של מנשקה לא יצאה מפתח ביתה זה שנתיים, מאז שמעדה ונפגעה, אך לרגל פתיחת התערוכה בירושלים אזרה כוח, עלתה לירושלים, התרגשה ונהנתה.

קדישמן קשור אל אמו ואל שני ילדיו בעבותות של אהבה. על השאלה מה הוא אוהב יותר מכל לעשות בזמנו הפנוי, הוא משיב: „להיות עם הילדים ועם אמי."

שמו של מנשקה קדישמן ידוע בחוגי האמנות הבינלאומיים, אך בארץ מתקשר שמו מייד עם פסל „שלושת העיגולים," שבכיכר התכלת בתל־אביב, וביצירתו הסנסציונית שהוצגה בביאנלה האחרונה בוונציה — עדר כבשים צבוע בכחול. אך בדרך כלל אין הוא ניזון מסנסציות. כל חייו עבד ולמד קשה, ומאז שזכה במילגה, מטעם קרן התרבות ישראל־אמריקה בשנת 1960, ויצא ללמוד בלונדון, אין שמו יורד ממפת התערוכות העולמית, בהפגינו את הישגיו במרכזי התרבות שבעולם.

כטן צבועה. הפתיחה של התערוכה, כולל קבלת הפנים החגיגית, כמו כל הפרוייקט, מומנו על־ידי דפי זהב, שהרי בדפי־טלפון המדובר. כולם השיקו כוסיות בפתיחה, וציינו שמיפעל כה מרשים כתערוכה זו ראוי שיזכה לחיקויים על־ידי חברות אחרות בארץ, שתיצורנה קשר בין מיפעלים לאמנים.

קשה למנות את כל 116 האמנים המשתתפים, אך אפשר לציין כמה מהם. בין האמנים הזרים: כריסטו, האמן האמריקאי הידוע, שאוהב „לעטות חופים", אי לחרוץ קווים בנוף אמריקה באורך קילומטרים. הפעם עטף את דף הטלפון של מנשקה וקשרו בחבלים. כמו כן משתתפת האמנית היוניה כריסה, וגם ג'ורג' סיגל שצבע את בטנו העצומה של מנשקה בדיו, והדפיס ממנה ישר לדף, לב היצירה. משתתף אחר הוא ארמאן, הידוע ביצירת הסנדוויץ' של המכוניות, שהפך למושג באמנות. הרשימה ארוכה, והיא כוללת את כל הזרמים באמנות הישראלית.

קדישמן היתנה תנאי עם מארגני התערוכה — שהיא לא תהיה סלקטיבית. תודות לתנאי זה נכנסו אל בין כתלי המוזיאון אמנים רבים, שבדרכים הרגילות לא היו מגיעים להציג בו.

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

עסקי הבשר של ח"כ גרופר

מישפחתו של חבר־הכנסת **פסח גרופר** תרוויח בקרוב הרבה כסף על חשבון מצוקת־הבשר של אזרחי־ישראל.

המחסור החמור בבשר, שנגרם על־ידי המדיניות המוטעית של שר־החק־לאות של הליכוד, גרם להאמרת המחי־רים של כל סוגיו, ולהתעשרות כל העו־סק בתחום זה. כמה חברות נכנסו ליי־בוא בשר־כבש קפוא, ביניהן החברה ל־קירור ואספקה, „עידן", ו„המשביע". חב־רת „המשביע" שייכת לקבלן־העפר **ברוך וילקר**, ולמישפחת חבר־הכנסת פסח גרופר, באמצעות אחיו **בנימין גרופר** בזיכרון־יעקב, המגדל גם כבשים בעתלית, אצל פסח.

חברה זו מביאה עכשיו 400 טון בשר־כבש קפוא מאוסטרליה. קילו כבש במח־סניה בתל־אביב יעלה לה 73 לירות. היא מוכרת את הקילו לסיטונאי במחיר של 85 לירות. הריווח הנקי, אחרי כיסוי כל ההוצאות ביד רחבה, הוא 12 אלף לירות לטונה, וסך הכל 4.8 מיליון לירות על מישלוח כבש קטן.

כך נהנית מישפחת חבר־הכנסת של הליכוד ממחדלי שריו.

למה פת מגן על היהלומנים?

כאשר יצא שר־התעשיה החדש, **גיד־עון פת**, להתקפה מוחצת על המישטרה המכפישה את השם הטוב של היהלו־מנים, בחקירתה על גניבות המיליארדים של היהלומים בנמל־התעופה בלוד, לא התפלא איש. שכן יצוא־היהלומים הוא חלק מן הענפים שבהם מטפל שר־התע־שיה.

היחלצותו של השר הנמרץ להגנת ה־ענף הנחקר ודאי שיש בה כדי להרתיע את השוטרים החוקרים.

ייתכן כי השר פת סבור, כי הוא מכיר את הנעשה בענף טוב יותר מאשר המישטרה. אחרי הכל, חותנו, **קרול פיקל**, הוא יהלומן מכובד וחבר ה־בורסה ליהלומים, ופת ייצג אותו בבניין הבורסה במשך שנים רבות לפני שהפך שר. מפליא רק המרץ שבו הוא מגן על הענף של חותנו. אילו היה משקיע קצת ממרץ זה בתפקיד הקודם, תפקיד שר השיכון והבינוי, אולי לא היה משאיר את ענף־הבנייה במצב של חורבן גמור, כמו שהוא עכשיו.

איך מגן כתב „הארץ" על שרון..

בעיקבות הידיעה במדור זה, שבה נמסר כי **אריק שרון**, שר־החקלאות, מונע בוועדת־השבר העליונה להתיר ייבוא כבש חי ולהקל בכך על מצוקת־השבר, כאשר הוא עצמו מגדל כבשים, יצא „הארץ" בהגנה על מעשי השר.

בידיעה שהתפרסמה ביום ששי שעבר, מאת הכתב **אברהם צהר**, נמסר כך: „יש לציין, שבעניין ייבוא בשר־כבש, ה־טענות שהועלו נגד משרד־החקלאות (ושר־החקלאות באופן אישי), כאילו הם מונ־עים ייבוא מתחרה לייצור המקומי, אין להן כל יסוד. כך מתברר מבדיקה, ש־ערך סופר „הארץ". רק בשבועיים האח־רונים הובאו כ־300 טונה בשר־כבש מאוסטרליה וארגנטינה, והם למכירה ללא הקצבה. אולם מחיר סוג זה של בשר, הגבוה בהרבה ממחירי בשר ה־בקר והעוף, גורם לכך שהגברת החיצע בתחום זה אינה מסוגלת לענות על הבי־קוש הגובר לבשר הבקר הזול יחסית."

ראשית, האשמתי את השר כי הוא מונע בוועדת־הבשר ייבוא כבש חי, ואכן ביגלל התנגדותו אסור טוטאלית לייבא כבש חי ארצה. „הארץ" מדבר על ייבוא בשר כבש, ושוכח לציין כי דובר במישלוח של כבש קפוא, ולא כבש חי. זו הטעייה חמורה. שנית, המחיר הגבוה של הכבש הקפוא, שהוא 78 לירות לסיטונאי, נגרם בחלקו ביגלל היטל ממשלתי מפלה של 10.5 ל"י לקילו על ייבוא בשר זה. כך מייקרת הממשלה בכוונה סוג־בשר זה באחוזים ניכרים, כדי להקטין את הבי־קוש לו. שלישית, „הארץ" אינו יודע כי ייבוא בשר אחר אינו יכול לשמש תחליף לכבש. מישפחות מעדות־המיזרח חייבות לרכוש זרוע של כבש לחג־הפסח, ותשלמ־נה כל מחיר תמורתו. לכן מאמירים מחי־רי־הכבש כל שנה לקראת הפסח, ופוגעים בשכבות חדלות, מבני עדות־המיזרח.

עובדה היא כי בשנת 1965 שרר מצב דומה — מחסור בבשר בכלל, ובכבש בפ־רט — והתירו אז ייבוא של בקר חי ולא קרה כל אסון, פרט אולי לכך, ש־ריווחי המגדלים המקומיים, שעליהם מגן שר־החקלאות מגדל־הכבשים, לא גדלו דיים.

תעריפי עורכי־דין באמריקה

באמריקה פסק בית־המישפט העליון כי תעריף־מינימום של לישכת עורכי־הדין מנוגד לחוק־ההגבלים, ומאז רשאי כל עורך־דין לגבות איזה מחיר שיח־פוץ. המודעה המובאת כאן (מתוך „מיא־מי הראלד") היא אחת מרבות של הת־אגדויות של עורכי־דין, למתן שירותים זולים תוך התחרות.

אגב, השוואת המחירים שם וכאן מר־אה כי בעוד שהמודעה מציעה הסדר הליכי־גירושין בבית־המישפט במחיר 95 דולר, גובים בישראל מ־5000 לירות ועד 50 אלף, כאשר לרוב מקבל עורך־הדין אחוזים מן הרכוש המחולק.

על הסדרת צוואה מבקשים במודעה 30 דולר, ובארץ מתחילים ב־500 לי־רות. על רישום חברה חדשה מבקשים במודעה 95 דולר, ובארץ מתחילים ב־3000 לירות. על הסכם רכוש מבקשים במודעה מחיר המתחיל ב־125 דולר. בארץ לוקחים 2% על רכוש בשווי עד מיליון, ו־0.75% על רכוש מעל מיליון לירות. גם על פשיטת־רגל לוקחים בארץ אחוזים, ולא תעריף קבוע, כמו במודעה.

מודעה ב„מיאמי הראלד"
מחיר הגירושין

עסקי הקרקע של בן־עמי, אייזנברג ועו"ד פוגטש

מינהל מקרקעי־ישראל שילם פיצוי לעורך־הדין **אליעזר פוגטש** על רכי־שות־קרקע שביצע עבור **עובד בן־עמי** ו**שאול אייזנברג**. מדובר בשטחים ליד ארמון־הנציב בירושלים, חלקה מיספר 14, ששיטחה כ־10 דונם. היא נרכשה על־ידו בשנת 1970, והופקעה באותה שנה. בעיקבות ההפקעה הגיש פוגטש תביעה לפיצויים, וקיבל אותם.

ביקורת בקנדה על סרט ישראלי־קנדי

כמה עיתונים בקנדה פירסמו ביקורת על ההפקה המתוכננת של סרט בשם „34 מיזרח", בהשקעה של 8 מיליון דולר, מהם 5.2 השקעה קנדית והיתר ישראלית. הסרט צריך להיות מופק ב־מיסגרת הסכם הקו־פרודוקציה בין יש־ראל לקנדה, שנועד לעודד בהקלות־מס את תעשיות הסרטים בארצות אלה.

מסתבר כי יש חשד שהסרט משמש מיסגרת להון אמריקאי, ולא לישראלי, ויעסיק בעיקר שחקנים וצוותות אמרי־קאיים, בניגוד לכוונת הסכם הקו־פרו־דוקציה. המפיק הישראלי של הסרט היא חברת „קדימה", השייכת למשקיע **לו לנארט**, ולמפיק האמריקאי **הרב לוין**.

הביקורת בקנדה הביאה לדחיית הצי־לומים של הסרט, שכן השילטונות שם מתעקשים לקיים את הסכם הקו־פרו־דוקציה כלשונו וכרוחו. בארץ טרם נמסר כי מישרד־התעשייה נקט צעד כלשהו בקשר לניצול האפשרי של הסכם הקו־פרודוקציה שלא כדרוש.

העיתונים הקנדיים מספרים כי ה־מפיקים של הסרט רוצים שישה שחקנים אמריקאיים לתפקידים הראשיים, ועוד 32 שחקני־מישנה קנדיים וישראליים. שילטונות קנדה מתנגדים למיספר הרב של שחקני צמרת אמריקאיים. הקנדים גם מתנגדים לתסריט שנכתב על־ידי אמ־ריקאי, ותובעים כי השחקנים הראשיים, וכן התסריט, יהיו קנדיים או ישראליים, בהתאם להסכם הקו־פרודוקציה. הסכם ההפקה המשותפת קובע, כי החלק ה־ישראלי צריך להיות הון ישראלי, ולא, כמו במיקרה הנוכחי, הון אמריקאי, ה־מנצל הסכם ישראלי־קנדי. ההסכם מעניק להשקעות הקנדיות עדיפות במסי־ההכ־נסה שם.

לו לנארט הגיע בשעתו ארצה כנציגו של הרב לוין, ופעל זמן קצר בשמו, עד שחברת ההפקות הענקית „לוין, נשיו־נאל ג'נראל" התמוטטה באחת השערו־ריות הכספיות הגדולות של ארצות־הב־רית.

„מילכוד" נמכר ליוסף אמיר

חברת „מילכוד", המוכרת מכשירי אז־עקה ואבטחה על בסיס אלחוטי, נמכרה לחברת „קידום ופיתוח" של **יוסף אמיר**, מבעלי חברת השמירה „מישמר" וחברת החקירות „מודיעין כללי".

„מילכוד" נוסדה על־ידי **אמנון מרין** ו**זלמן לרר**, ונכסיה עוקלו לטובת הפיר־סומאי שלה, **נפתלי מיטל**. אמיר רכש את רוב המניות, ועימו נכנסו כשותפים גם מיטל וכן **עודד לב**. החברה מקימה עתה מישטרה פרטית משלה, שתוזעק לכל מקום בהישמע אזעקה, שכן אין היא סומכת על המישטרה שתגיע למקום במהירות הדרושה.

„הילטון" ישראל" - יוק!

במיכתב החוזר החודשי של חברת ה־תעופה TWA לנוסעיה, מינואר השנה, היא מתארת את מדריך הנסיעות שלה למיזרח התיכון. בחוברת זו, לפי ה־מיכתב, תיאור מלא של רשת־מלונות „הילטון" במרחב. התיאור של חברת־התעופה כולל כל מלון באיזור, להוציא שניים: מלונות „הילטון" בתל־אביב ובירושלים.

Free. New Middle East travel guide.
Hilton International has just published a travel guide that will be helpful to business and vacation travelers to the Middle East. There is information on each country — customs and currency regulation, documents, transportation, economic profile, business hours, restaurants and nightlife, shopping, sightseeing and recreation. Even facts on climate and suggestions on clothing. There are also complete details on service and facilities for each Hilton International hotel in the region. The Hilton International hotels in the Middle East are the Nile Hilton in Cairo, the floating hotels on the Nile (M.S. Isis and M.S. Osiris,) the Royal Tehran Hilton, the Kuwait Hilton, the Bahrain Hilton, Fujairah Hilton, Abu Dhabi Hilton, the Dalma Residences in Abu Dhabi, the Al Ain Hilton, the Dubai Hilton and apartment complex in the Dubai International Trade and Exhibition Centre. You can get free copies of the Middle East travel guide from Mr. Peter Mahler, Hilton International, 301 Park Avenue, New York 10022. And remember, you can fly TWA direct to Cairo or take TWA to London or Paris for connections to the Middle East.

מיכתב לנוסעי W.A.
בלי ישראל

למה אבולעפיה מגן על קדוש?

עובדי־המכס אינם חדלים מלשאול מדוע מגן מנהל המכס, **יחזקאל אבולעפיה**, על המעריך הראשי בנמל חיפה, **קדוש מחלוף**, שנעצר בחשד של קבלת־שוחד מיבואני רכב. כל מערי־כי־המכס שנעצרו עד כה בחשדות דומים, הושעו מעבודתם עד לגמר החקירה. ב־מיקרה של קדוש התערב אבולעפיה אי־שית, והורה להוציאו לחופשה ולא להש־עותו.

אם לא קנית עד היום-
כדאי לך החודש...

12P-37G

17P-20E

17P - 20E. הניידת הגדולה מכל הבחינות

- מסך 17 אינטש
- קליטה מעולה בכל מקום
- אנטנה טלסקופית UHF/VHF
- אפשרות חיבור למצבר המכונית
- עיצוב נאה וגימור דמוי עץ.

את הטלויזיות של שרפ, תוכל לראות לשמוע ולקנות בשק"ם, במשביר המרכזי, בכל"בו שלום, במשביר לצרכן, בש.א.ל. ובחנויות מובחרות למכשירי חשמל.

12P - 37G. דגם חדש ומשופר.

- מסך 12 אינטש
- קליטה מעולה בכל מקום
- אנטנה טלסקופית UHF/VHF
- קלה וניידת (כ-7 ק"ג)
- מתחברת גם למצבר המכונית
- אפשרות חיבור לאוזניות
- בפתורי כוונון חזיתיים
- עיצוב נאה וידית נשיאה נוחה.

SHARP

SHARP

שרפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

או.קי.

היבואן: אסמגו בע"מ ירושלים טלפון: 02-533817 הפצה: סלון טוקיו, אלנבי 53 ת"א. טל. 03-283770 הפצה בי"ם: אור, יבוא והפצה, דרך בית לחם 60. טל. 02-719447

עידור

החבר של המנהל

שערוריה עלולה להתפתח סביב חבר הוועד המנהל של רשות השידור מטעם ד"ש **צבי** („הזי") **זינדר**.

זינדר היה חבר ועדה שחקרה את מערכת היחסים בין מנהל הטלוויזיה הערבית **יוסף בראל** לבין מנהל מחלקת התוכניות שלה **סיים פתאל**.

רק אחרי שסיים זינדר את חקירתו ו־הגיש מסקנות מעורפלות, נזכרו לפתע כי זינדר היה מנהל קול ישראל, בתקופה שבה שני נשואי־חקירתו עבדו שם, וכי היו לו קשרים אישיים לפחות עם אחד מהנחקרים שלו.

עתה נשמעת הדרישה כי זינדר יקח חזרה מיוזמתו את הדו"ח שלו, ויבקש מינוי ועדת חקירה אחרת.

המינוי בסכנה

כתב הרדיו לענייני התיישבות **שמעון שיפר**, מיועד לתפקיד הכתב המדיני של הרדיו עם צאתו של **שלום ביטר** לארצות־הברית.

אולם השבוע נראה כי המינוי של שיפר בסכנה. ממישרד ראש־הממשלה הפעילו לחצים על רשות־השידור ועל הרדיו שלא לאשר את המינוי. במישרד כועסים דווקא על שיפר, על כי פירסם את דו"ח ועדת המנכ"לים בעניין האוטונומיה, ה־דו"ח שאחד ממקורבי מנכ"ל משרד ראש־הממשלה ומי שעמד בראש הוועדה, הד"ר **אלי בן אלישר**, הדליף לשיפר.

המילחמה בערבית נמשכה

בעיקבות מיכתבו של מנהל הטלוויזיה הערבית **יוסף בראל** (העולם הזה 2163), למנהלי המחלקות, שבו הודיע להם על נטילת סמכויות מוחלטות בכל עניין בטלוויזיה הערבית, שלח מנהל מחלקת־התוכניות **סיים פתאל** מיכתב ליושב־ראש ועד־העובדים של הטלוויזיה, **יוסי משולם**, שבו מחה על מיכתבו של בראל.

במיכתבו ציין פתאל כי מיסמך בראל „מפקיע סמכויות קיימות, מעקר את תפקידם של מנהלי חטיבות מכל תוכן, מנטרלם לחלוטין, פוגע ומזלזל ביכולתם המיקצועית בתפקידם כעיתונאים, והופך את מנהל הטלוויזיה לשליט בילעדי וכל־יכול. המ־סמך הופך את מנהלי החטיבות לשוטרים נגד עובדיהם."

פתאל אף הביא סימוכין לשלילת מיכתב בראל מפסק־דין מישמעתי של רשות־השידור בעניין אחר מלפני ארבע שנים, שבו היתה ביקורת חריפה ביותר על

מנהל פתאל
קשרים אישיים

בראל. הוא צירף ציטטות מפסק־הדין למיכתבו ליושב־ראש הוועד.

מיכתבו של בראל מעורר מחדש את המחלוקת בטלוויזיה הערבית, ומעמיד בספק את האפשרות להמשיך שידורי טלוויזיה זו, כל עוד שני אישים אלה עובדים בה.

המאהב והשידור

בשבת עומדת להיות משודרת ברדיו התוכנית המעביד, בשידור חוזר. תוכנית זו היא מסוג התוכניות שרק אחרי שהן משודרות בפעם הראשונה — ובמה שנוגע למעביד היה זה לפני שמונה חודשים — מתגלה שהן בעצם סקופ.

עורכת התוכנית, **רות בקי**, שמעה מהעיתונאי־המתרגם **ישראל זמיר**, איש בית־אלפא ובנו של הסופר בעל פרס־נובל

כתב שיפר
הסקופ יקלקל מינוי

חבר־ועד זינדר
מסקנות מעורפלות

יצחק בשביס־זינגר, כי בחדרה קיים מוסך שבו יחסי המעביד היהודי לפועליו הערביים הם יחסים חריגים ביותר. הם ידידים שלו, סועדים בביתו, משתמשים במכוניתו.

בקי נסעה לחדרה, ריאיינה את בעל המוסך **עוזרי כספי**, ומצאה בין הפועלים צעיר ערבי, **עמאר קייסי**, העובד במוסך מגיל 12, ועסק, כשהיה צעיר, בעבודות נקיון ושליחויות, ובלילות נלווה אל בעל־המוסך, כשהיה יוצא לגרירת כלי־רכב שנתקעו.

רק אחרי שהתוכנית כבר הוקלטה, לא יכלה רות בקי שלא להיזכר בספרו של **א.ב. יהושע**, המאהב, אשר מיסגרת הסיפור עלילה שלו מזכירה את החיים במוסך זה. כאשר התברר כי אחיו של עמאר נתפס על־ידי השילטונות בפעולות־חבלה, החל להיראות הדמיון יותר ממיקרי. בקי פנתה אל כספי, והלה אמנם גילה לה כי א.ב.

עורכת בקי
המאהב והסופר

יהושע ואחיו של כספי הם גיסים, וכך הגיע הסופר לעלילה.

בשיחה שהיתה מאוחר יותר לבקי עם א.ב. יהושע, הודה הסופר לעורכת על השידור וסיפר לה על יחסיו עם המוסך בחדרה. „עבודת סופר היא כמו חיתוך ירקות," אמר יהושע, „לוקחים ירקות שבאים ליד, חותכים ומכניסים לסלט, ומה שיוצא יוצא."

אולם היו עוד ששמעו את התוכנית של בקי לפני שמונה חודשים. אנשי נציבות מס־ההכנסה, שהאזינו לתוכנית והבינו ממנה כי עוזרי כספי מצליח בעסקיו, עלו עליו ודרשו ממנו הסברים לשומת־המס שלו.

חברי הקיבוץ גיבעת־חיים־מאוחד ערכו אסיפת־חברים מייוחדת, אחרי שמיעת הש־שידור, ומי שהיה מזכ"ל ההסתדרות, **יצחק בן־אהרון**, אמר לחברי משקו: „אתם רואים מה זה מוסר־עבודה? זה שאלה של יחס. אילו אצלנו היה מוסר־עבודה כמו במוסך של כספי, הקיבוץ היה נראה אחרת."

אלכס גילעדי: „אני כן אחראי!"

בשבוע שעבר תואר במדור זה, כיצד תקף הנושא בתואר המפיק האמנותי של האירוויזיון, **חנוך חסון** כמה עובדים בכירים ברשות השידור, ביניהם מפיק האירוויזיון **אלכס גילעדי** והבמאי **יוסי צמח**. השבוע מגיב גלעדי בראיון להעולם הזה על דיברי חסון:

שאלה: מה התואר שלך?

גילעדי: אני מפיק האירוויזיון.

שאלה: חנוך חסון טען כי אתה אחראי על הסדרנים ועל הקפה לאמנים. זה התפקיד של מפיק האירוויזיון?

גילעדי: זה חלק חשוב מעבודתו של המפיק, סנדוויצ'ים וקפה לעובדים. מפיק שלא יכול להתמודד עם בעיה זו אינו יכול להתמודד עם בעיות הרבה יותר גדולות. זה חלק מהתפקיד שלי, ואני לא מזלזל בו.

אבל מפיק צריך גם לקשור את כל החוטים בהפקה כל־כך מורכבת, שאינה מסתכמת רק בתמונה טלוויזיונית, אלא בשרותים ל־600 אורחים מחוץ־לארץ, ביניהם 400 עיתונאים, ניהול צוות של 120 איש, תיאום עם שרות השידור האירופי, עם מישרד־התיקשורת ועוד אלפי פרטים נוספים.

שאלה: חסון אמר על הבמאי של האירוויזיון, יוסי צמח, כי יש במאים טובים ממנו, „אבל הם לא משמיצים." אתה מסכים איתו?

מפיק גילעדי
„הם לא משמיצים"

גילעדי: לא. אני עובד עם צמח 11 שנה, ומעולם לא שמעתי אותו משמיץ מישהו. גם לגבי פאשלות של אחרים הוא יותר סלחן מבמאים אחרים. הוא יכול להרשות לעצמו זאת, בגלל המישקל הסגולי והערכי שלו כבמאי.

שאלה: התיפאורה של האירוויזיון לא היתה מוכנה לפסטיבל הזמר, האם היא תהיה מוכנה לאירוויזיון?

גילעדי: יוסי צמח הגה את רעיון התיפאורה, והינחה את התיפאורן **דב בן־דור** כבר בחודש אוגוסט. צמח גם הכין באותה עת את כל האלמנטים האמנותיים האחרים של האירוויזיון.

שאלה: ומה עשה חסון?

גילעדי: לצערי הוא צריך היה אז לנסוע ל־40 יום, בנסיעה פרטית, ללאס־וגאס. כשחזר, הכל היה כבר מוכן.

שאלה: חסון טען כי צמח לא תרם מאומה לאירוויזיון.

גילעדי: כמפיק, עשיתי כבר מיבצע אחד או שניים. אני מרגיש כי זו הפעם הראשונה שתפקידי הוא לשרת מישאלות אמנותיות של במאי. לאירוויזיון יש במאי שמאוגוסט חזה בדיוק מאתמטי את השעתיים וחצי של ה־31 במרס בכל עניין ועניין, ועד היום הוכיח כי צדק. צמח יעשה את האירוויזיון הטוב ביותר ששודר בשנים האחרונות. עד היום הוא כבר הגיש תוכנית לסרט־הפתיחה, וביצע אותו אחרי שינויים קלים של **ארנון צוקרמן** ו**צחי שמעוני**, וסיים את קטעי המעברים, וכל זה יצא נפלא.

שאלה: אם כך, מה עשה עד היום חסון?

גילעדי: אני לא מדבר נגד אף אחד.

הקריינית נגד מיגבלות ההריון ✶ לאסירים בגרמניה החרימו את הטרנזיסטור ✶ לא מט"לים בעיקבות התוכנית ✶ הח"כ ביקש להבין דברין

● הריון במקום תכנון

קריינית הרדיו **מיכה רמדן**, הידועה לצעירים יותר כקריינית היפה של הטלוויזיה הלימודית, מנהלת עתה מילחמה למען יתנו לה לעבוד.

לפני ימים אחדים קיבלה מילכה את הידיעון הפנימי של רשות־השידור, המתייחס להעסקת עובדת שנכנסה להריון. בהתאם לחוק, המצוטט ב־ידיעון, אין להעסיק עובדת הרה בשעות נוספות, ביום המנוחה השבועי ובלילה — החל בחודש החמישי להריונה, ועד תום ההריון.

לגבי מילכה היה חוק זה, שנועד ביסודו להגן על האשה בהריון, גזירה קשה. „אני כבר אחרי החודש החמישי, אבל אני מרגישה מצויין. חלק גדול מהעבודה שלי ברדיו הוא במיסגרת שעות

קריינית למדן
כל אחד לחוד

נוספות, וחלק גדול עוד יותר הוא אחרי השעה 4 אחר־הצהריים, שאותה פירשו ברשות־השידור כסיום היום הרגיל של העבודה."

מילכה מקריינת פעמים רבות בשבתות, ויש לה תוכנית שאותה היא אוהבת במייוחד, שנינו ביחד וכל אחד לחוד, הדנה בבעיות בחיי־נישואין ובבעיות־מין של זוגות נשואים, הנמשכת עד אחת אחר חצות.

היועץ המישפטי של רשות השידור, **נתן כהן**, אינו מוכן לוותר למילכה. לדעתו, החוק ברור לגמרי, ואין כל אפשרות לסטות ממנו. מילכה פנתה למישרד־העבודה, למחלקה העוסקת בעבודת נשים, ושם התירו למענה את הרצועה: על פי החלטת מישרד־העבודה מותר לה לעבוד עד שעת חצות, אבל השבתות אסורות עליה.

● ביזבוז של זמן

את הטלוויזיה העסיקה השאלה אם יש תועלת בתוכנית המשודרת מדי יום רביעי לפני מבט, תוכניתם של **חנה קוסיפר** ו**אורי דביר** נקודת חן.

הטלוויזיה הזמינה סקר, וצופי התוכנית נשאלו אם בעיקבות התוכנית טיילו באחד האתרים שהוזכרו בה. 10% מהם ענו בחיוב, אולם האתרים שציינו לא הוזכרו כלל בתוכנית נקודת חן, כך שיש להתייחס לתוצאות הסקר בספקנות.

● האסירים נאלמו דום

תוכנית הרדיו כאן מודיעין רדיו, שעורכים **משה** („מושיק") **טימור** ו**זאב ענר**, הרגישה מיותמת בחודשים האחרונים. שני אסירים ישראליים בכלא פרנקפורט, **שם־טוב מכתבי** ו־**יעקוב מזרחי**, שהיו שולחים לתוכנית מיכתב אחד לחודש, מתוך שני המיכתבים המאושרים להם על־ידי הנהלת הכלא, נאלמו דום.

בשבוע שעבר התבררה התעלומה. הגיע מיכתב שבו הם סיפרו כי הנהלת הכלא החרימה להם, כעונש, את הטרנזיסטור שבו היו מאזינים לתוכנית, וכי רק עתה הוא הוחזר להם, והקשר יימשך.

אגב, לטימור יש הצלחה נוספת. בשבוע שעבר עסקה תוכניתו, במיקצב יוצר, בנושא קליטת תושבים בשלומי. מיד אחרי התוכנית פנו 30 מישפחות לרכזת הקליטה של שלומי, **סנדי רובנר**, שרואיינה בתוכנית, וארבע מישפחות מאלה כבר נמצאות בשלבי קליטה מתקדמים.

● נשים אהבו גלגלים

עם סיומה של הסידרה גלגלים, בכיכובם של **רוק הדסון** ו**לי המיק**, הזמינה רשות־השידור סקר־צפיה. הוא מעיד כי לגלגלים היתה צפיית־שיא. מתברר כי 75 מצופי־הטלוויזיה בלילות שבת צפו בה. אחוז דומה הושג רק בצפיה בסידרה בית ארמה, ששודרה בפברואר 1977.

מתוך אותם שצפו בגלגלים, 36% נהנו מאד מהסידרה. אחוז זה גבוה למדי, אם כי סידרות אחרות עברו אותו. מצופי ראש העיר קאסטר־ברידג' נהנו 48 אחוזים, מהשדרה השביעית, ששודרה במאי 1977, נהנו מאד 45 אחוז ומבית ארמה נהנו מאד 38 אחוזים. 24 אחוז מצופי הסידרה לא נהנו ממנה, והיתר מתחלקים בדרגות שונות של הנאה.

מתברר כי נשים צפו בסידרה יותר מגברים וגם נהנו יותר, וכי הצפיה הרבה היתה בגילים 25—49, כשהקשישים מגיל 65 ומעלה כימעט שלא צפו בה כלל.

קריין מסדר
העיקר הבריאות

מהסידרה נהנו בעיקר בעלי השכלה של 11—9 שנות לימוד. בעלי השכלה גבוהה יותר נהנו פחות מכולם. ילידי ארצות המיזרח נהנו ביותר, בעוד שילידי ארצות המערב נהנו פחות.

● הטרגדיה של טסלר

על **שימעון טסלר** עוברת טרגדיה. טסלר עמד לצאת למילואים לפני שבועיים, אך ברגע האחרון פנה לשילטונות צה"ל וביקש לשחררו, ביגלל בעיות רפואיות במישפחתו.

כל עובדי הטלוויזיה מאחלים לטסלר כי ה־בעיה הרפואית שכה מטרידה אותו תיפתר.

● מקלטונים

סיכסוך פרץ בין יושב־ראש הוועד־המנהל של רשות־השידור, הפרופסור **ראובן ירון**, לבין מנהל הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן**. כל אחד מהשניים מאשים את השני כי הוא הדליף להעולם הזה את השיחה בארבע עיניים, שהתקיימה ביניהם, בעניין ביטול המישדר הם צועדים שוב של **מיכאל קרפין** (העולם הזה 2163) ✶✶✶ הכתב המדיני של הרדיו **שלום ביטר**, ביקש מיושב־ראש סיעת המיפלגה הליברלית בכנסת, ח"כ **אברהם שריר**, להגיב על נאומו המפורסם של שר־החוץ, **משה דיין**. אחרי ששריר שפך אש וגופרית על דיין אל תוך הרשמקול של כיטל, והראיון הסתיים, שאל שריר: „אולי אתה יכול להסביר לי מה בדיוק אמר דיין?" ✶✶✶ מנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, היה מרותק במשך כל השבוע שעבר למיטתו, בגילי שפעת חריפה. יבין התקשר כמה עשרות פעמים ביום למערכת שלו, וניהל אותה ממיטת חוליו.

21. 2

יום רביעי

● **שאלה של זמן (5.30).** קריאת כתב־יד במהופך וזיהוי מאכלים תימניים, הם רק חלק מהמשימות המוטלות על־ידי זאב ענר והשופט מאיר שלו על הילדים המשתתפים בחידון — הפעם על טהרת מרבד־הקסמים, על פי סיפרו של שלמה טבעוני, נער מכרם התימנים. מלבד טבעוני מתארחים בתוכנית גם יהודה עמיר

אלתרמן

והבעייה התימנית

שושנה דמארי ורקדנים תימניים. דמארי תשיר כרחי־תימן של אלתרמן.

● **הזעפן בעקבותינו (6.32).** סידרה של סרטים מצויירים לילדים, שמחליפה את מאחרי הקלעים. גיבורי הם הנסיכה שחר, ידידתה טרי, ר' חיית־השעשועים ביפ. כבר היו סדרות יותר טובות בתוכניות לילדים ויש סדרות יותר טובות בערוץ 3 בירדן, גם הן לילדים.

● **מכאן ומשם (7.00).** שוב, ארבעה נושאים בסידרה מטולאת, שכל אחד מפרקיה לקוח מתוכנית טלוויזיה אמריקאית אחרת. ראיון עם אלביס וייד, שהוא הכפיל של אלביס פרסלי ז"ל. הראיון נערך לפני שפרסלי היה ז"ל. סרט על בילוש באמצעות מדיום, חוות־הרזייה ובריאות בסיגנון המזרח הרחוק וסרט על ערפדים.

● **על אדונים ומשרתים (8.00).** הגיע יומה של הטבחית הזקנה, הגברת בריג'ס, השחקנית אנג'לה בדלי. היא מזועזעת ממותה של אמילי ד' המשרתים מודאגים מהתנהגותה. יש כאלה שחושדים אפילו כי לעת זיקנה התחילה להתעסק עם גברים. לבסוף מתגלה תינוק בביתה, ומתברר כי הוא נגנב על־ידה יום קודם לכן, בגלל דחף שלא ניתן לריסון. בלאמי, בעל הבית, מנסה לעזור לה, אך לבסוף היא נעצרת בידי המישטרה.

● **ג'יי.איי. מארטין — צלם (10.00).** רשת־

משרתים: בדידי
שעה 8.00

השידור הודיעה שזהו סרט טלוויזיה, אך לאמיתו של דבר זהו סרט קולנוע, שהקרנתו על המסך הקטן עושה לו עוול. כוכבת הסרט היא אשת צלם קנדי, השחקנית מוניק מרקור; ביים זאן בודין; את התסריט, המורכב מאפיזודות, כתבו בודין והשחקן הראשי מארסל סאבורן.

22. 2

יום חמישי

● **ילדים בעולם (5.30).** פרק־חובה בסידרה, שנגאתה לילדים כסידרה נצחית. הערב מוקדן הפרק האחרון, וכך שהילדים יאמינו בכך, יש לאלצם להתבונן בו. החל מה־

סרטים מצויירים

במקום ילדים

שבוע הבא יוקרנו במועד זה סרטים מצויירים, שיועתקו מה־יום הקודם, היום הרביעי.

● **פליפר (6.32).** פליפר מסתבך ברשת המחוברת למוקש תת־מימי. אבל אין צורך לדאוג, כמובן. פורטר ריקס מצליח לשחררו מהרשת, שניות ספורות לפני ההתפוצצות.

● **בין האזרח לרשות (7.00).** שתי בעיות מעסיקות את מפיק התוכנית, זוהיר בהלול. הבעיה הראשונה היא מעמדם של עובדי המיסגדים. בהלול מנסה למצוא תשובה לשאלה, מדוע לא נמצאה עד עתה הדרך להקים ועדים דתיים בייישובים מוסלמיים. הבעיה השניה היא בעייתה של מישפחת בסתוני מחיפה. המישפחה מתגוררת בצריפים מטים לנפול. עיריית חיפה וחברת השיקום העירונית שיקמונה אינן מצליחות להשיב על השאלה, מדוע לא הועברה המישפחה לתנאי דיור אנושיים יותר.

● **האיש אהב דובים (9.30).** סרט שהיה צריך להיות משודר לפני כמה שבועות, במיסגרת סירטי תעודה, אלא שהקרנתו נדחתה בגלל שביתת הטכנאים או שידורי הכדורסל. אולם חרף הדחייה לא היתה לישכת הדובר מצו־

סטרסקי: גזור
שעה 10.20

יידת בפרטים על הסרט. הלישכה הסתפקה בכמה מילים ששירבט מתרגם הסרט לעברית. הוא זכר כי מרטי סטאופר אהב דובים וכי הצליח להיפגש באורח מיקרי, בהרי קולרדו, עם דובה מגזע גריזלי העונה לשם שהוא הדביק לה, גריז. בין מרטי וגריז מתהווה מערכת יחסים מיוחדת במינה.

● **סטארסקי והאץ' (10.20).** היה מי שכעס על משה עמירב, דובר רשות־השידור, על כי מחלקתו מתעצלת להעביר לעיתונים חומר על סידרה זו. עמירב אכן הורה שלא להתעצל, אבל זה לוקח זמן, ורק החל מן השבוע הבא יוכל מדור זה לספר פרטים על סטארסקי והאץ'. בינתיים הצלחנו לגלות את שם הפרק שיוקרן הערב: דיסקומאניה.

23.2

יום שישי

● מפע בין כוכבים (3.00). בעוד שבועיים תוסר הסידרה מהמסך. במקומה תוקרן סידרה בת ארבעה פרקים, ששודרה כבר בירדן, נשים קטנות. על פי סיפרה של לורה מי־אלקוט. בסידרה ישחקו סוזאן די, הזכורה מהישפחת פארטרידג' (כיום היא מוכרת לתושבי ארצות־הברית כישחקנית עירום נועזת), רוברט יאנג, המוכר לצופי התחנה הירדנית מהסידרה הרופאים, וויליאם שטנר, הוא קפטן קירק. אולם עד שתגענה הנשים הקטנות נופל קירק ברשתה של השחקנית פרנס נוין, המגלמת פאם־פאטל מהכוכב טריוס ומכשפת אותו. מסתבר כי לציירה היהפיה יש חומר כימי בדמעותיה, שבעזרתו היא מכשפת את הגברים.

● באה שבת (8.05). אדית פיאף מתארחת אצל הרב שמואל אבידור הכהן. לא כל כך אדיף פיאף, אלא אחת הזמרות עם הקולות המעולים בארץ, סנדרה ג'והנסון, מי ששיחקה־זימרה את פיאף ב־מחזה שהועלה בארץ.

● השבוע (8.20). אפילו במערכת החדשות הגיעו סוף־סוף למסקנה, כי יש צורך

השבוע: חן
שעה 9.20

לרענן את השבוע יומן אירועים של יעל חן. היומן של השבוע שעבר היה אחד הגרוע

היומן מתחיל בכישלון

עים. אלימלך רם הצליח להפוך אפילו את משה דיין למשעמם, אבי אנג'ל לא חידש דבר בנושא האנרגיה, ועמוס ארבל פשוט נתן לדני סנדרסון ולגידי גוב לעבוד עליו. אלימלך דימלט ויצחק בן־אהרון התחרו ביניהם במלל שדוף, כשהמנצח היה נחמן שי. שני הנושאים העיקריים של השבוע, ביקורו של הרולד בראון, שר ההגנה האמריקאי, ופרשת חיילת המילואים שסירבה, הוזכרו רק בחדשות ולא במרכז המהדורה.

● אמיר זוהה (9.20). מישפטו של זוהה מזכיר כמה מישפטים לא־נעימים בהיסטוריה הישראלית. ברחובות צועקים „מוות ליהודים" ו„מוות לזוהה" ובאולם בית־המישפט חוסים גנרלים שהוזמנו להעיד בצל הסד־המיקצועי או ביטחון־המדינה. הם משתמשים בנימוקים אלה כשישואלים אותם שאלות מביכות, אך אינם נמנעים מללמד את הסופר פרק בפטריוטיזם.

24.2

שבת

● חידושים והמצאות (6.30). התוכנית מוקדשת הפעם רק לשני נושאים: מחקרים על איזור הקוטב הצפוני, תופעות־טבע שלא היו ידועות, ופרטים על מקורות מזון חדשים, המסייעים להגדיל את תפוקת הבשר מהבקר.

● ערבי שירה (6.45). מחקר שנערך על פי הזמנת הטלוויזיה הערבית מגלה, כי תוכניות הבידור של מוצאי שבת הן מן הפופולאריות ביותר בקרב הצופים הערביים, בארץ ובמרחב, וכן גם בקרב רבים מהצופים היהודיים. לאחר תוכנית של פולקלור־כפרי ודיסקו מיובא, מגיש הערב הפיקח סוהיל רדואן, תוכנית בסיגנון פולקלוריסטי עירוני.

● ציצוי בדית (10.00). רייצ'ל ברונר היא בעלת קרקעות עשירה שהחלה להאבק למען חרויות־האזרח בארצות־הברית. היא שלחה לכ־10,000 אישים חשובים עותק של ספר החושף את השחיתויות של ראש הבולשת הפדרלית, האף־בי־איי. זה אינו טומן ידו בצלחת ופוקד לעקוב אחריה. את תפקידה של העשירה הלוחמת מגלמת אן באקסטר, הזכורה מסידרת הטלויזיה הבנקאים ומי שזכתה לפני 33 שנה באוסקר על תפקידה בחוד התער של סומרסט מוהם. באקסטר מגיעה אל הבלש הפרטי נירו וולף ומציעה לו 100 אלף דולר כדי שיריד ממנה את האף־בי־איי. את תפקיד הבלש מגלם דויד תאייר,

ציצוי בדית: תאייר
שעה 10.00

שהופיע באיש קטן איש גדול, רוקי, וראפא בכותרות ובסדרות הטלוויזיה שורשים וואשינגטון מאחרי הקלעים. הבלש מסכים לעיסקה, אולם לא כל כך מצליח. עד שיום אחד הוא מגלה כי שלושה סוכנים של הבולשת

האם רצח האף־בי־איי?

הפדרלית נראו בביתו של מישהו שנרצח, ועוד בליל הרצח. הוא מחליט לחקור בפרשת הרצח, לטהר את הסוכנים ולבקש בתמורה מהבולשת טובה ששווייה 100 אלף דולר.

25.2

יום ראשון

● מיקי מאוז מארח (5.30). עוד תוכנית בסידרה על מיקי מאוז, לכבוד יובלו. כאשר יסתיים פסטיבל מיקי מאוז תחזור למסך הקטן הסידרה האיש השווה מיליונים. סטיב אוסטין לא יחזור בימי ששי משום שהטלוויזיה הלימודית עומדת לנגוס חלק מזמנה של הטלוויזיה הכללית. מתברר כי במחסני הטלוויזיה יש לא מעט פרקים שעדיין לא שודרו מסידרה זו.

● הכל נשאר במישפחה (8.30). הפרק השני על האפיזודה על הקו־קלוקס־קלן ישודר הערב, משום שלפני שבועיים הוא לא שודר בגלל שביתת העיתונאים, עובדי הסיפקה. ארצי באנקר ניחם על כי הצטרף לכנופיה שבכוונתה היה לפגוע בחתנו, ראש כרוב.

● סיפורי טריניטי (10.00). סוף־סוף הפרק הסופי

ואן דר־ואלק: דרהם ופוסטר
יום שני שעה 10.20

אחרון. פקק־תנועה מעורר חשש כי הנוסעים לא יגיעו לאיצטדיון וומבלי, אולם הכל מסתיים בכי טוב, לא לפני ש־

6 המיליונים חוזרים

סמית, איש החוק, מספר על מיקרה הונאה קלאסי שאותו חקר. הנוכלים הם דייב הגנגר, ניק הנהג וסטן הצלליין, לוטשים עיניהם על חסכונותיו של אריק הכתב. סמית רוצה לעצור את כולם אך מגלה את האפשרויות הטמונות בשיטה נגד אחד. בכוונת הטלוויזיה היה להביא בשבוע הבא את הסידרה הבלגית על הצייר פיטר פול רובנס. אולם היה מי שניזכר כי בלילות שבת משודרת סידרה אחרת בשפה הצרפתית, אמיל זולה, וטען כי הצופים הישראלים אינם יכולים לשאת שתי סדרות בשפה הצרפתית בעת ובעונה אחת. לכן תוצגנה בשבועיים הקרובים בשעה זו שתי דרמות, שאינן קשורות זו בזו, וב־18 במארס יתחילו עם רובנס.

● ג'יימס לאסט (10.35). מי שלא ראה את אחד מהסרטים הרבים שבהם צולמו ג'יימס לאסט ותיזמורתו בירדן, מוזמן לצפות בהם ולהאזין להם עתה.

26.2

יום שני

● מסך גדול מסך קטן (8.30). אהוד מנור, מי שהגיש תוכנית זו במשך תקופה ארוכה, מגיש אותה גם הערב, אבל אינו מחליף את יצחק („איציק") בן־נר, וחבל. מנור,

מיקסם שוא

אהוד מנור

השוהה עתה בלונדון, מראיין שם את השחקן בראיין פאואל על סרטו החדש 39 המדרגות. בעוד שבועיים נאלץ לשוב ולחזות בדמותו של בן־נר.

● רצח בספרד (9.30). סרט תעודי על חייו ומותו של גדול משוררי ספרד במאה ה־20, פדריקו גרסיה לורקה, שנרצח על־ידי תומכי הגנרליסימו פראנקו במילחמת האזרחים ב־1936.

● ואן דר ואלק (10.20). סידרה חדשה, טובה, אך לא כה טובה כמו קודמתה — הבולשת חוקרת. אפשר להתנחם בכך שלעיתים ממשיכים לשדר את הבולשת חוקרת בירדן. גם ואן דר ואלק שודר עד לפני כמה שבועות בירדן. ואן דר ואלק הוא קצין מישטרה אנגלי העובד במישטרת הולנד. הוא מתואר כאדם לא רגיל, לא מסוג השוטרים הקשוחים. גישתו לעבודת המישטרה היא מקורית, מונחה לרוב על אינטואיציה. כמו במרבית הסרטים ממין זה, מעורר עליו הבלש את חמת מפקדיו, אך הם סולחים לו תמיד, כאשר מתברר שהוא צודק. עוד יתרון לבלש: יש לו אשה יפהפיה, מצויידת באינטואיציה לא פחות מפותחת משלו. את ואן דר ואלק מגלם השחקן בארי פוסטר, את תפקיד אשתו ארלט מגלמת השחקנית ג'ואנה דרהם, ואילו הבוס המטופש שלו, סמסון, הוא השחקן נייג'ל סטוק. בפרק הראשון מסתבך ואן דר ואלק — במהלך מירדף אחרי מכונית מבוקשת הוא דורס אשה למוות. בחקירה מתברר כי האשה היא שודדת בנקים ידועה ומבוקשת, והוא מטוהר מכל חשד. בהלווייה מפגין בעלה של השודדת יחס סלחני כלפיו, לא כן אחיה. מאותו היום מתחילים להתנכל לאשתו של ואן דר ואלק. בני הזוג עוברים להסתתר בבית־נופש של הבוס, אך גם שם משיגה אותם יד המתנכל.

27.2

יום שלישי

● טלפלא (5.30). בשורה טובה גם למי שנמאס לו מתוכנית זו. החל מאמצע החודש הבא יחליפו את טלפלא לסירוגין שתי תוכניות. האחת היא סוד כמוס, תוכניתה של דליה מזור, אשר שידורי הניסוי שלה מבטיחים כי תהיה מעולה. מזור תביא בתוכניתה הדו־שבועית חומר מעניין, אשר מסיבה זו או אחרת לא נמצא לו מקום בתוכניות קבועות. בשבועות שבהם לא יוקרן סוד כמוס תחזור למסך התוכנית ריץ, רץ.

● למישפחה (7.00). כל מי שסעד במיסעדה ערבית טובת התקנא בוודאי בטבח היודע להכין עוף ממולא. ובכן, הקינאה מיותרת. מדור הבישול של התוכנית ינחה את עקרת הבית כיצד להכין מעדן זה. נעמת חדרה, כמובן, גם לסקטור הערבי. הממונה מטעם נעמת על סקטור זה, נלי כרכבי, תנסה לשכנע את הצופים, ובעיקר את הצופים, כי עקרת־בית הינו מיקצוע לכל. סועד קרמאן תצליח לסחוט מכרכבי הגדרות מדוייקות הקשורות במיקצוע זה. האופנה מרחיקה השבוע לגוואטמלה. דוגמניות אכזוטיות תדגמנה דגמי קיץ וחורף משולבים, עם רקמות והדפסים, עם חוטי זהב וכסף.

פסטיבל: קרייבך
שעה 9.30

מזג האוויר הקייצי משפיע גם על התוכנית ופרק נוסף של אופנה יוקדש לבגדי הים של הקיץ הבא. שולטים בכיפה הם הביקיני והמראה הרטוב.

● כי־בו־טק (8.30). שוב מאיימת סכנה על התוכנית. במיקרה ותוסר מועמדותו של יצחק מאיר לכהונת מנהל הרדיו, באים בחשבון שלושה מועמדים אחרים. אחד מהם הוא גדעון לב־ארי, מפיק התוכנית. אם אמנם יקבל לבו־ארי את הנהלת הרדיו, תפסיד התוכנית מפיק טוב.

● פסטיבל הזמר הים־תיכוני (9.30). כאשר נפטרה גולדה מאיר דחו שידורי האבל את שידור הפסטיבל, והוא ישודר הערב.

● שעוריה (10.30). רוסי חרושת שהכתבת החדשה והחתיכה של הטריביון מקבלת

העתונאית החתיכה והפוליטיקאי

מידע מפוליטיקאי רב־השפעה, הודות ליחסיה עימו. שעוריה בתוך המערכת!

הופיע! הופיע! הופיע! הופיע! הופיע!

מגמות

גליון מס' 6

בתוכן:

- **תנועת „בני הכפר" — מחאה עממית או לאומנות ערבית?** תחקיר מקיף של הכתב זאהי איסכנדר על התנועה שפעיליה עלו לאחרונה לכותרות.
- „...רובם של הפלסטינים מעוניינים בשלום בר קיימא... היינו רוצים להיכלל בתהליך עשיית השלום אולם לא בצורה שזה מוצע" — בראיון מפורט **עם העורך מקסים גילן מביע פרופ' נאפז נזאל, ראש מחלקת מדע המדינה באוניברסיטת ביר־זית,** את עמדותיו בכל השאלות העומדות כיום בפני ישראלים ופלסטינים.
- דו"ח מיוחד על מגעי ארה"ב ואש"ף.
- „על רקע המגמות האמריקאיות של התקפלות ממעורבות בסכסוך הישראלי ערבי נסללת הדרך בפני ממשלת ישראל לחזר אחרי ברית־המועצות כמשקל נגדי לאמריקה" — טוען יגאל לביב במאמרו החודשי.
- עניינה קולקטיבית בשטחים — סיני פתר.
- התנגדות לבגין בקרב יהדות בריטניה — במאמרו של פעיל השמאל הבריטי סטיב ויינס.
- המשך הדיון ביחסים בין כלכלת השטחים וכלכלת ישראל, מנקודת השקפתו של תעשיין פלסטיני, במאמרו של מורו.
- למה רק אש"ף? — שלום כהן.
- המאורעות באיראן והשלום הישראלי־מצרי — דעת העורך מקסים גילן.
- האמנם מות קדושה? דובר מחנה של"י חיים ברעם, מסכם את „תקופת־גולדה" בפוליטיקה הישראלית.
- ניתוח מבנה המשטר בירדן כיום — גופרי אהרונסון.

ההשיג בכל הקיוסקים

מנוי ל־12 גליונות — 120 ל"י
לפקודת „במרחב"
ת.ד. 39253 תל־אביב.

השופטים החליטו: שמנה היא יפה

בתחרות מלכת הנשים שמנות, מלאות ויפות, טנערכה אמש, זכתה מלי לוי; — אחת המתחרות שלא זכתה: „אטביע יגוני בצלחת ספגטני, בעייתי

בהנהלת מירי זמיר ומוקה קריגר
נ פ ת ח י ם:

★ **קורס לדוגמניות שמנות**
היחידי מסוגו בארץ שבוגריו הופיעו גם ב„עלי כותרת".

★ **קורס לדוגמנים/יות רגיל**

קורס דוגמנות לילדים

למסיימי הקורס — תעודת גמר מהודרת

רח' סירקין 7, גבעתיים. 723141

סקייטלנד

חדש!!!
לראשונה בישראל!

בואו להחליק
על קרח סינטטי
עם נעלי החלקה אמיתיות
(עם סכינים)
ערב בידורי משגע!!!!
שכבש את אמריקה בסערה
פתוח יום יום
מ־16.00 ועד 23.00
ובשבתות
מ־9.00 ועד 23.00
הכניסה (גם עם רכב)
דרך שער המינהלה
אוטובוסים:
526, 525, 48, 28, 21

גני התערוכה ביתן 29

ערבי צעירים במועדון 5 לתרבות חדשה

רח' הס 5, תל־אביב,
טל' 297263

החל בחודש **פברואר** יתקיימו פעילויות במועדון בימי שישי (ולא בימי ה')

יום ו' 23.2

ערב לזכרו של אלכסנדר פן
על חייו, אישיותו ושיריו
משירי א. פן
בביצוע הזמרת שושי רותם

התוכניות מתחילות בשעה 9.30 בערב
המועדון פתוח משעה 8.30 בערב

★ מחירים עממיים ★ מזנון ★
עתונות ישראלית וזרה

שגעון בפיקדילי

תקליטים מוזלים החל ב:

34.90 ל"י

קסטות ריקות C 60 — 15 ל"י
אוזניות SOUND 808 — 390.— ל"י

פיקדילי — שץ A
פינת המלך ג'ורג' 26, ירושלים

מצלמות — דרכון, בין־רגע

תמונות צבעוניות, מפותחות אצל:
קודק אצל קודק,
אגפא אצל אגפא!
מצלמות במבחר גדול,
מבחר עשיר של אביזרים.
מכירה — החלפה — קניה
בימי שלישי, סגור כל היום

פוטו־ברגר
חיפה, רחוב החלוץ 31

הרבה ברכות

לדבי רז ★ שולי ונעמי רוזנברג ★ דנה גור ★ אילנה שושן

להופעתכן הבכורה בשבוע האופנה

ולתלמידותי דוגמניות הצמרת

ליאורה לפידות ★ תמי בן־עמי ★ שרית דמיר ★ מלי דונס־בש ★ שרי חן ★ יהודית ארדיטי ★ יהודית נגר ★ אהובה גרוס ★ גלית מסיקה ★ ליליאן קאפון

מברכת מורתכן
לטיפוח חן ודוגמנות

לאה פלטשר

אם הינך נאה ותמירה הרשמי מיד לקורס האחרון לפני פגרת הקיץ,
טל. 03־267682

תן טרמפ לחייל

קורס לקצרנות עבריה ו/או אנגלית

למשך 4 שבועות בלבד
נפתח ב„אולפן גרג" (בר־קמא) ב־1.3.79
ההצלחה מובטחת! הירשמו מיד:
תל־אביב: רח' וייצמן 22, טל. 254826

indonesian specialties...
DISCOVER A NEW STYLE OF DINING
Indonesia
DINING ROOM
home of the „rijst-tafel" in israel
IN THE HOLLAND FRIENDSHIP CLUB
4 KEREN HAYESOD — HERZLYA PITUACH
EVENINGS 8.00 — EXCEPT MONDAYS
93 81 97
BACKGROUND MUSIC—HEATED / AIR CONDITIONED
CANDLE LIGHT ✻ RESERVATIONS SUGGESTED

קולנוע

אנשים

אב מדריך והשראה

„האמן, לדעתי, הוא כמו דייג. הוא אינו בורא את הדגים, לכל היותר הוא שולה אותם מן המים.״ דיברי במאי ה־קולנוע הצרפתי ז׳ן רנואר, שהלך לעול־מו בשבוע שעבר, בשנה ה־85 לחייו.

רנואר היה אחד מהיוצרים הגדולים ביותר שידע הקולנוע, ואחד מהמעטים מאד שזכו להערכה מכל הכיוונים ובעי־קר מחבריו למיקצוע. אנשים שונים ב־אופיים, במיזגם ובסיגנונם, כמו אורסון וולס, אנטוניוני או בוניואל רושמים אותו בין היוצרים הקרובים ביותר לליבם. כש־הגל החדש קם בצרפת כדי לטאטא את „הקולנוע של הזקנים״ הוא ראה ברנואר אב, מדריך והשראה רוחנית. הקאריירה שלו התחילה בימי הסרט האילם, זכתה בפריחה בלתי רגילה בצרפת של שנות השלושים, עברה שינוי גון, אך לא מש־מעות, בשנות גלותו בהוליווד, במילחמת־העולם השנייה, והגיעה לבשלות מופלאה משחזר ועשה את סרטיו האחרונים בצר־פת. את השנים האחרונות בילה שוב ב־קליפורניה, בבית רחב ידיים, מלא וגדוש בציורי אביו המפורסם, הצייר אוגוסט רנואר, כשהוא מקדיש את מרבית זמנו לכתיבה, שממנה ראו אור ספרים על אביו, על חיי היצירה שלו עצמו, ורומנים שהתפרסמו בשנים האחרונות, ומסתבר שעוד שניים נמצאים בתהליך של פירסום. מעט מזמנו הקדיש רנואר להוראה, אם כי תמיד סבר ש„אי אפשר ללמד קול־נוע. השיעור הטוב ביותר הוא צפיה בסרטים.״

איש השמאל. רנואר נודע כל חייו כאיש השמאל. בשנות השלושים אף ביים סרט בשם החיים שייכים לנו, שהיה סרט תעמולה למיפלגה הקומוניסטית בצרפת. שעה שייחד את הדיבור על אחת מתוכ־ניותיו האחרונות (שלא התגשמה), הוא הגדיר את סרטיו כמרידות. „אבל לאו־דווקא מרידות גדולות, זה יכול להיות מהפכה בכוס מים, מעין הרגשה של הדמויות שאינן מוכנות לסבול יותר את המצב כמו שהוא, והן מתקוממות נגדו.״ תיאור זה יכול להתאים לרבים מסר־טיו של רנואר: המרידה של הקבצן ה־משוכב שמסרב להפוך בורגני מרובע בבודי ניצל מן המים, שהיה שיר הלל להיפים, 30 שנה לפני שהופיעו; עמיד־תו של מורה פרובינציאלי קטן מול חקי־רות הנאצים בארץ זו, שלי היא, שנעשה באמריקה, בזמן המילחמה; והתקוממות של אומה שלמה, במהפכה הצרפתית, שאותה החייה בלה מארסייז.

במאי ז׳אן רנואר
מיסמכים אנושיים אמיתיים

רנואר לא היה מעולם מיליטנט מוש־בע, וזאת משום שאהב תמיד את האדם יותר מאשר את האידיאולוגיה. אהבת האדם, ולו הניקלה והעלוב ביותר, היא התכונה הנעלה ביותר בסרטיו, המעניקה להם את רגישותם המופלאה ואת אמי־תותם. גיבור החיה שבאדם הוא רוצח ואף על פי כן, אין ספק שהוא אנושי. אריך פון סטרוהיים, השחקן שבמשך שנים היה בקולנוע האמריקאי „האיש ש־אתה אוהב לשנוא״ קיבל את הממד ה־אנושי והמרגש ביותר בהאשליה הגדולה כשגילם את היונקר הגרמני שממונה על מחנה השבויים שבו נתונים טייסים צרפ־תים במילחמת־העולם הראשונה. כישרו־נו של רנואר להצביע על כך ש„ידיד״ ו־„אויב״ הן תוויות מזוייפות, היקנה לסרט את הילתו המוצדקת כאחד הסרטים האנ־טי־מילחמתיים הגדולים ביותר בכל הזמ־נים. בסרט, שרבים רואים בו את יצירתו החשובה ביותר, חוקי המשחק, הוא מש־תמש במיסגרת של קומדיה בולוורדית על אדונים ומשרתים, כדי להראות עד כמה דומים כולם האחד לשני, מתחת למחלצו־תיהם.

מקרים מוצדקים. חידושיו של רנ־ואר בשפה הקולנועית רבים ומגוונים, החל בתנועות מצלמה נועזות, שבגינן נאלץ להתווכח עם בעלי האולפנים בהר־ליוד, דרך שימוש בהעמקת עומק השדה של המצלמה, עוד לפני וולס, וכלה בשי־מוש נסיוני ומרתק בצבע, בסרטים כמו הנהר או כרכרת הזהב, שאותם צילם קלוד רנואר, שהוא אחיינו, לא אחיו כפי שפורסם באחד מעיתוני הערב. רנואר נהג לומר: „את הטכניקה צריך ללמוד, ו־אחר־כך לשכוח. הבמאי אינו צריך לשרת את המצלמה, המצלמה חייבת לשרת אותו.״

מהרבה בחינות, יכול רנואר להיחשב גם היום, לאיש בעל רעיונות מתקדמים מדי למכונת הקולנוע. „אני שונא תיכ־נון מדוקדק מראש של כל פרט ופרט. הקולנוע הוא אוסף של מיקרים מוצל־חים. ככל שהם מתוכננים יותר, הם מרת־קים פחות. במלים אחרות: יחי סארטר והשקפתו כי הקיום קודם לתוכן. הטעות הגדולה של רבים עוד היום, היא להא־מין שאיכותו של יוצר נמדדת לפי כושרו להמציא סיפורים. לדעתי, יוצר אמיתי

(המשך בעמוד 52)

בעיקבות המדרגות

הצעד ה־39 (אורלי, תל־אביב, אנגליה) — ההטעיה בשם הסרט צריכה לבלבל את הצופה ולהש־כיח ממנו, כנראה, שזו הפעם השלישית שסיפור זה מגיע אל המסכים. אלא שבשתי הפעמים הקודמות, הוא נשא את שמו המקורי של הספר שעליו הוא מבוסס — 39 המדרגות של ג׳ון באקן — ואילו הפעם, בצורה סתמית, המירו את המדרגות בצעדים, למרות שאין לכך כל נגיעה לסיפור.

מי שראה על המסך הקטן את אחת משתי הגירסות הקודמות (שתיהן שודרו), ובמיוחד את העיבוד הקלאסי הראשון של אלפרד היצ׳קוק, ודאי זוכר באיזו צורה מתוח־כמת אולץ אדם רגיל ופשוט להסתבך בפרשת ריגול מיס־תורית, ועד כמה אירועים שיגרתיים לחלוטין לבשו צורה מאיימת רק מפני שהיצ׳קוק ידע כיצד לתמרן את הסיפור על המסך בהתאם לפסיכולוגיה של הצופה באולם.

דון שארפ, האחראי לגירסת 1978, אינו מוטרד מקטנות שכאלה. בידיו סיפור ריגול על ניסיון התנקשות בחיי ראש ממשלת יוון העומד לבקר בפרלמנט הבריטי, הת־נקשות שמטרתה לגרום להצתת מילחמת העולם השנייה. הוא מספר את הסיפור בצורה מסודרת, מאורגנת, יעילה וחסרת כל מיסתורין. כל מה שהוא רוצה לספר מונח על המסך והצופה מתבקש לבלוע את הדייסה בשלמותה, ללא כל צורך להפעיל את דמיונו או להשתתף בפועל ביצירת תחושת המתח.

כתוצאה מכך, מאבדת העלילה את הציביון המיוחד שהיה לה אצל היצ׳קוק, והופכת פרשת מירדף שיגרתית של מרגלים זרים, אחר אדם שהם חושדים כי יוכל להס־גירם לידי החוק. המירדף מתחיל בלונדון, מגיע עד לצפון סקוטלנד ומסתיים שוב בלונדון. הסצנה היתה ודאי הרבה יותר מותחת אילולא הזכירה את אחת ההצחקות המשוכ־ללות ביותר של הארולד לויד, מצד אחד, ומתחה את חבל כיח ממנו, כנראה, שזו הפעם השלישית שסיפור זה מגיע אל המסכים. אלא שבשתי הפעמים הקודמות, הוא נשא את שמו המקורי של הספר שעליו הוא מבוסס — 39 המדרגות של ג׳ון באקן — ואילו הפעם, בצורה סתמית, המירו את המדרגות בצעדים, למרות שאין לכך כל נגיעה לסיפור.

מי שראה על המסך הקטן את אחת משתי הגירסות הקודמות (שתיהן שודרו), ובמיוחד את העיבוד הקלאסי הראשון של אלפרד היצ׳קוק, ודאי זוכר באיזו צורה מתוח־כמת אולץ אדם רגיל ופשוט להסתבך בפרשת ריגול מיס־תורית, ועד כמה אירועים שיגרתיים לחלוטין לבשו צורה מאיימת רק מפני שהיצ׳קוק ידע כיצד לתמרן את הסיפור על המסך בהתאם לפסיכולוגיה של הצופה באולם.

דון שארפ, האחראי לגירסת 1978, אינו מוטרד מקטנות שכאלה. בידיו סיפור ריגול על ניסיון התנקשות בחיי ראש ממשלת יוון העומד לבקר בפרלמנט הבריטי, הת־נקשות שמטרתה לגרום להצתת מילחמת העולם השנייה. הוא מספר את הסיפור בצורה מסודרת, מאורגנת, יעילה וחסרת כל מיסתורין. כל מה שהוא רוצה לספר מונח על המסך והצופה מתבקש לבלוע את הדייסה בשלמותה, ללא כל צורך להפעיל את דמיונו או להשתתף בפועל ביצירת תחושת המתח.

כתוצאה מכך, מאבדת העלילה את הציביון המיוחד שהיה לה אצל היצ׳קוק, והופכת פרשת מירדף שיגרתית של מרגלים זרים, אחר אדם שהם חושדים כי יוכל להס־גירם לידי החוק. המירדף מתחיל בלונדון, מגיע עד לצפון סקוטלנד ומסתיים שוב בלונדון. הסצנה היתה ודאי הרבה יותר מותחת אילולא הזכירה את אחת ההצחקות המשוכ־ללות ביותר של הארולד לויד, מצד אחד, ומתחה את חבל

פאואל ומילס: הגיבור תמיד מצליח

האמינות יותר מדי, מצד שני. הכוונה לאותו הרגע שבו הגיבור נתלה על אחד ממחוגי הביג־בן כדי למנוע שואה עולמית. צופה מנוסה יודע שאין צורך לדאוג. בסרטים כאלה הגיבור תמיד מצליח במשימתו.

איכות הצילומים גבוהה, הנופים ותיכנון התפאורות מצביעים על שפע האמצעים שעמדו לרשות עושי הסרט, וצוות שחקנים גדול, הכולל בין השאר אנשים כמו ג׳ון מילס, דיוויד ורנר, אריק פורטר ותימותי וסט (אדוארד השביעי בטלוויזיה) מגלמים את תפקידיהם כמי שלמדו אותם כבר בעל־פה בסרטים קודמים. רוברט פאואל, בתפקיד הראשי, נהנה, כנראה, מן העובדה שניתן לו שוב להיות נירדף על לא עוול בכפו.

הצופים שמתגעגעים אל בדותת ריגול מן הסוג הישן והפשוט, העשויה לפי כל החוקים, יבואו על סיפוקם.

כוטב לפנות לספרייה

מקארתור (חן, תל־אביב, אר־צות־הברית) — קשה לדעת אם אותן 20 דקות שנשרו מן הסרט הזה, עד שהגיע לבדי ישראל, הם שהיו מסוגלים להצילו או שמא רק חסכו טירחה ומעמסה מיותרת מן הצופים.

הסרט, שרוצה לעשות לגנרל דאגלס מקארתור אותו השרות שעשה פרנקלין שאפנר לגנרל פאטון, הוא אוסף חסר חיים של סצנות שונות, מפירקי חיים שונים של הגנרל המפורסם, סצנות שאינן מתחברות יחד כדי להעניק דמות תלת ממדית של הגנרל ואף לא כדי לתאר בצורה משביעת רצון את עוללותיה.

אפשר לומר על מקארתור כמעט כל דבר שבעולם, ולמען האמת הכל כבר נאמר, החל בשונאיו שראו בו שחצן חולני, מיליטריסט מסוכן ואחד מניצני הפאשיזם האמרי־קאי, וכלה באלה שרואים בו עד היום את אחד הגאו־נים האמיתיים בדורנו, בשטח האסטרטגיה הצבאית.

הסרט אינו מסוגל להתמודד עם אף אחד מן המישו־רים הללו. הוא אומנם רומז שלדמות היו צדדים אפלים וצדדים זוהרים, אולם מרוב רצון שלא לנקוט עמדה, קשה להבין מה ברצונו לומר. הקטעים הנבחרים מתולדותיו של הגנרל חסרים רצף עלילתי וגם רצף פסיכולוגי, ומי שאינו מצוייד ביידע היסטורי מעמיק, לא יוכל להבין בצורה יסו־דית, למשל, מה פשר עימותיו עם שני נשיאי ארצות־הברית, רוזבלט וטרומן.

אשר לצד המילחמתי, אותן סצנות קרב בסרט רומזות כי אכן הושקע כאן כסף רב, אבל מי שירצה להבין מהן, מה התנהל באותם הקרבות, יצטרך לפנות שוב לספר החיס־טוריה. אשר למהלכים האסטרטגיים הגאוניים שבהם דובר כה רבות, אין להם שום הסבר של ממש על המסך, צריך

פק — מקארתור: הצופה יישאר רעב

פשוט להאמין לאותן דמויות שמתפעלות מתבונתו של הגנרל.

גם חייו הפרטיים אינם זוכים בטיפול יסודי יותר, ולמען האמת, הרגעים היחידים בסרט שמעוררים את החשק לדעת עליו יותר, הם אותם שבהם הוא מחזיר את יפן מעמדה של אומה מובסת לעמדה של מעצמה כלכלית. אבל גם כאן יישאר הצופה רעב למידע ויצטרך לפנות אל הספרים.

לכן, גם אם מחירו של ספר על חייו של מקארתור גבוה יותר מזה של שני כרטיסי קולנוע, אין ספק שבמיקרה זה ישרת הספר טוב יותר את המתעניין בחייו ופועלו של הגנרל.

קולנוע

(המשך מעמוד 51)

מספר כל חייו אותו הסיפור, כמו שבוני המיקדשים העתיקים ביוון בנו תמיד אותו המיקדש. הגדולה היא לא בסיפור עצמו, אלא בדרך שמספרים אותו."

סרטים

האגדה לבית סופרמן

סופרמן הוא אגדה. זהו גיבור סידרת הסיפורים המצויירים האמור להיות יליד כוכב קריפטון המסתיר את כוחותיו הבלתי מוגבלים כמעט, במסווה של כתב עיתון נבוך ומבולבל. מאז ראה אור לראשונה, הודות לדמיונם הפורה של שלושה יהודים בקליוולנד, ג'רי סיגל ואשתו, שכתבו את הסיפורים, וג'ו שוסטר, שצייר אותם, עבר הסיפור גילגולים רבים עד לעיצובו בסרט היקר ביותר בכל הזמנים.

כדיחה וחלום. סופרמן הוא מאפיין אמריקאי. האומה הזאת, המחפשת שוב

שחקן ריב כעיתונאי קלרק קנט — **שחקן ריב כסופרמן**

סופרמן, יליד כוכב קריפטון במסווה של כתב עיתון נבוך ומבולבל

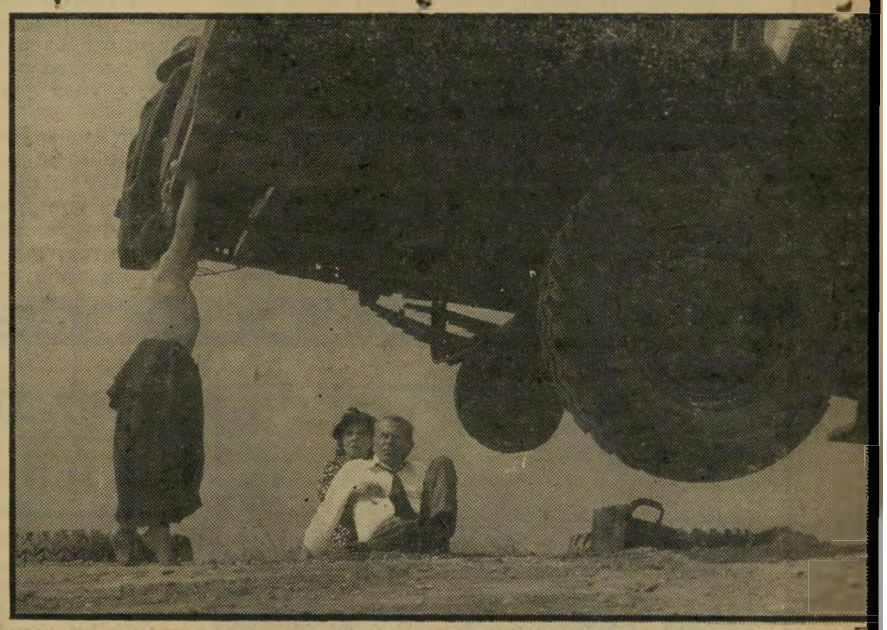

היד — סופרמן מרים את מכוניתם של הוריו המאמצים

גיבורים כל־יכולים

ושוב גיבורים כל יכולים שיפתרו את בעיותיה, אימצה אותו והפכה אותו מושג שגור בשפה, משהו שהוא בדיחה לכל אורה, אך חלום כמוס למעשה. כשהדת פושטת בהדרגה את הרגל ואינה מסוגלת לענות על כל השאלות שמתעוררות בתקופה החדשה, יש צורך להאמין במשהו אחר המתאים לתקופה, שבא מן השמיים, אבל אינו מופשט לחלוטין, שחי על האדמה, אבל אינו בדיוק בן־אדם, ואשר שומר איזון מאני־הצדק, גם אם אינו מתערב במהלך ההיסטוריה.

סמל סוציולוגי. הסדרות המצויירות של סופרמן הפכו רבי מכר והצמיחו גל אדיר של חיקויים (בטמן, קפטיין מרוול, פאנטום, קפטיין אמריקה ועוד). בסוף שנות הארבעים קפץ סופרמן אל המסך הגדול, בסידרת סרטים בכיכובו של שחקן שהיה אלמוני לפני כן ונשאר אלמוני אחר־כך, בשם קירק אלין. בתחילת שנות החמישים הוא ירד אל המסך הקטן, ושחקן אחר, בשם ג'ורג' ריבס, איבד את זהותו, כאשר הפך כפילו של התפקיד. הכסף המשיך לזרום. שנות השישים ו־תרבות הפופ הפכו את סופרמן מוצר כמעט אמנותי וסמל סוציולוגי של אמריקה. אספנים החלו לחפש בקדחתנות את הגליונות הראשונים שבהם הופיע. באחרונה אף נמכרה חוברת דהויה, המורכבת בחלקה מצילומי העתקים, של אחד הגליונות הראשונים של סופרמן ביותר מאלף דולר.

בשעה שג'ורג' לוקאס השתעשע בהכנת מילחמות הכוכבים במרחב, וסטיב שפילברג תיכנן את הביקור הראשון של אנשי החלל על פני כדור הארץ במיפגשים מן הסוג השלישי, צצה המחשבה בראשם של זוג מפיקים, אב ובנו, יהודים ממוצא הונגרי, אלכסנדר ואיליה זלקינד, להחזיר את בן כוכב קריפטון אל המסך הגדול, עם כל הפאר וההדר. „יש לי רושם שאחרי כל הסיפורים על עב"מים ומיפגשים מסוגים שונים, הקרקע היתה מוכנה לכך," הסביר מאוחר יותר מי שהיה אמור להיות כוכב הסרט, כריסטופר ריב.

תרגיל מחוכם. עבר זמן רב עד שריב עצמו נכנס לתמונה. תחילה ניגש הצמד זלקינד, שעשה תרגיל מחוכם כאשר צילם סרט אחד של שלושת המוסקטרים ומכר אותו אחר־כך כשני סרטים (לשני קראו ארבעת המוסקטרים) לגיוס הכספים. „התגובה הראשונית היתה נלהבת," הם נזכרים, אבל עד מהרה החלו לצרוך הבעיות. את התסריט כתב קודם כל מארין פוצו, מחבר הסנדק, אחר־כך נקראו לעזרה דווייד ניומן, רעייתו לסלי ורוברט בנטון (ניומן ובנטון כתבו את בוני וקלייד), ותסריטאי חמישי, טום מאנקייביץ' בא לבסוף כדי לעדן את הכל ולהרכיב את החטיבות השונות יחד.

אחר־כך, הבמאי. הזלקינדים רצו את גאי המילטון, מומחה לג'יימס בונדים, שביים את גולדפינגר. אלא שמרבית התיפאורות הוכנו באולפני פייינווד ליד לונדון, והמילטון אינו יכול לעבוד באנגליה, מפני שהמיסים אוכלים לו את מרבית המשכורת. במחשבה שנייה, נראה שמוטב בכל זאת לבחור במאי אמריקאי כמו סופרמן עצמו. רוברט דונר, איש טלוויזיה שזכה בלהיט קולנועי גדול אות משמיים, נבחר למשימה.

בראנדו כשך. מכאן הלאה, האמת תלויה בדיווח שבו רוצה הקורא לתת אימון. בראנדו, כך מספר זלקינד, דרש תחילה להופיע בתוך שק ניילון, עד שדונר שיכנע אותו כי הקהל נכסף למראהו הטיבעי. אשר למשכורתו של השחקן המופיע בקושי 10 דקות, מתוך כשעתיים וחצי שנמשך הסרט, על המסך, שדה הניחושים פתוח. יש אומרים 2.8 מיליון דולר, אחרים טוענים 3.5 מיליון ואולי אפילו 4.2 מיליון. בגללו גם היה צורך לשנות חלק מאתרי הצילומים המקוריים, שתוכננו לאיטליה. בראנדו אינו יכול להיכנס כיום לארץ זו, מאחר שנידון שם בבית־משפט על מעשים מגונים שעשה בסאנגו האחרון בפארים, וזו אינה בדיחה.

שאר הצוות עשה פחות בעיות. מארגוט קידר הקנדית נבחרה להיות לויס ליין, העיתונאית שהיא חברתו לעבודה של סופרמן בתחפושתו הצנועה וידידתו האפלטונית, ג'ין הקמן כסופר־גבל, ואלרי פרין כנושאת כליו, גלן פורד כאביו הבראנדו של סופרמן על כדור הארץ, בראנדו יורק הם הוריו האמיתיים בקריפטון, וכן הלאה. רק זהותו של סופרמן עצמו עדיין לא היתה ברורה לבמאי ולמפיקים. מספרים שסילבסטר סטאלונה מת להופיע, אבל סופרמן אינו יכול להתקשט במבטא ברוקליני עבה. כריס כריסטופרסון, רוברט רדפורד וברוס ג'נר, הם אפילו על משהו שמתקרב ל־80 מיליון. וזה עוד לא הכל, כי המפיקים חזרו על התרגיל הקודם שלהם, והכינו למעשה שני סרטים בעת ובעונה אחת. אבל לא ברור עדיין אם שני הסרטים כבר מוכנים במחיר זה (בעצם איזה מחיר?), או שמא כריסטופר ריב יצטרך, אם הסרט הראשון יצליח, לשוב אל המשקולות ואל האימונים כדי להשלים את הסרט השני.

מה שברור כבר, זה שבחלק השני עומדים לשוב ולהופיע שלושה נבלים שבאשמתם התפוצץ כוכב הלכת קריפטון בתחילת הפרק הראשון והם ינסו לעולל דבר דומה לכדור הארץ. ועוד מבטיחים, שבסוף החלק השני יגיעו סופרמן ולויס ליין סוף כל סוף למצב אופקי משותף, ולא במעוף בשמיים. תהיה זאת חריגה מן העיקרון הפוריטני שהינחה את סופרמן בכל הזמנים.

מעבר לציפיות. אלא שעד שיגיע החלק השני, החלק הראשון ממלא כבר את מרבית הציפיות של יוצריו. בששת השבועות הראשונים שלו הכניס לקופה 80 מיליון דולר בקירוב, ואם כי הוא רחוק עדיין מלכסות את הוצאותיו (הכסף עובר גילגולים רבים ורק חלק קטן יחסית, מגיע בסופו של דבר לידי המפיקים) הוא בדרך הנכונה. לא רק זאת, אלא שהוא פתח שוק אדיר לכל מיני מוצרים אחרים, שכולם מהווים מקורות הכנסה נוספים. כעשרה ספרים שונים התפרסמו על הנושא, מן התסריט של פוצו ועד לספר החידונים של סופרמן. שלושה תקליטים, המכילים מוסיקה מתוך הסרט מוצעים למכירה. מכונות מישחק נושאות את סימלו, וקבוצת הכדורגל קוסמוס נושאת את דמותו על חולצותיה. צעצועים, מישחקים, תרמילי אוכל, קצף לאמבטיה, תחתונים ומגשי אפיה, כולם מנצלים היום את הכותרת הזוהרת. לפי חשבונם של המפרסמים באמריקה, הטוענים שחלק גדול מן הסרט כוסה עוד לפני שיצא לשוק, שמעו תושבי ארצות־הברית על קיומו של סופרמן 6.5 מיליארד פעם, קודם שנכנסו אל אולם הקולנוע. מה שברור הוא, כי כולם ייכנסו לשם. וכי מי יכול עוד לעמוד בפני נחשול של שטיפת־מוח כזאת?

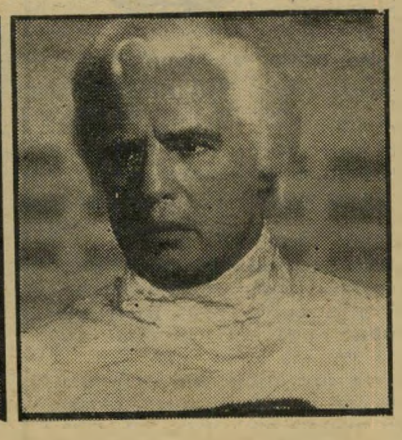

בראנדו כאביו של סופרמן — **הקמן כאויבו של סופרמן**

המשכורות נאמדו במיליונים

אלוף האולימפי בקרב עשר, הוזכרו לעיתים קרובות כרצויים לתפקיד. אלא שהזמן עבר ואיש לא נמצא, עד שדמותו של ברנש אלמוני, שהופיע לפני כן בסידרת־טלוויזיה למשרתות, בסרט־אסון לעניים ובמחזה על במת ברודווי לצד קאתרין הפבורן (ההישג האחד והיחידי שלו באמת), הובא לתשומת לבם של הוריו סופרמן הקולנועי. במבט ראשון, הוא נראה להם גבוה מדי (1.94 מ' ורזה מדי (85 ק"ג). במבט שני, התרשמו שיש בו מיזוג נכון של התמימות הבוהה של קלרק קנט, העיתונאי הזוטר, ושל הביטחון העצמי המוחלט של הכל־יכול.

ספירת המיליונים. עם התחלת הסרטה, החלה הפצצת הספרות. מספרים שבסוף שנות העשרים, כשאריך פון סטרוהיים צילם את אחד הסרטים הקלאסיים של הקולנוע נשים שוטות, נהגה פארמונט לפרסם מדי יום את המחיר המאמיר והולך של הסרט. עם הזלקינדים זה לא היה כל־כך שונה. האפסים החלו משתרכים בזה אחר זה, והיום אין איש יודע אם הסרט עלה 35 מיליון דולר, אולי 45, אולי 60, ואולי 70. יש המדברים

מבצע כזה עוד לא היה!!!

הקניה הטובה ביותר 1978

בניני אברהם גינדי

מציעים לרגל מכירת דירת ה־1000 מבצע חד־פעמי ל־20 דירות במחירי פרסום!

בתקופת המבצע יוענק לכל אחד מרוכשי הדירות

דיהוט מלא חינם!

אמת בפרסום TRUTH IN ADVERTISING

הכולל:
- מערכת ישיבה סלונית
- דיהוט לחדר ילדים
- דיהוט לפינת אוכל
- דיהוט לחדר שינה – הורים
- כורסת טלויזיה

דיהוט יסופק ע"י "דיהיטי גינדי" הרצל 94, ראשל"צ

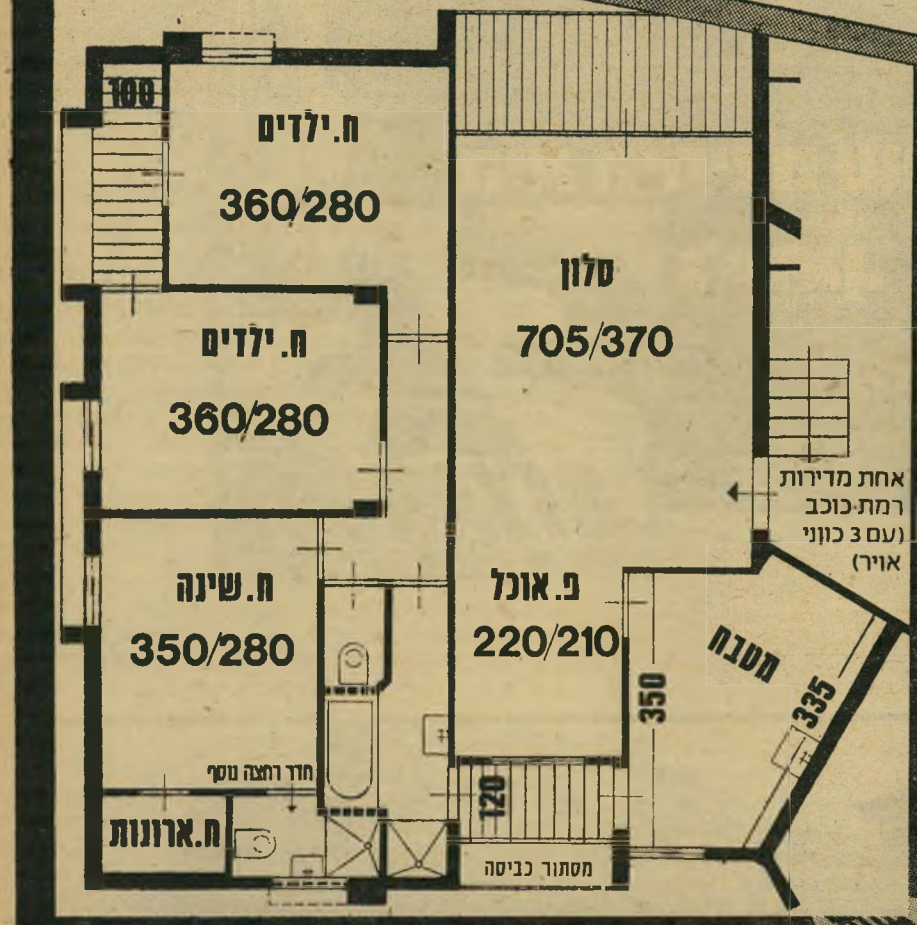

רמת־כוכב
בראשון־לציון

פרויקט חדשני ויוקרתי ברמה בינלאומית באזור מגורים (על גבעה) אקסקלוסיבי ושקט הגובל באזור וילות וקוטג'ים.

דירות בנות 3½-4 חדרים ודירות גג

ברמת־כוכב תמצאו:

- פיתוח סביבתי ע"י אדריכלי צמרת
- מרכז מסחרי מקומי ומשטח דשא נרחב
- לובי מפואר בכניסה
- הדר תרבות לכל בניין
- חדר אורנות בכל דירה
- 2 חדרי רחצה לכל דירה
- הרסינה פרחונית בכל טבה
- ארונות מטבח מפוארים דגם
- קרמיקה באמבטיה ובשרותים
- מתקני משחקים בחצר לילדים
- תנאי רכישה נוחים ל־24 חודשים
- משכנתא לא צמודה

תחילת המבצע 2.2.79

משרדי מכירות: דירות גינדי – אברהם גינדי

ראשון־לציון – משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה למבקרים במשרד.

פתח־תקוה – רח' חיים עוזר 28 (מול העיריה) **רמת־השרון** – רח' סוקולוב (יפתח בקרוב)

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

אני עברתי הרבה בחיים.
ניסיתי את כולן, תאמין לי.
אבל רק סיגריה אחת
הצליחה לספק אותי באמת:
ג'יטאן. הצרפתיה.
היא היחידה שמספקת אותי.
ג'יטאן.
GITANES
BOUT FILTRE

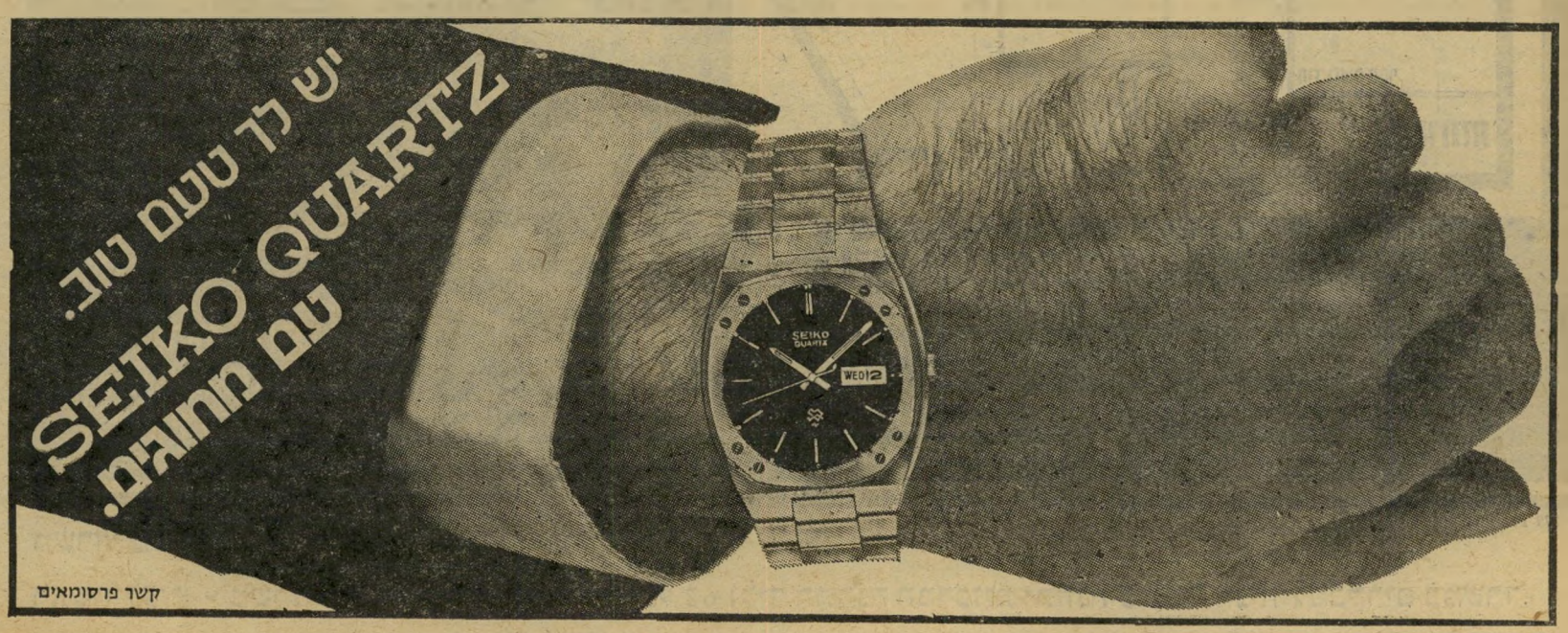
יש לך טעם טוב.
SEIKO QUARTZ
עם מחוגים.
SEIKO
QUARTZ
WED 12
קשר פרסומאים

הלכה מהפכנית של בית־המישפט העליון:

אין חובה לרשום הכנסות בספרי החברה!

נאשם אברון
זוכה

תאר לך שאתה בעל חנות גדולה לרהיטים, ואתה עושה הסכם עם נגריה שממנה תיקנה את הרהיטים, ואחר־כך אתה מעביר את כל ההמחאות שאתה מקבל על שם חנות הרהיטים אל הנגריה, בלי לרשום אותן בסיפרי החנות.

האם נהגת כדין מבחינת ניהול ספרים? אתה רוצה להגיד שלא, אך אתה טועה. נהגת כשורה.

או, תאר לך שיש לך חברה ישראלית המקימה חברה־בת בוואדוץ, המטפלת ב־סחורות שהחברה הישראלית שולחת ל־חו"ל. הלקוחות של החברה הישראלית שולחים לה המחאות תשלום ואתה לא רושם אותן בסיפרי החברה, אלא מעבירן לחברה בוואדוץ, שהיא תצהיר עליהן ותשלם מס.

האם נהגת כדין? אתה רוצה לומר כי מס־ההכנסה יעצור אותך? אתה טועה. נהגת כשורה וכחוק.

או שיש לך חברה המרוויחה הרבה כסף. היא קונה חברה מפסידה, ועושה

השופט דוב יוין
הלכה חדשנית ומוזרה

עימה הסכם שתהיה סוכנת שלה. את כל התשלומים של לקוחות החברה המרוויחה אין אתה רושם בספריה, אלא בסיפרי ה־חברה המפסידה, שתנכה את ההכנסות מן ההפסדים.

האם נהגת כדין או עברת על החוק? שוב נהגת כדין.

כל מי שיש לו מושג מיוצרי בהנהלת חשבונות, יחשוב שזה מטורף, שהרי ברור וידוע כי חברה המקבלת המחאה על שמה חייבת לרשום אותה בספריה כהכנסה, ואם היא מעבירה אותה לאחר, עליה לרשום זאת שוב כהוצאה. ברור וידוע כי כל מי שאינו עושה זאת עובר עבירות.

זה היה ברור וידוע רק עד ה־15 בינואר השנה. אז נתן בית־המישפט העליון פסק־דין הקובע כי חברה המקבלת המחאות על שמה אינה חייבת לרשום אותן ב־ספריה, ויכולה להעבירן ולרשום אותן ב־סיפרי חברה הקשורה עימה בהסכם־תש־לומים כלשהו. פסק־דין זה ניתן ברוב של שניים (השופטים כהן ולוין נגד השופט שלמה אשר, מומחה המיסים מיספר אחד בבית־המיפש העליון, שקבע כי התביעה עיוותה את המציאות ללא הכר, וכי בית־המישפט המחוזי טעה בקבעו הלכה מו־זרה וחדשנית כזו).

מה צריך לעשות?

סיפור המעשה הוא פשוט ביותר. שלושה בתי־מלון — פאן אמריקן, מלון קלאריג' ומלון פראנץ היל התקשרו בחו־זה קבלני עם חברת פאן־לון. שלושת בתי־המלון הוכרו כמיפעלים מאושרים, וקיבלו פטור על שמם, על המיסים שיהיה עליהם לשלם על חומרי־הבנייה עבור בתי־המלון.

בהתאם לנוהל בשנים עברו, ניתנו אי־שורי־הפטור לפני התחלת הבנייה בפועל, וזאת נגד ערבויות בנקאיות למכס. בהת־אם לנוהל נמסרו הפטורים לספקים, והת־קבלו תמורתם המחאות לפקודת חברות בתי־המלון. נגד ההמחאות ניתנו לספקים קבלות של בתי־המלון. מלון פאן־אמריקן נבנה, ואילו שני האחרים לא נבנו, חב־רות בתי־המלון שלא נבנו החזירו למכס את סכומי הפטור שקיבלו בתוספת קנסות. כל ההכנסות וההוצאות של סכומים אלה נרשמו בסיפרי החשבונות של חברות בתי־המלון.

בעל זכות־החתימה בחברות בתי־המלון ובחברת פאן־לון היה אפרים אברון. בין חברת פאן־לון לחברות בתי־המלון נחתם חוזה קבלני, ובו סעיף מיספר 12, הקובע כי „התחשיבים על היקף העבודות מבו־ססים על מחיר העלות של חומרי־בניין המיובאים או הנרכשים בישראל, הנהגים מפטורי־מס הניתנים למיפעלים מאושרים. והיה והקבלן לא יוכל ליהנות מפטורים כאלה, הרי יותאמו בהתאם לתחשיבי ה־עבודות."

שני מפקחי מס־ההכנסה, שהעידו במיש־פט כעדי־התביעה, קבעו כי לפי תקנות מס־הכנסה חברות בתי־המלון אינן צרי־כות לרשום את המחאות־הפטורים בסיפ־ריהן, אלא חברת פאן־לון הקבלנית, וזאת למרות שההמחאות היו על שם חברות בתי־המלון, ונחתמו בחותמת בתי־המלון, ולא נמסרו כלל לקופת פאן־לון. עמדת מפקחי מס־ההכנסה, שאומצה על־ידי בית־המיש־פט המחוזי (השופט דב לוין) ובית־המיש־פט העליון, מתמצית בעדותו של מפקח מס־ההכנסה סלע:

„עושים חוזה בין המלון לבין הקבלן, שלפיו הקבלן יבנה את המלון במחיר שנקבע, תוך התחשבות בכך שהמחיר של המלון הוא במחיר של חומרים פטורים, כאשר הקבלן מקבל את ההיתרים להש־תמש בהם.

„אז מה המלון צריך לעשות? כשהוא מקבל היתר, מובן שהוא יכול לרשום אותו בספרים. אבל מייד להעביר אותו לקבלן. אז מייד פעולת חיוב וזיכוי ונסגר הכר־טיס. אי־רישום הפעולה בספרים, או רי־שומה בספרים, לא מוסיף ולא גורע לספ־רים של בית־המלון. בספרים של המלון יש לרשום את הפעילות הקשורה לתפ־קיד של בית־המלון, כמו חברה אחרת ש־צריכה לרשום בספרים שלה את הפעולות הקשורות לתפקיד שלה...

„לכן אין כל צורך, במיקרה זה, לר־שום בחברת בית־המלון את כל הנושא של קבלת ההיתרים ומסירתם לקבלן, או קבלת ההמחאות ומסירתן לקבלן. זה לא מו־סיף ולא גורע שום דבר בספרי החברה של המלון. את הפעולות האלה יש לרשום בספרי הקבלן. את קבלת ההמחאות יש לרשום בספרי הקבלן. הכספים האלה הם לפי דעתי של הקבלן, ולכן לא צרי־כים להיות רשומים בחברת בית־המלון."

מעל בתפקידו

עם מדה זו אומצה על־ידי רוב חברי בית־המישפט העליון. לעומת זאת סבור השופט אשר שיש לנהוג להיפך:

„אברון העיד שאת הסכומים הנידונים קיבל בשם ובשביל בתי־המלון, ולא בשם פאן־לון, ולעדותו זו יש תימוכין בעוב־דה שכל האישורים, המאשרים את קבלת הסכומים, נחתמו על־ידו בשם בתי־המלון. לעדות זאת ולקבלות האמורות מתווספת העובדה הבלתי־מוכחשת שהסכומים לא נמסרו לקופתה של פאן־לון, ושהיא לא הוציאה קבלות משלה לשם אישור קבל־תם. לדעתי, די בכל אלה כדי לסתור את הטענה ההפוכה, שכאילו התקבלו הסכו־מים על־ידי אברון בשם פאן־לון. לטענה זו לא היה כל בסיס בחומר הראיות, והיא נולדה מתוך מחשבה שאם מגיעים הסכו־מים כדין לפאן־לון, הרי מסירתם לידי מנהלה כמוה כקבלתם על־ידה. ספקולציה זאת מתעלמת מהמציאות.

„הסוחרים ששילמו את הסכומים האמו־רים כתבו את ההמחאות לא על פאן־לון, אלא על שם בתי־המלון, סימן שהם, לכל הפחות, סברו כי הסכומים מגיעים לבתי־המלון, ולא לפאן־לון. חוץ מזה, אברון כיהן אומנם כמנהלה הפעיל של פאן־לון, אך גם כמיופה־כח של בתי־המלון, וכן כאדם פרטי.

„לדעתי עיוותה התביעה הכללית את ה־תמונה האמיתית ללא היכר, בהאשימה את פאן־לון בניהול פינקסים כוזבים ובהע־למת הכנסות. אני מסכים לדעת חברי המלומד, השופט כהן, כי כל הסכומים שניגבו על־ידי אברון חייבים היו בסופו של דבר להשתלם לפאן־לון. משקיבל אב־רון את הסכומים הללו לידיו, חייב היה, בתפקידו הכפול של מיופה־כח בתי־המלון ושל מנהל בפאן־לון, להעביר את ההמ־חאות על שמה של זו, ולמסור אותם לקו־פתה, ואם פעל אחרת, הרי מעל בתפקידו."

הלכות מהפכניות

השופט אשר הציע להרשיע את אב־רון על סעיפים אחרים, אך לא לאמץ את הקביעה כי היה עליו לרשום המ־חאות, שהיו על שם בתי־המלון, בסיפרי חברת פאן־לון. השופט נשאר במיעוט.

הקביעה כי אין חובה לקיים את כלל היסוד בחשבונאות, כי מקבל המחאה לפקו־דתו חייב קודם כל לרשמה בספריו, יכו־לה לגרום אנדרלמוסיה מוחלטת בצורת הרישום של סיפרי־חשבונות של חברות, ולא תאפשר לבעלי־המניות או לשילטונות לעקוב אחר הכנסות והוצאות.

אולם לפסק־הדין עוד כמה השלכות. כאשר אדם מנהל חברה אחת וחברה שנייה, וחתימתו בצירוף חותמת החברה מחייבת אותה, האם ניתן לקבוע כי למרות שאתם בשם חברה אחת ניתן לייחס הפעולה לחב־רה אחרת? לפי פסק־דין זה — ניתן.

שאלה חשובה אחרת היא מתי סכום, שנתקבל בפועל על־ידי מי שאינו זכאי לו, מהווה הכנסה? האם ניתן להאשים אדם, שקיבל תקבול שאין לו זכות עליו ואשר עליו להחזירו, ברישום כוזב והש־מטת הכנסות? במיקרה הנדון היתה צרי־כה חברת בתי־המלון להחזיר את הפטו־רים שקיבלה, שכן לא הקימה את בתי־המלון. פאן־לון הואשמה כי לא רשמה סכומים אלה כהכנסה, למרות שהם הוח־זרו, כי התקבלו שלא כדין.

שלוש הלכות מהפכניות נקבע, במיש־פט זה, ואם לא תבוא הבהרה חד־מש־מעית כי קביעות אלה אינן תקפות, צפויה תוך כמה חודשים מהפכה בניהול הספרים.

בסרט פול סמית כחמדי, מפקדו התורכי. פול סמית כחמדי, מפקדו הסאדיסטי של בית־הכלא הזהב. היה מועמד לפרס גלובוס על תפקידו בסרט זה.

בחיים פול סמית בקפה כסית בתל־אביב כשעדיין התגורר ברחוב חובבי־ציון. הוא השתתף בכמה סרטים ישראליים ואף ביים אחד מהם.

עד המזעזע אכספרס של חצות. המוקרן בימים אלה על מסכי הקול־נוע ברחבי הארץ, נכתבו כבר נהרות של דיו. גם הצנזורה הניחה את מספריה על הסרט. רק דבר אחד לא נכתב והוא, שהדמות השנואה, האכזרית והסאדיסטית ביותר בסרט — דמותו של חמדי, מפקדו גדול הממדים של הכלא, ש־נרצח בסוף הסרט בידי בילי הייז הגי־בור — מגולמת על־ידי ישראלי בשם פול סמית.

לא רק העיתונאים שכחו, משום מה, כי פול הוא ישראלי שהגיע לתל־אביב מקליפורניה והתגורר כאן עשר שנים. גם במידע שחולק לעיתונאים על פול סמית עצמו לא צויין כי שהה אי־פעם בישראל, שיחק בסרטים ישראליים ואף ביים סרט אחד. נאמר רק, כי פול סמית שיחק ב־סרטים אמריקאיים, גרמניים ואיטלקיים. שמה של ישראל כלל לא מוזכר.

עם היצאניות של ז'אקו

פול סמית מוכר לכל אנשי תעשיית הסרטים בארץ וגם לחלק מקהל הצו־פים. בסרט אקספרס של חצות קשה לזהות אותו. סימלו המיסחרי, הזקן שעיטר את פניו, נעלם. פניו מגולחים עתה למשעי. רק ממדי גופו האימתניים נותרו כשהיו, והם, ככל הנראה, היו הסיבה שבגללה קיבל סמית את תפקיד המפקד הסאדיסט.

מישחקו בסרט מעולה. הוא כימעט ואי־נו מדבר לאורך הסרט, לבד ממישפטים ספורים. כל המישחק מתרכז בממדי גופו ובפניו. בזכות מישחקו זכה השחקן היש־ראלי להיות מועמד לפרס גלובוס הזהב.

במדינה

(המשך מעמוד 44)

הטלוויזיה. כשהוסרה המירצפה התברר שלכסף יש ריח. הכלבה גילתה מטמון של מטבע זר — רבבות דולרים ופרנקים, מאות מרקים ופזוז ולידם, בתוך שקית נייר חומה, גם 2000 דולרים מזוייפים.

המישטרה החרימה את הכסף ועצרה גם את שלמה אבו־זמיל. הוא, בתורו, נאשם בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב בהחזקת שטרות כסף מזוייפים ובאי הצעת מטבע זר לאוצר. התביעה ביקשה להאריך את מעצרו עד תום ההליכים, אך סניגורו, דרור מקרין, הצליח להשיג את שיחרורו בערובה, לאחר שזיהה את האיש שמכר לו את הכסף הזר, ברחוב ליליינבלום בתל־אביב.

מישפטו של שלמה עדיין תלוי ועומד.

הזינוק השלישי. אחרון אחרון לא היה חביב אלא זקי, האח הצעיר לבית אבו־זמיל. שני שוטרים, כלבן והכלבה לאקי הגיעו בשעות הצהריים של אותו יום פורה לביתו, שבשכונת סומייל בתל־אביב.

שם, בבניין מט לנפול, בתוך חצר זנוחה וצפופה בדיירים, התייגעו השוטרים ולא מצאו מאומה. כאשר נפנו ללכת מן המקום עברו מתחת לכניסה, שלידה היה דוד־מים מכוסה בארגז־עץ. כאן עצרה הכלבה ל־רגע ולפתע זינקה באוויר.

הכלבן והשוטרים השתוממו למראה ה־מוזר, חזרו עם הכלבה לפתח הבית ועשו שוב את אותה הדרך. והנה, באותו המקום ממש, ליד הכניסה, זינקה הכלבה באוויר. כאשר חזרה הכלבה על כך גם בפעם השלישית, החלו השוטרים מפרקים את כל החפצים שהיו על הגדר. בתוך ארגז העץ, שהקיף את דוד המים, מצאו חשיש במישקל של 4.5 גרם.

השוטרים אספו את שללם, שכלל גם את זקי אבו־זמיל, והסתלקו מהמקום.

גם נגד זקי הוגשה תביעה פלילית, על החזקת סם מסוכן ללא היתר ובפני השופט הכחיש בכל תוקף קשר כלשהו לסם. הוא סיפר כי באותה החצר גרים שכנים רבים, מהם עבריינים ידועים, שנתפסו בעבר ב־עסקי סמים. ומכיוון שהחשיש לא נמצא בתוך דירתו, אלא בחצר, אין לקשור אותו לעניין.

לא הועילו עדויות השוטרים על תר־גילי הקפיצה של הכלבה, שאף זכתה להיות מצויינת בכתב האישום. השבוע זוכה זקי מהאשמה.

המאבק בין מישפחת אבו־זמיל לבין מישטרת־ישראל הסתכם באותו היום ב־תוצאה הבאה: זיכוי אחד, הרשעה אחת ומישפט אחד שעדיין לא הסתיים.

פשעים

האנס האלמוני

הגבר שהתפרץ לדירה
באמצע הלילה,
העיר את האשה משנתה,
היכה אותה בפניה
ותוך איום שיהרוג אותה ואת
ילדיה אם תיפצה פה,
הוריד את בגדיה מעליה ואנסה

הדבר היה בחודש ספטמבר בשנה שעב־רה. אחרי שנעלם האנס אל תוך האפי־לה, הזעיקה האשה את שכניה והם הזי־מינו את המישטרה. בחיפוש שערכה המיש־טרה בדירה לא נמצאו סימני חיטוט או אי סדר, אולם מתחת לחלון המיטבח, על החרסינה, נמצאה טביעת אצבע שלא היתה שייכת לאיש מבני הבית.

בעיקבות אותה טביעת אצבע הגיעה המישטרה אל שלמה ירושלמי, בחור צנום ונעים הליכות, שאך זה מלאו לו שמונה־עשרה שנה.

ירושלמי הכחיש את האישום מכל וכל. הוא אף הכחיש ידיעה כלשהי על הרחוב או על הסביבה שבה בוצע האונס.

התביעה הכללית הגישה נגדו כתב אי־שום בעבירות פריצה ואינוס. מאחר ש־באותה סביבה בוצעו כמה מיקרי אונס, הוסיפה התביעה לאחר זמן עוד פרט אי־שום, שהאשים את ירושלמי באונס נוסף. ירושלמי המשיך לכפור בכל האשמות גם בבית־המישפט. באשר לאשמה השנייה, התביעה הכללית לא הביאה כל ראיה ואף

(המשך בעמוד 62)

נחש רק 6 × נכונים
והזכיה הגדולה שלך!

01 02 03 04 05 06 07
08 09 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31 32 33 34 35
36 37 38 39

עכשיו, שני מיליון ליי
יכולות להיות שלך

נופל הפיס

אלקטרונאים

הגיעו חוגות לחיצים לטלפונים

מלאי ענק של „ג'וקים" (לטלפונים
ולמשחקי טלוויזיה) מתוצרת חב' G.I.

אצלנו במלאי:
נוריות ודיודות פולטות אור - (CM) ✶ ממסרים, לחצנים ומפסקים מוארים (CLARE) ✶ מעגלי הגנה, רשתות נגדים וטרימטרים (DALE) ✶ דיודות יישור וגשרים (G.I.) ✶ מפזרי חום ותושבות לטרנזיסטורים ו„ג'וקים" (SEIFERT) ✶ מעגלים משולבים דיגיטליים (G.I.) ✶ סרטי קשירה וסימון מניילון, ספירלות, תעלות ונעלי־כבל (PANDUIT) ✶ שרוולים מתכווצים וארוגים, סרטי סימון ותפסניות (ZIPPER) ✶ סלי כרטיסים, קופסאות, מסדים וארונות למיכשור (H.K.) ✶ ועוד...

מכירה ויעוץ אצל הנציגים בישראל:

אלכסנדר שניידר חב בעמ

ת"א, דרך פתח-תקוה 44, טל. 34607,32089.

תן טרמפ לחייל

המפקד הסאדיסטי של הכלא התורכי בסרט „אכספרס של חצות" הוא ישראלי!

אבדה מכל פול

פול הטוב פול סמית עם שחקנית איטלקייה באחד מסירטי הספגטי הרבים שהשתתף בהם באיטליה. הוא כיכב בסידרת סרטים בשם **מקרמבולה** שהיה חיקוי מושלם לסירטי טריניטי. פול נבחר לתפקיד בגלל דמיונו החיצוני המדהים לשחקן באד ספנסר. בארץ התפרסם כששיחק למולו של אורי זוהר בסרט **קוראים לי שמיל** וכשביים את סירטו של המפיק שווילי **ז'אקו והיצאניות.**

הסוהר פול סמית בתפקיד חמדי, מפקד הכלא התורכי, האכזר מכולם, חונק את האסיר האמריקאי מכס, שאותו מגלם השחקן ג'ון הארט, שאף זכה בגלובוס הזהב על תפקידו זה.

פול הרע פול סמית בתפקיד חמדי האכזר גורר אחריו את בראד דייויס בתפקיד בילי היין, הצעיר האמריקאי שניסה להבריח מתורכיה שני ק"ג חשיש ונתפס. פול עושה את תפקידו באופן משכנע ביותר והופך ביחד עם ריפקי המלשן, האיש השנוא ביותר על הקהל הצופה בסרט. במשך הסרט הוא כמעט איננו פוצה פיו ומבטאו הזר לא ניכר.

כשחקן המישנה של השנה. לבסוף לא זכה בפרס, אך מי היה מאמין, כי במאי הסרט דאקו והיצאניות, ששיחק בסרט קוראים לי שמיל, יגיע רחוק כל כך?

הוא נולד בקליפורניה, ארצות־הברית, כשאול שקולניק, בן למישפחה יהודית שהיגרה מרוסיה. בארצות־הברית שיחק בתיאטרון ובטלוויזיה ולפני מילחמת־ששת־הימים החליט לעלות לישראל. האדם הראשון שהציע לו כאן עבודה היה המפיק מפיק מיכאל שווילי, שייצר סיגנון מסויים מאד בתעשיית הסרטים הישראלית. פול שימש כעוזר־במאי של ג'ורג' עובדיה, שהוא במאי הבית של שווילי. מאוחר יותר אף ניתן לו לביים סרט בעצמו, והוא אכן עשה זאת, ביים סרט סוג דל"ת, בכיכובם של אושיק לוי ותמי ספיבק, בשם דאקו והיצאניות.

המיפנה הגדול בחייו חל כאשר עבד כמנהל אתר־הצילומים בסידרת הטלוויזיה משה, שצולמה בארץ. על בימת הצילומים של משה פגש את המאפר האיטלקי בזיו ויקטוריו, שסידר לו עבודה באולפני ההסרטה ברומא.

בעיקבותיו של טריניטי

פוץ עזה על גל ההצלחה של סרטי טריניטי. בגלל דמיונו הבולט לשחקן באד ספנסר הוחלט לייצר מערבוני־ספגטי, שיהוו חיקוי בלתי־מוסווה של הסרטים שצילם ספנסר ביחד עם טרנס היל. הסרט הראשון, מקרמבולה, נחל הצלחה. כמוהו זכו בהצלחה גם מקרמבולה 2, מישחקי ילדים ואנחנו לא מלאכים.

בביקורו בארץ לפני שנתיים סיפר פול, כי הפך לאיש עשיר מאד וכי מתייחסים אליו עתה בעולם הקולנוע כאילו היה אליזבת טיילור. הוא ידע לספר עוד, כי בחורה שלו נאמר במפורש שהוא אוכל קילו של בשר סטייק לארוחה.

פול חי מזה כעשר שנים עם ידידתו איב, אנגליה שעלתה לישראל לאחר מילחמת השיחרור. בישראל התגורו השניים בדירת הגג הקטנה של איב, שברחוב חובבי־ציון בתל־אביב. עתה הם מחזיקים דירת־פאר בלוס־אנג'לס.

כשהחלה הקאריירה של פול לפרוח באולפני צ'ינה־צ'יטה ברומא, קיבל מהאולפן דירת־פאר רחבת־ידיים ולחבריו בתל־אביב סיפר, כי הוא מעדיף את דירת־הגג בישראל. הוא גם סיפר כי הקרון המשמש אותו באתר הצילומים של מערבוני־הספגטי שבהם השתתף, היה שייך בעבר לשחקנית הקולנוע אליזבט טיילור.

כששכך גל סרטי הספגטי הבין פול כי אין לו מה לחפש ברומא, והוא חזר לארצות־הברית. והנה, למרות ההצלחה הגדולה שלו באיטליה ולאחר מכן ברחבי העולם, בעיקבות הסרט אכספרס של חצות, הוא גילה לידידים ישראלים, כי הוא מתגעגע לסלט חצילים ישראלי.

בקרון של ליז טיילור

לפני שנתיים אמר לעיתונאית: „אני בחיים שלי לא חלמתי להיות כוכב קולנוע ידוע כזה. אני אוהב את ישראל ואני אתזור לגור בה. אני רק צריך עוד שנתיים, כדי לעשות עוד כמה סרטים, שיהיה לי די כסף לקחת את המטוס ולנסוע לאן שאני רוצה. ואז אני חוזר לחיות בישראל." אך מאז שאמר את הדברים האלה בראיון להעולם הזה, חלפו שנתיים. פול סמית לא ידע בזמנו, כי יזכה בהצלחה כה מהממת. נראה כי תוכניותיו לחזור ולחיות בישראל נידחו בינתיים.

בעיקבות הצלחתו הגדולה בסרט אכספרס של חצות מצפות לפול עוד כמה וכמה הצעות עבודה מעניינות ומפתות. ביניהן הצעה של רומן פולנסקי. כשהעלה פולנסקי את הצעתו לראשונה, לפני כשנתיים, לא היה עדיין פול סמית סיפור הצלחה.

התרחצת.את יודעת מה לעשות עכשיו...

האם את עושה זאת עם המגבת הנכונה?

מגבות אוקינוס

הגל החדש באפנה!

אוקינוס

מורה

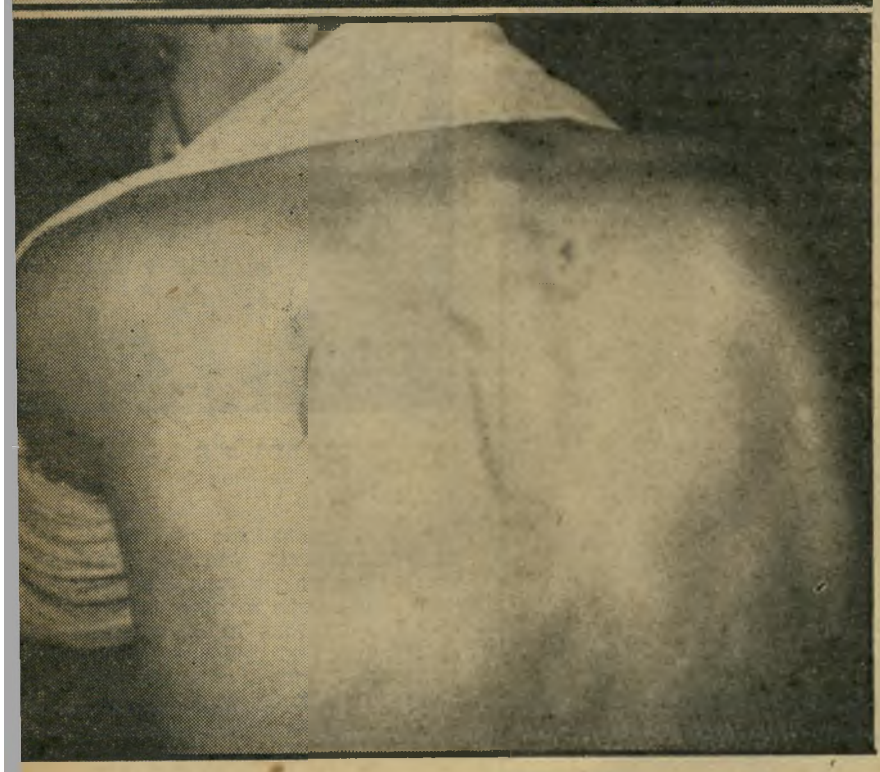

שימעון צפר (משמאל) אושפז בבית־חולים אחרי שהוכה, לטענתו, בידי שוטרים, חודשים ספורים אחרי שעבר ניתוח מסובך - אך פרקליט המדינה הסתמך על בדיקה פנימית במישטרה, שקבעה כי צפר „פצע את עצמו...“

הכל נשאר במישטרה

ב־5 במאי 1978, בשעות הערב, הגיחה המישטרה ידה על שימעון צפר.

השוטרים, ביניהם אנשי יחידת המודיעין של פתח־תיקווה ורמלה, פרצו לסככת אבטיחים בראש־העין, שבה נימנם. לדבריו, העירו אותו בצעקות ותוך משיכה ב־שערותיו ופקדו עליו להציג את תעודת הזיהוי שלו, ללא הסבר כלשהו.

צפר אמר כי התעודה נמצאת במיזנון שלו, במרחק 50 מטרים מהמקום, וביקש לנעול את נעליו. אך דבריו לא שיכנעו איש. החוקרים, רובם לבושים אזרחית, טיפלו בו, לדבריו, בשיטה משלהם. הם בעטו בחזהו ובבטנו, וכימעט רוצצו את גולגלתו בנעלי הספורט שלהם.

איש מהם לא הציג בפני צפר צו־חיפוש ולא גילה לו מה בעצם מחפשים.

חמישה חודשים לפני כן עבר שימעון צפר ניתוח־לב. רסיס של רימון, שנזרק למיזנון שלו, נתקע בחזהו וגרם לדימום בקרום הלב. הניתוח המסובך הציל את חייו.

השוטרים המכים — לפחות כמה מהם — ידעו זאת. הם עצמם באו לחקור אותו ב־בית־החולים שבו נותח. אך עובדה זו, לדברי צפר, לא הצילה אותו מנחת זרועם של השוטרים. כתוצאה מהמהלומות שקיבל התעלף צפר בסוכת האבטיחים, ולאחר מכן אושפז בבית־חולים השרון.

את שהתרחש באותו הערב תיאר צפר בלשונו:

הכרתי בין השוטרים את רב־פקד מרדכי ונטורה, מפקד מישטרת פתח־תיקווה, ושוט־רים אחרים*. ונטורה, שלא היכה אותי, היה היחידי במדים. אחרי שכמה היכו אותי והתעלפתי, הם סחבו אותי לאוטו. בדרך עוד הספקתי לזהות שני אנשים, תושבי המקום, ואמרתי להם: „אתם עדים.“

בתחנת מישטרת פתח־תיקווה הורידו אותי מהרכב, וסחבו אותי על הכתפיים, דרך הכניסה האחורית, לחדר בקומה ה־שנייה. אבל גם שם לא הפסיקו. בעטו בי בפרצוף. תקום תקום, אמרו לי, אתה על הרגליים, תלך לבית־חולים. אחר כך שוטר אחד הביא לי תה, כשאני עוד על הריצפה, ומזג לי אותו לתוך הפה בכוח, כשאני חצי מעולף.

היה כבר מאוחר בלילה. אחד תפס אותי בשתי הרגליים והשני בצווארון. הורידו אותי דרך הכניסה האחורית וזרקו אותי על הריצפה של רכב המישטרה, כאילו אני שק נפוח.

הביאו אותי לבית־חולים והאחות שאלה: „מה קרה?“ אמר השוטר: „הוא סתם נפל, רב עם מישהו, הוא שיכור, תבדקו אותו.“ בקושי אמרתי לאחות שאני רוצה לראות דוקטור. בניתוח כמו שעברתי צריכים לע־שות בדיקות. הדוקטור הגדול בא, בדק וגתן הוראה להכניס אותי לאישפוז במח־לקה.“

עד כאן דברי צפר.

בבדיקה מדוקדקת שערך ד“ר אלכסנדר פודליפסקי, רופא פרטי, התגלו מימצאי פגיעות — שטפי־דם ורגישויות במצח, בעין, בצוואר, בכתפיים, בשכם שמאל ובברכיים. וכן „רגישות באיזור צלקת אחר ניתוחים בחזה שמאל“.

מייד אחרי המיקרה שוחרר שימעון צפר מבלי שייחקר.

טוען עורך־הדין של צפר, אברהם אורן: „השוטרים עצמם נבהלו ממעשי ידיהם, ואחרי שהובהר להם כי הפעם הפליאו מכותיהם עד שהנתבע נזקק לאישפוז בבית־חולים, נועצו ביניהם בחוץ והח־ליטו להמציא אצבע של חשיש. מרשי כבר שהה בסטיקיית הצמד במשך כחצי שעה, לשם הועבר מסככת האבטיחים, ולפתע הופיע אחד מאנשי המודיעין ו־הודיע כי מצא בסוכה אצבע של חשיש. אותה שעה נאנק מרשי מכאבי תופת ב־סטיקייה שלו. נראה שמצבו, על סף איבוד הכרה, הוא שהמריץ את השוטרים לשתול אצבע בסוכה, אם אומנם נמצאה שם כזאת.

אצבע בסככה

„מרשי אין שום חזקה בסוכת האב־טיחים, ובעת שישן שם מעט, לא מצאו השוטרים דבר. נראה כי אצבע זאת היא אחת מאצבעות החשיש שמצאו ה־שוטרים בפשיטות שערכו בערב קודם לכן, אולם כדי לתת גושפנקה חוקית ל־מעשיהם הפסולים — כל האמצעים כש־רים.“

האשמה זו פורטה במיכתבו של עורך־הדין אבו־ם אורן ליועץ המישפטי ל־ממשלה דאז, הפרופסור אהרון ברק, זמן קצר לפני שזה סיים את תפקידו. אורן ביקש מברק לעבור בעצמו על תיק ה־חקירה של הקצין הבודק.

הקצין הבודק שהתמנה מטעם המיש־טרה לחקור בפרשה היה רב־פקד יוסף בן־אהרון. במהלך החקירה נערך מיסדר זיהוי בתמונות של השוטרים, שלטענת צפר היכו אותו, ונחקרו אזרחים ושוטרים שנכחו במקום. המסקנות לא הביאו, כמו־בן, לשום פעילות מישפטית נגד השוט־רים.

שר־הכנים בוגי עם המפכ“ל תבורי (משמאל) וקציני־מישטרה
המישטרה מתנגדת להפקעת החקירה

* שמות השוטרים שמסר שימעון צפר שמורים במערכת.

לכאורה — טוב ויפה, אולם אותו רב־סקד בן־אהרון, שהתמנה לחקור את ש־נעשה באותו הערב, שירת במישטרת פתח־תיקווה, שאודותיה צריך היה לחקור, ועבד שמונה חודשים במרחב המרכז. הוא הכיר את איש המודיעין המרחבי, מפקח אברהם דותן, ששהה במקום באותו ערב, וגם על מעשיו היה צריך לחקור. לעתים היה קשור עימו בענייני עבודת המיש־טרה ואולי, בעקיפין, עשויים יחסיהם להשפיע על העלאתו בדרגה של הקצין החוקר.

המישטרה נזכרה בשימעון צפר חוד־שיים אחרי אותו ערב בראש־העין. בחודש אוגוסט 1978 הוא נחקר שוב בתחנת מישטרת פתח־תיקווה, ושם הואשם כמי שאצבע של חשיש נמצאה בסככת ה־אבטיחים שלו.

ח"כ דויד גלס
„המישטרה מזלזלת..."

„המישטרה מנסה להתנקם בי על טע־נותי," טען צפר. „סככת האבטיחים הזו אינה שלי. העסק שלי הוא מיזגון שנמצא בקירבת מקום, ולא הסככה, שבה, לדברי השוטרים, נמצאה אצבע חשיש. אני לא מעשן בכלל, אפילו לא סיגריות, וזה לא הכל. בחודש יולי, כשהופיע אצלי הזמר אבנר גדסי, באו ארבע ניידות מלאות שוטרים. הם התחילו לצלם את האורחים וגרמו לבהלה רבה, והבריחו לי אנשים רבים מהמקום."

מי מפחד מגלאי־אמת

עוד עולה אלה נשלחו אף הם אל ה־יועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר. עורך־דין אורן הודיע, כי צפר מוכן לעבור בדיקה בגלאי־אמת ב־עניין זה ובעניין המכות שקיבל מהשוט־רים, ואף מוכן להביא לבדיקה בגלאי גם עדים שנכחו בעת המעשה. „מרשי רואה בהתנהגות המישטרה בפרשה הנוכחית נסיון ברור להפסיו ממאשים לנאשם," קבע עורך־הדין. „קצין המודיעין המרחבי נת־קל במרשי מפעם לפעם ולועג לו באופן מאיים. כל התופעות הנ"ל אינן אלא ביטוי לביטחון העצמי של השוטרים ה־מואשמים, כי ייצאו זכאים בדין או לא יועמדו כלל למישפט. אני חוזר ומדגיש, כי תופעה זו, שלפיה המישטרה חוקרת את עצמה, היא דרך פסולה לחקירת תלו־נות חריפות כתלונתי זאת."

תשובתו של ד"ר יוסף בן־אור, סגן בכיר לפרקליט המדינה, הוכיחה עד כמה היה לשוטרים יסוד לנהוג בביטחון עצמי שכזה. לפתע דוחה המישטרה הצעה להשתמש בגלאי־אמת. דעת המישטרה מתקבלת על־ידי מישרד המישפטים ו־מגומקת בכך, שבדיקה כזו אינה מעשית. „בשל הרשעתו בעבר בשימוש בסם מסו־כן", הרשעה על עבירה שביצע שימעון צפר לפני יותר מחמש שנים. לדבריו, היום אינו נוגע בסמים ואף אינו מעשן סיגריות. ד"ר בן־אור לא התייחס כלל להצעה להביא עדים אחרים לבדיקה ב־גלאי־אמת.

סגן פרקליט המדינה הבהיר, כי לא מצא שיש מקום לפתוח בהליכים מיש־מעתיים או פליליים נגד השוטרים בשל התנהגותם. פרקליטות המדינה אף לא מצאה יסוד לתלונה, בדבר פרובוקציה של המישטרה. „הובהר כי העיכוב בחקי־רתו על החזקת סם מסוכן, שנמצא ב־סוכתו, נוצר בשל אישפוזו הדחוף וטע־נותיו על פגיעות בגופו ואיבוד זיכרונו, שהביאו לחשד של שבר בגולגלתו — נוכח הניתוח שעבר זמן מה לפני המאורע. משום כך לא נעצר באותו ערב ושוחרר בתום אישפוזו בבית־החולים מבלי להיע־צר."

האם החקירה יסודית

לא יפוד לסברה, כי סימני הסרי־טות והחבלות הקלות שגילתה בדי־קתו הרפואית ,נגרמו כתוצאה מכך שהוא הפיל עצמו על הכביש וגילגל עצמו מפני השוטרים." הוסיף ד"ר בן־אור.

אלא שדברי בן־אור מעוררים שאלות. לשם מה היה צורך ב„אישפוזו הדחוף" של צפר בבית־החולים? האם הובהל ל־בית־החולים בפקודת מפקד התחנה ושהה שם יומיים רק משום שהתגלגל על הארץ? ומה פשר הנוסח „יש יסוד לסברה", מדוע לא נבדק העניין עד תום על־ידי פרק־ליטות המדינה?

ד"ר יוסף בן־אור לא זילזל במיקרה זה, אך היה כבול על־ידי החוק והנוהל ה־קיימים, שלפיהם המישטרה עצמה עורכת את החקירה בתלונה על אנשיה. סגן פרק־ליט המדינה עצמו מודה, כי הגיע למסק־נותיו לאחר עיון בתיק הבדיקה של מיש־טרת־ישראל, במסקנות הקצין הבודק ו־בתיק הפלילי שנפתח נגד צפר.

מאבקים בדרך לשינוי

„דה עולם הזה" ביקש תגובת מפ־קד מרדכי ונטורה. הוא אישר כי הקצין הבודק, רב־פקד יוסף בן־אהרון, עבד בתחנת פתח־תיקווה, והפנה את השואל למישטרת מרחב המרכז. עד פירסום ה־כתבה לא התקבלה כל תגובה. חרף בקשות חוזרות ונשנות.

האם להפקיע מידי מישטרת־ישראל את החקירה בתלונות עצירים כי הוכו בידי שוטרים? מיקרים דומים לזה של צפר עוררו דיון נוקב בשאלה זו, בוועדת חוקה, חוק ומישפט בכנסת.

מי שהיה היועץ המישפטי לממשלה, השופט העליון אהרון ברק, טען כי ה־עובדה שהמישטרה שופטת את עצמה מונעת עשיית צדק, שהרי הקצין החוקר קשור בדרך זו או אחרת לנחקרים. ברק הציע, שעל תלונה כזו יתנהל דיון מיש־מעתי על־ידי פרקליטות המחוז.

„זה אינו מספיק," קובע ח"כ דויד גלס. „פרקליטות המחוז עובדת בקשר אמיץ עם המישטרה, ובין שני הגופים האלה יש קשרים קבועים יומיומיים. אני בהחלט סבור, שגוף חיצוני לחלוטין, מחוץ למע־רכת המישטרתית ופרקליטות המחוז, יק־יים את הבירור הראשוני, שעל פי תוצ־אותיו יוחלט אם להעמיד את איש ה־מישטרה לדין פלילי."

ח"כ גלס, מישפטן במקצועו, יושב ה־ראש הוועדה לחוקה, חוק ומישפט ב־כנסת, שדנה באחרונה בנושא. בפני ה־וועדה הופיעו שופטים ואנשי מישטרה רבים, שהביעו דעות ומסרו עדויות. ה־שינוי העיקרי שאליו חותרת הוועדה, הוא להפקיע הטיפול בתלונות מידי המישטרה ולהעבירו לגורם חיצוני — שופט, היועץ המישפטי לממשלה, פרקליטות המדינה, ולא פרקליטות המחוז כהצעת ברק.

כמו כן מתגבשות בוועדה כמה הצעות לתיקון בחוק:

- שוטר שינהג בברוטאליות כלפי

עורך־דין אורן
„השתלה אחרי המכות"

עציר יהיה צפוי לשנתיים עד שלוש שנות מאסר.

- אם במהלך המעצר ייגרם לעציר נזק גופני, יינתן לו פיצוי כספי על כך.
- אם נעצר אדם ולא הועמד לדין תוך שנה, או שהופסקו ההליכים לגביו, יהיה העציר זכאי לפיצוי כספי על הימים שבהם היה עצור.
- יש לתת לעציר להיפגש עם עורך־דין מיד בהזדמנות הראשונה, ואין לחקרו עד או. צריך להודיע לו על כך. זאת פרט למיקרים שבהם עיכוב החקירה עלול לסכן חיי־אדם או לפגוע בביטחון המדינה.

הכל מסודר במישטרה

למרות התיקון בחוק לפתע מתנגדים. בראשם עומד מנהיג מיפלגתו של גלס, שר הפנים, ד"ר יוסף בורג. השר, הממונה על המישטרה, מושפע כנראה רבות מראשי המישטרה, השואפים להגניח את המצב שבו „הכל מסודר במיש־טרה". הוא פנה לגלס וביקש ממנו לא להרחיק לכת בנושא, ותירץ זאת בכך ש־בזמנים קשים של פשיעה גוברת לא כדאי להפריע למישטרה.

„הם לא יעבדו בצורה כזו! אף שוטר לא ירצה לבצע מעצר כלשהו!" טענו בורג וראשי המישטרה, „הסנקציות על מעצר שווא והאפשרות של מתן פיצויים כספיים לעציר עלולים להרתיע שוטרים. כל שינוי בחוק עלול רק להפריע לאינטרס הציבורי."

אך ח"כ גלס אינו מתכוון לוותר. „היום המישטרה מזלזלת בנושא," הוא אומר. „כל זמן שלא הוכח אחרת, הנטייה היא לבצע מעצרים ללא בדיקה מספקת, ולכך עלולות להיות השפעות חברתיות חמורות. במקום שהמישטרה תעצור ללא אבחנה ו־במיקרים מסויימים תכה עצירים, מוטב שתנסה לייעל את חקירותיה. אנו, מ־צידנו, נעשה הכל כדי להפקיע את חקירת התלונות מידי המישטרה ולתקן את ה־חוק."

ועד אז ימשיכו כנראה שוטרים לחקור מיקרים שבהם מעורבים עמיתיהם, לרוב פקודיהם, ולהוציא זיכויים בסיטונות.

עמוס חנוך

הנדון: תלונתיו של מר שמעון צפר

לאחר עיון בתיק הבדיקה של מישטרת ישראל ובמסקנות הקצין הבודק, ובתיק הפלילי שנפתח נגד מרשך, לא מצאתי שיש מקום לפתוח בהליכים מישמעתיים או פליליים נגד השוטרים בגין התנהגותם כלפי מרשך. אף לא מצאנו יסוד להלונתו בדבר פרובוקציה של המשטרה נגדו.

הובהר כי העיכוב בחקירתו על החזקת סם מסוכן שנמצא בסוכתו נוצר בשל אשפוזו הדחוף ומפגיעות בגופו ואיבוד זכרונו שהביאו לחשד של שבר בגולגלתו - נוכח הניתוח שעבר זמן מה לפני המאורע. משום כך לא נעצר באותו ערב ושוחרר בתום אישפוזו בבית החולים מבלי להיעצר.

יש יסוד לסברה כי סימני הסריטות והחבלות הקלות שגילתה בדיקתו הרפואית נגרמו כתוצאה מכך שהוא הפיל עצמו על הכביש וגלגל עצמו מפני השוטרים.

על אף עדותה של גב' סירי, המודעסקת על ידי מרשך לא מצאנו מקום לפעולה נגד השוטרים הנילונים.

הצעתך לבדוק את מרשן בפוליגרף איבה מעשית בשל הרשעתו בעבר בשימוש בסם מסוכן.

בכבוד רב,
ד"ר יוסף בן־אור
סגן בכיר לפרקליט המדינה

העתק: מישטרת ישראל/תלונות הציבור - ליח/1289/78
בצירוף התיקים יח/477/78(משה) ופ"א. 2648/78

מיכתבו של סגן פרקליט־המדינה יוסף בן־אור
„הוא הפיל את עצמו על הכביש..."

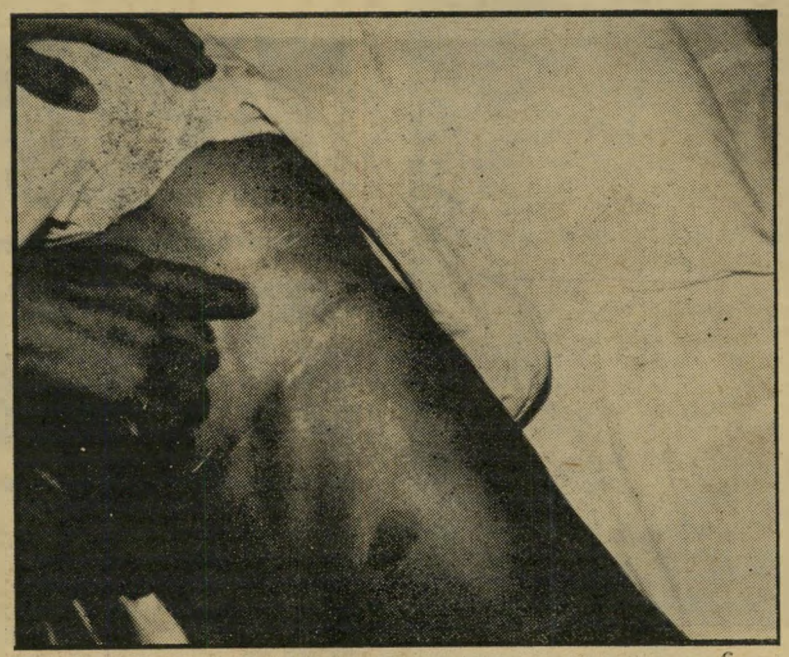

שימני הפגיעה בגופו של שימעון צפר
מכות ליד חתך ניתוח־הלב

החבר'ה בבית הנוער ברוממה, לא עוסקים בהגרלות

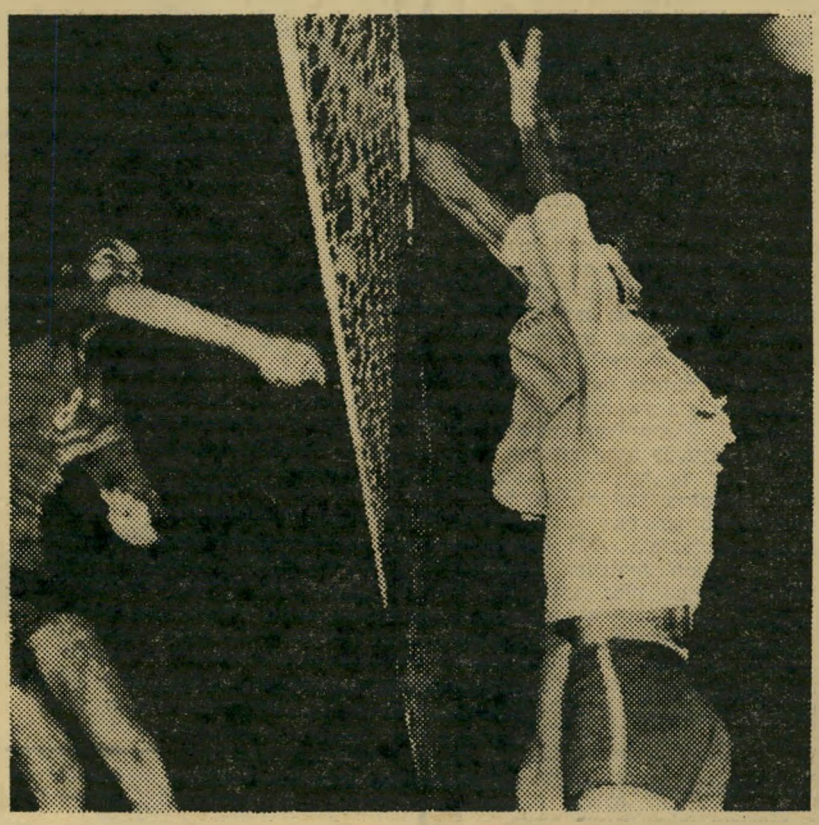

כדורסל, כדורעף, משחקי חברה שונים, חוגים, אלה הם חלק מהעיסוקים של החבר"ה בבית הנוער ברוממה, ובעוד עשרות בתי נוער ברחבי הארץ.

הם משחקים, לומדים, עוסקים בתחביבים ומבלים יחדיו שעות רבות ונעימות. החבר"ה בבית הנוער ברוממה, ובעוד עשרות בתי נוער וגדנ"ע ברחבי הארץ - לא עוסקים בהגרלות, אך הם יודעים כי הבית אליו הם באים, נבנה בעזרת כספי מפעל הפיס.

הם זכו!

מפעל הפיס-לקידום החינוך והבריאות

(המשך מעמוד 56)

הצהירה בפירוש כי היא חוזרת בה מפרט אישום זה.

ההוכחה הניצחת. אפילו הסניגור, מאיר זיו, לא חלק על כך כי המתלוננת אכן נאנסה אותו לילה על־ידי גבר שחדר לדירתה.

הסניגור חלק על כך שהגבר היה שלמה ירושלמי. איש לא ראה את הגבר נכנס או יוצא מדירתה, ואף היא עצמה לא הת־יימרה, במישטרה או בבית־המישפט לדעת מיהו הגבר שבו מדובר. היא לא ראתה אותו בחושך, ורק מתוך מישוש עורפו בזמן המעשה יכלה לחוש כי שערו קצר ומתולתל.

לאשה לא היתה כל סיבה להעליל עלי־לות כאלה על הנאשם, כיוון שלא הכירה אותו. היא גם לא היתה צריכה להמציא סיפור מפוברק על אונס, מכיוון שלא נראה כל גבר עוזב את דירתה.

כדי להוכיח כי ירושלמי הוא האנס, הביאה דבורה ברלינר, נציגת התביעה עדות מומחה שהעיד כי הזרע אשר נמצא על תחתוני המתלוננת, והזרע של הנאשם הם מאותו סוג. אולם בחקירה נגדית על־ידי עורך־הדין זיו נתגלה כי ל־33% מ־האוכלוסיה יש זרע מאותו סוג.

ההוכחה הניצחת שאותה הביאה התבי־עה היתה טביעת אצבעו של ירושלמי, אשר נמצאה ליד חלון המיטבח, בתוך הדירה.

האשה העידה כי שמעה את הגבר עוזב את הדירה דרך חדר הילדים, כיוון שנת־קל שם בארון, ובגלל קולות אלה הת־גברה על פחדה וקמה ממיטתה כדי לר־אות מה שלום ילדיה, ואז גילתה כי האנס כבר עזב.

במישפט עלתה גירסה חדשה של ירו־שלמי. הוא סיפר כי ייתכן שטביעת אצבעו נמצאה שם מכיוון שאולי ניסה לפרוץ לדירה זו בזמן סמוך למיקרה. אולם שמע קולות ולכן לא השלים את הפריצה ונמ־לט מהמקום, אולם טביעת אצבעו נשארה ליד החלון. מדוע סיפר במישטרה כי אינו מכיר כלל את הכתובת? כאשר הוא הולך לבצע פריצות אין הוא טורח לרשום את הכתובות המדוייקות.

ירושלמי הראה לבית־המישפט את שערו שהוא אומנם קצר, אך בהחלט לא מתול־תל, וסניגורו טען בלהט כי אין כאן זי־הוי, וודאי שאין כאן סיוע לזיהוי.

אנס ונס. בית־המישפט דחה את כל טענות הסניגוריה. הוא לא האמין לסי־פור בדבר נסיון הפריצה האפשרי של ירושלמי, ואף קבע שאשה הנמצאת במצב כזה אפשר שתיטעה בהתרשמות ממי־שוש עורפו של האנס.

ירושלמי הוראה לבית־המישפט את שערו שהוא אומנם קצר, אך בהחלט לא מתול־תל, וסניגורו טען בלהט כי אין כאן זי־הוי, וודאי שאין כאן סיוע לזיהוי.

אנס ונס. בית־המישפט דחה את כל טענות הסניגוריה. הוא לא האמין לסי־פור בדבר נסיון הפריצה האפשרי של ירושלמי, ואף קבע שאשה הנמצאת במצב כזה אפשר שתיטעה בהתרשמות ממי־שוש עורפו של האנס.

ירושלמי הורשע בפריצה לשם ביצוע פשע ובאינוס. בית־המישפט הסיק מהעוב־דות שירושלמי נכנס לדירה כדי לגנוב, אולם כאשר גילה כי בדירה הדלה אין כל חפץ שראוי לגונבו, הבחין באשה הישנה במיטה הכפולה, והחליט לאנוס אותה.

באשר לעונש נחלקו השופטים בדיעו־תיהם. הנשיא התורן, בנימין כהן, מצא כי אין זה אונס חמור ביותר. הוא גם ציין את טענת הסניגור כי אילמלא היתה המתלוננת כה סבילה מרוב פחד, ייתכן שלא היה הגבר יכול לבצע את זממו.

הוא קבע כי המתלוננת היא אשה פח־דנית, שמצאה עצמה לפתע מותקפת על־ידי גבר זר בתוך ביתה שלה, ובית־המיש־פט צריך להגן גם על נשים פחדניות מסוגה, כדי שלא תפגענה.

השופט אמר כי עליו להתחשב באמו־נות ודיעות של ימינו, מפני שאם בית־המישפט יהיה מנותק מהמציאות, ימצא מעודד במו ידיו מעשי לינץ' מצד נפ־געים שיחליטו לעשות דין לעצמם משנכ־זב אמונם במערכת המישפט. כאשר כתב דברים אלה חשב השופט על בעלה של המתלוננת, אשר עקב אחר המישפט על כל שלביו, אך בשעה שהעידה האשה, סגר בית־המישפט את הדלתיים והוציא את הבעל.

על כן גזר על ירושלמי חמש שנות מאסר. גם השופט אליהו וינוגרד הצטרף לגזר־דין זה.

רק השופט משה טלגם היה גוזר 3 שנות מאסר בפועל, ושתי שנות מאסר על־תנאי, מכיוון שירושלמי יצא זה עתה מקטינותו שהיתה מאופיינת בחוסר יציבות נפשית.

לולא אותה טביעת אצבע שנמצאה ליד החלון, ייתכן כי המיקרה היה מסתיים כמו בשיר הילדים: אנס אל המיטבח נכ־נס, הפשיל מיכנס, אנס ונס.

קופת חיסכון בכל בית ?!

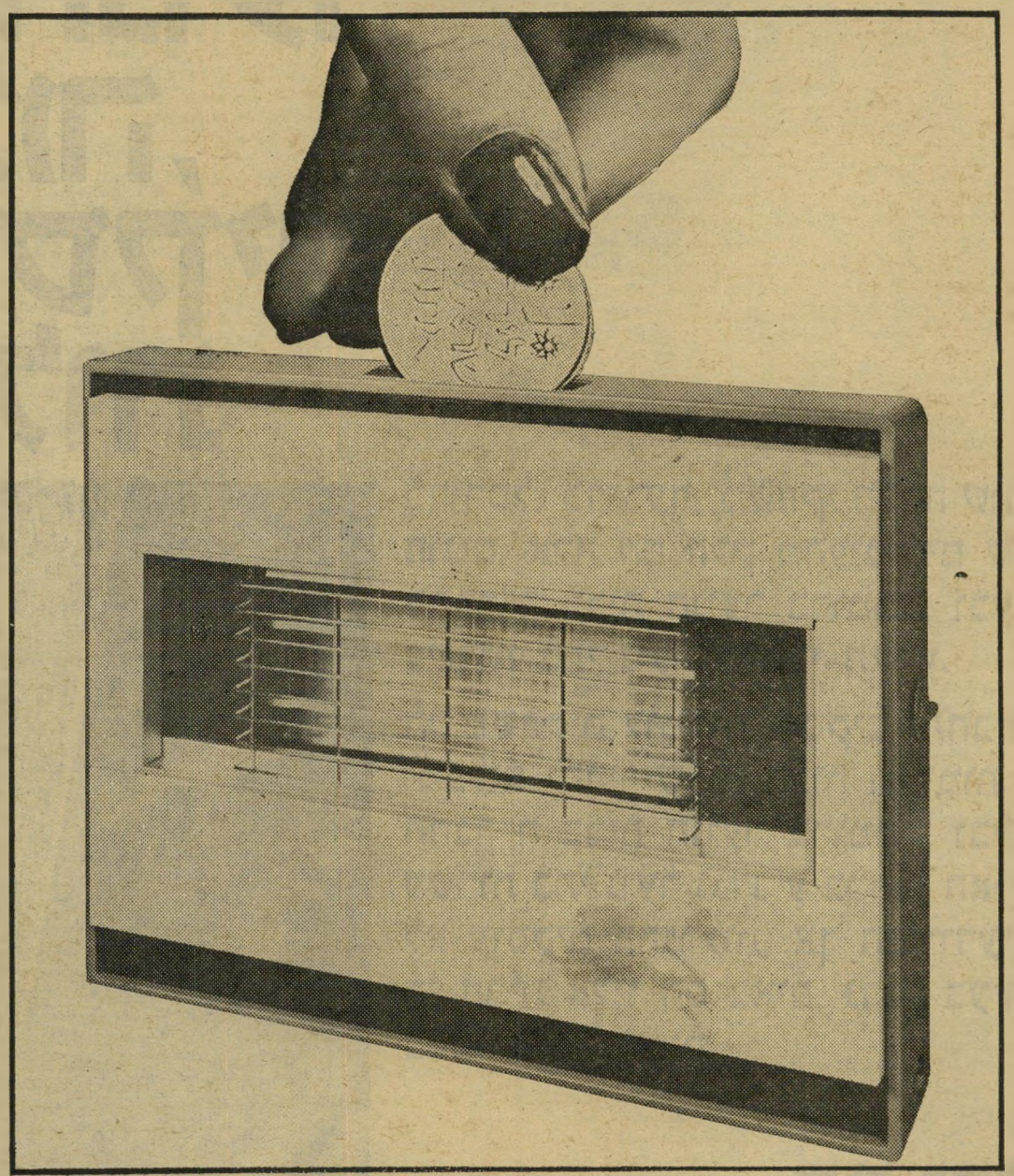

השורות הבאות ודאי יפתיעו אותך. לפניך תנור חימום **הוואנה,** שפותח במכון SESTO בהולנד המאפשר לך לה־נות מתנור הסקה מרכזית יחיד במינו!

- חימום אחיד על ידי רדיאטורים בכל חדרי הבית.
- אספקת מים חמים לצריכה ביתית 24 שעות ביממה.
- **בין 30% — ל־35% חסכון דלק לעומת תנורים אחרים!**
- הסקה מרכזית ללא **תלות בשכנים.**
- התקנה פשוטה ומהירה **בכל דירה** (לאו דווקא חדשה).
- עיצוב מתקדם המשתלב היטב עם רהיטי הדירה.
- תכנון וייעוץ על ידי מהנדסינו

הוואנה - חם גבוה במחיר נמוך

אקלימט

החברה המאוחדת לחימום בע"מ

חיפה: שד' המגינים 39 טל. 04-532102-3-4

תל־אביב: ככר ה' באייר 6 טל. 03-263206-7

ירושלים: רח' ינאי 3 טל. 02-222142

לכבוד
אקלימט בע"מ
שד' המגינים 39, ח י פ ה

אשמח להפגש עם נציג חברתכם ולקבל פרטים נוספים וייעוץ על תנור הוואנה. כל זאת ללא כל התחייבות מצדי.

שם .....

כתובת .....

טל' .....

אימפקט־חיפה

מישפט־ההריגה חלוי בחוט־השערה של פרוות מינק

שנמצאה על חלון מכונית שפגעה בלובשות־פרווה

חריקת בלמים צרחנית של מכונית זעזעה את העוברים והשבים ברחוב בן־יהודה פינת שדרות בן־גוריון, בתל־אביב.

מכונית אמריקאית מסוג דודג' דארט, בצבע תכלת, הפעילה את בלמיה במלוא הכוח, כאשר פגעה בשלושה תיירים צרפתיים קשישים, שחצו את הכביש. שתי נשים לבושות מעילי־פרווה הופלו למידרכה, צורחות ושותתות־דם, וגבר, שארל קריסט בן ה־70, נפל על הכביש לפני גלגלי המכונית.

לתדהמתם של העוברים־ושבים לא עצרה המכונית. נהגה יישר אותה והזניק אותה קדימה במהירות, כאשר היא דורסת בשנייה את הגבר, השרוע על הכביש חסר־אונים.

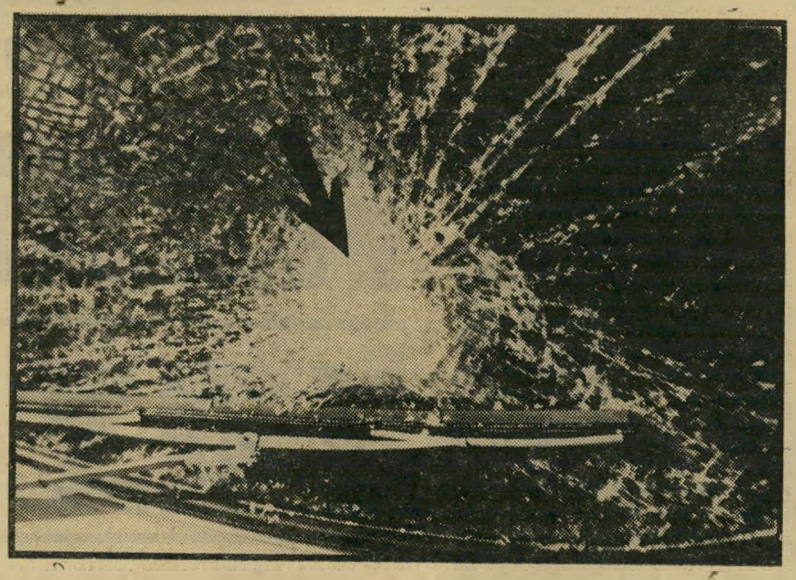

השימשה המנופצת של המכונית
רסיסים בדש המעיל

מתחת לעצי האקליפטוס

כאשר הובאו הפצועים לבית־החולים איכילוב, התאוששו הנשים, ססיל וסוזאן קריסט, בחדר ההתאוששות. אולם שארל קריסט מת בדרכו לבית־החולים.

מכונית ההרג, שהמשיכה בדרכה, עד שמסר לחוקר הזמנה למסיבת יום־הולדת השנתיים של נטלי עטר, קרובת מישפחה מנתניה, שלחגיגתה נסע באותו יום.

כאשר הגיע פאדידה לתחנת המישטרה של יפו, חיכו לו שם שני הנחקרים. הם טענו כי טעו בעדותם, וביקשו אותה בחזרה, אך הוא התחמק מידיהם.

חלקיקים במכון גרעיני

השאלה שנותרה היתה כיצד לקשר בין אלבז לתאונה הקטלנית. גם כאן נעזרה המישטרה במעבדותיה. חוקריה אספו את רסיסי־הזכוכית הקטנטנים שנמצאו מבהיקים על דשי בגדו של אלבז, בביתו בהרצליה, ואשר אותו לבש ביום המיקרה. והישוו אותם לרסיסים שנמצאו על מושב המכונית, שמקורם בשימשה המנופצת.

ד"ר מנחם טסה, ממחלקת זיהוי־פלילי של המישטרה, קבע בביטחה, אחרי בדיקת שני מיני החלקיקים במעבדות של המכון למחקר גרעיני בנחל־שורק, כי קרוב לוודאי שמקורן של הזכוכיות זהה.

מינק במקום המוות

נעלמה מעיני הצופים שקפאו על מקומם. היא המשיכה במהירות צפונה.

יומיים לאחר מכן הודיע תושב כפר־שמריהו כי גילה מכונית מסוג דודג' דארט בצבע תכלת, החונה מזה יומיים, כשהיא נעולה, מתחת לעצי האקליפטוס ברחוב הזורע.

המישטרה שלחה צוות לבדוק את המכונית. מומחה למנעולים, שבדק את הדלתות, וידא כי המנעולים לא נפרצו. מומחה לטביעת־אצבעות לא גילה כל סימני־אצבע על ההגה, הראי, או על דלתות המכונית. אולם הוא גילה סימני ניגוב בסמרטוט במקומות הללו.

השוטרים, שבדקו את הרכב, מצאו כי השימשה הקדמית סדוקה כרשת קורי־עכביש ענקית, בצד הפונה למידרכה, ורסיסי זכוכית דקיקים כיסו את המושב הקדמי. בתוך סדקי־הזכוכית מצא מומחה המישטרה שערות, שחשבן לשערות אדם. גם על דופן המכונית הפונה למידרכה, נמצאו שערות כאלה. השוטרים אספו את השערות, נטלו גם מידגם משער בובת־קישוט שהיתה תלויה ליד הראי הפנימי, ושלחו אותן לזיהוי מעבדתי.

המכונית היתה נעולה. לא היו בה סימני חיטוט. הרדיו לא נגנב, ובמנעולים לא נראו אפילו סימנים של קיסם או פצירה. ולא היו סימנים להתאמת מפתח באלימות.

מכונית הדודג' הרצחנית במקום שנתטשה בכפר־שמריהו
שרידי־צמחים על הגוף

בעיקבות הבלש האגדי

עדויות אלה עמדו בניגוד גמור לעדותו של בעל־הרכב, שלום אלבז, בעל בית־קפה בהרצליה, כי מכוניתו נגנבה יומיים קודם לכן — כלומר ביום התאונה.

הוא התלונן בתחנת־המישטרה של הרצליה, ביום המיקרה, כשעה לאחר התאונה הקטלנית. בעדותו סיפר כי באותו יום בא עם מכוניתו בצהריים לבית־הקפה שלו, החנה את המכונית בקירבת בית־הקפה, ומאז ועד הערב, לא יצא כלל משם. כאשר יצא, בשעה 10.30 בערך, כדי להוריד את אשתו הביתה, גילה כי המכונית שחנתה שם נעלמה ואינה. הוא אינו יודע באיזו שעה בדיוק נעלמה, מכיוון שלא עזב את המיסעדה בהרצליה אפילו לרגע.

עדויותיהם של המומחים המישטרתיים גיבשו את החשד כי המכונית לא נגנבה כלל. השימשה הקדמית הסדוקה והשערות שנמצאו בה, העלו את החשד כי זוהי המכונית הקטלנית.

לפי שיטותיו של שרלוק הולמס האגדי, בדקו מומחי המישטרה את השערות שנמצאו בזכוכית, וקבעו כי אין אלה שערות־אדם, כפי שחשבו תחילה, אלא שערות מאותו גזע של חיות שאליו משתייכת חיית המינק. ד"ר אאופריכט, ביוכימאי של מישטרת־ישראל, בדק את השערות, ולפי חתך־רוחב שלהן ולפי הקשקשים שעליהן, יכול לאמר בוודאות כי אין אלה שערות אדם ואין הן באות מבובת־הקישוט שבמכונית, אלא הן באות מאחד מארבעת מיני החיות השייכות לגזע המינק. הנשים שנפגעו בתאונה לבשו מעילי פרוות־מינק.

כימעט ברור היה עתה הקשר בין המכונית ובין הדריסה. אולם שלום אלבז, בעל המכונית, עמד בכל תוקף על גירסתו כי מכוניתו נגנבה, ואין הוא יודע דבר על הקורות אותה בשעת התאונה, מאחר והיה כל אותו הזמן בבית־הקפה שלו בהרצליה.

בעיקבות מידע שהגיע לידי החוקר המישטרתי, צ'רלס פאדידה, הוא ניגש אל שניים מידידיו של אלבז, מאיר גיגי ופרופסור אוחנה, בעלי בתי־קפה ליד השעון ביפו. הוא חקר אותם מתי ראו לאחרונה את אלבז, ושניהם סיפרו, כי הוא ביקר אותם ביפו ביום השלישי, יום התאונה, וכי עזב את יפו בערך בשעת התאונה, דבר שסתר את האליבי של אלבז.

מאיר גיגי היה כל־כך בטוח בתאריך, וזאת ביגלל מקדם השבירה המשותף של הזן, הצפיפות היחסית של החומר והרכבו הכימי.

משמעותית ביותר היתה עדותו של פרופסור זוהרי, מומחה לבוטניקה באוניברסיטת ירושלים. הוא העיד כי בדק מידגם מחומר צמחי אשר נלקח מהבגדים, שארתם לבש אלבז ביום התאונה, ומידגם של אדמה וחומר צמחי מעצי האקליפטוס שבכפר־שמריהו, שם נמצאה המכונית „הגנובה", וקבע כי הם מאותו סוג.

אחרי שהיו בידי המישטרה כל העדויות הללו, החליטה להעמיד לדין את שלום אלבז, ואת חתנו יצחק משה.

שלום אלבז הועמד לדין באשמת הריגתו של שארל קריסט, עבירה שעונשה עד 20 שנות־מאסר, וכן בהפקרת־אדם, מסירת ידיעה כוזבת למישטרה ושיבוש הליכי־מישפט. הוא עומד לדין בפני השופטים בנימין כהן, אליהו וינוגרד ומשה טלגם.

חתנו, יצחק משה, הועמד לדין רק באשמת סיוע לאחר־מעשה, בכך שעזר לאלבז להסתיר את מכוניתו תוך ידיעה על התאונה. אולם היועץ המישפטי החליט לעכב את ההליכים נגדו, מחוסר הוכחות מספיקות.

סיוע לאחר מעשה?

תובע אברהם אלדג'ים, מפרקליטות מחוז תל־אביב, הביא לפני בית־המישפט את עדיו המומחים, אשר העלו את העדויות הטכניות, ואשר עלו סכומים עצומים לאוצר־המדינה. המישפט נדחה לשם הבאת עדי־ראיה מעטים שחזו בתאונה, והנפגעות, התיירות מצרפת. למרות בקשתו של אלדג'ים, סירב הסניגור לוותר על עדויותיהן של הנפגעות, שחזרו כבר לצרפת, ויהיה צורך להביאן במיוחד לישראל כדי שיעידו במישפט.

פסק־הדין בתיק מייוחד זה תלוי כימעט כולו בהתרשמותם של השופטים מהעדויות הטכניות־נסיבתיות שניתנו במהלכו. אפשר לאמר כי תוצאת המישפט תלויה בזיהוי השערות שנמצאו בזגוגית המנופצת של המכונית.

השמועה אמרה שהרמטכ"ל התערב ודרש למתן את שידורי הפופ ✶ אנשי התחנה ועורכיה מכחישים זאת וטוענים שההחלטה נתקבלה באורח דמוקרטי ✶ אך התוצאה היא אחרת: התחנה המיועדת לחיילים צעירים החליפה את הגלים הרוגשים בגלים רוגעים

המהפכה בגלי צה"ל

מי ששמה באחרונה בחו"ל, חזר ארצה ולחץ על הכפתור של תחנת השידור הצבאית, גלי צה"ל, התפלא בוודאי כששמע את הצלילים הבוקעים מתחנה זו. אם הוא אוהב מוסיקת פופ רעשנית ומדליקה, ימהר וילחץ על הכפתור לרשת ג'מ"ל. אם הוא אוהב מוסיקה מרגיעה ולהאזין בנחת למה שבוקע מתוך המקלט, ישאר צמוד ללא ספק לתחנה הצבאית. כי מה שמתרחש בימים אלה במיבנה הרעוע והדחוס שבו שוכנת התחנה הוא ללא צל של ספק חידוש.

הדיסק ג'וקי אלי ישראלי, מי שהיה הדיסק־ג'וקי הראשון ברדיו הישראלי ושנודע בסיגנון ההגשה האישי והרעשני שלו, מיתן את הקצב. אלי, הנערץ על בני העשרה, טוען כי הוא מרוצה מהמדיניות החדשה.

שדרן־סופר איציק בן־נר הפך תוך פרק זמן קצר אחד השדרנים הפופולריים של **גלי צה"ל** בעיקבות תוכניתו שעתיים משתיים. איציק אינו ממונה על המוסיקה וזה איננו תחום עיסוקו. את העריכה המוסיקלית לתוכנית המגוונת של שעות הצהריים, עושה עורך־המוסיקה, ברוך בן־חורין, המשרת בקבע.

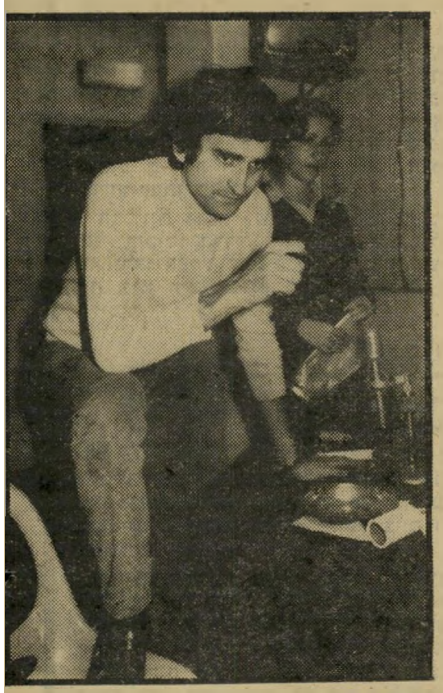

גלי צה"ל היתה תחנת רדיו צעירה, עליזה, תוססת ומאד רעשנית. כיום, סיסמת הקסמים בתחנה היא Play List. וכדי שנעמי שמר לא תדיר רגליה מהתחנה הצבאית, היה מי שמצא לסיסמת הקסמים המורכבת משתי מילים אנגליות, גם פירוש עברי: רשימת שירים מועדפת. בלל מקום בתחנה אפשר לשמוע Play List. כל אחד טורח להסביר את המשמעות הנשגבת של המונח.

בראש אחד

מה מבדיל בין גלי צה"ל לבין קול השלום של **אייבי נתן**? למראית עין, שום דבר. גם ספינת השלום וגם הבניין בו שוכנת התחנה הצבאית זקוקים לשיפוץ יסודי, אלא שתחנת השידור של צה"ל אינה מתנדנדת על גבי הגלים ושוכנת לפחות על חוף מיבטחים. כדי שיהיה ברור שזהו שטח צבאי, הדבר הראשון שיפגוש הבא לביקור בתחנה, הוא ש.ג. שידו האחת אוחזת בעוזי והשנייה בטרנזיסטור המכוון לאולפן דל"ת, כמובן, משם משדר אלי ישראלי את תוכניתו חורף ישראלי. אלי מוכן להישבע שאין קשר בין שם מישפחתו לבין שם תוכניתו ושואל בהומור האופייני לו: „אם הייתי אלי רבינוביץ, היו קוראים לתוכנית חורף רבינוביץ? לא, נכון?" נכון.

אלי הוא חיית מיקרופונים ותיקה ומכיר את המיקרופון לפני ולפנים. ביד רמה ובזרוע נטויה הוא שולט בשני הפטיפונים ובעשרות התקליטים שמסביבו. הוא מדבר אל המיקרופון, לוחש אליו, מרגיש איתו בבית. למרות מיכנסי הג'ינס התחובים בתוך המגפיים, הטוניקה הרחבה, שרשרת שיני הפיל וכובע הקסקט, שאינו מש מראשו, אין זה אותו אלי ישראלי שהטביע את חותמו על סיגנון ההגשה הישראלי ברדיו הישראלי. אין זה אותו אלי, רעשנן קפצן, צעקן. אין זה אותו אלי שמערכון שלם בביצוע הגשש החיוור נכתב על סיגנון הגשתו, שהיווה חידוש מהמם ונושא לחיקוי לרבים וטובים מקרייני הרדיו.

מה קרה לאלי ישראלי? מה קרה לתוכניות הפופולריות שהיו לו? נכון, הוא עדיין מגיש תוכנית פופולרית, אבל הוא עושה זאת בשעות הבוקר ואחר־הצהריים, להיכן נעלמו פיזמוני הפופ, שירי הדיסקו, ושירי מיצעד הפיזמונים? מילת הקסמים Play List מופיעה שוב, ואלי מסביר: „יש לנו מדיניות מכוונת של מה שאנחנו הולכים להשמיע. זה לא במיקרה שמיתנו קצת את הקצב. שעות הבוקר הן שעות שאנשים לא אוהבים בהן רעש. הם אחרי או לפני הנגאובר. הם רוצים מוסיקה רוגעת ואיטית. לכן הקמנו ועדה המורכבת מהעורכים המוסיקליים ומנציגי הקריינים, אני עצמי, וסגן מפקד התחנה, ובהצבעה דמוקרטית אנחנו מחליטים אילו מהשירים החדשים יועדפו להשמעה. זה מתחלק בערך לחמישים אחוז שירים עבריים וחמישים אחוז שירים לועזיים."

מיהו קהל־היעד?

כשמעירים לו שמרבית השירים בתוכניתו חורף ישראלי אינם מיועדים לקהל צעיר ואוהב דיסקו או פופ, כי אם לקהל מבוגר יותר, הוא מסביר: „אני לא רוצה להתחרות עם רשת ג'מ"ל. הגילאים שאני פונה אליהם ושהייתי רוצה להיות איתם בראש אחד עברו את גיל הטיפש עשרה. החברה הזאת בסביבות שנות השלושים שלהם והם אוהבים את המוסיקה הזאת. החברה הצעירים ממילא

הסגן של מפקד התחנה אילון שלו, טוען כי רעיון שינוי המדיניות לא ניכפה על־ידי רפול.

נמצאים בבית־הספר כשאני משדר את התוכנית שלי."

טענה זו קצת תמוהה בהתחשב בכך שעובדה כי התחנה הצבאית אינה מיועדת בעצם לגילאי שלושים או לבני שלושים־ועשרה, כי אם בראש ובראשונה לחיילים שהגילאים שלהם נעים בדרך־כלל בין 18 ל־21 שנים.

אך לפי השמועות, מאז שנכנס רב־אלוף רפאל („רפול") איתן לתפקידו, הוא דרש להפסיק עם הפופ והדיסקו ולהכניס יותר שירי מולדת ושירים רוגעים. ועוד לפי השמועות, כשם שהתערב בנעשה בלהקות הצבאיות ובצוותי ההווי וכשם שהחליט להקים מקהלה שתשיר שירי ארץ־ישראל, כך התערב הרמטכ"ל גם בנעשה בתחנת השידור הצבאית. אולם לכל המבקר בתחנה המשוחח עם המפקדים ועם העורכים מסתבר מייד, כי כולם כאחד מכחישים שמועה זו וטוענים, כי המדיניות החדשה לא ניכפתה עליהם, אלא נקבעה על ידם אחרי שנסגרו במשך יומיים תמימים בחדר וחשבו על בעיית המוסיקה.

מוסיקה עברית

מפקד גלי צה"ל צביקה שפירא מכחיש מכל וכל את השמועה: „זו הפעם הראשונה שאני שומע את השמועה הזו שרפול כאילו התערב במדיניות של גלי צה"ל. אני חושב שהוא בכלל לא יודע על המדיניות החדשה. ההחלטה לשנות את אופייה של התחנה נבעה מניתוח קהל היעד של גלי צה"ל. הגוער אינו קהל היעד שלנו. הקהל שלנו מורכב מחיילים וממבוגרים המאזינים במשך כל שעות היום לגלי צה"ל. ערכנו סקר בין חיילי צה"ל והתברר לנו להפתעתנו הגדולה, כי המוסיקה העדיפה לחיילים היא קודם כל מוסיקה עברית, אחר־כך לועזית נרק ב־

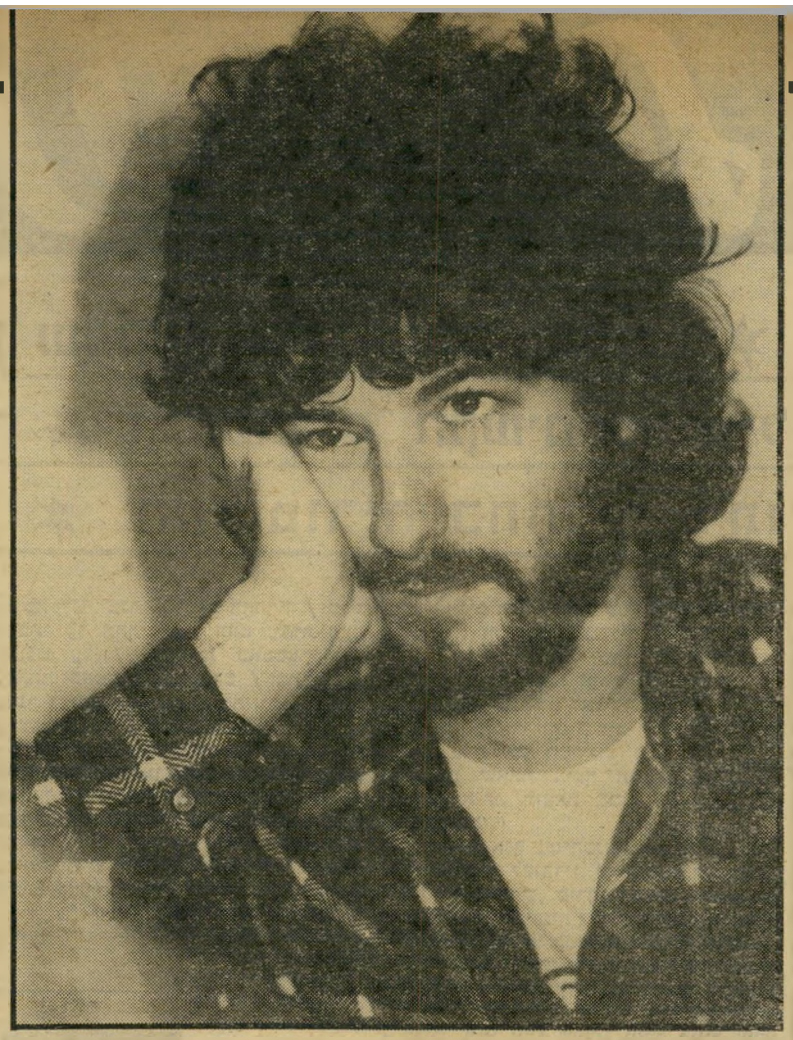

איש המוסיקה

ניר חכלילי בן ה־24 ששירת בתחנה הצבאית כחייל הוא מנהל מחלקת המוסיקה. הוא טוען כי מדיניות המוזן במוסיקת הפופ נקבעה בהצבעה דמוקרטית על־ידי עורכי ומפקדי התחנה הצבאית.

בתחנה נקבעים על־ידי ועדה מיוחדת הבוחרת מהם.

על הגל הנכון

התוצאה היא שאומנם אין העדפה קיצונית של זמר זה או אחר, אך יחד עם זאת איבדה התחנה הצבאית משהו מחשיבותה בעולם הבידור. בעבר היתה זו תחנה המכתיבה את האופנה. היה זה אלי ישראלי שהכניס לתוכניותיו את הנימה האישית, היתה זו התחנה הצבאית שאיפשרה לאנשים ידועים להגיש תוכניות אישיות אל תוך הלילה, היתה זו אותה התחנה שייצרה כוכבים כמו שלום חנוך, מתי כספי ועד להתוויית המדיניות החדשה, גם את נורית גלרון.

כיום אומנם נמשכות התוכניות אל תוך הלילה, אלא שיש בהן הרבה יותר דיבורים מאשר מוסיקה, קיימת אומנם הנימה האישית, אך כמעט לא קיים סיכוי לקדם שיר או ליצור כוכב כבעבר. מסביר ניר חכלילי בן ה־24, שהוא ראש מחלקת המוסיקה של גלי צה"ל: „עד עכשיו כל עורך היה מופקד על התוכנית שלו ועשה כראות עיניו. בפעם הראשונה בתולדות גלי צה"ל הקדישו מחשבה רצינית למוסיקה המהווה מרכיב רציני. חודש אחרי שצביקה שפירא התמנה כמפקד, נסגרנו למשך יומיים בחדר והחלטנו איזו מוסיקה נשדר למאזינים. הוחלט פה אחד שמוסיקת רוק משדרים במשך שעתיים בשעות הערב. הוחלט פה אחד לשדר מדי יום שלושים אחוז שירים חדשים ושבעים אחוז ישנים. אני מודה שקודם לכן היה קיים בתחנה מצב של קיפוח זמרים מסוגם של ניסים סרוסי ושימי תבורי, שטענו תמיד כי הם מקופחים, למרות שהם מאד מבוקשים בהופעות ומוכרים תקליטים. קודם היו עורכי התוכניות בוחרים את השירים בתוכניתם על פי טעמם האישי ומרבית

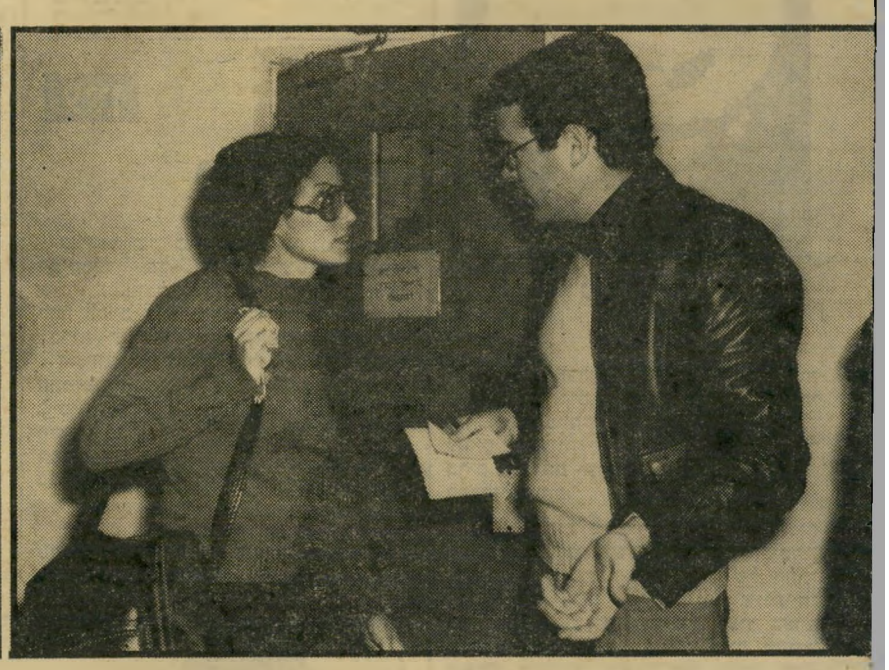

אנשי החדשות

הכתבת היחידה מבין אנשי החדשות של גלי צה"ל, רימון. פארי־לי, שהיא אם לילד, טוענת כי בתחילה סרבו לקבל אותה לחדשות.

הקול הנכסף

המושמע בגלי צה"ל בשעות הלילה ושרכש לו קהל מאזינים קבוע שייך לאורלי יניב (ימין) שהיתה חיילת בשירות חובה ועובדת כעת כאזרחית בגלי צה"ל. לידה הקריינית כרמל בן אפריים.

מקום השלישי מיזרחית. תמיד פעלנו מתוך הנחה שמוסיקה לועזית רוצים לשמוע ומוסיקה עברית צריכים לשמוע, והנה קיבלנו נתונים הפוכים ולפיהם קבענו את המדיניות החדשה."

גלי צה"ל היתה מאז ומעולם תחנה בעייתית. קודם כל זוהי תחנת שידור צבאית שמשרתים בה חיילים שחלקם הגדול נושא בתפקידים אחראיים ככתבים, כמפיקים וכעורכים. גילם של אנשים אלה נע בין 18 ל־21 שנים. כאשר מופקד נער בן 18 על מיצעד הפיזמונים העברי הוא נתון לא אחת ללחצים של מפיקים וזמרים ולא תמיד עומד בהם. הכוח המופקד בידו קוסם לו, החשיבות שלו בעולם הבידור הישראלי מחניפה לו וכתוצאה מכך התהלכו סיפורי רכיל על קריין זה או אחר, שקיבל מתנות וטובות הנאה, כדי להשמיע שיר מסויים או לקדם קאריירה של זמר. המדיניות החדשה שהותוותה בתחנה הביאה בחשבון תופעה זו וכיום לא יכול עורך או קריין לקדם זמר או שיר, מפני שהשירים החדשים המועדפים

בת השורכת

שלומית זוטא העובדת בטלפון האדום ביחד עם צבי רימון היא בתה של עורכת **דבר**, חנה זמר, ונבחרה לתפקידה מבין עשרות מועמדים אחרי שעברה מיבחנים והוכיחה כי היא המתאימה ביותר לתפקיד.

העורכים לא אהבו שירים בסגנון זה. היום אין דבר כזה! רק צביקה שפירא, מפקד התחנה, פוסל שירים. כל שיר המגיע לגלי צה"ל מושמע ברדיו. החלטנו לרדת מהאוירוסים."

אנשי גלי צה"ל טוענים, כי בעיקבות המדיניות החדשה, לא רק שלא איבדו מאזינים לתחנה, כי אם נוספו אליה. יחד עם זאת נשארה פתוחה השאלה אם אומנם תפקידו של הרדיו הוא לתת הזדמנות לכל זמר המקליט שיר, לדחוף את הטובים ביותר, או ליצור כוכבים ולהיטים. לו היו שרואלים את אנשי הקפיטול רדיו הלונדוניים, ודאי היו אומרים כי האפשרות השלישית היא הנכונה. אך לגבי אנשי גלי צה"ל האפשרות הראשונה היא הנכונה. כל שיר המגיע לתחנה מושמע לפחות חמש פעמים בשבוע. התוצאה: מצד אחד אין יותר בעיות עם זמרים מתוסכלים, מצד שני יש כמה מאזינים מתוסכלים העוברים לשמוע את רשת גימ"ל. אך עורכי התחנה טוענים כי לפי התגובות, גלי צה"ל עלתה סוף־סוף על הגל הנכון.

נמר של עיר

החוק שמקפח את זכויות היוצר ✶ פיזמונאי החצר של שימחה ארליך ✶ ה„מעברים" הקשים של גייל שיהי ✶ סילוק מנהל „בצלאל" ✶ ההיסטוריה כתחליף לתנ"ך בבית־הספר

אתיקה

„תחתונים"

בשדרות רוטשילד מס׳ 118, בתל־אביב, ניצב בית אקו״ם, שהוא מישכנה של אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו״לים ל־מוסיקה בישראל, אגודה המוציאה לפועל הבלעדית של גביית תמלוגים על זכויות, עבור ביצוע, מיקרא או השמעה בפומבי של יצירות מקוריות ומתורגמות.

במחצית שנת 1967 ראתה אור, באחת מהוצאות הספרים, אנתולוגיה לשירה ביט־ניקית אמריקאית בשם נהמה, שאותה ערך ותירגם כותב שורות אלה. האנתולוגיה זכתה לכמה מהדורות, מבלי שאקו״ם תד־אג לתמלוגים ההולמים לעורך ולמתרגם. בעמ׳ 46 באנתולוגיה זו מתפרסם שיר ב־שם תחתונים, מאת המשורר לורנס פרלינ־גטי.

במהלך שנת 1976 מצא לנכון עורך

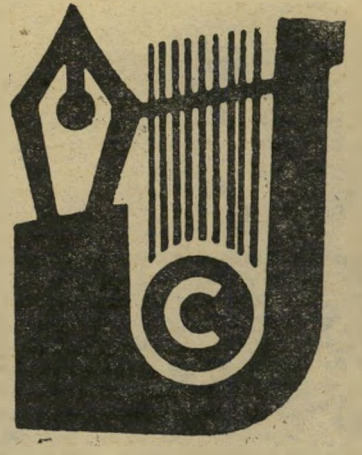

סמל אקו״ם
„מיספר בעיות מבהילות"

תוכניות רדיו להביא את תחתונים, בתיר־גומו של כותב שורות אלה, בתוכנית רדיו. שידור השיר המתורגם יצר חוב של רשות־השידור למתרגם, שבהתאם לחוקי ישראל, הגוף המוסמך לגבותו הוא אקו״ם.

בשבוע שעבר, באיחור של שנתיים וחצי, קיבל כותב שורות אלה מעטפה ממוענת על שמו, עליה מודפס באיתיות אדומות „החוק מגן על זכויות היוצר". ובתוכה המחאה של אקו״ם על סך 123 ל״י בלבד, תמלוגי רשות־השידור על קריאת השיר הנ״ל, מינוס מס־הכנסה.

אחרי שהזוכה המאושר נרגע מצחוקו הפרוע, אודות „החוק מגן על זכויות ה־יוצר", צצו בראשו כמה שאלות:

1. מדוע קיים צורך בגוף ביורוקרטי מסורבל, שיתווך בין רשות־השידור לבין מי שהרשות משתמשת ברכושו (תירגום הינו רכוש, וכן יצירה מקורית).

2. מתי שילמה רשות־השידור לאקו״ם עבור השיר תחתונים, כמה זמן חלף מאז ומיהו בעל הרווחים על הריביות הבנק־איות.

3. כותב שורות אלה מודע לעובדה, ש־במיסגרת „החוק המגן על זכויות היוצר" מצויות פגימות רבות, בעזרתן מנוצל ה־ריווח המגיע ליוצרים, בשל זכויות־יוצר, לעשיית רווחים בנקאיים „חוקיים" בידי האירגון שנועד להגן על זכויות היוצר.

לכותב שורות אלה נותר לצטט, באוזני מנהלי אקו״ם, קטע מהפתיח של תחתונים:

„הרפה לא ישנתי בלילה האחרון / כש־חשכתי על תחתונים / האם עצרת פעם לפטפט על / תחתונים באבסטרקט / כשאתה באמת ניכנס פנים / מתעוררות מספר בעיות מכהילות / תחתונים זה משהו / שעל כולנו להתדיין עמו..."

כותב שורות אלה מקווה, שעד סוף שנת 1984 יגבה מגנגון הגבייה של אקו״ם את התמלוגים הראויים מציטוט זה, מאת בעלי הבמה שבה הוא פורסם, יתן לריבית לעבוד שעות נוספות ובבוא היום ישלח את הסכום שימצא לנכון לבעליו. זה יוכל לרכוש בסכום שיקבל חפיסת גומי לעיסה.

עוד על עלילות אקו״ם — בגיליונות הבאים.

תולעי תרבות

העמקת גווית השירה

עיתונים וכתבי־עת רבים מופיעים ב־ישראל. באחד מהם, ביטאון אגף מס־הכנסה ומס־רכוש — ידיעות האגף מס׳ 46, שראה אור בינואר 1979, בעמ׳ 24, מופיעה רשימה בלתי חתומה, תחת הכותרת האביב נפל על אילן גולדהירש. מעט מהכתוב בה עשוי לעניין את קהל אוהבי השירה ה־עברית, ואם לא אותם, לפחות את ציבור משלמי המיסים:

„אילן משמש כתפקיד מזכיר מס־שבח־מקרקעין במישרד רכוש תל־אביב. במיס־גרת תפקידו הוא מקבל את קהל עורכי־הדין, פותח תיקי מס־שבח, מנפיק פטורים לעולים חדשים ונכים ומכין דו״חות סט־טיסטיים.

„על השאלה כיצד הוא משלב את ה־עבודה במס־רכוש עם עיסוקו בפיזמונאות, ואם לא נוצר קונפליקט בין שני עיסוקיו, משיב לנו אילן במתולוגת ארוך: „עיסוקי בפיזמונים הינו תחביב כמו כל התחביבים. במיקרה זה תחביב מצליח ומוצלח, אבל תמיד ישאר תחביב, למרות כל הפיתויים. והסיבה לכך: אני אוהב את העבודה ו־רואה בה שלוחות ואפילו ציונות, כי כך חונכתי על־ידי זוג הורים חלוצים וציונים — לשרת את המדינה. ואני גם חושב שכרגע שאתה הופך תחביב למיקצוע, הרגת אותו, הוצאת ממנו את כל הכיף וההרגנות'."

ביטאון אגף מס־הכנסה ומס־רכוש ממ־שיך ומספר לעובדיו, כי עמיתם למיקצוע, אילן גולדהירש, פירסם בימים אלה ספר שירים. והוא מוסיף: „את ההעתק הראשון של ספרו החדש הגיש אילן גולדהירש ל־שר־האוצר. מה היתה תגובת השר? ,שר־האוצר הכיר התפעלות ושימחה מן העובדה שאני מוצא השראה בין התיקים והמס־פרים. הוא אמר שהוא טוען תמיד שיש חזון במישרד האוצר. לסיום איחל לי השר שאהיה משורר גדול בישראל. להפתעתי התרגש השר לא פחות ממני מן המתנה ומן הפגישה'."

עיון

מילכודים

באיחור של כמה שנים תורגם לעברית רב־המכר של העיתונאית־סופרת גייל שיהי, מעברים*, שעורר בשעתו מהומה רבה בקרב אנשי הצוואורון־הלבן בארצות־הברית ובארצות מערב־אירופה.

את מעברים החלה גייל שיהי לחבר עקב התמוטטות עצבים שבה לקתה, שעה ש־שימשה ככתבת אחד העיתונים באירלנד וראתה קליע חודר לראשו של נער צעיר. חווייה עזה זו הביאה אותה להטלת ספקות בערך הסגולי של חייה.

* גייל שיהי, „מעברים", עברית: של־מה גנון; הוצאת זמורה ביתן מודן; 437 עמ׳ (כריכה קשה).

גייל שיהי
„עקב התמוטטות עצבים"

על־מנת לגבש לעצמה מחדש את המגע עם העולם הסובב אותה, ולחדד את השק־פותיה, ובעיקר לבחון את עצמה, החלה גייל שיהי בריאיון יותר ממאה זוגות, ובמקביל קראה עשרות ספרי־מחקר ב־פסיכולוגיה ובסוציולוגיה. התוצאה של מסע זה, בעיקבות המילכודים של חייה, הוליד את מעברים, שנימכר עד כה בכמה מיליוני עותקים. ספרה של גייל שיהי הינו מסע מרתק אל מיכלול אותם מיל־כודים ותפניות של החיים, מבעד למש־ברים שאותם עוברים בני המאה ה־20 במהלך חייהם.

מעברים הוא מסע הייסורים דרך שנות ה־20, שבמהלכן נישברת תחושת הביטחון של הבית ונפתחת ההרפתקה של ההת־בגרות. ואז מגיע המילכוד של שנות ה־30. ניפוץ האשליות, הניכור, ועוד בטרם הספקת להתאים עצמך אל הנוף החדש, שאתה מתדרדר לאיום של שנות ה־40 ולפאניקה המינית של שנות ה־50. מעברים מנתח, מתאר וממיין את ההליכים ההת־נהגותיים שאותם עוברים נשים וגברים, ביחד וגם לחוד, במעברים מתקופת גיל אחת לשניה. קיים בספר גם חיטוט בחיים הריגשיים ומדידתם לאור ההישגים של הקאריירה, והאיזון, או אי־איזון, בקידום שבין גברים לנשים.

סיפרה של גייל שיהי הוא גם מסע רב־השלכות על ההתנהגויות המיניות בגילים השונים, תוך הבהרת השקפת עולמה ה־בסיסית של המחברת, המושתתת על ה־הנחה שלגברים יש זמן ואפשרות לחיות שני מחזורי־חיים, בעוד שלנשים יש רק מחזור אחד. האישה מקריבה את כפל־המחזור שלה על מיזבח הילדים וגידולם.

גייל שיהי השכילה במעברים לנתב את עולמה האישי והפרטי, תוך הצגת סיפור חייה, במקביל לקשת הרחבה של עובדות מדעיות, סיקורים ומחקרים שונים. היא מתארת את גירושיה מבעלה, בהיותה קרוב לגיל 30, למען ה„קאריירה", וכיצד הצלי־חה, מאוחר יותר, ליצור שותפות על בסיס אנושי בין בעלה־לשעבר, אשתו, ילדיהם, בתה וידידה־לחיים.

כמאמר אחד המבקרים האמריקאים:

איזן גולדהירש מרגש את שר־האוצר
„שליחות ואפילו ציונות"

מעברים הוא ספר העוסק באפשרות „כיצד שלא לכזבו את החיים היחידים שהוענקו לך".

אמנות

פנסיה מוקדמת

תוצאות המאבק הציבורי שבו החלו תל־מידי בצלאל בשנה שעברה, לשינוי ערכים מוחלט באקדמיה לאמנות, החל להניב פירות. לאחר שמנהל המוסד, דן („סלב־דור") הפנר, סילק מהאקדמיה קבוצה של מורים חדשניים, שעשו כל שביכולתם לטפח את ערכי חופש היצירה האמנותית, הגיע תורו של מנהל המוסד.

בימים אלה נילחש ממקורות של מישרד־החינוך־והתרבות, כי השר החליט להמליץ על יציאתו ל„פנסיה מוקדמת" של הפנר.

הבשורה אודות פיטוריו הקרובים של הפנר פתחה מחדש את מחול השדים המתנהל זה השנה השניה סביב האקדמיה לאמנות. במאבק על מינוי היורש של הפנר מסתמנות שתי מגמות מרכזיות. האחת, הדוגלת בחופש האמנות, מועמדה הוא רן שחורי, מנהל המידרשה הממלכתית למורים לאמנות, שהוכיח עצמו בשנים האחרונות כראוי לתפקיד. בראש המגמה האחרת ניצב הצייר **אברהם אופק**, מראשי ה„ריאליזם הסוציאליסטי" בשנות ה־50' שהפך באחרונה לחוזר־בתשובה.

הקרב על הנהלת בצלאל רק החל.

שורשים

חבירו

בימים אלה ראה אור ספר הראוי לשמש כספר לימודי תחליפי לתנ"ך, במיסגרת שיעורי ההיסטוריה היהודית, תוך צירוף לימודי התנ"ך אל לימודי הסיפרות העברית. הספר הוא מבית אב לממלכה — ישראל בתקופת המקרא, **מאת חנוך רביב** *.

סיפרו של רביב הוא מיזון היסטוריגרפי מקיף ותמציתי של תקופת המקרא, מימי ראשית התגבשותו של העם היהודי ועד לקץ מלכות צדקיהו וחורבן ירושלים. רביב מצליח להוליך את הקורא מבעד לערפילי בראשית שבטיים, דרך מצרים וכנען, כיבוש והתנחלות, ימי השופטים וייסוד הממלכה, ועד לשקיעה ולחורבן.

במחקרו מצליח רביב לפרוש את כל השתלשלות המאורעות הפוליטיים, החברתיים והכלכליים של אותה תקופה. הוא מאחד בסיפרו את הגירסות המחקריות השונות שקובצו עד כה, תוך השוואתן, מרתק לעקוב אחר ניתוח השלבים השבטיים של היהודים, תוך תיאור כלי התחבורה והעבודה שלהם ומיון זמני הגיבוש הסיפרותיים של המסורות, כפי שהגיעו לניסוחם הסופי בתנ"ך. (הפיכת „חבירו" ל„עברי"). השוואות מחקריות ועימות בין חוקרים, כמוזר וייבין, ושילוב של עבודות מפוענחות הלקוחות מתוך ארכיונים קדומים, כמו זה שנמצא בזמנו בתל אל־עמרנה, הופכים את תהליך גיבושו של העם היהודי, לשיעור מרתק בהיסטוריה.

רביב אינו חושש לנפץ מיתוסים. דוגמה לניפוץ אחד המיתוסים מצוי בניתוח סיפור חייו של משה רבנו. וכך כותב רביב: „המסורת הידועה על משה בתיבה ומציאתו על־ידי בת פרעה עוררה ספקות רבים בקרב החוקרים, בשל היפחדות הפולקלוריסטים המשתמשים למסורת זו ולסיפורים דומים על פרגון א', מלך אכד, ועל כורש מלך פרס. תיאורו של משה כמקרא מכיל מוטיבים ידועים המצויים בסיפורי עמים שונים אודות גיבוריהם הגדולים..."

גישה דומה מציג רביב לאורך כל התקופה שבה עוסק סיפרו, והוא ממקד ב־

* חנוך רביב, „מבית אב לממלכה — ישראל בתקופת המקרא"; הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס; האוניברסיטה העברית ירושלים; 268 עמ' (כריכה קשה).

שיטתיות את תהליך שקיעתה של המלכות על סמך התיעוד היהודי, המימצאים הארכיאולוגיים בארץ, ושאר תעודות היסטוריות זרות, בעיקר אשוריות. הוא מנתח את מסע סנחריב לארץ־ישראל, מילחמותיו וקרבותיו, את מישלוח רבשקה לירושלים. רביב מעמת ומאמת דברים בעזרת קטעי

המלך סנחריב על כסאו
„מוטיבים ידועים"

תבליטים מתוך ארמון סנחריב, כמו המצור על לכיש, הגלייית תושביה, ושאר מימצאים.

ספר זה מן הראוי שיחליף את שיעורי התנ"ך, כהיסטוריה במערכת הלימודים החילונית, מאחר והוא מבהיר את התהליכים ההיסטוריים בארץ־ישראל יותר מכל חומר אחר שיצא לאור עד כה.

בחטף

אפרים קישון והמנצח הנאצי

המהולל * טעמו של הרמטכ"ל *

אהרון אמיר וקלעי הסרן סעד חדאד

● בעיר אכן שבגרמניה מעניקים מדי שנה פרס להומור (הפרס לא הוענק בשנים 45—1940). השנה העניק את הפרס הזוכה מאשתקד, **אפרים קישון**, לחתן הפרס, שר־החוץ הגרמני **הנס דיטריך גנשר**. בעוד חודשיים עומד קישון להמשיך במסע כיבושיו בבונדסרפובליק, ולהשתתף באירוע גרנדיוזי במערב־ברלין: חנוכת אולם האירועים הגדול ביותר באירופה. הטכס ייערך בניצוחו של **הרברט פון־קאראיאן**, שניצח על תיזמורת ברלין. בעבר היה פון־קאראיאן מחביביו של **אדולף היטלר**, שעה שניצח על הקונצרטים השנתיים של המוסיקה פרי עטו של **ריכרד וגנר** בעיר ביירוט ● אחת המיתקפות הקשות ביותר על מערכת החינוך הצה"לית נערכה בשבוע שעבר בידי העיתונאית **בלה אלמוג**, שהביאה מעט מן הערכים שבעזרתם עומד הרמטכ"ל, **רפאל איתן**, לחנך את החיילים: „הפקודה אומנם יצאה, וכיום מקימים מקהלה צבאית שתמנה 50—60 איש. יחד עם הפקודה הוריד הרמטכ"ל למקימי המקהלה את ‚פקודת השירים'. נכון שאין דבר כזה בסלנג צבאי — אבל היום כבר יש. אולי זה נשמע יותר מדי פנטסטי, אבל בעונת העב"מים — הכל ייתכן... הם ישירו שורו הביטו וראו, בהרים כבר השמש מלהטת, עמק שלי, והמון־המון שירים רוסיים. שירים טובים באמת. אז מי צריך צוותי־חשיבה ומי זקוק לדעתם של אנשי חינוך ותרבות..." את רשימתה הקטלנית, מסיימת אלמוג בקביעה: „אבל רמטכ"ל צה"ל, שעמד במיבחני לחימה מזהירים — לא הוכיח לדאבוננו עד היום, שהתערבותו והחלטתו הפסקנית בתכני התרבות והבידור של צה"ל, נישענים על ידע מיקצועי כלשהו..." ●

אמיר

קישון

פעם הוא היה נושא כליו השירי של **יונתן רטוש**, אחר־כך הוא היה נושא כליו הפוליטיים. כעבור שנים הם התפלגו, מבלי שהרעיון שבו דגלו יתפלג, וכך נוצרה הכנעניות נוסח רטוש, והכנעניות נוסח **אהרון אמיר**. ואז הוא יסד את קשת, שהיה כתב־עת סיפרותי טוב, שנועד ולא הצליח לחזק את הכנענות של אמיר. ואז הוא סגר את קשת והחל בשם הכנענות שלו לסייע לחייליו של הסרן **סעד חדאד**, בדרום־הלבנון, והקים למענם קרן שבה תמכו שרידי הכנענות, שהאמינו בבריתהעמים הכנענית בין יהודי ישראל לנוצרי לבנון. אחר־כך פרש אמיר מעיסקי הפוליטיקה המרחבית, ושב לפוליטיקה הלשונית הכנענית, והקים אירגון קיקיוני ושמו „קרן הלשון העברית" (קל"ע). קרן זו נטלה על עצמה, באומץ רב, את תפקידיה של האקדמיה ללשון העברית, הקיימת ופועלת מזה עשרות שנים בירושלים, וגררה למרכבתה את נשיא המדינה **יצחק נבון**. בחוגי סופרים, ובלשנים מיקצועיים מעורר קלע גיחוך רב, ואחד מהבלשנים הבולטים עומד לפרסם חוברת בשם „קלע ללשון", ובה מיבחר שיבושי עברית מתרגומי אמיר לעברית.

ציטוטון

המגיפה השחורה

למעלה מ־60 ילדים מתו בתקופה האחרונה בנאפולי ממחלה מיסתורית שזכתה בשם „המגיפה השחורה". הסופר האיטלקי קורציו מאלאפארטה מתאר בסיפרו העור, שראה אור בעברית *, מעט על אותה מגיפה, בנוסח סיפרותי בלתי־מקובל:

„...באמצע המגש היתה, מונחת ילדה קטנה או משהו שהיה דומה לילדה קטנה. היא שכבה פרקדן על מצע של עלי חסה ירוקים, מוקפת זר גדול של קטמי אלמוגים ורודים. עיניה היו פקוחות, שפתיה סגורות למחצה... ייתכן שלא היתה למעלה מבת שמונה או עשר שנים, הגם שלפי מבט ראשון, בגלל גופה המפותח שגמל בטרם עת, שהיה כגופה של אשה מבוגרת, נראתה כבת חמש־עשרה, פה ושם, ביחוד שסביב הכתפיים והירכיים נקרע העור ונרכך בתהליך הבישול...

...וכעת, חיוורים ואילמים בהפתעה ובאימה, התבוננו בילדה המסכנה והמתה בשכבה פקוחת־עין בתוך מגש הכסף, על גבי ערש של עלי חסה ירוקים, מוקפת כזר של גבעולי אלמוגים ורודים.

בלכתך בסמטאותיה העלובות של נאפולי אתה עלול תכופות לחטוף מבט מבעד לדלת פתוחה של אחד ממעונות המרתפים, על גוויית אדם מת המוטלת על מיטה, מוקפת כזר של פרחים. ואין זה בלתי רגיל לראות גם גופתה של ילדה קטנה. אבל מעולם לא ראיתי את גווייתה של ילדה קטנה מוקפת כזר של אלמוגים. כמה הרבה אמהות נאפוליטאניות אומללות היו מתאוות לזר נפלא כזה של אלמוגים עבור ילדיהן המתים!...

...?„באתי לאירופה כדי שאיאין לאכול בשר אדם על־ידי ידידך מאלאפארטה" ולא "על־ידך," אמרה הגברת פיאט, קולה רועד בשאט־נפש. „הבה ננית את הדבר לאי־טעקים הברבריים הללו, לאכול ילדים לסעודת הערב. אני מסרבת. אני הנני אשה אמריקאית הגונה. אני אינני אוכלת ילדים אי־טעקיים!"

„אני מאד מצטער — אני מצטער," אמר גנראל קורק, בנגבו את מצחו, שנטף אגלי זיעה. „אבל בנאפולי כל אחד אוכל את המין הזה של הילדים... כן... כוונתי לומר... לא... כוונתי לומר:.. את המין הזה של דגים... האין זה נכון, מאלאפארטה כי המין הזה של ילדים... של הדגים... הוא מצויין!"

„זהו דג מצויין," עניתי, „ומה זה איכפת אם הוא נראה כמו ילד? זהו דג. באירופה לא חיי־בים הדגים להיראות כמו דגים..."

* קורציו מאלאפארטה, „העור"; עברית: נחמיה פורת; הוצאת ניב, 1952; 343 עמודים (כריכה קשה).

כפית אחת בבוקר ויום נפלא מתחיל...

כפית מזון מלכות בבוקר, היא התחלה טובה ליום חדש. יום שכולו הרגשה נעימה של בריאות ומרץ.
מזון המלכות מכיל כמויות גדולות של חומצה זרחנית, קלציום, אשלגן וברזל, המהווים יסודות בבנין גוף האדם.
פרופסור גליארדי ליזי אבחן הטבה, גופנית ונפשית ניכרת באנשים שתפריטם כלל מזון מלכות.
למסקנה מקבילה הגיע גם חוקר אחר, גרדנר, הגורס כי מזון מלכות מהווה השלמה חיונית לתפריט המזון היומי.
הציוד המתוחכם וצמחיית הגליל הברוכה, זיכו את "גליל" במדליה ובתואר: מזון המלכות הטוב ביותר בעולם, בועידה לכוורנות שהתכנסה בבורקסט.
מכתבי התודה הרבים המגיעים למכוורת שמיר מעידים יותר מכל על חיוניותו של מוצר זה.
פרטים נוספים אפשר לקבל ממחלקת ההסברה של מעבדת "גליל".

להשיג בשק"ם בשופרסל בסופרמרקטים בצמחוניות ובחנויות מובחרות.

מזון מלכות - הממריץ הטבעי

ממוצרי מכוורת קיבוץ שמיר

רחל מרחלת על כל השולם

הדון השקט

זוכרים את **דון סטיבנס** הדיסק־ג'וקי הראשון בארץ, זה מקול השלום וממועדון אל מאצו ז"ל? קשה לא לזכור דמות מסתובבת, בולטת ומוכרת כל־כך. על דון זה עוברים דברים שאולי כדאי שגם אתם תדעו עליהם. אז ככה, בזמנו סיפרתי לכם שהוא הכניס להריון בחורה נחמדה מבת־ים, ובתום תשעה חודשים הפך אבא לבת קטנה ויפה שעד היום לא ראה אותה אפילו פעם אחת. עכשיו יש חידושים נו־ספים. אז הבחור שהגיע בזמנו למועדון היפואי בלי גרוש נעזר עזר רב בבעלי המקום ובמיוחד באבי אלון שנתן ונתן ונתן עד שיום אחד היו חילוקי דיעות מאד לא נעימים ודון כבר לא עבד שם יותר.

אבל הפצצה נפלה עלי בימים אלה כששמעתי ש**טלי ריציים** בתו של הפיר־סומאי עברה איתו ימים קשים. טלי שהיא גרושתו של **שלמה בינימין** צל"שניק ממילחמת יום־הכיפורים, עברה לפני כ־שנתיים לגור עם דון, או ליתר דיוק, עבר לגור בדירתה שבשיכון בבלי. אגב, שלמה נשוי לאמריקאית וחי לו באושר בניו־יורק.

בקיצור, אחרי מריבות שונות של חוסר

דון סטיבנס
לא כל־כך נעים

התאמה, החליטו השניים שאולי כדאי לעשות הפסקה במערכת היחסים. אמרו ועשו וחזרו לחיות יחד. אבל זה עדיין לא סוף הסיפור. טלי שהיא יפיפיה בזכות אמא תימניה ואבא יקה, לומדת פילוסופיה ומדעי הרוח באוניברסיטה.

יום אחד באה להרצאה, אבל לצערה המרצה לא הגיע. ארזה את הספרים והמח־ברות וחזרה הביתה בדיוק בזמן לתפוס את דון שלה עם איזו נקבה במיטה. מייד זרקה את שניהם מהבית ונתנה הוראה חד משמעית לדון, לא לחזור לעולם. למחרת הלכה לבנק לבטל את חתימתו של דון על החשבון המשותף של שניהם ובו 4000 דולר, אבל אוי לה לטלי, כשגילתה להפ־תעתה שכל הכסף כבר נעלם מזמן מהחש־בון. דון הגיע לפניה, ניקה את חשבון הבנק כאילו לא היה ולא נברא.

נו, זה באמת לא נעים. חיים כל־כך הרבה זמן עם בנאדם וטרק בום. אבל לא טלי שתילחם ותתבע לדין, היא יושבת בשקט, מבכה על הכסף ועל השנים שעברו ורק מתפללת שדון יעלם לה מהחיים אחת ולתמיד.

גאולה! גאולה! גאולה!

גאולה נוני
קצת במתח

עכשיו כבר מותר לגלות כי הסיבה האמיתית להתמוטטות של **גאולה נוני** לא היתה הדיאטה שגזרה על עצמה, אלא... התמוטטות עצבים. מסתבר שיש כמה וכמה גירסות לסיבות שהביאו את גאולה נוני אל התמוטטות העצבים. הגירסה הראשונה אומרת כי הסיפור בסרט הזכיר לה מאד את סיפורה האישי. גירסה אחרת אומרת שמי שעירער את עצביה של גאולה היתה דווקא — **אופיה שטראי**. מסתבר שהשתיים לא החליפו ביניהן מילה כל עת הצילומים, פרט לסצנות המשותפות שלהן וכי שררה ביניהן קרירות בלתי מובנת.

בעלה של גאולה ניסה כל העת להוציא־לשחרר את גאולה מהתחייבויותיה בסרט. גאולה עצמה נעדרה כשבועיים מצילומי הסרט. פעם פקדו אותה התקפות ואז נפסקו הצילומים, ובעלה נהג לקחת אותה לדירת חברים בפתח־תיקוה. גאולה נמנעה בעק־שנות מלהתראיין. היא נבהלה מכל הרעש סביבה. כאשר שמעה שעיתונאים אמורים להגיע לצילומים, ברחה מהצילומים ונעדרה כל היום.

גאולה התחילה להתנהג כפרימדונה בתקופה האחרונה. היא התבודדה. סירבה לאכול יחד עם הצוות. דרשה לקבל אוכל מיוחד והעלתה כל העת דרישות מיוחדות.

סטארט חדש בוונצואלה

במזל טוב ובשעה טובה עומד הדייל היפה ביותר באל־על לבוא בברית הנישו־אין. נכון שהרבה בחורות תשבנה ותבכי־נה, אבל לעומתן ישבו הרבה בחורים קונ־קורנטים וישמחו שסוף־סוף יצא מהמישחק מתחרה רציני, וכוונתי ל**אביהו שומכר**, בנה של מאמנת הכדורסל לנשים במכבי תל־אביב. המאושרת היא **אווה**, גרושה המבוגרת ממנו בשלוש שנים, מוונצואלה שבאה ארצה לביקור מישפחתי, הכירה את אביהו ומייד נדלקה ביניהם האהבה.

אז אומנם נכון שהיא עשתה לו ברז רציני באמצע הרומן, אבל הם התגברו יח־דיו. לא יעברו ימים רבים ואביהו יגמור עם החוזה הזמני באל־על ואז אמורים שניהם לנסוע יחד להוריה של אווה בוונ־צואלה לגיי־סטרט. אומנם יש כאלה שאומ־רים לאביהו שאם פעם אכלת אותה בברז, אז אין שום ביטחונות שלא יחזור הקטע שוב, אבל אלה הן רק דיעות קדומות והחתונה תתקיים כנראה באפריל.

ומה הוא אותו הברז? אז לפני כמה חודשים, במיסגרת הבילויים והאהבה, יצ־או אביהו ואווה לבלות במועדון, שם הכי־רה אווה את היהלומן הישראלי שמחלק זמנו בין ישראל לבלגיה, אלי סברנסקי. מרגע ששמה עיניה באלי זה, התבלבלה ואיבדה את הצפון, ותאמינו לי שאני בכלל לא מאשימה אותה, כי קשה שלא להת־בלבל כשרואים את זוג העיניים הענקיות הכחולות, ואת רעמת השיער המתולתל השחרחר של אלי בעל הקסם האישי.

השניים נדברו להיפגש. אחרי כמה מיפ־גשים מן הסוג המוסתר, החליטו להיפגש שוב בריביירה הצרפתית. אמרו ועשו. נסע אלי ואחריו אווה ושניהם בילו כמה שבו־עות טובים. אבל אין טוב בלי רע.

לא עברו ימים רבים ואביהו עלה על עניין הבגידה ועוד של אשתו לעתיד, וכאן נעזר בעבודתו והגיע לאירופה כחץ מקשת. אחרי ששוחחו על הכל, עזב אלי את ה־ריביירה לכיוון בלגיה ואילו אווה עזבה לטובת אביהו וחזרה ארצה. הכל הושתק ולא עשו רעש מהעניין, וכיום כפי שכבר צויין עומדים השניים לפני החופה, אז שיהיה במזל.

המון כדורים

אחרי שנבחרת מכבי תל־אביב בכדורסל הכניסה את כל העם הזה להיסטריה, לא פלא שכל שחקן כדורסל, כדוריד וכדורגל הפך אליל לאומי אחד ויחיד. אחד כזה שיש לו הכל בחיים, הוא **שמוליק נח־מיאס**, רווק בן 32, כוכב לשעבר של קבוצת בני־יהודה ושל נבחרת ישראל. הבחור שאומנם כבר לא סטאר בענייני הכדור, עדיין שומר לעצמו את המקום הראשון ביציע, וכוונתי לסטאטוס שלו בחיים. הוא המיר כדור אחד בהמון כדו־רים קטנים ונוצצים — היהלומים, וכנראה שנחל הצלחה רבה מאד בשטח זה, כי הוא הולך ברחוב מדושן עונג, נהג ב־מכונית משגעת ועל זרועו תלויה מזה ארבעה חודשים דוגמנית־צמרת **תמי בן־דויד**. השניים כנראה מאוהבים ברצינות, כי חברים קרובים מספרים על חופה וקי־דושין באופק הלא רחוק.

שמוליק נחמיאס ותמי בן־דויד
לגמרי ברצינות

גבי רום חדשה

סוף־סוף אחרי תקופה ארוכה מאד עשה הגבר את האשה חוקית ומכובדת, וכוונתי לשחקן הוותיק של מכבי חיפה בכדורגל, שהיה כל השנים שם דבר בחיפה, הלוא הוא **דני רום**, שמילוביץ לוותיקים, ואשתו החל מהשבוע שעבר, **לאה פרל**. השניים הכירו עוד מהימים של חיפה האדומה של אבא חושי. אז, אומנם, היה שמילו נשוי ל**ציפי רום**, אבל זה עדיין לא הפריע ללאה להתאהב בו, ומי יותר ממנה שמח ביום גרושיו.

אז עברה לאה תל־אביבה לעבוד ולגור, קנתה לה דירה יפה ברמת־גן וחיכתה למי למי למי — לשמילו, והוא אומנם בא. בהתחלה פעם בשבוע, אחר־כך פעמיים, אחר־כך לסופשבוע ועוד יום ואחר־כך הת־חיל להתעניין בעיסוק בעיר הגדולה. עד שעבר לגור בדירה היפה ברמת־גן לצידה של לאה המאושרת, החל עוסק בטניס, מורה, מדריך ומכל הבא ליד, ואחרי שמקו־מו בעיר החל תופס נפח ואיכות, החליטו השניים על חתונה.

ואכן, בשבוע שעבר, לעיני מאות קרו־אים ואורחים, נישאו לשימחת כולם, וכיום יש שוב גברת רום חדשה.

לא דבי ולא יער

למרות שאינני נמנית עם חובבי הפאס־טות, לפעמים גם אני בולעת לוקשים. זה מה שקרה לי כנראה עם הסיפור שפירסמתי במדור זה בשבוע שעבר על **דבי**, מי ש־היתה חברתו של הצייר **שלמה צפריר**, שעזבה אותו ואת הארץ כולה לאנחות.

ציפור קטנה לחשה לי, שהסיבה לפס שהשאירה דבי אחריה אינו אלא שחקן הקולנוע הצרפתי, **לינו ונטורה**, שהובא לארץ לפני מיספר חודשים בידי המפיק **ארנון מיצ'ק**, התיידד כאן עם דבי ואף הפך אותה לידידתו הצמודה במינכן. ובכן, מסתבר שלא דבי ולא יער ובטח לא ונ־טורה.

ונטורה הוא אחד הבודדים שבכוכבי הקולנוע הצרפתיים שעתוני־הרכילות ה־פאריסאיים כמעט אינם מזכירים את שמו. הוא חי באושר עם אשתו ובטח שלא יכול היה להפוך את דבי לידידתו הצמודה, מפני שלפי העדויות החדשות שקיבלתי לא רק שהוא לא ראה אותה מעולם, אלא שספק אם אפילו שמע את שמה אי־פעם.

ככה זה בעסקים האלה. לפעמים נופלים בפח של רכלנים מרושעים. זה כנראה חלק מהסיכון המקצועי. אז לא נותר לי אלא לבקש בהזדמנות זו מחילה מוונטורה, אם השורות אודותיו בגיליון הקודם הגיעו אליו בצורה כלשהיא.

שלא יהיה ספק: לוונטורה לא היה כאן שום אבנטורה.

רחל מרחלת על כל העולם

אנשים חשובים מאד

לא בכל יום מקדמת מדינת ישראל את פניהם של אנשים חשובים כמו אלה שאני מתכוונת לספר לכם עליהם. שני זוגות הגיעו בשבוע שעבר ארצה כאורחיו של הזמר **יגאל בשן** ושל אישתו היפה **מיקה**. הראשון הוא **רם לובין** ורעייתו, שהוא מנהל הברת התקליטים של **אלטון ג'ון**. הנ"ל בא ארצה כדי להכין את הרקע לביקורו של אלטון בארץ. חוץ מזה, כמובן, הוא יהודי שאחרי שיכנוע רציני מצד יגאל, החליט להמיר טיול בספרד בטיול בארץ הקודש.

הזוג השני הם **מארק לונדון** ואישתו **מאריאן**, שהם זוג מוזר לכל הדיעות. השניים הכירו לפני שנים, כשמריאן היתה האמרגנית של הזמרת האנגליה **לולו**, ומארק כתב לה אז את השיר *לאדוני באהבה*. מריאן היתה נשואה ואם לילדים ומארק היה רווק קנדי גבה קומה מוזקן ושרמנטי. בקיצור, מבט אחד הספיק להם כדי להבין שמה שהם רוצים בחיים זה בעצם להיות יחד. בלי הרבה בעיות עזבה מריאן את הכל ונישאה ברוב אושר למארק, ומאז יצא מתוק. מארק הוא כיום אחד המפיקים הגדולים בעולם. הוא היה עם להקת **דר צפלין**, ומילחמת העולמות זה הבייבי שלו. עכשיו לקח גם את יגאל בשן תחת חסותו.

מארק לונדון ויגאל בשן
מוסיקה בדם

כשהגיעו האורחים החשובים לשדה־התעופה ויגאל, עם המון פרוטקציה, קיבל אותם בתוך אולם הנוסעים נוצרה לפתע בעיה: בדרכונה של מריאן היתה חותמת של אשרת כניסה לנסיכות הנפט דובאי. וכאן החלו הבעיות. מה, מי, איך ומתי היתה בדובאי? וכמה שהסבירה שהיא ביקרה שם עם הזמרת לולו לפני כשלוש שנים, והיתה שם רק במיסגרת תפקידה כאמרגנית, עדיין היו שאלות לשאול. בסוף הכל אומנם עבר בשלום, אבל יגאל קיבל פריחה כשרק חשב מה עלול היה לקרות. כיוון שהכל היסתדר לבסוף על הצד הטוב, ניתן לקוות שאלטון ג'ון יבוא וישיר בארץ בקרוב. ואז אולי נוכל סוף־סוף לשמוע את השיר שהוא כתב לבשן, כששניהם יעמדו על הבמה וישירו אותו. ואם זה לא יהיה רגע היסטורי, אז מה כן?

המתולתלת העליזה

מי שמסתובב בתל־אביב של לילה ולא מכיר את **ורד פרת** המתולתלת, שחורת השער, בעלת הגוף החטוב, והקומה הגבוהה בטח שלא מסתובב בתל־אביב של היפים והיפות. אבל אם עדיין יש לכם ספקות בנוגע למי ומה היא ורד, תרשו לי לספר לכם עליה משהו לצורך הרקע. אז ככה, היא החלה את דרכה המוכרת בעיר כמל־צרית במועדון, כבשה את עולמה כשהצ־היל את רוחה של המישלחת המצרית שבאה לשיחות השלום, כשרקדה לפניהם ועשתה להם עינים.

ורד גם ידועה בתור רקדנית ממדרגה ראשונה ומדי פעם נותנים לה קטע סולו על הבמה. בקיצור, ורד, שנעזוב את שם מישפחתה בצד הפעם, היא דינמית ומלאת מרץ וחיות, אין אצלה רגע שישעמם או יחלוף בלי פעילות.

בשנה האחרונה היא גרה עם **שיום פנסטר** בעליה של חברת מחשבים גדולה. שלום עצמו הוא חתיך מבוקש ובעל מכו־נית מבוקשת, שלא מתבייש לעשות עיניים לכל נערה נחמדה. בקיצור, שני אלה החלו את דרכם ברומן סוער, וורד עברה לגור עם שלום.

אחרי כשלושה חודשים החליפה את ה־סטאטוס ובמקום חברה הפכה העוזרת ה־פרטית שלו. לדבריה, היא רק גרה שם ובתמורה לחדר היא עושה את עבודות הניקיון, הבישול, הכביסה, והגיהוץ. היא לא לייקקה דבש בביתו של פנסטר זה, מה עוד שהלב דאב וכאב בכל פעם שזה הביא הביתה בחורות וורד היתה נישארת מיותמת בחדר השני. לבסוף, כמובן, הר־גישה שהגיעו מים עד נפש, קמה והחלה גם היא מחזרת אחרי המין החזק, עד שתפסה צרפתי אחד אנונימי עדיין, פשוט בגלל שאף אחד לא שמע או ראה אותו. התאהבה בו, לדבריה, ובימים אלה עזבה את הארץ לטובתו. חברותיה הקרובות מספרות שפשוט נשבר לה מהמצב עם פנסטר, וכדי לצאת מהעניין בכבוד המצי־אה את המאהב הצרפתי.

אבל עד שעזבה, עוד ראו אותה כשבאה לבלות ערב עם אליל הכדורסל האיטלקי מנגין. הבחור ששמו מעביר חלחלה בקרב שחקני הכדורסל הפך גם אליל ישראלי בכל, הוא עשה לו פה חברים והרגיש כמו בבית ועם ורד תלויה לו על הכתף מה עוד צריך הבנאדם, אולי ניצחון היה עוזר לו אבל לא לנו. לכן המצב נוח מאד לוורד שנסעה פאריסה, למנגין שהפסיד ונסע הבי־תה ולפנסטר שנושם לרווחה ומחפש בימים אלה עוזרת חדשה.

שיחת חצות

הולכי רגל ונהגי מכוניות עצרו את ריכבם ברהובה הראשי של רמת־גן למר־אה התופעה המשונה: שלושה כוכבי כדור־סל, **אולסי פרי, ג'ים ביטרויט ופול מקראקן** עמדו בחצות הלילה ליד אחד הבתים ושוחחו בטלפון שהשתלשל מקומה שלישית. רק אחרי שראו בסמוך את מית־קני התאורה ומצלימות הקולנוע, הבינו שהיתה זו סצנה מתוך הקומדיה החדשה של זאב רווח לא לעלות יותר.

אבל מה שבעצם אף אחד לא יודע עד היום, וזה סקוף הסקופים, הוא שידידנו החדש מקראקן היפה והשחרחר הוא לא כל־כך רווק מבוקש, הנ"ל, רבותי, נשוי ויביא את אישתו **ג'ין** מלוס אנג'לס. לשני אלה אולי אין כתובה מהרבנות, אבל יש בפירוש בית יפיפה וזה ממקורות יודעי דבר בברלי הילס, השניים נשואים כבר כמה שנים והסיבה לשמירת הדבר בסוד, ידועה רק להם, אבל עכשיו אחרי שהסוד כבר לא סוד, הם יכולים לצאת החוצה ל־חופשי.

פול מק־קראקן ואשתו ג'ין
נשואין בסתר

מיקרה לא נעים

מיקרה לא נעים קרה לפני כשלושה שבועות ל**דליה שפלן**, מנחה ומתכננת תצוגות אופנה; ארנקה נגנב מאחרי־הקל־עים בשעת היותה באולם התצוגה, כש־בתוכו כשלושת אלפים דולר ושלושה צ'קים חתומים ופתוחים מבעלה יהושוע, מבעלי בית־החרושת לקופסות פח.

אבל, זה רבותי, עדיין לא הכל, היו שם צ'קים חתומים ומזומנים של קליינטים, וגם כמה מאות לירות ישראליות. זה לא נעים!

ניכנסה דליה לשוק רציני, נסעה הביתה אבלה וחפויית ראש, ישבה בבית בוכה בכי היסטרי, מחכה לבעל שיבוא לשמוע את בשורת־איוב שיש בפיה לספר לו, ר־פיתאום, מצלצלים בדלת וזוג צעיר עומד בפתח כשבידו של הבחור הארנק.

מתברר שהשניים הלכו לסרט ובדרך ניכנסו לתחנת דלק למלא דלק במכונית, ועל הריצפה, לייד המשאבה היה מונח הארנק. הרים הבחור, פתח וראה את ה־אוצר שיש בפנים, מייד חיפש שם וכתובת, ויתר על הסרט העיקר להחזיר את האבידה.

דליה, מרוב התרגשות, אפילו שכחה להודות לזוג הצעיר וחיפשה בפאניקה מה נגנב. לשימחתה גילתה שכל הדולרים ו־הצ'קים חיים וקיימים, ורק הכסף המזומן איננו. אבל מה זה כמה מאות לירות ישר־אליות לעומת סכומים אסטרונומים בצ'קים ובדולרים? כמה טוב לדעת שיש עדיין אנשים ישרים בארץ.

דליה שפלן
היכן הכסף?

דירת רווקים

מכירים את **עדי סמה**, רווק נאה המש־מש כאחד ממנהלי מוזיאון תל־אביב? ואם אינכם מכירים אותו אולי אתם מכירים את **שרה בריצברג** כתב ידיעות אחרו־נות וממונה על הצגות וסרטים במוזיאון? או שכן או שלא. מה שרציתי שתדעו זה ששני אלה כבר חיים ביחד למעלה משנה. בלי לעשות רוח ורעש. דירתם ממוקמת במרכז התיפארת של תל־אביב, ושניהם בעלי תפקידים בכירים, מאכלסים את תל־אביב של הלילה, הודות לנועם סמל ה־אמרגן, אחיו של עדי, יושבים תמיד בשורה הראשונה בכל מופע בידורי. אתם רואים? אפשר גם בשקט.

נישואין נוסח מכסיקו

זוכרים את שבוע מכסיקו שנערך ב־שרתון בתל אביב? מי שגם תזכור לטובה וגם יצאה מורווחת משבוע זה, היא צעירה יפה גבוהה ושחורת שער בשם **רותי ארוואי** בת 21. בימים ההם כשרותי עבדה כמוכרת בבזאר, היא הכירה את **דיקי סוקוף**, גרוש בן 37, יפה־תואר ועשיר.

הכל החל סתם ככה כרומן של יום יומיים, אבל הרומן הקצר הסתיים בימים אלה בבית־הכנסת הגדול באקפולקו.

זה קרה כך: שבוע מכסיקו נגמר ודיקי נסע. רותי חזרה לעבוד ברבנות הצבאית. אבל אז החלו מגיעים המיכתבים, וגם שיחות הטלפון, ופיתאום הגיע גם כרטיס־הטיסה, ורותי, שהחליטה שבעצם למה לא, השתחררה מצה"ל ונסעה אל בחיר ליבה. שם החלה האהבה מלבלבת, עד שדיקי החליט לקחת אותה אל הוריו הגרים ב־לונדון.

אביה של רותי, שהוא סופר, יצא מעורו מרוב אושר. חתן שכזה תמיד רצה לבתו. מייד אמר פעמיים כי טוב וכיום אפשר למצוא את רותי מסתובבת בדיזנגוף כש־ראשה בעננים, מחכה לרגע שתגמור את כל סידוריה כאן ותחזור למכסיקו לבחיר ליבה המחכה לה עם טבעת נישואין.

"פול יקירי,
אתה משאיר לי מעט מאוד דברים
למען התענוג."

למען התענוג- אירופה.

אירופה-דלת ניקוטין בעישון
עשירה בטעם.

NL.NC.

כ"ד שבט תשל"ט, 21.2.79 שנה 43 המחיר: 17.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2164

העולם הזה

הפרשה המזעזעת של

אונס

המינקת בחיפה